

Trib. Suprem
Col Militar

Dos. 215/954 Vol 11. ✓

~~40005 Vol 11~~

DOSAR

Ancheta

Documente

Sabotaj dela Finante

1531921

P 000148, Vol. 11

Data

Urmează Vol. Nr. 12

OPIS GENERAL

=====

al documentelor cuprinse în prezentul dosar.

- 1. DOCUMENTE SIGURANTA..... pag..8.-134...
- 2. DOCUMENTE - ACTIVITATEA DE
DUPA 23 AUGUST 1944..... pag..134 - 149.
- 3. DOCUMENTE - SABOTAJ DEIA
FINANTE..... pag..-149 - 243.

- . -

O P I S U L

=====
documentelor ce se află în prezentul dosar.
=====

Document No. 1	- Autobiografia lui LUCA VASILE	pag. 10-16
Document No. 2	- Biografia lui LUCA VASILE- (Broșura).....	pag. 17.
Document No. 3	- Raport al siguranței Brașov cu No. 903 din 28.III.1924 că- tre Dir.Gen.a Siguranței.....	pag. 19....
Document No. 4	- Adresa No.5970 din 18.XII. 1924, a Siguranței Brașov, căt-re Siguranța Generală prin care se înaintează LUCA IASZLO împreună cu declarația dată...	pag. 21
Document No.5	- P.V.de percheziție corporală întocmit la 19.XII.1924, cu ocazia depunerii în arest a lui LUCA IASZLO.....	pag. 22
Document No. 6	- Copie după declarația lui LUCA IASZLO, din decembrie 924.	pag. 24-25
Document No. 7	- Adresa siguranței Brașov No.434 din 19 octombrie 1925	pag. 27....
Document No. 8	- Declarația lui LUCA IASZLO din septembrie 1925 și tra- ducerea ei în limba română..	pag. 29-32.
Document No. 9	- Adresa Siguranței Brașov No.7976 din 25 sept.1925	pag. 34....
Document No.10	- P.V.de percheziție corporală a lui LUCA IASZLO din 26 sept. 1925.....	pag. 36....
Document No.11	- Referat întocmit de BĂNCILESCU TEODOR la 29 sept.1925.....	pag. 38-39
Document No.12	- Extras din Darea de Seamă a siguranței din 10.II.1928....	pag. 41
Document No.13	- Nota din 8.VI.1928, a agentu- lui de Siguranță MUNTEANU ION	pag. 43
Document No.14	- Nota din 9 iunie 1928 a agentu- lui de siguranță MUNTEANU ION	pag. 45
Document No.15	- Nota din 16 iunie 1928 a agen- tului de siguranță MUNTEANU I.	pag. 47
Document No.16.	- Notă din 18 iunie 1928 a agen- tului de siguranță I.MUNTEANU	pag. 49-50

Document No. 17 - Nota din 25 septembrie 1929 a agentului de siguranță MUNTEANU ION..... pag. 52 - 53.

Document No. 18 - Notă din 4 oct. 1930, a agentului de siguranță MUNTEANU ION..... pag. 55 - 56

Document No. 19 - P.V. de percheziție corporală din 19 dec. 1928, a lui LUCA LASZLO..... pag. 59

Document No. 20 - P.V. din 20 dec. 1928, dresat de BANCIULESCU TEODOR, cu ocazia cercetării lui LUCA VASILE. I..... pag. 60 - 63.

Document No. 21 - Declarația dată de LUCA VASILE..... pag. 64 - 66.

Document No. 22 - Raportul lui BANCIULESCU din 21 decembrie 1928, cu care înaintează inspectorului general declarații în număr de 5..... pag. 67.

Document No. 23 - Adresa Siguranței generale No. 76634 din 21. dec. 1928.... pag. 68.

Document No. 24 - Adresa Insp. de Siguranță Brașov No. 13218 din 22 dec. 1928..... pag. 69

Document No. 25 - Dovadă de primire a lui LUCA LASZLO, la Cercul de Recrutare Brașov..... pag. 70.

Document No. 26 - Procura dată de LUCA LASZLO lui MIHAILEANU ALEXANDRU pentru ridicarea sumei de 24.500 lei de la Siguranța Generală..... pag. 71

Document No. 27 - P.V. de cercetare întocmit de BANCIULESCU TEODOR, la 5. II. 1929, cu ocazia cercetării lui LUCA LASZLO..... pag. 73

Document No. 28 - Nota organului de siguranță din 9 iunie 1929, scrisă de mână..... pag. 75

Document No. 29 - Aceeaș notă bătută la mașină cu rezoluția șefului erarhic pag. 76.

Document No. 30 - Telegrama cifrată către Inspectoratul de Sig. Timișoara No. 43978 din 9 iulie 1929..... pag. 77.

Document No. 31 - Nota informativă din 5 iulie 1929..... pag. 78.

Document No. 32 - Notă de depunere în arest a lui LUCA LASZLO, din 8 august 1929..... pag. 81

Document No. 33 - I d e m..... pag. 82

Docuient No.34	-	Referat întocmit de GHEORGHESCU, fost comisar la 9 august 1929.....	pag. 83-84.
Document No.35	-	Ardeasa Sig.Gen.No.51344 din 10 august 1929.....	pag. 85.
Document No.36	-	Adresa P.P.G.din 12.VIII. 1929.....	pag. 87.
Document No.37	-	Nota Sig.Gen.din 12.VIII. 1929.....	pag. 90.
Document No.38	-	Adresa Insp.de Sig.Cluj din 21.sept.1929.....	pag. 91.
Document No.39	-	Raportul No.8913 din 30 sept.1929 al Sig.Braşov	pag. 92.
Document No.40	✓-	Notă de depunere în arest a lui LUCA, din 6 oct.1929	pag. 94.
Document No.41	✓-	P.V.de percheziție cor-proală din 6 oct.1929	pag. 95.
Document No.42	✓-	Referatul Sig.Gen.din 10 oct.1929.1.....	pag. 96.
Document No.43	✓-	Adresa Sig.Cluj No.18647 din 5 oct.1929.....	pag. 98.
Document No.44	✓-	Nota Sig.Gen.din 30 oct. 1929.....	pag. 100.
Document No.45	✓-	Nota sig.gen.din 7 oct. 1929.....	pag. 102-104.
Document No.46	✓-	Nota Sig.Gen.din 12 iulie 1931.....	pag. 106.
Document No.47	✓	Raportul Sig.Iași No. 16907 din 19 iulie 1931	pag. 108-110.
Document No. 48	- ✓	P.V. de reținere și percheziție domiciliară a lui LUCA din 27.8.1933	pag. 113-115.
Document No. 49	- ✓	Nota de depunere a lui LUCA la Sig.Gen.la 27. VIII.1933.....	pag. 116.
Document No. 50	- ✓	P.V. de cercetare al lui LUCA din 5 sept.1933....	pag. 117-120.
Document No.51	✓	Referat din 8 septembrie 1933, întocmit de comisarul șef TURCU NICOLAE...	pag. 121-127.
Document No.52	✓	Broșura " Noua ofensivă contra muncitorilor C.F.R.-iști și sarcinile lor.....	pag. 128.
Document No. 53	✓	Raportul No.1887 din 5 februarie 1937 al Sig.Braşov.....	pag. 130-131.
Document No.54	✓-	Nota din 16 martie 1938 despre poziția lui TURCU NICOLAE, citat ca martor în proces.....	pag. 132-133.

DOCUMENT No.55 ✓ - Ziarul " Mişmar " No.1120 din 6 aprilie 1947..... pag. 137

Document No.56 ✓ - Traducerea în limba română a textului ebraic..... pag. 138

Document No.57 ✓ - Fotografie reprezentînd pe LUCA VASILE, ARON COHEN şi alţii..... pag. 139

Document No.58 ✓ - Articolul intitulat " Gri- viţa 1933, scris de LUCA VASILE..... pag. 142

Document No.59 ✓ - Notă din carnetul lui TEOHARI GEORGESCU, despre agentul MUNTEANU dela ora- şul STALIN..... pag. 144

Document No.60 ✓ - Notă din carnetul lui TEOHARI GEORGESCU, despre.. fratele lui LUCA VASILE... pag. 146

Document No.61 ✓ - Notă din carnetul lui TEOHARI GEORGESCU, despre TAUTU şi alţii..... pag. 148

Document No.62 ✓ - Notă explicativă privind politica de cadre a lui LUCA VASILE..... pag. 150

Document No.63 ✓ - Situaţie privind mijloa- cele de rulment planifi- cate şi realizate..... pag. 152

Document No.64 ✓ - Situaţie centralizatoare privind creşterile fondu- lui de rulment pe 1951 planificate, comparativ cu plăţile efective..... pag. 154

Document No.65 ✓ - Situaţie centralizatoare a întreprinderilor, care au vărsat beneficiul în plus faţă de cel realizat pag. 156

Document No.66 ✓ - Hot.Cons.de Miniştrii No. 1113/949 cu privire la investiţii..... pag. 159

Document No.67 ✓ - Decret No.59/1951 cu privi- re la planificarea finan- ţării investiţiilor..... pag. 162-165

Document No.68 ✓ - Adresa No.172681 din 15 septembrie 1951, a MIMIC pag. 167-168

Document No.69 ✓ - Adresa No.152766 din 21 sept.1952 a B.C.I. către M.I.M.I.C..... pag. 170

Document No.70 ✓ - Adresa No.3670-Cab.IV din 15 noiembrie 1951 a Min. de Fin- către M.I.M.I.C. pag. 172

Document No.71 ✓ - Adresa No.173366 din 29 noiembrie 1951 a MIMIC adresată personal lui LUCA VASILE..... pag. 174

Document No.72 ✓ -	Extras din materialul Centralei B.C.I. cu privire la realizarea investițiilor pe anii 1949-1951	pag. 176-177
Document No.73 ✓ -	Situația finanțării investițiilor la 30 sept.1951	pag. 179-182
Document No.74 ✓ -	Situația B.C.I. Sucursala Stalin cuprinzând exemple de documentație primită cu întârziere dela Centrală	pag. 184
Document No.75 ✓ -	Extras din scadențarul cererilor de plată decontate cu întârziere întocmit de B.C.I. sucursala Stalin	pag. 186-187
Document No.76 ✓ -	Broșură "Expunerea lui LUCA VASILE, asupra legii impozitului agricol"	pag. 189
Document No.77 ✓ -	Brăsură "Expunerea asupra bugetului general al R.P.R." pe anul 1951.	pag. 191
Document No.78 ✓ -	Revista Finanțelor No.3 - martie 1951	pag. 193
Document No.79 ✓ -	Decizia No.889188 din 28.I.1948. des.	pag. 195
Document No.80 ✓ -	Decizia No.264267 din 20 iulie 1948, privind reducerea cu 30% a impozitului agricol pentru unele terenuri agricole.	pag. 196-197
Document No.81 ✓ -	Instrucțiunile M.F.No. 285806 din 4 noemvrie 1948.	pag. 198
Document No.82 ✓ -	Decretul 258 din 14 iunie 1948.	pag. 199-202
Document No.83 ✓ -	Hăt.Colegiului M.F. din 8.III.1951.	pag. 203-204
Document No.84 ✓ -	Foto-copie "Scînteia" No.126 din 1.II.1945...	pag. 206-208
Document No.85 ✓ -	Foto-copie "Scînteia" No.924 din 17 sept.1947	pag. 210-212
Document No.86 ✓ -	Foto copie "Scînteia" No.930 din 24. sept.1947	pag. 214-216
Document No.87 ✓ -	Extrase din stenogramă expunerii lui LUCA - VASILE, din 18 iunie 1951	pag. 218-220
Document No.88 ✓ -	Notă asupra prețurilor la cartofi, ceapă, pastă etc.	pag. 222
Document No.89 ✓ -	Referat privind stabilirea prețurilor plafon de achiziție la untură, și ulei.	pag. 223

- Document No. 90 ✓ - Evoluția indicelui de prețuri a mărfurilor agrare și industrial în perioada 1947-1951 pag. 225
- Document No. 91 ✓ - Broșura- Desvoltarea Cooperației de consum și sarcinile ei viitoare scrisă de LUCA pag. 228
- Document No. 92 ✓ - Planul de cassă pe luna decembrie 1951..... pag. 230
- Document No. 93 ✓ - Executarea plan. de cassă pe decembrie 1951 și ianuarie 1952..... pag. 231-232
- Document No. 94 ✓ - Nota B. R.P.R. cu privire la circulația monetară pe decade începînd dela 10 Ian.1951- la 27 ianuarie 1952..... pag. 234-
- Document No. 95 ✓ - Tablou de orașele încadrate din punct de vedere al reformei bănești în mediul urban pag. 236-238
- Document No. 96 ✓ - Nota informativă cu privire la planul de desfacere cu amănuntul pe trim.IV-1951 și ianuarie 1952..... pag. 240-242
- Document No. 97 ✓ - Situația realizărilor în numerar pe intervalul 1 oct. 31 oct.1951..... pag. 243

8.

DOCUMENTE SIGURANTA

9

Alta

AUTOBIOGRAFIE.

M-am născut la Sincatoina Jud. Treiscaune în anul 1898 (8 iunie). Tatăl meu a fost gierar iar mama se trage dintr-o familie de mic-meseriași. Bunicul meu avea atelier de fierărie la statul Sincatoina, avea și pământ, dar mama n-a primit nimic de la părinții ei, așa că părinții mei erau foarte săraci. Tatăl meu a murit în vîrstă de 26 ani și mama a rămas cu mine și cu o soră mai mare cu 2 ani. La vîrsta de 7 ani am fost trimis de mama - care în timpul acesta se măritase după un țăran mijlocăș - în orfelinat la Sibiu.

Am crescut la orfelinat pînă la vîrsta de 13 ani urmînd 6 clase primare acolo. În orfelinat am fost crescut sub disciplină militară și educația religioasă. Din cauză că nu am putut suferi regimul de disciplină militară și am clăcat mereu această disciplină am fost foarte rău văzut bătut și flămîzit.

Nu mai bine am dus la ucenicie. În vîrstă de 13 ani am fost dat la un mic meșter lăcătuș la care am învățat lăcătușeria. Aci 14-16 ore de muncă pe zi bătăi și foamete am suferit 3 ani, pînă cînd în 1914 după izbucnirea războiului mondial am ieși lucrător calificat. În școală nu am fost între elevii cei mai buni la lecție am învățat mediocru, în schimb am citit foarte mult și am căpătat cultura generală mult mai mare decît mi a fi putut da școala. La începutul anului 1915 am intrat la calea ferată la Depou Brașov ca lucrător. Deși aveam deabea 17 ani din greșeală am fost incorporat în armată și în octombrie am intrat la armată și în decembrie trimis pe front.

Nu cunoșteam încă socialismul și scopul războiului dar în urma unei mare bătălii în Volhînin 21 sept. 1916 unde a murit 15.000 oameni mi-am pus prima dată întrebarea "pentru ce". Și aceasta a fost o cotitură în viața mea. Am început să urasc războiul și pe cei care ne-a trimis în război. La începutul lui octombrie 1918 în ajunul revoluției burgho-zo-dem. ungara am fugit de la front la Budapesta unde am participat la demonstrația revoluționară contra războiului pentru pace. După demobilizare m-am dus acasă la satul meu dar de acolo iar am intrat în armată pentru apărarea Ardealului contra Romîniei. Se creiase o armată specială de secui. În armata secuiască am fost ales delegat a soldaților

fără a cunoaște încă socialismul am luptat contra ofițerilor reacționari pentru nevoile imediate a soldaților. După ordinul Guvernului Karoly armata secuiască nu s-a opus înaintarea rominilor în Transilvania și ne-am retras pînă la Satu Mare în timpul acesta la sfîrșitul anului 1918 comunismul a deveni pericol pentru burghezia și moșieri maghiari. În armata am primit un ordin secret ca fiecare soldat să fie "vigilient" și să urmărească pe comuniști și chiar poate să-l omoreze fără nicio consecință. Așa acum am auzit prima dată de comunism și fiind foarte neîncrezător în ofițerii noștri imediat m-am dat seama că comuniștii trebuie să fie oameni care luptă pentru popor și am căutat legătura cu ei ca să cunosc scopul și lupta lor. Astfel am reușit ca să fac cunoștință cu cîțiva muncitori din Satu Mare care a fost comunist membru de partid. De la ei am auzit prima dată ce este comunism și am primit cu așa entuziasm că am devenit nu (?) îndată un muncitor conștient gata la orice sacrificiu pt. cauza comunismului. Ei mi-a explicat că armata secuiască este o armată "contrarevoluționară" și dacă în mod sincer vreau să devin comunist trebuie să părăsesc armata. Acum știu că părăsirea armatei unde am avut influență foarte mare și puteam să fac muncă revoluționară sub directivele partidului a fost o greșeală, dar atunci după propunerea lor am părăsit imediat armata, unde am avut salar bun, mîncare dormit și îmbrăcăminte și am devenit șomer fără niciun ajutor de la nimeni, ca să pot deveni comunist.

Peste cîteva zile am găsit ceva de lucru chiar la un "comunist" dar abea am cîștigat pentru hrana. M-am prezentat la sindicat și la partid, dar n-am fost primit nici în sindicat nici în partid. M-a respins sub pretextul că n-am avut carnetul de lucrător la mine. (Rămăsese acasă la satul meu unde intrase deja rominii). Nu m-a descurajat însă neprimirea mea în partid și nici în sindicat pt. că acum știu care este drumul meu de urmat.

Am trăit în mare mizerie pînă cînd în Martie după ce proletariatul maghiar a preluat puterea de stat și Ungaria a devenit sovietică și a început să se creeze armata roșie, am reîntors în regimentul meu care s-a transformat în armata roșie, am devenit soldat roșu.

Am plecat la front dar in luna mai 1919 in urma trădării conduc. comandamentului care a predat întregul corp în mâinile românilor am devenit prizonier. Am fost dus la Braşov de unde peste câteva zile am fugit şi m-am ascuns în satul meu. In urma căderii revoluţiei ungare am reuşit ca să reintru la calea ferată devenit acum C.F.R. la depoul Braşov.

In prima zi cum am intrat la CFR am intrat şi la sindicat şi la Partidul socialist din Barţaşag care era o secţie de stînga. (P.C. încă nu fusese creiat în România) Eu mă consideram comunist şi începînd deci dela luna sept. 1919 pînă azi am activat în mişcarea muncitorească revoluţionară ca membru activ.

Am început să citesc literatura marxistă leninistă in 1920 am ieşit dela C.F.R. şi pînă in anul 1924 am lucrat la diferite fabrici. In 1922 am participat activ la trecerea Partidului soc. din Braşov la P.C. la creerea organizaţiei de p.c. la Braşov. In sindicat eram membru comitetului sind. metalurgist prim delegat al fabricii metalurgiste Schiel Braşov. In 1923 am devenit preşedinte organizaţiei P.C. la Braşov. (P.C. a existat legal pînă la sfîrşitul anului 1924).

In 1924 luna iulie am devenit secretar regional al P.C. în regiunea Braşov, Sibiu, Tîrnava, Valea Jiului unde am creat prima dată organizaţie ilegală a P.C. pe baza de celule pe întreprindere. In decembrie 1924 am fost arestat şi acuzat pt. tipărirea şi răspîndirea manifestului ilegal intitulat "Jos robia economică politică şi naţională.

La această primă cădere la Siguranţa nu am avut parte cele mai bună nu din cauza dricei de pătăi fiindcă eram gata oricînd să sacrific şi viaţa pentru cauza revoluţiei dar nu am avut educaţie dar mai bine zis am fost educat greşit. Eu am întreat pe Kobloşcare a fost secretar în P.C.R, cum trebuie să port la Siguranţă dacă mă prinde şi el ne-a dat instrucţiuni că ceace se dovedeşte despre noi trebuie să recunoaştem dar să nu căm pe alţii şi lucrurile care nu este secepenit. Aşa că la cădere am recunoscut activitatea comunistă atît mai mult că e am mai înainte

președinte organizației legale. Am recunoscut ceea ce a declarat alții despre mine. Inșă nu am dat nici tipografei care era cunoscut numai de mine din cei arestați și nu am dat pe nimeni. Dealtfel datorită lipsei de experiență conspirativă siguranța știa foarte mult despre activitatea ilegală a F.C.R. și a făcut arestări pe întreaga țară. Pește Socotov. au fost arestați. Desigur că din aceste cădere am tras învățăminte multe și de atunci am fost foarte multe ori arestat dar niciodată n-am recunoscut nimic și am avut purtare exemplară indiferent de bătăi și schingiuirile care am fost supus. Am fost înaintat la Sig. Gen. la București și apoi după la închisoarea militară Jilava, unde am stat 3 luni și în urma de greva foamei de 37 zile am fost pus în libertate. La instrucție am negat totul și comisarul regal n-a reușit să se dovedească nimic împotriva mea. În ziua de 28 aprilie 1925 a început procesul și a durat până la 9 iunie. Am fost prezenți la proces 56 acuzați, atât a rămas din 800 arestați. La proces am avut purtare foarte bună am demascat regimul capitalist devenind din acuzat acuzator și am susținut comunismul. Nu am așteptat sfârșitul procesului ci la 3 iunie împreună cu alții 16 acuzați am fugit de la proces. Am fost condamnat în lipsă la 10 ani închisoare. La 6 septembrie 1925 în urma denunțului un i agent provocator am fost arestat și readus la Jilava ca să fie re judecat. A mai căzut dintre cei condamnați în lipsă încă 3 tov. și în 1926 și tov. BORIS STEFANOV condamnat toți la 10 ani în lipsă. Datorită campaniei internaționale de protest împotriva arestării tov. BORIS STEFANOV și ceilalți acuzați burghezia română amână mereu procesul căutând momentul mai potrivit judecarea acestui proces. Așa că abia în anul 1928 după 3 ani de reținere mea în închisoare a fost procesul re judecat. Procesul a durat 10 zile și în fața sălii pline cu muncitori tov. Boris STEFANOV eu și ceilalți acuzați cu curaj am atacat burghezia și moșierii români demascând caracterul de clasă a acestui proces. Tov. BORIS și BERCU ZAHARESCU (un student) au fost condamnați iar noi cei 3 muncitori achitați. În acest 3 ani de închisoare am dus lupte grele pentru regim politic și cu ajutorul tov. BORIS STEFANOV am complectat pregătirea mea marxistă Leninistă. În urma eliberării mele din închisoare a doua zi am reînceput activitatea revoluționară. Am fost ales ca președinte Comisie

Sind. Locala Braşov şi m-am apucat de reorganizarea P.C. la Braşov unde n-a mai existat o viaţă organizatorică de partid.

În iulie 1928 am fost trimis la congresul al IV-lea a P.C.R. care s-a ținut în URSS lângă Harcov. La congres am luptat contra liniei și tacticii oportuniste de dreapta a fostului conduceri care a fost înlăturată de congres. Am fost ales membru al noului C.C. al P.C.R. Reîntorcînd în România împreună cu un alt membru al C.C.-ului am început reorganizarea PCR pe baza liniei hotărîte de congresul al IV-lea.

Întîi am fost însărcinat cu munca organizatorică apoi am trecut la munca sindicală organizînd primul congres al sind. Unitare din România care s-a ținut în aprilie 1929 la Timișoara. La aceste congres am fost ales secretar general a sind. Unitare rămîind însa și membru biroului politic al partidului nostru. În 1929 am fost în delegația trimis de C.C. al Cominter pt. rezolvirea unele probleme politice și mai ales problema sindicală din condiții noi (Sind. Unitare fusese dizolvate de Guvern). De la congresul al IV-lea al PCR pînă la sfîrșitul anului 1929 am fost mai multe ori arestat și trimis la urmă. Siguranța a încercat ca să însceneze procese împotriva mea. Astfel am fost dat în judecată și ținut 17 zile în închisoare tocmai în ajunul Congresului. După congres iar am fost arestat și ținut o lună apoi pus în libertate, așa ca am fost nevoit ca să trec în ilegalitate.

La Moscova n-am stat decît 2,1/2 luni și în 1930 m-am întors în țară, dar din nenorocire în partidul nostru a izbucnit o luptă fracționistă "fără de principiu" cum a fost caracterizat de Cominter. Com. Central s-a rupt în două și nici eu n-am fost capabil de a judeca bolșevicește și am mers alături de o grupă fracționistă (LUXIMIR RUDOLF) și am săvîrșit greșala cea mai mare că am lăsat ca lupta fracționistă să pătrundă și în sindicate, la C.G.S.U. am introdus chiar eu, deși numai eu aș fi fost în măsură ca să împiedec lupta fracționistă. M-am lăsat înșelat de dușmanii partidului de Pauker și Tori Goldstein care au folosit de lipsa de-a de experiența de atunci și credeam în sinceritatea dierwino mea nu am putut participa la judeca

rea acestor greșeli la Comintern și au fost elemente care au folosit această situație ca să mă calomnieze (Abraham) pentru care el a fost blamat de congresul al V-lea al PCR. Eu am fost scos dela funcția de secretar al C.G.S.U.-lui și mi s-a propus să merg la școala leninistă. Eu am refuzat însă această propunere fiindcă nu înțelegeam ca să merg la școală cu pata și am cerut ca să fiu trimis la munca de jos ca să repar greșala prin munca folosind experiența dureroasă pentru mine și atât de daunătoare pentru partid.

Am fost trimis la Buhuș un orașel dar cu o mare fabrică textilă și am început activitate în raionul acesta care a cuprins Piatra Neamț, Buhuși și Bacău.

În februarie 1931 s-a ținut o conferință regională la Iași la care am fost referent în problema sindicală. La această conferință a fost creată Regiunea Moldova, iar eu am fost ales ca secretar regional. După ce am reorganizat Partidul în toată regiunea la 8 iulie în urma denunțului unui provocator am fost descoperit de siguranța și arestat. Nu s-a găsit nimic asupra mea ira eu am refuzat ori ce declarație, după deținerea de 4 luni am fost pus în libertate. La începutul anului 1932 am fost însărcinat de C.C. ca să reorganizez mișcarea sindicală revoluționară. Sindicatul nostru au activat ilegal în timpul acela. C.G.S.U. deorganizat și mișcarea sindicală rev. au ajunsese la mici grupă sind. sectariste. Am reorganizat C.G.S.U. am început pregătirea și organizarea luptelor economice, greve de mase pe cari am folosit pt. a forța experiența deschise a sind. rev. Astfel la sfârșitul anului 1932 am avut sindicate legale cu 12.000 membrii și numai C.G.S.U. a rămas organ ilegal. Prin luptele Petrolistilor și CFR-istilor au eșit acest număr aproape la dublu. S-a ridicat la 22.000 membri. După înăbușirea în sânge grevei dela Grivița (atelierele CFR-București) am fost dat în judecată din lipsă fiindcă siguranța nu mă putut găsi. Deși m-a așteptat condamnarea mare, având în vedere că dins. rev. din nou au fost dizolvate și cadrele cele mai bune arestare am rămas în țară la muncă până ce am căzut în urmărire unei provocări a lui DENCI la 28 august 1933 cu o condamnare în lipsă de 20 ani muncă silnică. Făcînd opoziție a urmat ca să fie rejudecat procesul meu. Procesul a durat 5 ani. Datorită campaniei în țară și în

străinătate și lupta clasei muncitoare ca să mă smulgă din
 temnițe, din 20 de ani s-a redus treptat la 5 ani și 6 luni
 pe care am executat. În închisoare am stat iar în fruntea
 luptelor grele pt. regim am fost mult chinuit. Am dus munca
 de educare tov. închis în condițiuni cele mai grele. Încă
 înainte de eliberarea mea din închisoare conferința parti-
 dului m-a ales în C.C. Am ieșit din închisoare la 4 aprilie
 1939 și după o lună de odihnă (primul meu concediu în 20
 ani de activitate) ședința plenară a C.C. lui m-a ales în
 secretariatul CC-ului. Am activat în această calitate
 până ce iar am căzut în 4 aprilie 1940 la granița URSS-ului
 când trebuia să vîn la Comintern. La arestare am reușit
 ca să distrugem documentele așa că siguranța n-a reușit ca să
 facă alt proces decât încercare de trecere frauduloasă a gra-
 niței și ne-a condamnat pe toți trei ciță am căzut acolo, la
 8 luni închisoare. La 28 iulie la intrarea Armatei Roșie
 eliberatoare în Cernoviți ne-au eliberat muncitorii din
 Gernăuți prin demonstrație.

5/VIII.1940

(ss) LUCA LASLO

PS

Am 21 de ani activitate revoluționară de 18 ani membru
 PCR. Am făcut și greșeli fiindcă n-am avut pregătire
 Marxistă-Leninistă suficient. Educația mea am primit în
 luptă, în muna practică strâns legate cu suferințe grele
 Conștiința mea de clasă m-a ajutat întotdeauna ca să recunosc
 greșeliile și știu să repar și să nu mai repet greșeliile.

17. A

17

654

VASILE LUCA

EDITURA PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

17. A

Proletari din toate țările, uniți-vă!

VASILE LUCA

1 9 5 1

EDITURA PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

17. A

Vasile Luca

17. A

Tovarășul Vasile Luca s'a născut în anul 1898 într'un sat din județul Trei-Scaune, ca fiu al unui fierar de țară.)

La vârsta de 13 ani a intrat ca ucenic într'un atelier din Sibiu; în trei ani, muncind din greu, a învățat meseria de lăcătuș mecanic.

În anii aceia, în Ardeal, ca și în întregul imperiu austro-ungar, valul de luptă revoluționară a masselor muncitoare era în plină creștere. Înfruntând urgia poliției și a Siguranței, împotrivindu-se manevrelor reformiste ale conducătorilor oportuniști, crescuți în școala Internațională a II-a, clasa muncitoare se ridica la luptă. Lupta pentru revendicările economice se împletea într'o măsură tot mai largă cu lupta pentru drepturi politice. Au avut loc nenumărate greve și manifestații, al căror ecou a străbătut țara dela un capăt la celălalt.

Tânărul ucenic din Sibiu urmărește cu înflăcărare aceste lupte, citește mult, caută prietenia muncitorilor conștienți mai vârstnici, și prin ei se apropie de cercurile partidului socialist din Sibiu. Incepe să participe și el la manifestații. Curând, deși încă foarte tânăr, ia cuvântul la adunările muncitorești și primește chiar unele sarcini. În primăvara anului 1914, când își capătă cartea de lucrător calificat, se înscrie în sindicatul metalurgiștilor și intră ca lăcătuș mecanic la depoul căilor ferate din Brașov. Il atrăgea uzina mare, cu muncitori mulți și organizați, cu spiritul de unitate și de luptă care domnea acolo.

În 1914 a izbucnit primul război mondial. Marile puteri imperialiste se încăieraseră pentru reîmpărțirea surselor de materii prime și a piețelor de desfacere, pentru scopuri de jaf și cotohire. Milioane de soldați — muncitori și țărani — erau trimiși să se ucidă unii pe alții pentru îmbogățirea capitaliștilor. Trădând interesele clasei muncitoare, conducătorii oportuniști ai Internaționalei a II-a s'au pus cu totul în slujba războiului imperialist. Singurul partid muncitoresc care s'a ridicat cu hotărâre la luptă împotriva războiului, lansând lozinca transformării războiului imperialist în război civil împotriva claselor exploatare, a fost Partidul Bolșevic din Rusia, partidul lui Lenin și Stalin.

Sub influența agitației pornite de bolșevici, elementele revoluționare cinstite din sânul mișcării muncitorești au pornit și în celelalte țări lupta împotriva măcelului deslănțuit de capitaliști.

Mobilizat în 1915, în vârstă numai de 17 ani, tovarășul Vasile Luca, după o scurtă perioadă de instrucție, a fost trimis pe front. Acolo a înțeles el mai bine că războiul acesta nu este războiul muncitorilor, al celor exploatați și asupriți, ci este războiul exploataților. Și tânărul muncitor revoluționar a luat hotărârea pe care i-o impunea conștiința sa de clasă: să nu mai tragă în cursul acestui război pornit de burghezi niciun glonte.

*
*
*

În timpul acesta, în Rusia evenimentele revoluționare se precipitau. În Octombrie 1917 muncitorii și soldații Petrogradului, în frunte cu Partidul Bolșevic condus de Lenin și de Stalin, au doborât guvernul burghez și au înfăptuit revoluția socialistă. Vestea Marii Revoluții din Octombrie, chemările leniniste, au străbătut lumea dela un capăt la celălalt, ridicând la luptă pe exploatați, semănând spaima în rândurile asupritorilor. Pe toate

fronturile, soldații, istoviți de lupte și mizerie, încep să ceară tot mai hotărât încetarea măcelului. Elementele cele mai conștiente încep să traducă în viață lozinca lui Lenin — să voteze pentru pace „înfigând baioneta în pământ“, părăsind frontul imperialist. Așa a făcut și tovarășul Vasile Luca. La începutul anului 1918 el a plecat de pe frontul din Albania spre a se întoarce acasă, să continue lupta împotriva celor care se îmbogățeau din sângele și sudoarea muncitorilor, împotriva celor care deslănțuiseră războiul.

În drum spre casă s'a oprit câteva zile la Budapesta, unde a luat parte la demonstrațiile prin care muncitorii sărbătoreau primele victorii ale revoluției din Rusia.

La Brașov, autoritățile au pus mâna pe el, l-au remobilizat și l-au trimis într'o divizie din Satu-Mare.

Abia intrat în divizie, tovarășul Vasile Luca s'a legat cu alți muncitori care gândeau ca dânsul și a început lupta. Din prima zi el și-a cusut pe uniformă culoarea roșie a înfrățirii proletarilor. Era în perioada în care, sub influența Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, mișcarea revoluționară creștea puternic în toate țările. Aici, în unitatea militară, el începe să afle mai amănunțit cine sunt comuniștii și prin ce se deosebesc ei de toate partidele muncitorești de până atunci. Ura sălbatică a ofițerilor împotriva comuniștilor îl face să înțeleagă mai bine că adevărații purtători de cuvânt ai celor exploatați și asupriți sunt comuniștii.

Clocotul revoluționar creștea. Tovarășul Vasile Luca părăsește divizia și pleacă să se alăture grupurilor revoluționare. Întâi lucrează, la întâmplare, în mici ateliere particulare, unde primește un salariu de mizerie; apoi, când în Martie 1919 izbucnește revoluția proletară în Ungaria, se înrolează printre primii voluntari în armata revoluționară care se înjgheba. Cu arma în mână el luptă împotriva dușmanilor revoluției, până

a plecat voluntar

??

când — datorită ajutorului dat guvernului contrarevoluționar dela Seghedin al lui Horthy de către guvernul reacționar dela București, aflat la ordinele imperia-liștilor americani, englezi și francezi, — guvernul revoluționar este înfrânt, iar la cârma Ungariei se instalează din nou grofii și bancherii. ✕

Infrângerea revoluției din Ungaria nu-l descurajează pe tovarășul Vasile Luca, ci, dimpotrivă, îi oțelește hotărârea de luptă și credința nestrămutată în viitorul luminos al clasei muncitoare.

O vreme el trebuie să se ascundă prin diferite sate spre a scăpa de prigoana contrarevoluționară; țărani muncitori români și unguri îl ajută să se ferească de urmărirea jandarmilor.

Revoluția ungară a lăsat tânărului revoluționar o impresie puternică. Revoluția fusese înfrântă atât din cauza intervenției imperialiste, cât și din pricina greșelilor proprii: lipsa unei alianțe trainice a muncitorimii cu țărănimea și unirea neprincipială a partidului comunist cu partidul social-democrat, condus de elementele oportuniste, trădătoare.

Reîntors la Brașov spre sfârșitul anului 1919, tovarășul Vasile Luca devine un propagandist înfocat pentru înființarea unui partid comunist în România.

În acest timp, în întreaga țară se desfășura puternic mișcarea împotriva conducerii oportuniste a vechiului partid socialist, pentru făurirea unui partid revoluționar comunist. Peste tot se înfiripează grupuri comuniste, care, în ciuda teroarei și represiei la care erau supuse de către autoritățile burghezo-moșierești, se desvoltă, capătă tot mai multă influență.

În fața exemplului victoriei Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, muncitorii își dădeau seama că

singurul drum pentru doborîrea exploataților este drumul pe care l-a urmat proletariatul rus, își dădeau seama că în acest scop clasa muncitoare are neapărată nevoie de un partid de avangardă, consecvent revoluționar, un partid marxist-leninist după modelul partidului bolșevicilor.

În atelierele C.F.R. din Brașov, unde reîntrase ca lucrător, tovarășul Vasile Luca strânge în jurul său pe muncitori. Lupta lor se desfășoară în cadrul acțiunii pe care o duceau în întreaga țară grupurile comuniste din sânul partidului socialist pentru afilierea la Internaționala a III-a.

Desfășurându-și activitatea în grupul comunist din Brașov, tovarășul Vasile Luca se ridică hotărît împotriva oricăror manifestări ale șovinismului, român sau maghiar, prin care burghezia încerca să submineze unitatea de luptă a clasei muncitoare; el luptă cu vigoare împotriva politicii trădătoare a conducătorilor oportuniști ai partidului socialist. În scurt timp grupul comunist devine preponderent în sânul partidului socialist din Țara Bârsei (acest nume îl purta în acea vreme regiunea Brașovului). Tovarășul Vasile Luca, în calitate de reprezentant al grupurilor comuniste, este ales întâi secretar al sindicatului metalurgiștilor și apoi președinte al partidului socialist din Țara Bârsei.

Condusă de tovarășul Luca, organizația brașoveană a luat parte activă la greva generală din 1920. Greva a fost înfrântă din cauza lipsei unui partid marxist-leninist revoluționar, din cauza trădării liderilor oportuniști și a lipsei de unitate și organizare. Dar greva a arătat totuși combativitatea revoluționară a clasei muncitoare din România. Trebuia creat un partid care să poată organiza, desvolta și orienta această combativitate.

La 8 Mai 1921 se deschide la București Congresul partidului socialist din România. Majoritatea zdrobi-

toare a delegaților votează pentru afilierea la Internaționala a III-a, pentru înființarea partidului comunist.

Se știe că atât pregătirea și convocarea Congresului, cât și victoria istorică repurtată de comuniști cu acest prilej, s'au datorat activității grupurilor comuniste din fostul partid socialist. În calitatea sa de conducător al grupurilor comuniste din Țara Bârsei, tovarășul Vasile Luca a depus o intensă activitate politico-organizatorică, aducând o prețioasă contribuție la obținerea acestui hotărât succes.

Ecoul puternic pe care l-a avut în masse Congresul din 1921 a înspăimântat burghezia și moșierimea. Afilierea la Internaționala a III-a este calificată drept „complot”, localul congresului este înconjurat de jandarmi și majoritatea congresiștilor sunt arestați. Ei sunt schingiuiți îngrozitor, apoi li se înscenează un proces, cunoscut sub numele de „procesul din Dealul Spirei”. Congresul a fost întrerupt. Statutul partidului și primele rezoluții programatice au fost adoptate abia în anul următor, la Ploiești, în cadrul Congresului al II-lea. Abia după acest al doilea congres s'a putut pași la încheierea organizatorică, pe țară, a partidului.

Înființarea partidului comunist a fost sărbătorită la Brașov în cadrul unei mari adunări. În anii aceștia, în ciuda nenumăratelor piedici ridicate de poliție, ziarul socialist local a apărut în fiecare zi, fiind difuzat în fabricile și atelierele din Țara Bârsei.

După întemeierea partidului comunist, conducătorii social-democrației de dreapta și-au continuat cu și mai multă furie manevrele lor mârșave împotriva luptei revoluționare a clasei muncitoare.

Lachei servili ai burgheziei, reformiștii, mână în mână cu agenții Siguranței și cu provocatorii de meserie, s'au năpustit asupra tânărului partid comunist, împroșcându-l cu calomnii, încercând să lichideze curentul revoluționar din sânul masselor.

Faptul că n'au izbutit să împiedice crearea partidului comunist, faptul că influența printre muncitori li se surpa zi de zi, i-a întărit în acțiunile lor murdare. Chiar în timpul procesului din Dealul Spirei, folosindu-se de absența din fabrici a frunțașilor comuniști arestați, ei au încercat să pună mâna pe conducerea sindicatelor ca să le treacă la remorca burgheziei internaționale.

Majoritatea muncitorilor sindicalizați se opuneau însă acestor manevre, situându-se ferm pe poziția unității sindicale. La Congresul sindical dela Cluj (1923), cu toată teroarea deslănțuită de conducătorii oportuniști cu sprijinul poliției și Siguranței, moțiunea reformistă de afiliere la Internaționala galbenă din Amsterdam este respinsă de imensa majoritate a delegaților, care urmau linia trasată de partidul comunist.

Atunci, reformiștii recurg la ajutorul poliției. Aceasta evacuează din sala Congresului majoritatea delegaților, care se opunea afilierii la Internaționala trădătoare dela Amsterdam, și astfel șefii social-democrați reușesc să proclame afilierea, spărgând unitatea sindicală.

Delegații celor mai multe dintre sindicate se adună însă la București și aleg un Consiliu general sindical unitar, care își propune refacerea unității sindicale și pregătirea luptei masselor muncitoare împotriva ofensivei patronale, pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale muncitorilor.

Atunci s'au pus bazele mișcării sindicale unitare, care mai târziu, sub conducerea partidului comunist, a organizat atâtea bătălii glorioase ale clasei muncitoare din țara noastră.

Au trecut câțiva ani dela Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

Tânărul Stat Sovietic zdrobise toate atacurile contrarevoluției interne și ale intervenției străine și pornise pe făgașul construcției pașnice. Pentru proletariatul mondial Uniunea Sovietică reprezenta un centru revoluționar puternic, spre care își îndrepta toate nădej-dile și toată dragostea.

În același timp, însă, începuse și o perioadă de vreme-lnică stabilizare a capitalismului. Cu ajutorul trădă-torilor social-democrați, burghezia reușise în general să stăvilească valul revoluționar și să refacă parțial econo-mia capitalistă prin intensificarea exploatării clasei muncitoare.

Profitând de aceste împrejurări, guvernul burghe-zo-moșieresc al României pune înafara legii, în 1924, partidul comunist. Această măsură arăta cât de mare era frica burgheziei în fața creșterii forței partidului. Ea urmărea să lipsească poporul muncitor de conducă-torul lui firesc și să netezească astfel calea pregătirilor în vederea războiului antisovietic, pe care le dirijau stă-pânii efectivi ai țării, imperialiștii americani, englezi și francezi.

Partidul era încă tânăr și nu îndeajuns de călit; în rândurile sale mai dăinuiau rămășițe ale mentalității social-democrate. Dar linia consecvent leninistă, exem-plul eroic al bolșevicilor au dat partidului tărie și l-au ajutat să înfrunte greutățile fără seamăn ale ilegalității. Din rândurile activiștilor partidului au crescut luptători dârji care au purtat mai departe și au ridicat mai sus steagul de luptă al clasei muncitoare. Unul din-tre acești luptători frunțași a fost tovarășul Vasile Luca.

Când guvernul liberal a ilegalizat partidul comu-nist și i-a aruncat conducătorii în temniță, tovarășului Vasile Luca i-a fost încredințată sarcina de a îndeplini în condițiile ilegalității funcția de secretar al unei regio-nale cuprinzând Brașovul cu Țara Bârsei, Valea Jiului, Târnavele și Trei-Scaune.

În calitatea sa de secretar, tovarășul Vasile Luca conduce acțiunile pe care le organizează partidul în această importantă regiune a țării. Parcurge satele și orașele regiunii, ia contact cu oamenii muncii, cărora le cunoaște nevoile și le aduce cuvântul de luptă al parti-dului; muncește în vederea organizării de celule de partid ilegale, în vederea lărgirii organizațiilor sindi-cale unitare revoluționare, precum și la editarea și difu-zarea a numeroase manifeste și broșuri ilegale.

Spre sfârșitul anului 1924 agenții Siguranței îl arestează pe tovarășul Vasile Luca, în legătură cu tipă-rirea și răspândirea unui manifest al partidului, intitulat „Jos robia economică, politică și națională”

Acest manifest demască viguros înrobirea țării noastre de către imperialiștii străini, chemând poporul muncitor la luptă pentru independența Patriei. Mani-festul înfiera asupra națională și șovinismul, arma otrăvită a exploatătorilor.

La Siguranță, tovarășul Vasile Luca este supus tor-turilor și schinguirilor, pentru a-și denunța pe tovarășii săi de luptă, pentru a trăda partidul. Dar, ca un adevărat comunist, el rămâne neclintit, refuzând să dea declarații.

În închisoare, împreună cu un grup de conducători ai partidului, pornește lupta pentru imediata lor punere în libertate. În acest scop, comuniștii arestați organi-zează o lungă grevă a foamei în care intră și tovarășul Vasile Luca. Sprijinit de lupta masselor muncitoare, care cereau cu hotărîre eliberarea conducătorilor comu-niști, tovarășul Luca este pus în libertate, după o grevă a foamei de 37 de zile. La câteva săptămâni după aceas-ta guvernul liberal înscenează Partidului Comunist un proces. Tovarășul Luca, împreună cu alți 15 acuzați, urmând hotărîrea partidului, nu se prezintă la proces, continuându-și activitatea în ilegalitate. La acest proces tovarășul Luca a fost condamnat în lipsă la 10 ani de temniță.

De aici înainte, multă vreme, viața i-a fost alcătuită din ani grei de închisoare, muncă intensă ilegală și legală, alte arestări, alte condamnări...

Cu scurte întreruperi, între 1924 și 1928, tovarășul Vasile Luca a stat închis aproape trei ani. La Jilava, la Văcărești, el a studiat lucrările lui Lenin și Stalin, a făcut studii temeinice de economie politică, a debătut împreună cu ceilalți tovarăși închiși problemele importante ale politicii de partid.

2. | In 1928, la Congresul al IV-lea al partidului, tovarășul Vasile Luca a fost ales membru în Comitetul Central. In zilele congresului el se afla încă la închisoare.

Câteva luni mai târziu, abia ieșit din închisoare, el începe munca pentru organizarea congresului sindicatelor unitare dela Timișoara.

Pe atunci lumea capitalistă se apropia cu pași repezi de marea criză economică mondială. România, legată prin mii de fire de capitalul internațional, începe să cunoască și ea zguduirile crizei. Capitaliștii și moșierii români căutau să iasă din impas prin intensificarea pregătirilor de război, prin jefuirea tot mai cruntă a masei muncitoare. Reacțiunea găsea sprijinul cel mai deplin în partidul social-democrat. Acesta sabota încercările de realizare a unității sindicale și a unității de acțiune politică a clasei muncitoare, desfășurându-și cu sprijinul Siguranței activitatea sa diversionistă în rândurile muncitorimii.

Dar valul nemulțumirilor populare creștea. În fața Partidului Comunist din România stătea sarcina de a organiza lupta masei muncitoare. Pentru aceasta trebuiau întărite sindicatele unitare și totodată trebuia zdrobită influența oportunistă care pătrunsese pe alocuri în rândurile lor.

Tovarășul Vasile Luca în Aprilie 1929, după ce a fost ales în Congresul dela Timișoara secretar general al Consiliului General Sindical Unitar din România

Munca de pregătire a congresului — condusă din însărcinarea partidului de către tovarășul Vasile Luca — a luat o amploare deosebită. Sub presiunea luptei masselor, guvernul burghezo-moșieresc n'a îndrăznit să interzică ținerea congresului.

Congresul s'a ținut la Timișoara, sub teroarea poliției, în căminul muncitoresc înconjurat de armată. Comuniștii au știut totuși să imprime acestui congres caracterul unei demonstrații de forță a clasei muncitoare. La congres s'a adoptat o linie revoluționară de acțiune, s'a subliniat necesitatea legării revendicărilor economice de lupta pentru drepturi politice, s'a cerut dreptul de organizare pentru clasa muncitoare și legalizarea partidului clasei muncitoare — partidul comunist. Congresul a ales un consiliu general, în frunte cu tovarășul Vasile Luca în calitate de secretar general.

Lucrările congresului au fost întrerupte de atacul mârșav deslănțuit de călăii Siguranței împotriva congresiștilor, adunați să aducă un ultim omagiu luptătorului comunist Ion Fonaghi, asasinat mișelește la Dof-tana. Sediul congresului a fost devastat, iar tovarășul Vasile Luca și ceilalți conducători ai sindicatelor unitare au fost arestați și maltratați.

Câteva zile mai târziu sindicatele unitare sunt dizolvate în întreaga țară, sediile lor sunt sigilate, presa sindicală e suprimată.

Exploatatorii sperau că astfel vor da o lovitură de moarte mișcării revoluționare. Dar sindicatele unitare își continuau activitatea. La numai câteva luni după atacul banditesc al poliției lui Maniu împotriva căminului muncitoresc din Timișoara, a izbucnit eroica grevă dela Lupeni.

Criza economică devenea în acest timp tot mai violentă. Zeci de mii de muncitori erau aruncați pe străzi, salariile scădeau, sarcinile fiscale apăsau tot mai tare asupra celor ce muncesc. Pregătirile burgheziei pentru

un război antisovietic se intensificau; ele mergeau mână'n mână cu fascizarea întregului aparat de stat. Primejdii mari amenințau Patria noastră.

Conștient de răspunderea sa istorică, partidul comunist, în fruntea poporului muncitor, organizează lupta împotriva pericolului fascist, chiamă masele să se împotrivească jafului pe care imperialiștii străini îl practicau în cârdășie cu capitaliștii români. O mare importanță avea în această direcție dezvoltarea și adâncirea muncii sindicatelor unitare pentru mobilizarea la luptă a întregii masse a muncitorimii.

În anii 1931 și 1932 tovarășul Vasile Luca, împreună cu tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, organizează din însărcinarea partidului conferințe ilegale pe țară ale reprezentanților muncitorimii dela căile ferate, mine și petrol. Primul număr al „Scântei”, apărut la 15 August 1931, închină un articol rezultatelor uneia dintre conferințele acestea, care au contribuit la cimentarea unității de acțiune a clasei muncitoare.

*
* * *

În 1932 are loc un eveniment istoric de mare importanță în viața partidului nostru: Congresul al V-lea. Congresul a restabilit unitatea partidului, punând capăt luptelor fracționiste, a fixat linia strategică și tactică pentru desăvârșirea revoluției burghezo-democratice și trecerea spre revoluția socialistă și a determinat o cotitură hotărâtoare în lupta pentru realizarea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

Congresul a pus deasemeni pe primul plan al preocupărilor sale lupta împotriva pregătirilor războiului antisovietic. Congresul a arătat că „războiul contra U.R.S.S.... va fi totodată războiul nemilos contra maseilor muncitoare din România însăși și că partidul va putea să mobilizeze masele cele mai largi la luptă

contra acestui pericol numai atunci când va ști să explice acestor mase că, apărând U.R.S.S., ele se apără totodată pe ele însele, apără interesele lor zilnice, interesele lor vitale și istorice”¹.

Congresul al V-lea a înarmat partidul cu linia justă pentru marile bătălii care se pregăteau. Un an mai târziu, sub conducerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, aveau să se desfășoare istoricele lupte ale muncitorilor ciferiști și petroliști.

În pregătirea și desfășurarea acestor lupte, ca și în organizarea acțiunilor de solidaritate cu greviștii în zilele lui Februarie 1933, sindicatele unitare au avut un rol de seamă. În calitatea sa de secretar general al sindicatelor unitare, tovarășul Vasile Luca a îndrumat, potrivit liniei partidului, munca sindicală la C.F.R. și în industria petroliferă pe linia luptei hotărâte împotriva ofensivei patronale, pe linia înfăptuirii frontului unic muncitoresc.

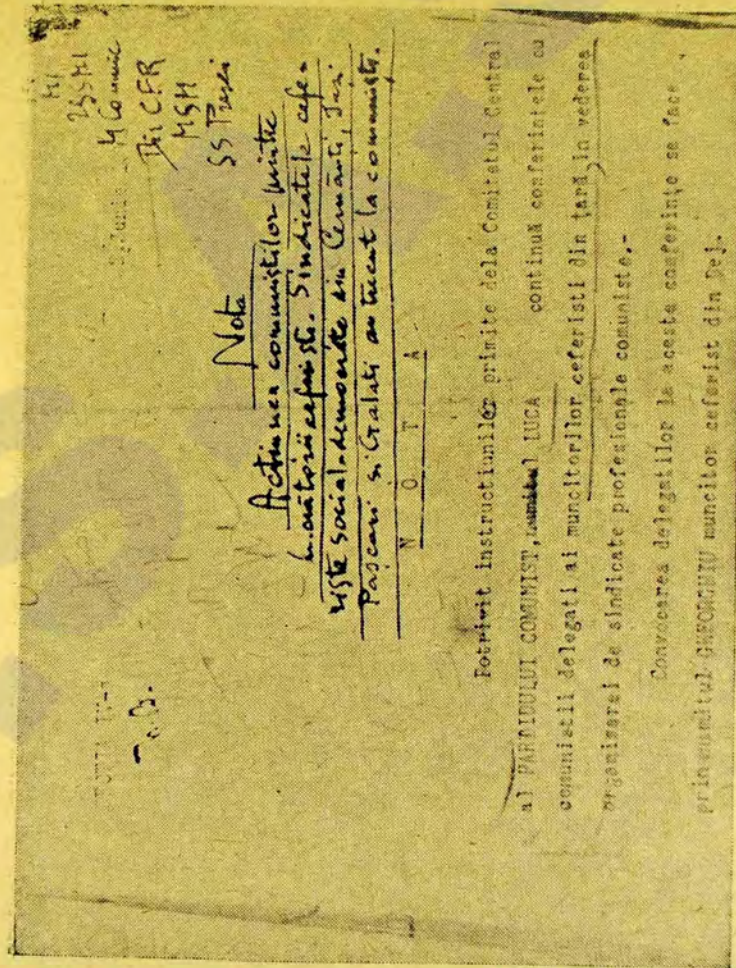
După reprimarea sângeroasă a grevei, teroarea reacțiunii s'a abătut asupra conducătorilor mișcării muncitorești. Tovarășul Vasile Luca a fost implicat în procesul conducătorilor grevei și condamnat, în lipsă, la 20 de ani temniță.

În August 1933 tovarășul Vasile Luca este arestat și judecat din nou. La proces, el a dezvoltat un adevărat rechizitoriu împotriva politicii burghezo-moșierești de asuprire și jefuire a maselor muncitoare. Tovarășul Vasile Luca a arătat că burghezia și guvernul ei poartă întreaga răspundere a situației:

„Ultimele curbe de sacrificiu și tendința generalizată de a se arunca toate dificultățile crizei pe spinarea maselor muncitoare, au determinat rezistența lucrătorilor” — a spus la proces tovarășul Luca.

„Măsurile luate de către aparatul de stat și instau-

¹ „Documente din istoria Partidului Comunist din România”, ed. P.M.R. 1951, pag. 110.

Nota Direcției generale a Siguranței statului din 2 Iunie 1932 către diverse organe de stat prin care se atrage atenția asupra activității tovarășilor Gheorghe Gheorghiu-Dej și Vasile Luca în vederea organizării Sindicatelor C. F. R. -iste.

rarea stării de asediu și a cenzurii, în care lucrătorii vedeau măsuri de natură să asigure puțința aruncării dificultăților produse de criză pe spinarea masselor, au determinat greva din 15 Februarie 1933“.

După proces, tovarășul Vasile Luca este trimis la Doftana, cea mai ucigătoare temniță din țară.

La Doftana, deținuții politici erau obligați să respecte regimul „tăcerii absolute“. Pentru un „bună ziua“ rostit în cursul unei plimbări, orice gardian putea pedepsi pe deținuții politici pe loc, cu bătaie și schingiurii bestiale.

Tot aparatul administrativ, dela gardian și până la agentul sanitar — „agentul morții“ cum îl numeau deținuții —, forma o mare echipă de bătăuși, adevărate fiare, în stare să schingiuiască ore în șir pe deținuții antifasciști. Ziua și noaptea deținuții antifasciști erau bătuți în mod îngrozitor. Vinele de bou, răngile de fier intrau cu sălbăticie în acțiune. Călăii îi băteau pe deținuți până când hainele victimei se amestecau cu carnea însângerată. Mâncarea dată de administrație se compunea de obicei dintr'o bucată de pâine mucegăită sau dintr'o bucată de mămăligă uscată, făcută din mălai încins, și dintr'o zeamă turbure, cu miros de fasole sau de cartofi, dar în care nu se putea găsi niciun bob de fasole, nicio bucată de cartof.

Prin aceste metode regimul burghezo-moșieresc urmărea exterminarea fizică și morală a deținuților politici, și în primul rând a comuniștilor. În ciuda teroarei însă, deținuții antifasciști luptau cu curaj pentru un regim politic în închisori.

Venirea tovarășului Vasile Luca la Doftana întărește puterea colectivului de deținuți, face ca lupta lor să se ridice la un nivel mai înalt, să devină mai organizată, mai combativă.

Colectivul deținuților antifasciști, având în frunte pe tovarășul Vasile Luca, pe Bela Brainer și alți conducători ai partidului, sparge „regimul tăcerii“, organizează conferințe, cursuri și seminare, restabilind legătura cu partidul, cu tovarășii dinafara închisorii.

Deținuții duc lupta pentru un regim politic, pentru încetarea barbariilor. Lupta aceasta a fost continuată, dezvoltată și întărită după venirea la Doftana a tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej.

În ciuda teroarei și provocărilor, conducerea de partid a deținuților dela Doftana reușește să transforme Doftana într'o școală de călire revoluționară a cadrelor, într'o adevărată universitate de partid.

Infruntând foamea, bătaiele și schingiuirile, comuniștii întemnițați, în strânsă legătură cu tovarășii lor care luptau în ilegalitate, reușiră să organizeze introducerea în închisoare a documentelor de partid și a lucrărilor tovarășului Stalin, a manifestelor și broșurilor ilegale. Aceste materiale erau apoi studiate și prelucrate de către deținuți.

Conducătorii organizației de partid dela Doftana, printre care era și tovarășul Vasile Luca, au desfășurat o activitate eroică pentru a înarma cadrele de comuniști deținuți în închisoare cu invincibila învățătură marxist-leninistă, cu dârzenie și combativitate revoluționară, cu forță bolșevică în înfrângerea greutăților.

În Februarie—Martie 1938 tovarășul Vasile Luca participă la organizarea și conducerea Conferinței celei de partid dela Doftana. Conferința a trimis conducătorului comunismului mondial, tovarășului Stalin, un înflăcărat salut, mărturie a spiritului internaționalist al partidului nostru, mărturie a încrederii nestrămutate pe care, în condițiile celei mai aprige prigoane, o păstrau comuniștii în triumful cauzei lui Marx. Engels, Lenin și Stalin, mărturie a dragostei nemărginite pentru tovarășul Stalin:

„Ție, deci, dragă tovarășe *Stalin*, cel mai demn elev și urmaș al marelui *Lenin*, îți trimitem salutul fierbinte revoluționar al Conferinței noastre și te asigurăm de tot devotamentul și dragostea noastră în lupta crâncenă pe drumul arătat de tine”¹.

Eliberat din închisoare în anul 1938, tovarășul Vasile Luca își reia imediat locul în munca ilegală de partid. Ca membru al secretariatului Comitetului Central al Partidului Comunist din România, ia parte la conducerea nemijlocită a tuturor acțiunilor inițiate de partid împotriva dictaturii regale, împotriva pregătirilor tot mai înfrigurate pe care reacțiunea română, la ordinele imperialiștilor străini, le făcea în vederea agresiunii antisovietice.

Un mare răsunet a avut demonstrația dela 1 Mai 1939, când muncitorii bucureșteni, conduși de comuniști, au transformat o paradă organizată de slugile regelui într-o viguroasă manifestație pentru libertate, împotriva războiului și dictaturii, pentru pace cu Uniunea Sovietică.

Comuniștii mobilizau masele la luptă pentru independența țării — pe care burghezia și moșierimea românească o vindeau imperialiștilor fasciști germani cu aprobarea și concursul imperialiștilor americani, englezi și francezi. Partidul a demascat puternic caracterul prădalnic al tratatului economic româno-german, prin care România era transformată într-o colonie a Germaniei hitleriste.

Un episod important al acestei lupte este apariția broșurii „Războiul și sindicatele”, pe care tovarășul Luca a scris-o în 1939 și care a fost tipărită și difuzată.

¹ „Documente din istoria Partidului Comunist din România”, ed. P.M.R.-1951, pag. 293.

în condițiile celei mai adânci ilegalități. În această broșură, tovarășul Luca lămurea caracterul războiului pe care-l începuse Germania hitleristă și arăta sarcinile clasei muncitoare în lupta împotriva războiului și imperialismului.

În acele împrejurări atât de grele pentru țara noastră, partidul comunist s'a dovedit încă odată singurul stegar credincios al patriotismului clasei muncitoare, patriotism care-și trage vigoarea din lupta pentru libertate și drepturile poporului muncitor, din frăția internaționalistă cu toți cei ce muncesc, și în primul rând cu marea și neclintita apărătoare a independenței popoarelor, Uniunea Sovietică.

În primăvara anului 1940 tovarășul Vasile Luca este arestat și întemnițat la Cernăuți. El este eliberat din închisoare de către Armata Sovietică în ziua desrobirii Bucovinei de Nord.

Un an mai târziu hoardele hitleriste și ale călăului Antonescu au atacat Uniunea Sovietică. Incepea cea mai neagră perioadă din istoria poporului român: țara gemea sub robia ocupanților hitleriști; cu zecile și sutele de mii pierreau tinerii pe câmpiile de luptă din Răsărit, jalea și ruina se întindeau asupra orașelor și satelor românești jefuite până la sânge de către imperialiștii germani. Războiul tâlhăresc împotriva Uniunii Sovietice însemna — așa cum arătaseră neostenit timp de două decenii comuniștii — moarte și distrugere pentru poporul român.

Aflat în emigrație politică, în Uniunea Sovietică, tovarășul Vasile Luca se avântă în lupta împotriva cotropitorilor hitleriști. Ca voluntar în Armata Sovietică, el luptă cu arma în mână pentru alungarea ocupanților fasciști; la postul de radio el se adresează prin cuvinte

inflăcărare poporului român, chemându-l la luptă împotriva celor care îi subjugaseră țara.

Împreună cu tovarășa Ana Pauker, tovarășul Vasile Luca desfășoară, în fruntea tovarășilor care se găseau în emigrație politică în Uniunea Sovietică, o muncă intensă pentru lămurirea prizonierilor români aflați în Uniunea Sovietică. Aceștia, în contact nemijlocit cu realitățile sovietice, începuseră să înțeleagă adevărul, să înțeleagă adevăratele scopuri ale războiului criminal al lui Antonescu.

Tovarășii Ana Pauker și Vasile Luca veneau în lagărele de prizonieri și vorbeau cu soldații despre suferințele pe care le îndură poporul nostru sub jugul fascist, despre cauzele și scopurile criminale ale războiului antisovietic, despre căile luptei pentru eliberarea Patriei. Cuvintele acestea pătrundeau adânc în sufletele prizonierilor.

În lagăre începe să se desvolte o mișcare pentru trecerea la acțiune, alături de Armata Sovietică, împotriva cotropitorilor hitleriști.

În Septembrie 1943 are loc la Crasnogorsc un congres al prizonierilor români, unde se alcătuește și se semnează o scrisoare către tovarășul Stalin prin care prizonierii îi cereau permisiunea să lupte cu arma în mână alături de unitățile Armatei Sovietice pentru eliberarea României de sub jugul cotropitorilor hitleriști.

La 2 Octombrie 1943 sosește răspunsul prin care tovarășul Stalin aprobă crearea diviziei de voluntari români.

Astfel ia naștere divizia „Tudor Vladimirescu”, care a luptat cu eroism alături de glorioasa Armată Sovietică pentru eliberarea Patriei noastre și pentru zdrobirea Germaniei hitleriste. Cadrele diviziei „Tudor Vladimirescu” au constituit nucleul în jurul căruia s’au format forțele armate ale Republicii Populare Române

La 23 August 1944 Patria noastră a fost eliberată de către glorioasa Armată Sovietică de sub jugul ocupanților fasciști. O nouă eră se deschidea în viața poporului nostru. După 20 de ani de luptă crâncenă în condițiile celei mai adânci ilegalități, după ce dăduse jertfe nenumărate pentru cauza poporului, partidul comunist ieșea la lumină posedând cadre oțelite în luptă, capabile să conducă masele pe drumul marilor transformări democratice, pe drumul viitorului luminos care li se deschidea în față.

Reîntors în țară din emigrație, tovarășul Vasile Luca se află la postul de luptă în conducerea partidului alături de tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej, Ana Pauker și alții.

Îndată după doborîrea dictaturii fasciste, partidul chema poporul la luptă pentru sprijinirea frontului anti-hitlerist, pentru prietenia veșnică cu eliberatoarea noastră, Uniunea Sovietică, pentru democratizarea țării, împotriva partidelor reacționare ale moșierimii și burgheziei, care voiau să pună țara din nou sub jugul imperia-liștilor americani și englezi. Partidul chema poporul la lupta pentru răsturnarea guvernului reacționar, aflat la remorca partidelor istorice.

În calitate sa de secretar general al Frontului Național Democrat, care grupa toate organizațiile democratice, tovarășul Vasile Luca a desfășurat o muncă intensă pentru făurirea și cimentarea unității de luptă a masselor populare împotriva reacțiunii.

Sub presiunea luptei conduse de partid, guvernele cu majoritate reacționară dinainte de 6 Martie 1945 au fost nevoite să accepte formarea unei comisii care să discute reforma agrară. Dar în această comisie au fost introduși în majoritate reprezentanți ai moșierimii, care căutau să saboteze pe toate căile înfăptuirea reformei.

În această comisie, din care a făcut parte, ca reprezentant al partidului comunist, apărând cu adevărat

interesele țărănimii muncitoare, tovarășul Vasile Luca a dat replici usturătoare reprezentanților moșierimii.

— Despăgubirea și-au luat-o moșierii însutit — le-a răspuns el celor care cereau despăgubiri — trăind secole întregi din sudoarea muncii țaranului.

— Vă plângeți că n'ați fost înștiințați mai din timp despre posibilitatea confiscării moșiilor — le-a răspuns el reprezentanților moșierimii. — Dar revoluția franceză v'a înștiințat despre asta încă acum 150 de ani!

Demascând manevrele burgheziei fascisto-reacționare și chemând pe țararii muncitori la luptă alături de clasa muncitoare, arătându-le că numai așa își pot realiza propriile lor revendicări, partidul i-a călăuzit pe singurul drum posibil spre o viață mai bună.

După victoriile dela 6 Martie 1945 sute de mii de familii au primit pământ prin reforma agrară pentru care țărănimea muncitoare a luptat sub steagul clasei muncitoare.

Aceasta a fost o mare victorie a partidului, o piatră de temelie pentru întărirea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

„Țararii — scria tovarășul Luca la 7 Ianuarie 1946 în „Scânteia“ — pot să se adreseze oricând și cu încredere deplină partidului nostru. Țărănimea va primi totdeauna ajutorul nostru frățesc în rezolvarea problemelor sale vitale“.

După 6 Martie 1945 tovarășul Vasile Luca depune o activitate extrem de intensă în conducerea partidului pentru înfăptuirea transformărilor democratice, pentru demascarea și zdrobirea încercărilor reacțiunii de a împiedica drumul nostru spre progres, pentru învingerea marilor greutăți provocate de urmările războiului și de secetă, pentru dezvoltarea și întărirea partidului.

Ședința plenară a Comitetului Central al P.C.R. ales la Conferința națională a partidului din Octombrie

1945 l-a ales pe tovarășul Vasile Luca secretar al Comitetului Central.

O mare importanță a acordat tovarășul Luca în această perioadă luptei împotriva pericolului renașterii fascismului, renaștere pe care încă de atunci o pregăteau imperialiștii americani și englezi în scopuri războinice.

La numai câteva luni după doborîrea Germaniei hitleriste, tovarășul Vasile Luca definea punctul de vedere al partidului în problema păcii și a luptei împotriva imperialismului, în articolul intitulat „Lupta pentru pace, libertate și progres“, apărut în „Scânteia“ nr. 347 din 8 Octombrie 1945.

„Dar doborîrea militară a fascismului — scria el — nu înseamnă încă lichidarea lui din punct de vedere politico-moral; nu înseamnă că de azi înainte omenirea e pusă la adăpost de pericolul renașterii fascismului și că e ferită de pregătirea unui nou măcel mondial, mai groaznic încă decât a fost cel provocat de nebunia hitleristă“.

Articolul este un fierbinte îndemn ca popoarele să nimicească rămășițele fasciste, să doboare clicile reacționare războinice și, strângând rândurile în jurul marii Uniuni Sovietice, să consolideze și să desvolte frontul luptei lor unite. Câteva luni mai târziu, în Martie 1946, tovarășul Vasile Luca a revenit asupra acestei probleme în articolul „Cuiburile fasciste și clicile reacționare trebuie lichidate“.

„Popoarele trebuie să înțeleagă — scrie el — că problema construirii păcii nu se poate rezolva numai prin conferințe, ci că însăși rezultatele conferințelor depind de lupta popoarelor dusă în comun, precum și de lupta dusă de fiecare popor în parte în țara sa împotriva rămășițelor fasciste, împotriva clicilor reacționare, pentru pace, libertate și progres, pentru desăvârșirea regimului democratic în propria lui țară“.

Celor care ridicau osanale bombelor atomice, agenților imperialismului, tovarășul Vasile Luca le opunea încrederea stalinistă în forța de nebiruit a popoarelor.

„Da — spunea el în Octombrie 1945, — bomba atomică este o forță distrugătoare iormidabilă, dar există o mai mare forță decât bomba atomică. Aceasta este voința popoarelor pentru pace și libertate”¹.

* * *

Datorită luptei conduse de partid, situația economică în țară începe să se îmbunătățească treptat. La 15 August 1947 se înfăptuește reforma monetară. Trei luni mai târziu, ultimii reprezentanți ai burgheziei sunt zvârliți din guvern. La 7 Noembrie 1947 tovarășul Vasile Luca este numit ministru de Finanțe.

Finanțele țării se găseau atunci într’o situație foarte grea. Statul trebuia, pe atunci, să facă apel la credite dela Banca Națională, ceea ce sporea pericolul unei noi inflații. Afaceriștii din fruntea ministerului sabotau încasarea impozitelor dela capitaliști, pentru a provoca din nou haos în economia țării.

Indeplinind politica financiară trasată de partid, tovarășul Vasile Luca a pornit imediat să facă ordine la Ministerul de Finanțe. Într’un timp extrem de scurt a fost lichidat sistemul recurgerii la credite, iar bugetul a fost echilibrat. Pentru prima dată la noi în țară, bugetul pe anul 1948 a fost nu numai echilibrat, ci a dat și un mare excedent. Aceasta deși au fost folosite sume imense pentru finanțarea economiei naționale și deși impozitele care priveau pe oamenii muncii au fost reduse.

¹ Vasile Luca: „Unitatea clasei muncitoare, cheazăia dezvoltării libere a popoarelor. Discurs rostit la 11 Octombrie 1945”, ed. P.C.R. 1945, pag. 21.

Din Ministerul de Finanțe au fost înlăturate elementele afaceriste, corupte și incapabile. În locul lor au fost aduse elemente cinstite din rândurile clasei muncitoare și ale intelectualității legate de popor, care au introdus în activitatea financiară un spirit de riguroasă disciplină și de muncă neobosită. Aparatul fiscal a încetat să fie o sperietoare pentru oamenii muncii — cum era pe vremea regimurilor burghezo-moșierești — și a devenit sub conducerea tovarășului Vasile Luca un sprijinitor de prim ordin al eforturilor constructive ale poporului muncitor, un apărător vigilent al bunurilor poporului.

* * *

În Februarie 1948 a avut loc Congresul de constituire a Partidului Muncitoresc Român. Acesta reprezenta victoria comuniștilor în lupta lor împotriva oportunismului în mișcarea muncitorească, pentru zdrobirea social-democrației de dreapta, pentru făurirea unității politice, ideologice și organizatorice a proletariatului din țara noastră pe baza principiilor marxism-leninismului.

Tovarășul Vasile Luca a avut o contribuție importantă în lupta pentru făurirea Partidului Muncitoresc Român. Ca reprezentant al partidului în Comitetul Central al Frontului Unic Muncitoresc, demascând fără cruțare pe trădătorii social-democrați de dreapta, ajutând masele muncitoare să-i demaște și să-i izoleze, tovarășul Vasile Luca a luptat pentru realizarea unității clasei muncitoare, realizare pe care încă în 1924 Congresul al III-lea al P.C.R. o numea „sarcina de căpetenie a C.C., a întregului partid, a tuturor comuniștilor...”¹.

¹ „Documente din istoria Partidului Comunist din România”, ed. P.M.R. 1951, pag. 47.

La Congresul din Februarie 1948 tovarășul Vasile Luca a fost din nou ales, în unanimitate, membru al Comitetului Central al P.M.R., iar la prima plenară a C.C. — secretar al Comitetului Central.

În munca sa de conducător al partidului, ca și în munca sa de om de stat — din 1949 tovarășul Vasile Luca este și vicepreședinte al Consiliului de Miniștri —, el muncește neobosit pentru victoria construcției socialiste.

Îndeplinirea cu succes a celor două planuri anuale de stat și trecerea la realizarea planului cincinal se datoresc în cea mai largă măsură și succeselor justei politici financiare a partidului, iar aceste succese sunt strâns legate de activitatea bogată a tovarășului Vasile Luca — exponent al partidului pe frontul politicii financiare.

La sfârșitul primului an de economie planificată, tovarășul Vasile Luca a putut să raporteze Marii Adunări Naționale că s'a realizat un excedent de 36 miliarde de lei, iar fondurile alocate investițiilor au fost de 6 ori mai mari decât în anul precedent. An de an venitul național crește. Și, așa cum arăta tovarășul Luca, „creșterea venitului național în noua orânduire socială pe care o construim în țara noastră constituie izvorul, din ce în ce mai bogat, al ridicării nivelului de trai și cultural al masei muncitoare, spre deosebire de țările capitaliste, unde creșterea venitului național, realizat pe baza înăsprii exploatării clasei muncitoare și pe baza jefuirii popoarelor asuprite din colonii, duce la îmbogățirea claselor exploatare”¹.

¹ Vasile Luca: „Expunere asupra bugetului general al R.P.R. pe anul 1950, făcută în fața Marii Adunări Naționale”, ed. P.M.R. 1950, pag. 11.

În activitatea sa de partid și de stat, tovarășul Vasile Luca a acordat și acordă o deosebită atenție problemelor construirii economiei socialiste în țara noastră. Introducerea gospodăririi chibzuite în întreprinderile socialiste, respectarea unei severe discipline de stat în genere și a unei severe discipline financiare, problema apărării „bănuțului poporului”, organizarea unui sever control și a unei riguroase evidențe în întregul aparat de stat și în toate sectoarele economiei naționale, îmbunătățirea schimbului dintre sat și oraș — iată probleme pentru a căror justă rezolvare în spiritul politicii partidului militează neobosit tovarășul Luca.

În activitatea sa teoretică și practică, tovarășul Vasile Luca a acordat și acordă o mare importanță problemei naționale.

Născut și crescut în Ardeal, acolo unde burghezia a întreținut și a cultivat decenii de-a rândul asuprirea și învrăjbirea națională în scopul întăririi exploatării oamenilor muncii, tovarășul Luca a fost din primele zile ale activității sale în mișcarea muncitorească, adică din fragedă tinerețe, un luptător dârz împotriva asuprii naționale, împotriva naționalismului și șovinismului. În calitate sa de conducător de partid, el a pus și pune întreaga sa energie creatoare în slujba triumfului politicii leninist-staliniste în problema națională, — politică pentru care luptă partidul nostru din ziua înființării sale —, în slujba triumfului principiilor patriotismului socialist și ale internaționalismului proletar.

În 1949, în cadrul unei conferințe despre „Clasa muncitoare și mișcarea națională”, tovarășul Luca spunea :

„...partidele comuniste, consecvente liniei marxism-leninismului în problema națională, au fost cele mai

La constituirea gospodăriei agricole colective Gh. Doja din Comuna Turia
tovarășul Vasile Luca primește daruri din partea țăranilor colectivizți (1949)

urite de burghezie și de toate lichelele naționaliste din jurul ei. Istoria a dat însă dreptate și în țara noastră partidului nostru, căci tocmai linia lui patriotică și internaționalistă a făcut posibilă renașterea națiunii române ca o națiune cu adevărat independentă și suverană¹.

Și mai departe: „Libera folosire a limbii naționale în școli și universități, răspândirea culturii socialiste în limba maternă a tuturor locuitorilor din țara noastră, participarea naționalităților la conducerea țării sunt cuceriri ale proletariatului în frunte cu partidul nostru, cuceriri care au dat lovituri de moarte naționalismului, au dat lovituri de moarte claselor exploatoare și tuturor exponenților naționalismului burghez. Aceste cuceriri au însemnat pași uriași înainte, spre libertate, spre independența națională a națiunii române, spre întărirea sa ca atare¹.”

Incercat conducător de partid și de stat, tovarășul Vasile Luca știe să îndeplinească în activitatea sa munca practică cea mai clocotitoare cu preocupările teoretice cele mai înalte.

Ca și ceilalți conducători iubiți ai partidului, tovarășul Vasile Luca este un propagandist înfocat al ideilor marxism-leninismului, un luptător intransigent pentru apărarea purității principiale a patrimoniului ideologic al partidului. Alături de tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej și Ana Pauker, tovarășul Vasile Luca a dat și dă o mare contribuție în aplicarea în chip creator la condițiile țării noastre a principiilor marxist-leniniste.

Activitatea de teoretician, de propagandist a tovarășului Vasile Luca este bogată și multilaterală.

În numeroase articole publicate în ziarul „Pentru pace trainică, pentru democrație populară!” și în presa noastră de partid, în lecțiile și expunerile făcute în ca-

¹ Vasile Luca: „Clasa muncitoare și mișcarea națională”, ed. P.M.R., 1950, pag. 32, 33.

Tovarășii Ana Pauker, Vasile Luca și Teohari Georgescu în mijlocul pionierilor la inaugurarea Palatului pionierilor (1 Iunie 1950)

drul școlilor superioare de partid sau în fața activului de partid, tovarășul Vasile Luca a analizat și a desbătut în lumina principiilor marxism-leninismului numeroase probleme teoretice legate de dezvoltarea procesului de construire a socialismului în țara noastră.

*
*
*

Oamenii muncii îl iubesc pe tovarășul Luca pentru că recunosc în el un conducător al partidului iubit, tovarăș de luptă și de biruință al tovarășului Gheorghiu-Dej și al tovarășei Ana Pauker, pentru că îi prețuesc devotamentul neprecupețit pus în slujba cauzei poporului, îl iubesc pentru că tovarășul Vasile Luca trăiește luptând pentru viața și fericirea poporului, sub steagul marelui Stalin.

În nenumărate prilejuri și-a manifestat poporul nostru muncitor dragostea fierbinte pe care o poartă tovarășului Luca. În alegerile pentru Sfaturile Populare, de la sfârșitul anului 1950, tovarășul Luca a fost propus candidat și ales în unanimitate deputat în zeci de localități: în Cluj, în Mureș, în toate raioanele din București, în regiunea Stalin etc.

Poporul nostru îl iubește pe tovarășul Luca pentru că el este un luptător de frunte pentru cauza prieteniei cu Uniunea Sovietică, un propagandist înflăcărat al răspândirii minunatei experiențe sovietice.

Tovarășul Vasile Luca, alături de ceilalți conducători ai partidului, subliniază în permanență rolul hotărâtor, determinant pe care-l are pentru noi sprijinul și experiența sovietică.

„Fără experiența marelui Stat Socialist — spune tovarășul Vasile Luca — fără victoriile sale în construirea socialismului, fără victoriile sale asupra agresorilor imperialiști și asupra fascismului, poporul nostru n'ar

fi liber, țara noastră n'ar avea independența sa națională...

Iată de ce — spune mai departe tovarășul Vasile Luca — poporul nostru socotește succesele Uniunii Sovietice ca propriile sale succese¹.

În cuvinte înflăcărâte a exprimat tovarășul Luca și dragostea poporului nostru pentru înțeleptul și marele Stalin, cel mai bun prieten al poporului nostru.

„Libertatea țării noastre, independența noastră națională — spune tovarășul Luca — sunt strâns legate de gloriosul nume al lui I. V. Stalin“².

1948
În telegrama pe care i-a adresat-o cu ocazia împlinirii a 50 de ani, Comitetul Central al P.M.R. îi scrie tovarășului Vasile Luca :

„Intreaga ta activitate politică este un minunat exemplu de abnegație, de dârzenie, de claritate a gândirii și devotament nemărginit pentru măreața cauză a proletariatului, pentru interesele poporului muncitor al Patriei noastre“.

Este aprecierea înaltă pe care întreg poporul muncitor o acordă unuia dintre cei mai buni fii ai săi.

¹ Vasile Luca: „Marea Revoluție Socialistă a deschis o nouă eră în dezvoltarea societății“, ed. P.M.R. 1950, pag. 32—33, 33.

² Vasile Luca: „I. V. Stalin, marele continuator al operei lui Marx, Engels, Lenin, genialul învățător al oamenilor muncii din întreaga lume“, ed. P.M.R. 1949, pag. 39.

18

Alta

[Handwritten signature]

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECTIUNEA POLITIEI SI SIGURANTEI GENERALE

19-

21792 / 31 MAR 1974

Docar 22

10304

2190 31

not.

C A T R E

00014

DIRECTIUNEA SIGURANTEI GENERALE

BUCURESTI.

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECTIUNEA SIGURANTEI GENERALE
BRASOV
Nr. 983
M. 24

512
Curepina

Referindu-ne ordinului D-voastra confidential
No. 3246/924, prin care ne semnalati pe numitul Luca Laslo din
acest oras, avem onoare a raporta ca din informatiunile *facute*
de noi rezultă, că numitul este de profesie lăcătuș, căsătorit
domiciliat pe strada Cacova de Sus No. 37, este unul din Conducă-
tori comunistilor, lucru ce numitul nu-l tagaduește.-

De acest Serviciu este cunoscut și ținut în
supraveghere de mult timp, și vom raporta la timp de tot ce
vom constata în sarcina sa, rugându-va să bine voiți a dispune.-

SEFUL SERVICIULUI

Karuf

Subseful Serviciului

Laur

50 Aprilie 1974

Brigada 3a

3 - Abonamentul pentru
a lua nota in registru
respectiv -
In asteptarea rezultatului
supravegherii si a efectuarii de
partea Br. 3a -

Handwritten notes in red ink, including the word "partea".

1286/10/12

Handwritten initials or signature.

C A T R E

DIRECTIUNEA SIGURANTEI GEMINALE

BUCURESTI

Handwritten signature or initials over the stamp.

Referinta-ne ordinarii D-vostra
1286/10/12 care ne comunica pe numele
sig, avem onoare a raporta ca
există ca numele este de profesia
at pe strada Casca de S. No. 37, este unu din
anteflor, intru ce numele nu-l tachete.
De acest serviciu este cunoscut si sunt in
here de mult timp, si vom raporta la timp de tot
tata in ordine de, rugandu-va sa bine voiti a dispune.

BRVICIULUI

Handwritten signature.

Capetini Serviciului

20

Alma

MINISTERUL DE INTERNE

Direcțiunea Poliției și Siguranței Generale
 Inspectoratul General de Poliție
 și Siguranță
 REGIUNEA A 5a BRAȘOV

№ 5920-
19 24 Luna Decembrie Ziua 18

3 w
3 arestate

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECȚIUNEA POLIȚIEI ȘI SIGURANȚEI GENERALE

00015

-21-

8442: 19. DEC. 1924

OSAR №

9041

Domnule. DIRECTOR GENERAL

Avem onoare a înainta alăturatul proces verbal,
împreună cu patru declarațiuni, relativ la activitatea dezvoltată de organizațiunile comuniste clandestine în regiunea Brașov, binevoind a cunoaște că un raport detaliat asupra acestei activități, vom înainta după terminarea cercetărilor ce sunt în curs la acest Inspectorat.-

*Tranziți la
filava*

Se înaintează totdeodată și indivizii, Luca Laslo, secretarul regiunii comuniste Brașov, Györke Sándor și Ludovic Klem, cari au împărțit manifestele comuniste și au servit ca intermediari lui Elek Köblesh, secretarul comitetului central al partidului comunist din România.-

Înaintăm și câte-va exemplare din manifestele răspândite

INSPECTOR GENERAL

Calin

Seful Serviciului

E. L. Deața

Numiții Luca Laslo, Györge Sándor și Ludovic Klem au fost înaintați Comitetului de Brașov - cu adresa nr. 879 - 10.10.24 -

Dr. Bertram va transmite alăturatul raport și declarațiile comunistului Luca Laslo, D-Date pentru a se ataseze la dosarul numiților -

D-lui Director General al Pol. și Sig. G-rale B U C U R E S T I

Th. Băneanu

3-1-924

00016

PROCES-VERBAL

Astăzi 19 luna Decembrie, anul 1924,

Noi, *Dr. Ciobanu*, Comisar de serviciu la Direcțiunea

Polizei și Siguranței Generale din Ministerul de Interne,

Constatăm prin acest proces-verbal că perchiziționând pe *Luca Laszlo*,
de ani 27, originar din *Sf. Catalina Sf. Gheorghe, comuna st. Valea Tei*, domiciliat în
nr. 20, Brașov, trimis de *Jusp. J. Lig. Brașov*
cu raportul No. *5970/22* au găsit asupra-i următoarele: *4250 - lei, împantofel*
cu acți, una tabachă, guler, croșta
(și manifeste în limba maghiară)

Comisar de serviciu,

Ciobanu

Deținut,

Luca Laszlo

Asistent:

J. I. Ciobanu
Ag. 22

DOVADĂ

Am primit banii și obiectele prevăzute în acest proces-verbal.

Deținut,

23

Alta

DUPA DECLARATIA LUI LUCA LASLO DOMICILIAT

IN BRASOV Str. Valea Tei No. 20, TRIMIS CU

RAPORTUL INSPECTORATULUI BRASOV

No. 5970/924

Numitul declara că a fost angajat de KOBLOS ELEK, secretarul Comitetului central al Partidului Comunist ca secretar al Regiunii Brasov, cu 8000 lei lunar, și cu atributiunea de a crea organizatiuni comuniste clandestine in Judetele: Brasov, Trai Scaune, Tarnova Mică, Sibiu și Valea Jiului.-

Recunoaste că a infiintat organizatii comuniste clandestine la: Brasov, Sibiu, Medias, Petrosani și Lupeni.-

In continuare numitul arata că organizatia din Brasov o conducea personal, la Sibiu era condusa de URSA, FERENTZ si FISCHER. La Medias KANLICH IOSEF zidar, care este si presedinte al Comisiei sindicale. La Petrosani CERNOVSCHI și STRIEBER. La Lupeni FARKAS MIHAI.-

Despre manifestele comuniste cari au fost raspandite in aceasta regiune, numitul LUCA LASLO declara că o parte au fost transportate de D-sa iar o altă de curierii trimisi la Brasov de organizatii.-

Ast-fel la Medias manifestele au fost transportate de LUCA LASLO și predate lui KANLICH IOSEF, La Sibiu au fost transportate de FERENCZ care a venit la LUCA. La Brasov unde a primit manifestele.-

Dela Petrosani a venit la Brasov și a ridicat manifestele dela LUCA numitul STIEBER. Dela Lupeni a venit un curier trimis de FARKAS MIHAI dar nu-i stie numele.-

Dela Sft. Gheorghe a venit GOMBAS.- O parte din manifeste le-a raspandit prin 2 curieri veniti dela Bucuresti, din Partea Comitetului Central al Partidului Comunist, cu o adresa semnata pentru comitetul central "STEFAN C."-

Nu cunoaste pe cei doi curieri, dar aveau urmatoarele semnalmente:
1/ Statura aproape mică, 28-30 ani, corpolenta potrivita, mustata

2/ Statura inaltă, slab, 22 ani, n'avea mustata. Numitul declara că toate instructiunile pentru modul să activeze le primea dela KOBLOS ELEK care semna "FARKAS" și-a lovit cat-va timp in Comuna Cernat langa Brasov, și toată corespondenta o primea pe LUCA LASLO care o ridica dela 2 case conspirative unde venea, și anume:

La IOAN IACOB presedintele sindicatului lemnarilor in Str. La-
terala No.10 și la Gheorghe Sandor tamplar in Str.Capitanului No.3.-
acestia aduceau corespondenta primita la LUCA LASLO, iar el după
indicatiunile date de KOBLOS o ducea in Str.Principile Carol No.7, unde o lua
fata ILONKA BENEDEK KOTELES, aceasta la randu-i o incredinta unui oarecare DU
MITRU CAPATANA metalurgist din Targul Mures, iar acesta o da lui IOHAN
care ar fi lacatus din Arad, și care o ducea in comuna Cernat lui KOBLO

Numitul LUCA LASLO declara sa prin FRANKO a primit cate-va scri-
sori dela KOBLOS ELEK, și tot prin acest intermediar o primea dela KOBLOS
ELEK sumele ce i se cuvenea.-

Semnalmentele lui DUMITRU CAPATANA sunt: Inalt, slab, etatea
ani, brunet, mustata tunsă, iar IOHAN FRANKO statura mică, slab, blond, musta
mică blondă, etate 24-25, ani.-

Cand LUCA LASLO lipsea din Brasov corespondenta lui KOBLOS ELEK
era primita dela casele conspirative de LUDOVIC KERN care o ducea in Str.
Principile Carol sau o da direct lui DUMITRU CAPATANA cu care se intalnea
la promenada.-

Atat IACOB ION cat si GYORKE SANDOR, care avea casele conspirati-
ve, erau membrii ai organizatiei comuniste din Brasov.-

Corespondenta lui KOBLOS ELEK era adresata de cei care o p
la biroul organizatiei: astfel se preda lui LUCA LASLO și in lipsa ace
tua lui LASLO care imediat după sosirea lui KOBLOS LASLO, o incredinta aces-
tua pentru a-i da cursul cunoscut.-

O singura scrisoare a venit pe numele lui SZABO pentru KOBLOS.-
Despre manifestele cari s'au afisat si raspandit in Brasov,-
LUCA LASLO declara ca este opera sa impreună cu LUDOVIC KLEM, GYORKE ALEXAN-
DRU și doi ucenici pe care nu-i cunoaste.-

Se poate insa sa mai fi raspandit ai altii.-

Despre manifestele gasite in gara Brasov, LUCA LASLO declara,
fost incredintate de dansul lui BERNARD ADOLF, lacatus din Str.Gimnast
acum disparut și unui curier dela Arad pe care- nu-l cunoaste.-

Aceste manifeste erau destinate spre a fi raspandite in regiunea
Arad prin ingrijirea lui IOSEF TOTH, omul de incredere al Partidului Comunist
la Arad. In locul manifestelor gasite la Gara LUCA LASLO a trimis una
printr'un curier din Arad pe care nu-l cunoaste și care avea semnalmentele
statura mai mult mică, de 25-26 ani, slab, blond, mustata rasă.-

25

Numitul LUCA LASLO declara ca in afara de KOBLOS ELEK mai
cunoaste din Centrala Partidului Comunist, pe o femeie anume MARIA, sub
care nume se ascunde ANA PAUKER care i-a fost recomandata de IOHAN FRANK
~~nume~~ omul de incredere a lui KOBLOS.-

Numita ANA PAUKER zise MARIA i-a spus ca-i va trimite instruc-
țiuni pentru organizarea femeilor.-

Șeful Birou *Th. Bănculescu*

-----000-----

00018

26

Alto

MINISTERUL DE INTERNE

Direcțiunea Poliției și Siguranței Generale
Inspectoratul General de Poliție
și Siguranță

REGIUNEA A 5a BRAȘOV

No 434

1965 Luna Oct - Ziua 19

00035

4
-27

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECȚIUNEA POLIȚIEI ȘI SIGURANȚEI GENERALE

70441 27 Oct 1965

DOSAR No

DIRECTOR GENERAL,

9041

Zupri
10/12

25 Oct. 1965
Bonyarda 30

Domnule

Ordinului D-voastră No. 51448/1965, avem onoare
a raporta că numele Varga Gabor,,fratele fostului șef
al Circ. comunist Brașov, Luca Laszlo, a găzduit de două
ori pe curierul Molnar după recomandăția lui Luca Laszlo.-

De la arestarea lui Luca Laszlo, Molnar n'a
mai apărut în Brașov.-

Varga Gabor, nu-i cunoaște domiciliul, cum
de altfel, nu l-a cunoscut nici Luca Laszlo.-

Atât Luca Laszlo, cât și Varga Gabor, ne-au
declarat, la timp, că au crezut că numele de "Molnar"
este conspirativ și că altul este numele adevărat al
acestui curier, nume pe care ei nu-l cunosc. Semnamentele
lui Molnar sunt următoarele: înalt, slab, saten, 19-20 ani,
mustața și părul roșu.-

De către noi, s'au luat încă de mai mult timp
măsură pentru urmărirea și arestarea lui, în caz când
și-ar mai face apariția în oraș.-

INSPECTOR GENERAL

Șeful Serviciului

[Handwritten signature]

25.10.65

D-Sale

D-lui

DIRECTOR GENERAL AL SECURITĂȚII GENERALE

28

Alho

00026
Dobrogea
Kommuniqué
#

28-
29

Nyilatkozat.

Alulírott Luka László 28 éves foglalkozáson
lakatos brassói lakos (Tajzani u 26.) az előbbi
léte nyilatkozatom nem volt a valóságnak
teljesen megfelelő, így most a teljes igazságot
nyilatkozom:

A vezetőség négy tagból áll, Pauker, Fabian
Tordai és Dobrogeanu akik Tordait bizták
meg a kommunista perben lévő 16 ember
szökésének előkészítésével. Ő szervezte be kis
csoportokba, hogy a szökés feltűnés nélkül
sikerüljön. Az előtt össze írták, hogy kik szöke-
nek meg megkérdezve, hogy akare az illető
vagy nem. Június 3-án este a mi megbeszé-
lésünk után, én Tordai és Gyöngyösi el-
szöktünk egy autoval mely a st. General
Florescu utcába várt, Tordai megbeszélésé-
re. Ezen autoval Ploestig utaztunk. Ott
az autót kifizette Tordai 3000/ezes három
ezer leuval. Kijelentem hogy a kezünkbe a-
dott mindenünknek 5000/ezes ötezer leu nem
ugy ahogy az első nyilatkozatban írtam (3000/
ezes három ezer). Ploest felé vevő ország-
úton elkerült egy rejtett autó, amelybe
gondolom, hogy Dobrogeanu, is Pauker volt.

Ploestre érkezünk 10 órát leköltük a
gyors vonatot vártuk a személy vonatra,
amelyel mind a hárman Segesvárig utaztunk
Megerkeztünk Segesvárra d.e. 11 órákor a
városba mentünk együtt ahol lebedtünk.
D.u. 3 vagy 4 órákor autó taxin mind.

Luka László

hármannal Marosvásárhelyre utaztunk, ahová este 7 óra körül érkezünk ahol egy vendéglőbe mentünk egy-egy üveg sörrel ittünk is megkérdeztük merre kell menni Sirestou állomásra. Abba a faluba mentünk gyalog ahol felszálltunk a Marosludasi fele menő vonatra. Marosludasiól összeköttetésünk volt a beszercei vonattal és tovább utaztunk Beszerceire. Reggel érkezünk oda egy kávé mérésben reggeliztünk aztán a fürdőbe mentünk ott töltöttük az időt délig. Fürdés után ebédeltünk, aztán Tordai és Gyöngyösi megborotválkoztak és 2 órát elutaztunk Désre, ahol Megérkezünk este 8-9 között, én kiszálltam és ők tovább utaztak Kolozsvár felé.

Egymásközt beszéltek, hogy ~~ők~~ én utazok Szatmárra, és ők azt mondták hogy Nagyváradra utaznak. Beszélték, hogy Kolozsvár előtt kiszállnak és kikerülik a várost hogy ne hogy elfogják őket és tovább folytatják az utat Nagyváradra. Désig a vonatokat és autótaxit Fesaz atomobillt Bucearestből Floestig Tordai fizette. Amiket elváltam Tordainak adtam a szocióm címet Hajek György str. Pratiann 34 szám hogy ha majd leszendedik a helyzet hogy összeköttetést kapjunk és tudomásunk legyen egymásról.

Mintán Désen kiszálltam vártam egy órát és a szamosvölgyi vonatra szálltam Zibon és Nagybányán keresztül Szatmárra utaztam, ahova éjjel 2 órakor érkeztem. Egyszerűen a szociómhoz Hajek Lukács

- 12 - 00029 (30) ~~30~~

György höz mentem a Pratiand u 34 szám
alás amely címet még hazulról tudtam.
Szatmáron a sógoromnál 5 napig voltam.
Bizalmatlan voltam ott mivel a sógorom
házigazdája szölt hogy idegen ember van
náluk és vagy bekell jelenteni vagy men-
jen el a lakásból. Mivel igazolványaim nem
voltak kényszerítve voltam elutazni.

Az öt nap alatt míg a sógoromnál laktam
nem találkoztam senkivel, és senkivel
összeköttetésem nem volt. Jún. 10-én este
elutaztam Szatmárról. Dé. Szahida,
Fekélykocsárd, Marosvásárhely, Madefalva
Sepsiszentgyörgyön keresztül Kovásznaig.
Ahol leszálltam és #2 június 12-én Felbe
fölmentem Komondó községbe ahol
lakik a nővérem Lúka Maria Bálint
Fanosné, egy Parta nevű erdő részén
egy külön álló házában. Ott tartózkodtam
Szét 6-ig amiket a esendörök tartar-
tattak. Egész idő alatt amíg Komandó
községbe voltam nem kaptam senkitől
levelet és nem volt senkivel össze köt-
tésem. és semmi segítséget nem kaptam
Tanom erre Bálint György is a fele-
sége. Mielőtt letartóztatnák volna szán-
dekoztam, hogy elutazok Marosvásárhelyre
a munkásotthonba és segítséget kérek
és hogy valahová munkába helyezzenek.
Nem volt erre időm mert letartóztatnák.

A kommunisták szökését Tordai ren-
dezte min csoportonként az elszökést.
Hét hiszem hogy mindevitencék ajándék
adott.

Lúka László

Az elzökött kommunisták ~~to~~ hollétük
röl a következőket tudom nyilatkozni:

1. Tordai és Gyöngyösi gondolom hogy Nagy-
váradon bányaként Tordai valamely ro-
konánál. Tordai illetősége valamelyik közs-
ségből van Nagyvárad körül.

2.) Itzkovits, Margulius és Fabian hal-
lottam hogy Bucarestbe egymásközül beszél-
ni hogy Csernovitba utaznák, és ott fog-
nak tartózkodni.

3.) Fischer, Csernovozky és Kovács hallo-
ttam hogy kimennék az országból és
Pecsbe mennek. Kovács kivel együtt
laktam azt mondta nekem hogy
ő ki megy oroszországba ahonnan jött.
Csernovozkitól biztos vagyok hogy ^{ott} is-
be szökött mert ott rokonai vannak.
A többiekéről nincs tudomásom hogy
hol tartózkodnának.

Tordait amikor kérdeztem honnan van
a pénz, nem akarta megmondani a sze-
mélyt aki adta, hanem azt mondta hogy
a "Kötéssegélyező" bizottság adta, amelyik
székhelye Pecsbe vagy Moszkvában van és
a fiókja Bucarestbe van.

Láttam egy ^{a szökés előtt} kurult aki Tordaihoz jött
és gondolom hogy ő hozta Köblöstől
a pénzt mert azelőtt nem volt Tordai-
nál pénz.

Nagy gondolom hogy Clotan Eged mel-
lett valamelyik faluban van mivel tu-
dom hogy ott volt amikor ő szabad lá-
bon volt. Allitolag Zukerman és
Kahane Csernovitba vannak.

Ezeket nyilatkozom és aláírom min-
den kényszerítés nélkül.
Luka László.

batca
1925 sau
1926

Traducere

86

-10-

-31-

00027

Declarație

Subsemnatul Luka Lăvelo, de 28 ani, de profesie
lăcătuș, locuitor în Brașov (St. Liziilor nr. 26), declar că cele
două declarații ale mele nu conțin nici un fel de
adevăr, din care rezultă sau o nouă declarație în
care spun tot adevărul:

Comitetul a fost compus din 4 membri: Fauker,
Făbrian, Trudai și Dobrogeanu, cari au însărcinat pe Trudai
cu pregătirea fugii celor 16 prizonieri din procesul comunist.
El ia organizat în grupe mai mici, pentru să fugă și
să fie bălăstărate la ochi și să revină. Mai întâi
a scos pe Trudai și Făbrian, cari să fugă, întrebând pe fiecare
dacă vrea să vină. În 3 Iunie seara, după cum
ne vorbisem, cu Gyöngyösi și Trudai am fugit cu un
automobil, care ne aștepta în St. General Florescu
după cum ne întaleserăm cu Trudai. Cu acest
automobil am călătorit până la Plăești. Acolo
Trudai a plătit automobilul cu 3000 adică trei mii
lei. Trudai ne-a dat la fiecare în mână câte
500 adică cinci mii lei, și mi-a dat trei mii (300)
după cum am declarat în declarația mea
anterioară. În drumul spre Plăești ne-a luat o
inainte un automobil închis, în care erau și
foarte Dobrogeanu și Fauker. La Plăești am ajuns
la orele 10 și întărind trenul accelerat, am
așteptat pe personal, în care am călătorit tot
trei până la Lighisara, unde am ajuns la
orele 11 a.m.; ne-am dus în oraș împreună și
am luat prânzul. La orele 3 sau 4 am plecat cu
un auto-taxi la Tg. Mures, unde am ajuns la
orele 7 seara; ducându-ne într-un restaurant
am beut câte un pahar de bere și am întrebat
pe unde să mergem la stația Ureș. Ne-am
dus pe jos în acest sat, unde apoi ne-am uitat pe
trenul care mergea spre Mures. Lunas. La

umros. Iudas sau avut legatură cu tremul de Bistrița
și am rătat-oit mai departe la Bistrița. Scolo-
am ajuns dimineața, am luat câte o cafea într-o
cafenea și pe urmă ne-am dus la baie, unde ne-am
petrecut timpul până la amiază. După baie, am
luat prânzul, după aceea Tordai și György și au
bărbierit și la piele și am plecat la Dej. Am
sosit la ora 8-9 seara. Cu mâna dat jos, iar pe
am mers mai departe spre Cluj. Totuși între
noi, eu le-am spus, că merg la Satu-Mare, iar
ei au spus, că merg la Bradia-Mare. Cu mâna
spus, că înainte de Cluj se vor da jos și vor vâli
prașul pentru a nu-i prinde și pe urmă își
vor continua drumul mai departe la P. Mare.
Tremurile, auto-taxi și automobilul dela București-
Ploesti, până la Dej le-a plătit Tordai. Când ne-am
despartit am dat lui Tordai adresa sumnatului
meu Hajek György strada Brătianu nr. 34, ca
după ce se vor liniști lucrurile să avem legă-
tură și să știu unul de altul.

După ce m'am dat jos la Dej, am mers
așteptat și ora și după aceea m'am urcat pe
tremul din Valea-Tomesului, până la Sate-Mare, unde am
ajuns la ora 2 noaptea. M'am dus direct la
sumnatul meu Hajek György, din strada
Brătianu nr. 34, care pare să știe și stiam încă
de acasă. La sumnatul meu în Satu-
Mare am stat 5 zile. M'am în neînguranta
întrecut garda porci și spus, că este în
străin în casă și sau trebuie să-l punem
sau să plece din țară. Întrecut le-
gitimativii nu am avut, am fost răd
și plec. În cele 5 zile cât am stat la
sumnatul meu, eu m'am instalat
cu minere și nici eu am avut
legături cu minere. În 10 luni nara
am plecat până la Covasna peste Dej,
Apahida, Cucurda, Ig. Umros, Madefalau, și
Sf. Gheorghe, iar în ziua de 11 Iunie la amiază
am mers în noua Comandă, unde

locuiește sora mea Luka Maria, Balut Șanosu, într-o parte de pădure numită Barto, într-o casă cu totul reparată. Acolo am locuit până în ziua de 6 Septembrie, când am fost arestat de jandarmi. În tot timpul secoleri mele în comuna Comandău mi-au primit scrisoare de la mimenca și nici nu am avut legături cu mimenca, nu am săpătat nici ajuto de la mimenca. Martor la aceasta este Balut György și sora lui. Înainte de a mă aresta aveam intenția să merg la Târgu-Clujes pentru a cere ajutor la clubul muncitorilor și totodată să mă plătesc undeva și în lucru. La aceasta însă nu am mai avut timp să mă arăt.

Fuga comunistilor a fost pusă la cale de Tordai pe grupuri. Ma cred că el a dat și bani la Tefti.

Că unde s'ar afla comunistii fugiti pot declara următoarele:

1.) Tordai și Gyöngyösi gândeau că sunt să ascunși pe la Bradia-Mare, la vre-o moșie de a lui Tordai. Apartinerea lui Tordai este în vre-o comună de lângă B.-Mare.

2.) Hecovici, Margulius și Fabian, după cum iam auzit vorbind la București între ei, au plecat la Cernăuți și acolo vor și rămân.

3.) Despre Fischer, Coernovschi și Kovaci, am auzit că părăsesc țara și merg la Viena. Kovacs, cu care am locuit eu mi-a spus, că el merge în Rusia de unde a venit.

Despre Coernovschi sunt sigur că a mers la Viena, din cauză că acolo are moșie. Despre ceilalți nu am nici o cunoștință de unde se află.

Când am întrebat pe Tordai, că de unde are banii, mi-a voit să-mi încearce persoana, care i-a dat și mi-a spus, că îi are de la comisenca după de ajutorare, a părei că din este la Viena sau la Moscova și are o filială în

București.

Am văzut încă un puiet înainte de a fugi,
care a venit la Tordai și cred că acesta a
adus banii dela Köblös, în Tordai mai înainte
nu a avut bani la el.

De Clotau gănesc, mă se află în vre o so-
numă, din apropierea Suidului, de aceea
stiu, că săt a fost se prier liber, acolo era
Zuckerman și Kahane afirmative și ar
afle la Ceruaint.

Acetee le declar și sumer pară
să fi fost silit.

(s) Luka Carlo

P. conformitate:

S. Voinea

Acest document mi-a fost prezentat
în anchetă, cu ocazia interogatoriului
din ziua de 1 Septembrie 1954.

Voinea Septimiu

REGATUL ROMÂNIEI

MINISTERUL DE INTERNE

Diracțiunea Poliției și Siguranței Generale
Inspectoratul General de Poliție
și Siguranță

REGIUNEA A 5a BRAȘOV

No. 7946
1925 Luna Sept. Ziua 25

00025
MINISTERUL DE INTERNE
DIRECȚIUNEA POLIȚIEI ȘI SIGURANȚEI GENERALE
61431 RE 26 SEP 1925
DISTR. No. 7-101 AS

6
34
33

9041. or

26 Septembrie 1925

Domnule DIRECTOR GENERAL,

Brigada 3^a pentru

al cerceta și trinite

la Consiliul de Război

al Corpului 2 Armată

9325

Ordinului D-voastră No. 28547/1925.-

Avem onoare a înainta pe comunistul

LUCA LASZLO, șeful regiunii comuniste Brașov,

dispărut dela Consiliul de Război al Corpului

2 Armată, împreună cu actele dresate la acest

Inspectorat, în privința arestării sale, precum

și declarațiunile date de numitul asupra modului

cum au dispărut din Capitală atât el, cât și ceilal-

ți tovarăși ai lui.-

Rugându-vă să bine voiți a dispune.-

INSPECTOR GENERAL

Cal

Seful Serviciului

C. Zdravea

*Progr. de luarea la
Luca Laszlo
26-9*

D-Sale

DIRECTOR GENERAL AL SIGURANȚEI GENERALE BUCUREȘTI.

D-lui

Todor Stancu

~~35~~
34

Albá

00032.

26
35

PROCES-VERBAL

Astăzi 26 luna Septembrie, anul 1925,

Noi, Izabela Bicu, Comisar de serviciu la Direcțiunea
Poliției și Siguranței Generale din Ministerul de Interne,

Constatăm prin acest proces-verbal că perchezitionând pe Lucea Lazolo
de ani 29, originar din Bressov, domiciliat în Str. Biziu
Nr. 26 Bressov, trimis de Insf. G. E. Biziu Bressov
cu raportul No 7976, s'au găsit asupra-i următoarele: Lei 500. (cinci
 sute), un portocaliu piersic, o ciuită, o glăie.

Comisar de serviciu,

I. Izabela

Asistenți:

I. Izabela

Deținut,

Lucea Lazolo

DOVADĂ

Am primit banii și obiectele prevăzute în acest proces-verbal.

Deținut,

Lucea Lazolo

37
36

29/9 29 Septembrie 1925

9041a
 Va fi trimis la Comandul de
 Rasboi împreună cu actele
 dresate -

1. ar.
 REFERAT

00010

Conformându-mă delegațiunii primite, de a cerceta pe comunistul LUKA LASLO, fugit dela Consiliul de Rasboi al Corpului II Armata, in timpul judecării procesului și condamnat in contumacie la 10 ani recluziune, am onoare a vă supune cele ce urmează:

In luna Mai a.c. in timpul judecării procesului, locuia la Hotel Dacia camera No.21, impreuna cu comunistul KOVACI MIKLOS, care deasemeni figura ca acuzat in mentionatul proces.-

In ziua de 2 Junie a.c. pe la orele 7½ p.m. a venit la Hotel Dacia comunistul TORDAI VICTOR, pe care-l cunostea dinainte, și care deasemeni era printre acuzati.-

Acesta l'a intrebat dacă vrea să fugă, deoarece are o situatie foarte grea in proces, iar partidul comunist il va ajuta.-

Numitul IUCA LASLO a raspuns ca primeste, iar TORDAI VICTOR i-a spus să fie gata in orice moment.-

Dupa aceasta VICTOR TORDAI a plecat, iar mai tarziu intorcandu-se in camera KOVACI MIKLOS i-a spus că a vorbit cu TORDAI VICTOR să fugă.-

In ziua de 3 Junie a.c. toti comunistii acuzati s'au prezentat la proces, iar seara, numitul IUCA LASLO a plecat impreună cu TORDAI VICTOR, care la Hotel i-a dat 5000 lei, din care 4000 in Bilete de Banca a 1000 lei, și două a 500 lei, apoi i-a spus să se ducă să aștepte gata de plecare la cofetaria din Str. Tudor Vladimirescu.-

Conform intelegerei s'a dus la cofetarie din Str.General Florescu, unde după puțin timp a venit IULIUS GHYONGHYOSI și la chemat afara in stradă, unde la colț cu Str.Domnitei se afla un automobil in care era TORDAI VICTOR, - a mers impreună cu numitii până la Ploesti unde in apropierea gării s'au dat jos, iar TORDAI VICTOR a platit la automobil 3000 lei.-

Dela Ploesti, numitii IUCA LASLO, GHYONGHYOSI și VICTOR TORDAI au continuat calatoria cu trenul până la Dej, unde Luca LASLO pretinde ca s'a dat jos, ducandu-se in Satul Mare, iar ceilalti doi au continuat calatoria mai departe, spunand că se duc la Oradia Mare.

Numitul LUCA LASLO pretinde ca a locuit 5 zile la Satu Mare la cumnatul sau HAIK KLUORGHE functionar c.f.r., apoi a mers la Komanda Judetul Trei Scune, la cumnatul sau BALINT IANOS muncitor la Ferastrau unde a ramas pana in ziua de 6 Septembrie cand a fost arestat.-

In timp ce locuia aci, numitul LUCA LASLO si-a modificat Buletinul de Inscrisiere la Biroul Populatiei, pe numele LAZAR LADISLAU.-

Numitul pretinde ca dela data disparitiei dela proces, n'a mai avut legatura cu nici un comunist, atat din cei disparuti, cat si din ceilalti, si ca n'a primit nici un fel de ajutor.-

Totu-si in timpul judecarii procesului pe cand locuia la Hotel Dacia aveau loc aci diferite consfatuiri intre comunisti acuza a auzit:

1/ GYONGYOSI si TORDAI vor merge la Oradia Mare, unde au loc sigur de gasduit. Numitul TORDAI VICTOR are rude, acolo si este de fel dintr'o comuna din apropiere.-

2/ FISCHER MOOR si KOVACI MIKLOS au declarat ca merg in Rusia, unde au mai fost.-

3/ CERNOVSCHI CAROL a declarat ca merge la Viena unde are rude.-

4/ IZO ITICOVICI zis MIHAI BAUMAN, DAVID FINCHELSTEIN zis FABIAN si SENDER MARGULIUS zis SASA, au declarat ca merg la Cernauti, unde au loc sigur pentru gasduit.-

In continuare numitul LUCA LASLO declara ca a intrebat pe TORDAI VICTOR de unde are atatia bani, iar el i-a raspuns ca dela Comitetul International de Ajutoare, iar anul precedent KOBLOS ELEK ii spusese ca la Viena si Moscova este cate un comitet International de ajutorarea muncitorilor urmariti de autoritati.-

Numitul LUCA LASLO declara ca nu stie ce suma avea TORDAI VICTOR, dar presupune ca avea multi bani, deoarece numai in luna Mai 1925 si trei zile din Junie pana la disparitie, a facut urmatoarele cheltueli:

- 1/ Chiria pentru ^{patru} ~~sase~~ camere la Hotel Dacia unde au locuit dela 8 Mai pana la 3 Junie a.c. a 90 lei zilnic.
Li.	zile	lei
360 X 25	-	9.000
- 2/ Masa pentru 56 de comunisti cate 100 lei zilnic, timp de 23 zile
lei pe zi	zile	lei
5.600 X 23	-	128.800

38 89

		lei comunist		lei
3/	Numitul Tordai Victor in ziua de 2 Junie a.c. a dat fiecarui comunist care urma să fugă, cate 5000 lei.-	5000 X 16	-	80.000.-
		00020		
4/	Plata a patru automobile cu care au parasit Bucurestiul, a 3000 lei fiecare.-	3000 X 4	-	12.000

Prin urmare, dacă adunam sumele de mai sus, rezulta că numai pentru cate-va articole, in cursul luni Mai a.c. și două zile din Junie a.c. comunistii dati judecatei de Consiliul de Rasboiu al Corpului II Armata, pentru crimă contra Sigurantei Statului, fapt dovedit in mod peremptoriu cu documente originale; au cheltulit suma de 229.800 -lei.-

De unde provine aceasta sumă, nu mai este un mister, caci raportul in original gasit la misionarul comunist Al.GRUMBAUN zis VALASEK și adresat Internationalei Tineretului Comunist și Federatiei Comuniste Balcanice are un capăt în care se justifica cheltuelile și cere majorarea fondurilor.-

Vă supun cele de mai sus, rugandu-vă să binevoiti a dispune.-

SEFUL BRIGAZEI III-a *Th. Bănilăscu*

~~40~~
39

Albá

I Extras din Darea la Seama.
Nata - 10. II. 928.

40 41 40
Mj m. no. 24892

00037

In urma judecarii procesului lui Boris
Stefanoff, s'a dat sentinta. prin care
Luca Laslo a fost achitat pentru faptele
prezente in ordonanta definitiva si amnestiat
pentru ultrapiul adus guvernului.

II Extras din ord. 12514. 18. II. 928 - cotra Insp
Brasov.

Se face cunoscut Inspectoratului de In-
dustria Brasov - ca numitor: Puiu Josif.
Luca Laslo si Ilie Josif. au fost a-
chitati si amnestiati. si ca va trebui
sa i tina in dispozitie supraveghere
comunicand de indata ce ii va mai fi
suspect in tarina lor

Leontin Conf
L. M. M. M.

42 41

Alba

Agent 433

in the index in
place

Brasov & Iucina
Foto

43 (42) 928
00317 00320

Am sa vad pe raport pe
comunistul Luka Laslo care
este cunoscut ca face parte din
Partidul Comunist clauketin
de mai multa ori vizare
din localitate, si dupa cum
sunt informati comunistul tot
cum la Bucuresti porge, unde
este si in Septembrie trecute
prezenta.

Mai sunt informat
ca consiliul general unitar din
Bucuresti pregatesc un pas
de secretar pe comunitati. Luka
in regenera Basarabiei.

Tot mai sunt informat
ca comunistul Luka Laslo
asaza la Club cultura
dintre tineretii lui, ca astazi
dupa pransa sa parasit
Bucuresti pe un timp de
3 Septembrie, dar unde si
pentru care protiprasit
sa se spuna.

Deși raportul tu nu poate fi
mai sus, cu privire la pag
și hinc poate să dispună.

43.A

no release
are proper
dispute

[Handwritten signature]

99

alpha

CINEMA

46

Alto

47A.

Agent 233 Brasov la ⁴⁷ 16 June 1928

101322

Nota 00310

Am reuare pe raportul
Comunitatului Luka Laslo in
pena pe se car. Marti, sa
inapoiat in Brasov, si a plecat
si Mercur in 3 inaptea iar
a purtat lasolitate, cand
eram eu in delegatie. Si prin
tute cercetare facute pe jos
si pãnu in prezent, nu am
putut afla precis catunde
sa plece in Brasov sau
in alta parte dar si plus.

Si comunitatul pe prezent
nu se afla in Brasov, dar
cercetare puterea si cum
nu putea constata in raport
la timp. -

42A.

48

Acce

Agent 233 Brasov la 18 June 1928

Nota 00320 Vafi cumina

Au saare pe partea sa-
 comunisti Luca Teshe in
 rina de 12 cor. Marti; sa
 inapoiat in Brasov, si a
 plecat pe Mercuri in 13
 noaptea sa au in prau
 plecat in delegatie, el iara
 a parvenit la solutia. si
 inforunturile potute si
 el prin discret prau. am
 constat ca comunistii
 plecat la Bucuresti in
 calitate de prezenti al
 comisii pentru Timbircea
 unitara, si peolu munda
 ca sa se procure pasaport
 cu care sa plece in Rusia
 ca delegat al part. com.
 roman.

Recu...
M...

6

raportat si verbalului
Inspector general Pashin.
Dici raportului - nu potea
deprimisus, cu pe care
nu pot sa lina parte
aplisune.

50-A

50 00324

~~00321~~

blu
hin
pete
are
te

50-A

51

[Handwritten signature]

DIRECȚIUNEA
POLIȚIEI ȘI SIGURANȚEI GENERALE

52 00356
Anul 1929 luna Septembrie 25

Serv. de Sig.

BRIGADA

Brasov

AGENT No.

305

Se va raporta
la
Bucuresti
nr 0353

Se va raporta
la
Bucuresti
nr 0353

Notă

Referitor la proc. nr
8744/1928 amencare
a raporta ca comu-
nistii revoluționar
Luka Lașo, în ziua
pe 15 August a.p. a
plecat cu soția la
părinți în comuna
Lernina Guor. Trei sca-
re, unde a fost sem-
nalat de noi.

În împrejurimile
culese am constatat co-
munități în comuna
Lernina a stat numai
3 zile, și apoi a plecat
pe a vizitat organiza-
țiunile comuniste pe
pe Valea Murașului.
După plecarea Luka
s-a dus la București.

Se va scrie
în raport la
Bucuresti nr 0353

1. unora s-a luat postea
prin nou' in primise ca
secretar general al consiliului
general din orol unitar prin
România.

Mai ce parte incepe
primiste chestia procesului
pe la dimisara. sunt infor
mat ca comitetul executiv
a organizatiunii muncitori
mei comunista revolutionare
din capitala, a hotarat ca sa
nu se prezinte tot la proces
ca parchetul sa nu poata
aresta si pe unele din, si prin
carea comunista sa trairana
fora sau comunisti. Asa ca
Luka si cu alti 10 cari au fost
citati ino la procesul prin dim
ova, dupa cum sentem infor
ati nu au disparet si numai
in sau prezinta la proces
caci numai in cazul cano de
rapicororamat in contumacie era
hotarat ca sa dispere.

Si prin atat in ora cat si la lo
vinta sa prin Sr. Pitinelor cartea
pe la ora pe 15 August numitul
Luka nu a fost recut ca sa is foc
apertia. si cat satia lui papa se
3. Septimianu a venit pentru a singuru
si si iara a plecat in ura lui la
Bucuresti. alte informatii pe care
sata in oala asupra sus numitului

Insa pe ce alta parte
fines informat cu cam-
munistal Luka Tosta
~~afost primita proin-~~
~~de timp pentru a~~ 00357
~~merge in Rusia Tost-~~
~~retia - pe a prima~~
~~instrucțiuni v. t. p. s.~~
~~lucru.~~

00354

ostea
ca
soluții
proprie
e
resului
timp
sute
unitari
tănu
ca sa
a proces
pacta
simis
iana
ca
a fost
in sim
a inf
menai
ocel
st reces
nacie
i la lo
arter pu
ituc
is foc
a ocum
singur
la
rocan
itali

56

210

00400 55

DIRECȚIUNEA
POLIȚIEI ȘI SIGURANȚEI GENERALE

Anul 1930 luna Sept. ziua 4

Serv. de Sig.

BRIGADA Brasov

~~00395~~

AGENT No. 2838

Notă

*124-700
pam*

Referitor la prot. N. 22689/
1930, am avut a raporta
ca conducătorul comunist
Luha Laszlo este o persoană
măcuroasă de noi, fiind
că în acest oraș munită
a plamucit mai mult
timp, și în anul 1924 pentru
faptul că a încercat să
prună un complot la
căle împătrina Siguranței
Statului, a fost arestat și
timp de 3 ani a stat în
inchisările jilava.

După terminarea sa
eliberat Luha iar a
revenit la Brasov, și a
stabilit cu locuința

1. in Br. Fraian nr 15, in sa
nu mult timp a stat in acest oraș
plecat in capitala unde sa
dot la oleseroline si de pri
multe ori a fost arestat.

De prezent la Brasov il
nu are decât malita fiind ca
in preuna cu sotia sa amune
Kora noș. Papp sau stabilit in
Bucuresti si pe arta par riu
la Brasov de is platesc cliria
si cu primul tren parasese
localitatea.

Si in informatiunile ce posea
comunistul Luka acuma sa afla
in Bucuresti unde ocupa postul
de secretar general al organizati-
unii comuniste clandestina din
România, si de unde cãtãtorești in
intreaga tara luãnd contact cu
membrii din miscarea comunista
si le da instructiuni asupra prope
genului revoluționar in lara ordin
lor primite de la Moscova.

Acest Luka din cãnoș in cãnoș
cãtãtorești si in Rusia de primeste
honi si instructiuni in prima rãra ace
cu il a fost in Rusia de a constat situati
de acali cu care ocazi a fost ascultat
de cominternul G. P. U. in legatura cu
arestarea lui Kãbiș de la Moscova care

57

McCall

~~00062~~

PROCES-VERBAL

59

Astăzi 19 luna Decembrie, anul 1928,

Noi, D. Georgescu, Comisar de serviciu la Direcțiunea

Polizei și Siguranței Generale din Ministerul de Interne,

Constatăm prin acest proces-verbal că perchezitionând pe Luca Laslo

de ani 30, originar din Sf. Catalina Jud. Trei Scame, domiciliat în com. Secunea

Jud. Trei Scame, trimis de

cu raportul No. _____, s'au găsit asupra-i următoarele: suma de lei 25.924

(douăzeci și cinci de mii nouă sute douăzeci și patru) una set-

victă de piele, una pereche manșoni de piele, un fulard, două ba-

tiște, una batistă matasă, două creioane, un pieptene, un

portefeuille de piele, un cerș cu laut, un hator, buletin de înscris

la biroul populației N: 952610/928, Certificatul de naționalitate N: 2370

o fotografie, o factura + un carnet cu patru file - toate au fost înscrite de

arrestat în plus, o bucată de fier și un bilet de tren București - Iași data 1928

Comisar de serviciu,

D. Georgescu

Asistenți:

Deținut,

Luca Laslo

Luca

Georgescu

DOVADĂ

Am primit banii și obiectele prevăzute în acest proces-verbal.

Am primit toate obiectele de mai sus în a face

Deținut,

de suma de douăzeci și patru de mii opt sute
șaiszeci și patru lei notes, factura, biletul
de tren și bucată jurnal în care a fost
înregistrat banii.

Luca Laslo

00070

60

- 60 -

PROCES VERBAL

Facut astazi 20 Decembrie anul 1928

Noi Th. Bancilescu, Sub Inspector General de Politie si Siguran-
ta in Directiunea Politiei si Sigurantei Generale.-

Primind delegatiunea de a cerceta pe numitul Luka Laslo, - fost
condamnat in contumacie la zece ani inchisoare, pentru crimă contra
Sigurantei Statului și in urmă arestat, rejudecat si achitat, despre
care Directiunea poseda urmatoarele informatiuni:

1/ Că dela data de 10 Februarie, cand a fost pus in libertate
dela inchisoarea fortului Jilava, nu si-a mai exercitat profesiunea
și indeplineste functiunea de curier al Partidului Comunist clan-
destin și Blocului Muncitoresc Taranesc.-

2/ Că in acelaș timp, - numitul Luca La slo, indeplineste func-
tiunea de secretar central al Comitetului de Ajutorare Rosu.-

3/ Că numitul este acel care face legatura intre Comitetul
Blocului Muncitoresc Taranesc și un misionar al Internationalei
III-a, care se afla in Bucuresti și pe care l'a și gasdit.-

4/ Că numitul este acel care a manuit fondurile Blocului Munci-
toresc Taranesc, in actuala campanie electorală, -fonduri despre ca-
re avem informatiuni, că au fost trimise de Internationala III-a.-

Conformandu-ma zic, - delegatiunei de mai sus, am procedat după
cum urmeaza:

In ziua de 19 Corent, la ora 3 p.m. agentii I. Constantinescu
și Ionescu Marin, au condus la Directiune pe numitul Luka Laslo, la
a carui perchezitie corporala, s'au gasit urmatoarele:

SUBINSPECTOR GENERAL

ASISTENTE

Ilion
Helian

1/ Suma de lei 25.924 (douăzeci și cinci de mii, nouă sute douăzeci și patru).-

2/ Una factura pentru diverse cumparaturi in valoare de una mie lei.-

3/ Un bilet de tren cl.III-a pentru Bucuresti-Sibiu, datat 18.12.928 și intrebuintat.-

4/ Un notes cu patru pagini,- pe cari se gasesc mai multe insemnari.-

In urma acestora, interogand pe Luka Laslo, unde domiciliaza in Bucuresti, numitul ne declara că are o camera inchiriata in Str.Miracolului No.8.-

Autorizat de Parchetul Tribunalului Ilfov, prin adresa No.111831/928, insotit de D-nii Comisar de Siguranta I.Sion și I. Stelian, ne-am transportat la adresa mai sus indicata, unde gasind prezinte pe D-na Roza Luka, sotia numitului Luka Laslo, i-am pus in vedere scopul venirii noastre, și in prezenta D-sale și a asistentilor mai sus citati, procedand la o minutioasa perchezitie, am gasit urmatoarele:

1/ Un manuscris cu cerneala, in limba ungara, compus din 16 file, in care se trateaza despre calea ce are de urmat Sindicatele Unitare, și care este semnat de Luka Laslo.-

2/ Una chitanta semnata de Luka Laslo, cu numele Ladislau Lucăci, pentru inchirierea camerei de aci, cu incepere dela 1 Octombrie a.c.-

3/ Suma de lei 2940 (două mii nouă sute patruzeci).-

Pentru aceasta operatiune, s'a incheiat un osebit proces-verbal, care se anexeaza la prezentul.-

Prin urmare, la perchezitiile efectuate comunistului Luka Laslo, s'a gasit suma de lei 28.864 (douăzeci și opt de mii, opt sute seasezeci și patru), a carei provenienta n'o poate dovedi.-

SUBINSPECTOR GENERAL

M. Anit

ASISTENT

I. Stelian

Se mentioneaza faptul că comunistul Luka Laslo in Bucuresti nu exercita nici o profesie si din informatiunile facute, rezultă că singurele mijloace de existenta sunt fondurile trimise de Internationala III-a, pentru intretinerea Partidului Comunist Roman clandestin și a Blocului Muncitoresc Taranesco.-

In urma celor de mai sus, procedand la cercetarea cazului, am ascultat pe D-na Paulina Ionescu, proprietara imobilului din Str. Miracolelor No.8, care ne-a facut o declaratie semnata propriu din care rezulta:

Recunoaste că a inchiriat sotilor Roza și Laslo Luka, una camera dela 1 Octombrie a.c.-

In mai multe randuri a cerut acestuia acte de identitate, dar dansul a raspuns că nu le are la indemana.-

In timp ce locuia la D-sa, i s'a părut suspect, -deoarece pleca și venea noaptea, și traia luxos fara sa lucreze nimic.-

In timpul noptei era vizitat de diferiti indivizi.-

Pe la sfarsitul lunei Noembrie a.c., s'au inceputul lunei Decembrie, Luka Laslo a gasduit vre-o 8-10 zile pe un individ de vre-o 35-40 ani, spunand că-i este frate vitrig și ca a venit sa-si caute sănătatea.-

Stanca Tatomir, de ani 14, fiica lui Ioniță și al Ioanei, din Comuna Morteni-Dambovita, servitoare la D-na Paulina Ionescu, in Str. Miracolelor No.8, ne-a facut o declaratie semnata propriu, din care rezulta:

Este mai bine de o luna si jumătate decand s'a mutat la D-na Paulina Ionescu, intr'o camera la mansarda, Luka Laslo, cu sotia lui Roza.-

Cat a locuit aci esia din casa ziua și se inapoia noaptea.-

A plecat din Bucuresti de vre-o 4 ori, lipsind cate 2-3 zile.-

Pe la inceputul lunei Decembrie a.c., numitul Luka Laslo a gasduit vre-o 8-10 zile un domn, de vre-o 40 ani, gras, fata rotunda, roș-

SUBINSPECTOR GENERAL

ASISTENT

Stelian

covan, statura potrivita, părul blond, despre care Luka Laslo, spunea ca-i este frate vitrig.-

Cat timp a locuit aci acest domn, nu a esit din casa și scria toata ziua, iar inainte de plecare a venit sa-l-caute un domn, intrebând daca Dl.Lazarovici este acasa.-

La Luka Laslo, venia din cand in cand un alt domn, statura potrivita, slabut, blond, pudrat și purta ochelari.-

Semnalmentele persoanei de mai sus, corespund cu ale comunis-
tului Marcel Pauker, condamnat la 10 ani inchisoare in contumacie și disparut in streinătate, iar acu, avand informatiuni că s'a in-
tors in chip ascuns in țară, a fost prezentata fotografia numitu-
lui Marcel Pauker, servitoarei Stanca Tatomir, care a declarat că se aseamana cu persoana care venea la Luka Laslo.-

După cele mai sus stabilite, am interogat pe Roza Luka, sotia
comunistului Luka Laslo, care ne-a facut o declaratie semnata pro-
priu, din care rezulta:

Este casatorita cu Luka din anul 1922.-

Timp de trei ani si jumătate, cat sotul sau a fost in inchi-
soare, a locuit la Brasov, și a fost vanzatoare la floraria Vilka.-

In Februarie a.c. Luka Laslo eliberandu-se din Inchisoare, a
venit la Brasov, unde a ramas vre-o 3 saptamani acasa, apoi a lu-
crat lacatusaria panaă prin luna Septembrie a.c., cand a plecat la
Bucuresti, iar după vre-o saptamana a venit și dansa și a locuit
impună in Str.Popa Niculae No.16.-

La 1 Octombrie a.c. Roza Luka a plecat acasa la Brasov, iar
Luka Laslo a inchiriat casa din Str.Miracolelor No.8, unde locuesc
și acum.-

Prin luna Noembrie a.c. a venit și a gasduit la Luka Laslo,
un anume Ghiula sau Sandor Lazarovici, - care spunea ca a venit
la Bucuresti, să intre in spital, fiind bolnav.-

Intrebata de proprietareasa cine este acest domn, Roza Luka
a declarat că este un văr al sotului ei, - despre care spune că a
avut urmatoarele semnalmente: 32 ani, statura mijlocie, schaten

ASISTENT

J. Helian

părul castaniu, mustata barba rade.-

In continuare Roza Luka declara că Marti 18 Decembrie a.c., pe la orele 10 p.m. a venit la sotul sau un prieten cu urmatoarele semnalmente: 28-30 ani, statura mijlocie, slab, parul castaniu inchis, mustata mica neagra, schaten, purta ochelari, nu stie ce au vorbit și nici alte amănunte nu poate da, deoarece se culcase.-

Luca Laslo, nascut la anul 1897, in Comuna Catalina Judetul trei Scaune, maghiar, lacatus-mecanic, fiul lui Anton decedat și al Amalia, domiciliata in Comuna Lemnia-Trei Scaune, casatorit cu Roza nascuta Pap, originara din Brasov Str.Zizin No.26, fost soldat in Armata Austro Ungara contingentul 1915, pretinde că si-a aranjat situatia militara la Cercul de Recrutare Brasov in anul 1924, nu prezinta insa nici o dovada, domiciliat in Bucuresti Str.Miracolelor No.8, a facut o declaratie semnata propriu, din care rezulta:

In anul 1920 era lacatus la Depoul C.F.R. din Brasov și in calitate de membru a Sindicatului metalurgist, a luat parte la greva generala.-

A continuat sa faca parte din sindicat și partidul comunist pana la desfiintarea lui.-

In Decembrie 1924, a fost arestat de Serviciul de Siguranta Sft.Gheorghe pentru raspandire de manifeste comuniste clandestine intitulate "Jos robia economica, politica" și după trei luni de preventie la inchisoarea Jilava, a fost pus in libertate pana la judecarea procesului.-

In ziua de 3 Junie 1925, pe cand se judeca procesul la Consiliul de Rasboiu al Corpului II Armata, considerand ilegal acest proces,- a plecat și s'a adapostit in Comuna Comandon-Trei Scaune și a fost condamnat in lipsa la zece ani inchisoare.-

Dela 3 Junie 1925, a stat adapostit la sora sa Ela Luca Maria, in comuna de mai sus, pana la 6 Septembrie acelas an, cand a fost arestat.-

SUBINSPECTOR GENERAL

ASISTENȚI:

J. Șelian

A stat arestat in preventie pana la 10 Februarie 1928, cand rejudecandu-se procesul a fost achitat și pus in libertate.-

A plecat la Brasov unde pretinde că a lucrat lăcătușaria pana prin luna Septembrie a.c. cand a fost angajat de Comitetul Blocului Muncitoresc Taranes (refuza să spune de cine anume), sa organizeze comitete de propaganda in provincie, și spre a aduna bani pentru sustinerea ziarului "Inainte" precum și pentru ziarul "Elore", care a aparut in timpul alegerilor generale.-

Cu privire la suma de lei 25924, ce sa gasit la perchezitia corporala ce i sa facut,- numitul Luka Laslo pretinde că a aduna-t-o dela organizatiile muncitoresti din Arad, Brasov, Targu Mures, Cluj, Timisoara și Oradia, pentru ziarul "Inainte" și "Elore",-iar suma de lei 2940 gasita acasa, este ramasa din leafa lunara ce o primea dela Blocul Muncitoresc Taranes.-

Numitul Luka Laslo nu da insa nici un amanunt pe care sa-si sprijine afirmatiunea de mai sus.-

Despre manuscrisul cu cerneala, in limba Ungara, intitulat "Calea de urmat a Sindicatelor Unitare din Romania", Luka Laslo declara că intentiona sa scrie o brosură pe care să o supue Consiliului General Sindical Unitar și daca acesta aproba,- avea să fie publicata.-

Lazar Luka recunoaste că pe la sfarsitul lunei Noembrie a.c. sau inceputul lunei Decembrie,- a intalnit pe C alea Vecares-ti pe Lazar Andor, pe care-l cunostea din armata și pe care l'a gazduit vre-o 4 zile, in care timp a stat numai in casa, fiind bolnav,- după care a plecat in Transilvania.-

Luka Laslo mai recunoaste că a fost vizitat de mai multe femei și tovarasi cunoscuti din miscarea muncitoreasca,- dar re-fuza sa spună numele lor.-

SUBINSPECTOR GENERAL

T. T. T. T.

ASISTENT

Helian

Avand in vedere cele stabilite mai sus, precum și informatiunile ce aveam despre Luka Laslo, am dispus supravegherea locuintei numitului, spre a stabili cu cine este in legatura.-

Drept rezultat al acestei masuri, in ziua de 20 Decembrie a.c. ora 9 p.m. agentul Munteanu Luciu, a condus la Directiune pe cunoscutul comunist Gherman Itic Kaner, care venise direct la locuinta numitului Luka Laslo.-

Interogat, Gherman Itzie Kaner, nascut in Botosani la 1905, zugrav, domiciliat pe Str.Raionului No.53, a facut o declaratie, din care rezulta:

Frequenteaza in mod regulat sala Sindicatelor Unitare din Str. Sft.Apostoli No.34, și sala Blocului Muncitoresc Taranesco, unde își are redactia ziarul "Inainte" la a carui impachetare ajuta.-

In ziua de 20 Decembrie a.c., mergand la Palatul de Justitie, spre a asista la procesul lui Boris Stefanov, a intalnit aci mai multi tovarasi, printre cari: Focseneanu Volf functionar comercial, Izrael agent de plasare, Ana Iancovici croitoreasa din Str.Trinitatei No.23, Mihaileanu, Cruceanu și un oarecare Liviu, cazangiu, care l'ar fi trimes acasa la Luka Laslo, spre a-i da de lucru.-

Se mentioneaza faptul că pretextul invocat de Gherman Itzie Kaner, spre a justifica vizita ce a facea numitului Luka Laslo, este cu desavarsire lipsit de seriozitate și nu merita sa fie luat in considerare.-

De cele constatate am incheiat prezentul proces-verbal, la care se anexeaza actele mai sus mentionate.-

SUBINSPECTOR GENERAL

M. Sam

ASISTENTI:

Stian
Stian

Declarațiune

Subsemnatul Luca Laslo, născut la anul 1897, în Comuna Catolina jud. Trei-Searame, naționalitate magară, su-
 jus român, de meserie lăcătuș mecanic,
 fiul lui Anton decedat și Katalia în co-
 muna Lemnia jud. Trei-Searame, căsa-
 torit cu Roza născută Fapp originară
 din Brașov Str. Zizin No 26. Serviciul mili-
 tar l'am făcut în fosta armată Austro-
 Ungară cu clasa anului 1915 la Astena-
 lut de arme din B. Pesta. În anul 1924
 mi-am prezentat la Cercul de Recrutare
 Brașov, unde mi-am aranjat situația mi-
 litară. Nu poses în prezent nici un act de la
 Cere fiindcă dovada am pierdut-o în tîm-
 pul când eu eram oarecât, după cum voi
 arăta mai jos. În timpul războiului
 Bella Kuku, eu eram mobilizat în atelie-
 rul Arsenalului din Buda Pesta. Nu am
 luat parte la lupte pe front, iar după
 ocuparea B. Pesti de către Armatele
 Române, mi-am întors la Brașov. Aici
 am fost angajat în serviciu la Atelie-
 rele Depoului C.F.R. ca lăcătuș.

Pe timpul grevei generale din anul 1920,
 eram deja în mișcarea sindicală din
 lucrătorii

Brasov. Au luat parte la aceasta greva
in calitate de membru al Sind. Metalur-
gist. Pana in Decembrie 1924, am
retinat in miscarea sindicala, si
partidul Comunist pana la desfiintarea
lui. La aceasta data - si pentru prima
oara - am fost arestat de Siguranta
din Sf. Gheorghe, pentru motive ca as
fi raspandit manifeste al partidului
Comunist, intitulat, "Jurnalul Eco-
nomic, Politic si National al Du-
noventic de vro trei luni, am fost
pus in libertate dela inchisoarea plava,
pana la judecarea procesului ce sa
faptat la Consil. de Razboi al C. II. A
din ziua de 28 Aprilie 1925. La trei Iunie
1925, pe cand inca procesul era in curs
de judecare, am plecat in comuna
Comandau Jud. Trei Scame, din cauza
ca socoteam ca acest proces a fost
intentat ilegal contra mea. Judecân-
sa se in lipsa, am fost condamnat
la zece ani inchisoare. Din ziua
plecării mele dela proces, pana in
ziua de 6 Sept. 1925, am stat ad-
postit in comuna arestati mai sus la
tara mea Ela Luca Maria. Au
fost din nou arestat si desclizându-se
procesul am fost achitat la 10-
Febr. 1928, tot de consil. de Razboi
al C. II. A. La aceasta data m'am
des la Brasov acasa, si am
Lukaharzi

00078
65
practicat meseria de lăcătuș în abelimele:
Reoșter, Stoic Lasa, Niches din Brașov.
Din Septembrie a.c. am fost angajat la
Blocul Muncitoresc Târnavesc, (de către)
ca organizator al comitetelor din provincie,
pentru facerea propașandei în favoarea
Blocului Muncitoresc, strângerea materialu-
lului necesar presei acestui bloc. Pentru
colectarea sumei de bani, care era reser-
vată pentru ziarele blocului "Mănuțe",
"Proletul" și pentru un ziar "Előre", ce
a apărut în timpul alegerilor din aceluși
an, scris în limba magară. Suma
de bani ce am fost primită asupra mea,
adică 26 mii și cîteva sute de lei, din care
cîte douăzeci mii de lei erau colectate
depe la muncitorii - partizanii blocului -
din Transilvania, pentru mărirea fondului
ziarului "Előre". Iar restul erau banii
mei proprii. Am colectat de la organi-
zațiile din: Arad, Brașov, Târgu-Mureș,
Cluj, Timișoara, Oradía etc. Dar acum
cît de curînd eram pe cale să mă duc
în orașul Sibiu tot din timpul de a organiza
muncitorimea în comitetele frontului țără-
nesc și colecta fondurile pentru presă - și men-
ționez organizația. Într-un ca manuscri-
psul găsit la mine, și anexat, este scris
de mine, pentru facerea unui raport în
care descriam "calea de urmat a sindicatelor

Lucea Lazăr

4

în România. Materialul nu este încă
terminat. Motivele apariției acestui bolnav,
— dacă putea să fie asociată de Comitetul
General Mîntor — este de a face o critică
mișcării sindicale și a da noțiunile
de îndreptare și dezvoltare și mi-
ficare, întocmiți în prezent există o
sciziune juridică. În fost vizitat, de
Lazar Andor, bun prieten din timpul
Războiului, pe care l'am găsit pe strada
Clea Văcărești, acum via drui, trei sop-
tămăni, el este originar din orașul
Dej și este de meserie Tămplar. Mi-a
spus că nu găsește de lucru. L'am
găsit în via trei — patru zile, după care
a plecat într-un oraș în Transilvania
numindu-se mișcării cănuș nu găsi
de lucru. Tot timpul este Lazar Andor
a tot la mine, nu este în oraș fiind
bolnav. Aceasta vizită am avut-o în
zilele de 26, 27, 28, 29, înainte de
Algeri — nu pot preciza exact zilele,
a plecat într-o seară cu personalul
de ora 23 spre Brașov. La dărușul
acesta nu știu sau dacă de refugiu;
Mi-a spus că este căsătorit, este membru
catolic. În timpul când era Lazar
Andor la mine, am fost cauzat nești
de nu fost amosent al meu — mi-a
amintit de numele său, că care
Lukațoșei.

5.

00079
am stat în aciaș curte în strada Popa⁻⁶⁶⁻
Mikulai No 76 - care merise cu seapne
să-ni așeze o cameră joala și, aced
inobil, unde mai stătusem de altă dată
De asemenea au mai fost entere femei,
vechi emostuți, și un Timpul procesului,
cu care m'am emostut în nișcaie
siacover mine nu le pot revulga pentru
că vor noua sa fi e creetate postel.
Luka Torgli.

00063

-67-

DOMNULE DIRECTOR GENERAL,

Conformandu-ma delegatiunei primite de a cerceta pe comunistul Luka Laslo, in prezent angajat de Blocul Muncitoresc Taranesc, sa organizeze comitete de propaganda in țară și pe numitul Gherman Itzic Kaner, care in seara de 20 Decembrie a.c. l'a vizitat la domiciliu, am onoare a depune două procese verbale, 5 declaratii și actele mentionate in ele.-

Se mai anexeaza și traducere după un manuscris intitulat "Calea de urmat a Sindicatelor Unitare din Romania",- rugandu-va sa binevoiti a dispune.-

SUBINSPECTOR GENERAL,

[Signature]

ROMANIA

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECTIUNEA
POLITIEI SI SIGURANTEI GENERALE
BRIGAZILE CENTRALE

No. 76634

00097

⁶⁸
Brigada Ma
21. XII. 908

9041 as

DOMNULE INSPECTOR GENERAL,

Avem onoare a va inainta pe numitul LUKA LASLO,
ce a fost gasit in Bucuresti fara nicio ocupatiune,
neavand aranjata nici situatia militara.-

Pentru aceasta va rugam sa luati masuri pentru
a fi predat Cercului de Recrutare Brasov, de care
declara ca apartine, cu mentiunea de a i se clarifica
situatia sa militara.-

DIRECTOR GENERAL,

INSPECTOR GENERAL,

69.A.

REGATUL ROMÂNIEI

MINISTERUL DE INTERNE

Direcțiunea Poliției și Siguranței Generale
Inspectoratul General de Poliție și Siguranță
REGIUNEA A 4-a BRAȘOV

Serviciul Special de Siguranță
BRAȘOV
Intrarea No. 9232
8 Luna Dec. 22

00304

00302

No. 13218
192 Luna Dec Zua 22

Va fi trimis prin
Comandanta Sector

Domnule S E F ,

Avem onoare a vă înainta pe numitul Luca Laszlo ,ce a fost aflat în București fără nici o ocupațiune și cum nu-și are aranjată situația militară,vă rugăm a-l înainta Cercului de Recrutare Brașov, pentru clarificarea situației militare.-

INSPECTOR GENERAL.

[Signature]
Șeful Serviciului
[Signature]

D-Sale

S E F AL SERVICIULUI DE SIGURANTA

D-lui

B R A Ș O V .

no 9232

22 Dec, 1928

Comandului Vietei

Brasov

am onoare a trimite pe co
niste huse huse, garit si in Du
rest; faie mei - sumpati, muzan
so innoati; a dispune inaintea
bercului de Recumbere Brasov, care
mareste pentru clarificarea situ
sate militare.

L.S.

632

AL SERVICIULUI DE SIGURANTA
BRASOV

69-A.

32

928

eter

Brasov

maine pe co
garit & in Bu
smpati, muzan
me maintere
re Brasov, care
arificarea ltr

Handwritten signature in blue ink.

Handwritten signature in black ink.

D-2-10

00305 *70*

MINISTERUL DE INTERNE

~~00303~~ *36*

Domnului *Comand. A. Comandului Pitești*

Brasov

No. 232

Private Property
Lapaz, N. H. Lopez
April 29, 1928

NO. 11

70. A.

Handwritten signature: Collier

00064

71 -

Procură specială

prin care subsemnatul Luca Lazlo
 din București, Calea Victoriei n° 168 impatarni-
 Cese pe d^l Alexandru Mihăileanu din Bu-
 curești, Str. Romani n° 157 bis se ridice
 suma de lei: 24.500 (doar zece și patru mii
 cinci sute) de la Direcțiunea Generală a Ingu-
 rantei Generale a Statului; banii mi-au
 fost împușcați cu ocazia restării mele din
 luna Decembrie.

L Luca

Redactor și mator
 pentru identitate
 Paul Ionescu
 avocat.

Suma pe care se platit ole
 noi în fata d^l Theodor
 Baiculescu sub-Inspector
 General - Vladimirescu
 Băneș

Anul 1909
 L. Luca
 Generală de la Direcțiunea
 24.864 lei (doar zece
 și patru mii șase sute și
 patruzeci) banii
 au fost împușcați cu
 ocazia restării mele
 din luna Decembrie
 L. Luca
 Mihăileanu

JUDECATORIA... AN BUCURESTI

Inaintea noastra... Ocolului I Bucuresti asistat... grefier al acestui ocol... stiu Bue. Plea Victoriei 168

a caror identitate am stabilit o prin... av. Paul Moscovici.

Comparand si D-l... av. Paul Moscovici personal cunoscut noua, care a declarat ca D-sa a scris si ro... acest act dupa cererea persoanelor de mai sus.

Cerand partile prin... autentificarea acestui act formal in dublu exemplare... du-i citire, din cuvânt, in cuvânt, in auzul partilor, care au de... ca acest act este facut cu consimtamantul D-lor si ca un... exemplare este subscris de D-l... propriu

Dupa aceea am vazut a toate exemplare... am pus pe parti ee au sub cris in prezenta noastra si exemp... al doilea care se va opri la dosar.

NOI

In virtutea legi pentru autentificarea actelor. Luand act de... Declaram autentific prezint Procura formal orig... pe timbru de 12 lei la care pentru autentificare s-a anuita... timbru de 25 lei, iar la copie unul de 6 lei.

Judecător, [Signature] autentificare

Grefier, [Signature]

AN BUCURE

Januarie
no. 164

D-ului

Paul Moscu

ata la No. 164

propriu

actelor.

formal orig

trester,

no. 164

72

[Handwritten signature]

PROCES VERBAL

Facut astazi 5 Februarie 1929

Noi THEODOR BANCILESCU, Sub Inspector General de Politiei si Siguranta in Directiunea Politiei si Sigurantei Generale.-

Conformandu-ma delegatiunei primite de a cerceta pe LUKA LASLO, de ani 30, de profesie lecatuș, domiciliat in Brasov, Str.Zizin 26, asupra faptului petrecut Duminica 3 Februarie a.c., la intrunirea BLOCULUI MUNCITORESC TARANESC din sala "Constructori", situata in Bucuresti B-dul Maria și anume: "Luarea din perete a tabloului M.S.Regelui Mihai".

Am interogat pe numitul, care ne declara verbal urmatoarele:

La ora 10-10 $\frac{1}{2}$, a.m., s'a dus la sala "Constructori" din B-dul Maria, unde inainte de deschiderea intrunirii a vorbit cu urmatorii: Gh. ILIESCU, LASCAR SARAGA, LUCRETIU PATRASCANU, ANGHEL PETRESCU, ALEXANDRU MIHAILEANU.-

LUKA LASLO, își aminteste că in timp ce era in sala, au fost așezate două mese una peste alta, ca oratorul sa vorbeasca dela inaltime, dar nu stie cine a facut aceasta operatie.-

Numitul LUKA LASLO mai declara ca a plecat dela intrunire, inainte de ora 1, adica inainte de terminare, după care a mers in Str.Romana No.151 bis. la IMRE ALADAR, pe care nu l'a gasit acasa, apoi s'a plimbat prin oras pana la orele 10 seara, cand a plecat acasa la Brasov.-

Se mentioneaza faptul ca LUKA LASLO, refuza sa faca vre-o declaratie scrisă si sa semneze.-

Pentru care am incheiat prezentul proces verbal.-

SUBINSPECTOR GENERAL

M. Bancilescu

ASISTENTI:

74

Anul 1929 luna Iunie 9. ⁷⁵

gouia

~~00160~~

Notă orig la 1550^{ca}

După ultimele rapoarte primite de la Luca Lasko care conduce activitatea comunistă în Ardeal rezultă că elementele comuniste de pe Valia Jirului a fost foarte bine organizate în ultimul timp. -

Conducătorul lor Skieber a cerut chiar și arme pentru a fi distribuite nucleelor. -

75-A

[Faint, illegible handwritten text on a vertical strip of paper]

[Handwritten signature or scribble]

76 - A

DIRECȚIUNEA
POLIȚIEI ȘI SIGURANȚEI GENERALE

1550

00168 76

Ardeal 1929 luna Iunie ziua 29

BRIGADA

AGENT No.

Teșan

*8 iunie
Suspectatului al re
siguranței. Comisiunea spa
a totă măsuri de verificare
luna
9-VII-1929
M.*

După ultimile rapoarte primite de la
LUCA LASLO care conduce acțiunea comunistă
in Ardeal rezultă că elementele comuniste
de pe Valea Jiului a fost foarte bine orga-
nizate in ultimul timp.-

Conducătorul lor STIMBER a cerut chiar
și arme pentru a fi distribuite nucleelor.-

R. Curpa

rec.
Date
V.O.

Amount ...

Los. 5762 ind.

Ston

77-A-

Model Nr. 264.

ROMANIA

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECTIUNEA

POLITIEI SI SIGURANTEI GENERALE

SERVICIUL Secretariatului

Nr. 43948

9.7. 929

J J

TELEGRAMA C I F R A T A

DOMNULUI INSPECTOR GENERAL DE SIGURANTA TIMISOARA

9.7.929
cifrat
10mca
00169 77

1550 2 64

Suntem informati ca elementele comuniste de pe Valea Jiului au fost foarte bine organizate in ultimul timp. Conducatorul lor Stieber ar fi cerut chiar arme pentru a fi distribuite nucleelor.

Comunicandu-va cele ce preced, va rugam sa luati masuri pentru verificarea acestor informatiuni, comunicandu-ma la timp rezultatul.

DIRECTOR GENERAL AL SIGURANTEI STATULUI,

W. Astemancul

10/10/48

77-A-

[Handwritten signature]

DIRECȚIUNEA
POLIȚIEI ȘI SIGURANȚEI GENERALE

Anul 1939 na Iulie ziua 5

BRIGADA

III-a

AGENT Nr.

Goyin
Tajut

-78-

00173

NOTĂ

Cunoscutul comunist LUKA LASLO, primeste toata
corespondenta, prin IMRE ALADAR.

fish

78-A

AMOUNT FOR RENT
PAID TO THE LANDLORD

RECEIVED
BY THE

1918

Handwritten scribbles

79

Handwritten scribbles and a diagonal line.

80

Handwritten scribbles in blue ink, including a large loop and a diagonal line.

DIRECȚIUNEA
POLIȚIEI ȘI SIGURANȚEI GENERALE

BRIGADA

AGENT Nr.

43

Model Nr. 233.

81
Anul 1929 luna Iulie ziua 8

~~00193~~

NOTĂ

Se depune la Direcțiune comorutul
Comunist Lucie Laslo,
Fiind cînt la Brigada III pentru
continuarea cercetărilor
Lucie numitul a fost găsit în Bariera
Mozilor
Nu locuiește în Capitală, este venit de la
Brasov. în seara zilei de 7. 8. 29

Se - la comisarul prezenta
pentru emiterea de referat -
Mănuș
8-8-29

81-A -

DIRECȚIUNEA
POLIȚIEI ȘI SIGURANȚEI GENERALE

BRIGADA III- a

AGENT Nr.

Model Nr. 233.

8/8 Anul 1929 luna August ziua 8

82
00114
Trafic cercetat de
Pongada ze
NOTĂ

Se depune pentru cercetare cunoscutul comunist LUKA LAS-
LO, care este in permanent contact cu ANGHEL PETRESCU din
Str.Sabinelor No.59 și CONSTANTIN TRANDAFIRESCU din Str.Ma-
gurele.-

Numitul nu are domiciliu stabil in Capitala și nici
ocupatiune afara de propaganda comunista pe care o exercita
in mod permanent.-

8-8-379
Jeu - bonisac flughiescu
--- pentru urgenta cercetare
si referat -
Maur

82.A

Handwritten text on the left edge of the paper, including the number "111" and other illegible characters.

Handwritten signature in cursive script, written over the circular stamp.

9 August 1928

R E F E R A T

10 August 1928
Da fi plasat la Bucuresti
dupa ce in luna de formatie
anupa celor ce sunt aici
relati de corresponsenti
daca un li aram

In legatura cu supravegherile exercitate in Capitala, referitoare la miscarea comunistilor cu ocazia sarbatoririi zilei internationale de 1 August, si dupa aceasta data, a fost observat facandu-si aparitia in Bucuresti, cunoscutul comunist LUKA LASLO, semnalat prin nota anexata, ca este in legatura cu ANGHEL PETRESCU si C. TRANDAFIRESCU deasemeni cunoscuti comunisti, cu care lucreaza la intensificarea propagandei comuniste in masele muncitoresti.-

In conformitate cu delegatiunea data, invitand la Directiune pe LUKA LASLO, si cercetandu-l cu privire la cele ce i se pun in sarcina, aratate mai sus, numitul arata numai ca este secretarul General al Consiliului General Sindical Unitar, si in aceasta calitate si-a facut aparitia in Bucuresti, unde a luat contact cu C. TRANDAFIRESCU, GHEORGHE ILIESCU, BERNARD ABRAHAM, JENI SERBANESCU, toti propagandisti comunisti, cari participa la aparitia ziarului "Viata Muncitoare" si "Munkas Elet/ din Str. Ziduri No. 17.- LUKA LASLO a venit in Capitala in ziua de 6 August a.c. si a fost adapostit de ANGHEL PETRESCU in Str. Sabinelor No. 59.-

S'a gasit asupra sa mai multe manuscrise in limbele ungara, germana si romana, pe care le-a semnat, si din care reese:

" I. KAJLIC din Medias Str. Valea Adanca No. 41, cere sa i se scrie pe adresa: BALOTI PAL, pantofar, la Fritz, si PONGRATZ KAROLI Str. Plevnei No. 19, unde sa i se trimeata si ziarele comuniste.- Numitul arata ca a infiintat comitete pe fabrici, insa cotizatiunile nu s'au putut plati pana in prezent, pentruca muncitorii sunt speriasi de catre patronii lor cu amenintari de concediere. KAJLIC face o dare de seama asupra organizatiunilor muncitoresti din localitate precum si asupra procesului

de dizolvare a Sindicatelor Unitare din Medias.

NAVRATI, pseudonimul unui lucrator din Cugir. Cere sa i se trimeata pe aceasta adresa, ziarele Viata Muncitoare si Munkas Elet, si arata greutatile ce le intampina, pentru convertirea lucratorilor din localitate de a-i inregimenta in organizatiunile comuniste, sabotate de social democrati.-

FRANTZ AGOTSTEIN din Cernauti, care in prezent se afla la Constanta, in Parcul Traian Str. Traian No.14, cere sa i se trimeata pe aceasta adresa cate-va liste de subscriptie pentru a colecta bani dela muncitorii din Constanta, in scop de a se ajuta grevistii.-

O telegrama adresata D-lui Prim Ministru IULIU MANIU-Bucures-ti de catre SIEGFRIED IACOBI Frankfurt 26.7.929, in care se protes-teaza ca nu se aplica amnistia "prizonierilor politici" care lance-zec prin inchisorile Romaniei, cerand liberarea de urgenta a acestor arestati.-

BOGORI, lucrator din Toplita Romana confirma ca a primit 150 ziare /scrise in limba ungara/ cere, ca in viitor sa i se trimea-ta 100 exemplare scrise in limba romana si tot atatea in limba un-gara, in pachete mai mici, ca fiind mai usor de manuit.-

ION BANGOSI-Lunca Bradului Jud. Mures, face o dare de seama a lucratorilor din localitate si arata ducerea unei campanii, contra medicului Cassei Cercuale din Lunca Bradului, care maltrateaza mun-citorii ce i se prezinta la vizita medicala.- In rezumat numitul arata ca sa nu i se mai expedieze ziare, pana cand nu se va clarifi-ca situatia unitarilor din localitate.-

Din cele de mai sus se vede cu prisosinta activitatea clandes-tina pe care o exerciteaza LUKA LASLO, precum si legaturile ce le are cu diferiti organizatori comunisti din centrele mai sus arătate.-

Pentru aceasta activitate a fost condamnat in contumacie de catre Consiliul de Rasboiu al Corpului II Armata la 10 ani inchi-soare, in urma rejudecat si achitat dupa o preventie de doi ani si opt luni. In prezent mai are doua procese: unul la Trib. din Timisoa-ra, dovedit ca instigator la miscarile provocate cu ocazia congressu-

lui din Aprilie a.c.; iar altul la Tribunalul Ilfov pentru Les-Majesta-
te, cu ocazia intrunirii dela sala Constructorilor, ambele cazuri cu-
noscute la Directiune.-

LUKA LASLO umbla din localitate in localitate in scop de a in-
druma masele muncitoresti și ale determina in vederea inbrașării
programului comunist. In Bucuresti nu are domiciliu stabil și nici
alta ocupatiune decat cea arătata mai sus.-

Supunandu-va la cunostinta cele ce preced, cu onoare va rog
sa binevoiti a dispune.-

COMISAR DE SIGURANTA

Ioan Georgeșcu

ROMANIA

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECTIUNEA

POLITIEI SI SIGURANTEI GENERALE

SERVICIUL

Nr. 51344
10. VIII. 429

Serviciul Special de Siguranță
BRASOV
Intrarea No. 6968
9 Aug 1942

00351

Model Nr. 264.

00351
85
Prof. Munteanu
de face cercetari
planuri
cu Doina

DOMNULE S E F,

~~00348~~

Avem onoare a va inainta pe comunistul LUKA LASLO, originar din Brasov, impreuna cu copie depe referatul Brigazilor Centrale, din care se constata ca numitul in calitatea sa de secretar general al Sindicatelor Unitare, se transporta in centrele muncitoresti pentru a propaga ideile comuniste.

Va rugam a dispune sa fie plasat la urma si a fi tinut in permanenta observatie, iar in caz ca va parasi localitatea, sa fie semnalat locului in drept si Directiunii.-

DIRECTOR GENERAL,

Teodorescu

S. INSPECTOR GENERAL,

Măruș

86.

87. A

ROMANIA

PREFECTURA POLIȚIEI CAPITALEI

Serviciul POL. JUD.

No. _____

87

00317

~~ARESTAT 6850~~

162461 * 12.AUG.1929

76968
13/ VIII 1929

Bomnule s e f

Avem oncare a inainta pe individul Luca
Lesia, impreună cu convertul No. 51344.

/ Prefect

Doarlet & la. S

/seful Pol. Judiciare

[Signature]

D-sale

D-lui s e f al serviciului de Sig. Brasov.-

87. A

[Handwritten signature]

88

[Handwritten signature]

89

Handwritten scribbles and lines in black ink.

90.A

00233⁹⁰

DIRECȚIUNEA
POLIȚIEI ȘI SIGURANȚEI GENERALE

Anul 1929 luna August ziua 12

BRIGADA III-a

AGENT No.

12/8.929
Comunicat

3612

Notă

12.08
Comunicat
Judecătoria Timisoara
Judecătoria Mica
Judecătoria

Comunistii LUKA LASLO, SCHAIA FINCHEL
și IMRE ALADAR, nu se vor prezenta la pro-
cesul din Timisoara, in care sunt implicati
și care se judeca in ziua de 29 August a.c.

Brig 39
28/8
13/8
14/8

bc

Brig 39 26/8/29

I - Instructiuni pentru
securizarea lui Luka
Laslo. II - Intra Aladar va
fi trimis in supraveghere, iar
Schia Finchel in libertate.

90.A .

[Handwritten signature]

91-A

REGATUL ROMANIEI

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECTIA POLITIEI SI SIGURANTEI
INSURG. DE POL. TIEI SI SIG. A TRANSILVANIEI

91 ~~00358~~

*J. Munteanu
Cercetari
sup...*

Confidential 00355

C A T R E

SERVICIUL DE SIGURANTA

BRASOV

1927 LUNA *Sept.* ZIUA *21*

Avem informațiuni că comunistul Luca, din Bra-
sov, care în prima zi a procesului comunist ținut la
Timișoara s'a prezentat instanțelor judecătorești de
acolo, a dispărut în aceeași zi în loc necunoscut.
și că de atunci nu s'a mai întors în acea localitate.
Comunicându-Vă cele ce preced, Vă rugăm să ne
comunicați urgent, informațiuni asupra acestuia, dacă
este în prezent în localitate sau a plecat, de când
și unde? precum și alte informațiuni ce veți putea
culege în legătură cu susnumitul.-

Serviciul Special de Siguranță
Brasov
8744
9 Septembrie 1927

SEFUL SERVICIULUI:

[Signature]

91 - A

[Handwritten signature]

MINISTERUL DE INTERNE
Direcțiunea Poliției și Siguranței Generale
Serviciul Special de Siguranță
BRAȘOV

No. 8913 din 30/IX 1929

URGENT

00251

Strict Confidential
92

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECȚIUNEA POLIȚIEI ȘI SIGURANȚEI G-LE
No 86899 : 30 OCT 1929
DOSAR No 90/105

DOMNUL DIRECTOR GENERAL,

403 lin
4/IX
Bozgor
2 oct 29
C. L. L. L.
BE

La ordinul Domniei-Voastre No.60553 S din 24 Sep-
tembrie 1929, avem onoare a raporta că comunistul Luka Laszlo,
a plecat împreună cu soția sa in comuna Lemnia Jud.Ș. Trei Scau
ne, la părinții săi, de unde nu s'a mai inapoiat in localitate
până in prezent.-

Suntem informați că numitul in ziua de 19 August 1929 a
plecat pe Valea Mureșului pentru a inspecta organizațiile
muncitorești unitare.-

In ziua de 11 Septembrie a.c. soția susnumitului s'a
inapoiat in localitate unde a stat numai o zi sau două, ple-
când apoi spre București.-

Inspectoratul general de Siguranță Cluj, cu ordinul No.
17437 din 24 Septembrie 1929 ne cere relațiuni asupra comuni-
stului Luka Laszlo, care in ziua de 29 August 1929 s'a prezen-
tat instanțelor judecătorești dela Timișoara, fiind implicat
in turburările din 7 Aprilie a.c. din acel oraș-, apoi a dis-
părut in prima zi a procesului, fără a se ști unde.-Comitetul
Executiv comunist din România ar fi dispus să nu se prezinte
la procesul dela Timișoara toți conducătorii, pentru ca orga-
nizațiile din țară să nu rămână fără conducători in cazul
când aceștia ar fi condamnați.-

Suntem informați că comunistul Luka Laszlo a primit or-
din să se prezinte la Moscova pentru a primi instrucțiuni și
bani pentru reorganizarea mișcărilor comuniste din România.-

SEFUL SERVICIULUI,

DOMNIEI SALE DOMNULUI DIRECTOR GENERAL AL SIGURANȚEI STATULUI București.

Informații ca este în țară
și soția, din care s'a dat
informații ca este în țară
510-913

93

Handwritten signature

94-A

DIRECTIUNEA
POLITIEI ȘI SIGURANȚEI GENERALE

Anul 929 luna oct. ziua 6

9041'as

BRIGADA 3a
AGENT No. 46

Notă 00254

Depun a data- in
accesa si pe unuorutul
comunist Luca Sasla
pentru a fi cercetat de
Brig. 3a, adus din ordin.

6.2.929
Pas în libertate
din ordin
Alveghu

94-A -

Oliver

00255

PROCES-VERBAL

95

Astăzi 6 luna Noiembrie, anul 1929

Noi, Petre Duzgheu, Comisar de serviciu la Direcțiunea

Polizei și Siguranței Generale din Ministerul de Interne,

Constatăm prin acest proces-verbal că perchiziționând pe Luca Lasto
vârstă 31, originar din Com. Cătălina - Trei Scări, domiciliat în Brașov
C. Zifinului 7°, trimis de Bongada în a

raportul No., s'au găsit asupra-i următoarele: 1213 lei; pistol, cu
cu arif. acte, galon, excavată, toce rezervor, ceas
cu hant, ochelari, pieptar. O Servietă cu
diverse documente cu caracter Comunist. (se află la B. S. S. S.)

Comisar de serviciu,

Asistenți:

Deținut, L. Luca

DOVADĂ

Am primit banii și obiectele prevăzute în acest proces-verbal.

Deținut, L. Luca

BRIGADA III-a

96-A .
96 / 10 Octom. 1929

~~00232~~

9041 ar

R E F E R A T

Serviciul de Siguranta Brasov, cu raportul No.8913 din 30 Septembrie a.c., raporteaza Directiunii ca LUKA LASLO cornist din acel oras, fost plecat pentru catva timp la parintii sai, din Comuna Lemnia, Jud. Trei Scaune, a plecat din acea localitate, in ziua de 18 August a.c. ducandu-se pe Valea Muresului si in urma la Timisoara, de unde a disparut.-

Facend cercetari in Capitala, numitul a fost gasit, in ziua de 8 Octombrie a.c. si adus la Directiune, si-a luat obligatiunea de a pleca la Brasov, ceiace a si facut ch. seara.-

SEF DE SERVICIU,

N. Munteanu.

96-A.

Collin

[Faint, mirrored text from the reverse side of the paper, including words like "Division of Reclamation" and "Division of Surveying"]

97

[Handwritten signature]

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECTIUNEA
POLITIEI SI SIGURANTEI GENERALE

SP. GEN. DE POL. SI SIG. DIN TRANSILVANIA
CIRC. VI. DE CONTR. SI INSP.

CLUJ

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECTIUNEA POLITIEI SI SIGURANTEI G-LE
No 88513 - 7 OCT 1929
DOSAR No 904/2

98

192 Luna Oct. in 5 zile.

13524

00261

DOMNULE DIRECTOR GENERAL,

Bony 3a

Urmare raportului nostru Nr.17439 din 21 Sep-
tembrie a.c., avem onoare a Va raporta, ca comunistul
Luka Laszlo nu si-a facut aparitia in Brasov unde do-
miciliaza.

Din informatiunile ce detinem, susnumitul ar fi
primit ordin sa mearga la Moscova, pentru a primi ins-
tructiuni si bani pentru reorganizarea miscarilor co-
muniste din Romania.-

8 oct 24
Be

INSPECTOR GENERAL:

[Handwritten signature]
[Circular stamp]

SEFUL SERVICIULUI:

F. Stancu

15.10.319

*Jau - muntrane pentru orolau
Insp de sig Cluj nu continuie cautari
intr-un stat, - comunistul Luka Laszlo a
fost trimis la Brasov in ziua de -
In caz de gauri, va fi trimis in*

Domniei-Sale

DOMNULUI DIRECTOR GENERAL AL POLITIILOR

BUCURESTI

*permanente - suprasupraveghe, dupa ce se emuanti
activitatea in legatura cu, precum si pentru a
si simulat punctului de fr. cu
nu a la [illegible]*

99

DIRECȚIUNEA
POLIȚIEI ȘI SIGURANȚEI GENERALE

00001

100

Model Nr. 233.

Anul 1929 luna Octom. ziua 30

BRIGADA III-a

AGENT Nr.

ADU 4

Verificarea
plecării
31

NOTĂ

Comunistul LUKA LASLO, secretarul Consiliului
General Sindical Unitar, fiind plecat in Rusia, Comi-
tetul Central al Partidului Comunist a numit un Direc-
torat compus din comunistii: DAN STEFAN, BERNARD ABRAHAM
și MIHAIL PANESCU, care sa se ocupe cu reorganizarea
Sindicatelor Unitare.-

cu verificat și raportat

Mănuș

30-10-29

100. A

III

[Handwritten signature]

101

Handwritten signature

CINEMA'S

NOTA

In dimineața zilei de 6 Octombrie a.c. Consiliul General Sindical Unitar, a ținut o sedință, la care au luat parte: Luka Laslo, Dan Stefan, Bernard Abraham, Mihail Pănescu, Lazarovici, Dumitru Grofu și Ilie Dumitru.

La ordinea de zi a fost: 1/ Rapoarte; 2/ Sindicate independente, 3/ Noua situație, 4/ Rezoluțiile și Uniunile; 5/ Presa, 6/ Diverse.-

Dumitru Grofu a prezidat sedința, dând cuvântul lui Luka Laslo, care dă lămuriri asupra situației sindicatelor din provincie. Face cunoscut că din Germania s'a primit suma de 11.000 lei cu care să se susțină greva din Valea Mureșului, dar aceasta a sosit prea târziu, căci greva s'a terminat. Cere ca din această sumă să fie plătiți noi secretari, cari vor fi numiți in Valea Prahovei, Valea Mureșului și celelalte regiuni.-

A fost criticat Consiliul General Sindical Unitar, pentru neactivitate, dând ca exemplu o grevă ce a avut loc la Iași și care nu a fost susținută de Consiliul General Sindical Unitar.-

Face cunoscut că Baga Ianos și Naghi Gheza, au înființat la Cluj, sindicate independente.-

In continuare spune că a observat la muncitori un progres de radicalizare, cari fără conducerea Consiliului General Sindical Unitar, au declarat greve de revendicări și pentru acest motiv propune excluderea centristilor și oportuniștilor din mișcare.-

Spune că la Arad, a fost o grevă, dar care a căzut, din cauza că conducătorii mișcării, nu s'a ocupat de aceasta. Cei 2000 de muncitori trebuia scoși in stradă, pentru a demonstra, a ține intruniri căci aceasta e taca-tica de luptă pe care trebuie să o ducă cu hotărâre sindicate unitare.-

Dan Stefan, luând cuvântul, expune situația muncitorilor din Cluj. Spune că muncitorii maghiari nu vor să audă de ilegalitate și cotele nu le plătesc pe motiv că nu au local.-

In continuare spune că nu a fost încunoștiințat de Luka Laslo, despre situația din întreaga țară, cu toate că acestala vizitat și la domiciliu. Spune că a scris in mai multe rânduri lui Dumitru Grofu, de la care nu a primit nici un răspuns și presupune că corespondența a fost

confiscată de Siguranță. Cere să se aleagă o altă adresă, unde să se scrie.-

Spune că a fost acuzat că a colaborat la înființarea sindicatelor independente. Declară că nu este adevărat, și că a făcut cunoscut lui Naghi Gheza că nu va colabora în această chestiune.-

Mihail Panescu, vorbește în același sens.

Dan Stefan, luând cuvântul, a spus: dacă vor fi scoși din mișcare centristii și oportuniștii, în cel mai puțin cinci ani mișcarea va fi complet pierdută. Cere ca muncitorii să fie încunoștințați despre aceasta și să nu piardă încrederea în conducătorii unitari.-

Dă exemplu cum a decurs ziua de 1 August, că Consiliul General Sindical Unitar nu este destul de pregătit și cere să se ia exemplu cum a decurs această zi în Germania, Franța și alte țări, unde se face o intensă propagandă și printre rândurile soldaților, ceea ce la noi nu se face.

La Lupeni, soldații dacă ar fi tras, ar fi omorât sute de muncitori. Un ofițer a împușcat un soldat, pe motiv că acesta a tras în aer cu arma și nu în muncitori. Cere să se ia exemplu să se procedeze la o mai intensă propagandă printre soldați, și speră că se va reuși.-

Mai spune că nu înțelege de ce Luka Laslo nu s'a prezentat la proces, căci n'ar fi lucrat ilegal.-

Luka Laslo, recunoaște că a făcut o greșală că nu s'a prezentat la proces, dar spune că are conștiința împăcată, că nu a lăsat pe altul în locul său.-

Bernard Abraham, dă raportul de ce a făcut spunând că a fost în 19 orașe, a ținut 23 conferințe și că mișcarea revoluționară i-a din nou suflet și crede că în curând va putea demasca pe strădătorii cauzei unitare.-

Face cunoscut că în ziua de 14 Octombrie a.c., trebuie să se prezinte la concentrare.-

Luka Laslo, cere ca Bernard Abraham să nu se prezinte la concentrare, pentru că în urmă în loc de 20 zile să facă 40.-

Bernard Abraham, este contra acestei propuneri.-

Chestiunea a fost pusă la vot, hotărându-se ca Bernard Abraham să nu se prezinte la concentrare la 14 Octombrie a.c., Va pleca însă imediat la Brașov și Oradia Mare, iar Dan Stefan la Timișoara și Cluj.-

A fost aleasă o comisie, compusă din trei persoane, pentru a termina

rezoluțiile congresului până la 20 Octombrie a.c.,

Luka Laslo spune că congresul hotărâse ca centrul uniunii să fie mutat, dar până în prezent nu s'a făcut nimic.-

În ceea ce privește presa, cere formarea unui comitet de acțiune care să protesteze contra confiscării ziarelor. Cere apariția ziarelor Tănărul Muncitor și Femeia Muncitoare.-

La diverse, se discută chestia lui Luka Laslo, care este acuzat că la aducerea lui Fonaghi la Timișoara, ar fi fluturat o batistă albă.-

Se presupune alegerea unei comisii compusă din Alexandru Dobrogeanu Ghereș, Marcel Pauker, Ilie Dumitru și Maria Borcescu, care să clarifice această chestiune, - și să pedepsească pe calomniatori.-

Luka Laslo, spune că a fost condamnat 10 ani, a stat cu pieptul în fața baionetelor și se află în fața altei condamnări, având totuși o purtare demnă. Declară că e comunist și aprobă în totul directivele partidului și nu înțelege de ce să fie calomniat în felul acesta,-

Sedința a luat sfârșit la orele 7 seara.-

105

Handwritten signature

CINTRA'S

DIRECȚIUNEA
POLIȚIEI ȘI SIGURANȚEI GENERALE

No. 9041-2.

Anul 1931 luna Julie ziua 12

Model Nr. 233.

107
106.

BRIGADA III-a

AGENT Nr.

~~00071~~

NOTĂ

Fife

Numitul LUKA LASLO, care a fost arestat la
Roman, indeplinește funcțiunea de secretar al regio-
nalei Moldova.-

107

Handwritten signature

108

Confidențial Personal

MINISTERUL DE INTERNE
Direcțiunea Generală a Poliției
Inspectoratul Regional de Poliție

500072

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECȚIUNEA POLIȚIEI ȘI SIGURANȚEI G-LE
№ 070975 ♦ 21 JUL 1931 ♦
DOSAR NO 904

16907
Judec
19
Brig. III, a

25/11

DOMNULUI DIRECTOR GENERAL,

Urmare rapoartelor noastre Nr.16015 din 8/7, Nr.16027 din 8/7, Nr.16317 din 11/7 si Nr.16459 din 14/7.a.c.avem onoare, a raporta, ca in ziua de 14 cor.am inaintat Parchetului Tribunalului local, pe numiții -LUCA LASZLO zis LADISLAU zis ALEXANDRU BOGDAN, cunoscut comunist, semnalat de Dvs.cu ordinul Nr.29350 din 9/6.a.c.urmarit de Cabinetul de Instructie al Tribunalului Brasov, si de Chestura Poliției Braşov, cu telegrama Nr.22609 din 14/7.a.c.ca urmarit si de Tribunalul Timiş-Torontal secția I-a, cu adresa Nr.2475 din 16/3.a.c.-EZRA LEIBOVICI cunoscut comunist din localitate, GHEORGHE IACOB muncitor din Bacău, ADOLF KATZ zis DOLCIU student în Drept din Botoşani, GHEORGHE CUNCIC montator C.F.R.din Iaşi și soția sa ELISABETA zisă ELIZA, împreună cu dosarul de anchetă, din care se constată, că fiind în supravegherea capilor comunisti din localitate și în special a numitului EZRA LEIBOVICI, despre care aveam informațiuni că are un stoc de manifeste comuniste din acele semnalate cu ord.Dvs.telegrafic Nr. 34344/1931, pe care urma să le raspândească cu ocazia zilei de 8 Iulie a.c.hotărâtă de comuniști pentru a fi comemorată în cinstea femeilor muncitoare, în dimineața zilei de 8 Iulie a.c.numitul a fost arestat în grădina bisericii Barnoschi din strada Ghica Vodă, găsit fiind în tovarăsia numiților LUCA LASZLO zis LADISLAU, care s'a stabilit că a locuit în localitate, strada Ciurchi Nr.102, dela 15 Aprilie a.c.sub

DOMNIEI SALE

DOMNULUI DIRECTOR GENERAL AL POLIȚIEI BUCUREȘTI.-

30.7.31
antepan
recomandare - B

numele de ALEXANDRU BOGDAN, împreună cu soția sa ROZA, actualmente dispărută, activând în tot acest timp ilegal, în scop de a organiza pe comunistii din localitate, care în urma arestării capilor lor, erau dezorientați, și dirijând în calitate de delegat al partidului comunist român, activitatea comunistă locală.-

00073

La percheziția corporală și domiciliară ce i s'a făcut, negasindu-se de cât un revolver marca Little TOM calibru 6,35, seria Nr.40970, încărcat cu 6 cartuse, pentru care nu avea autorizație de a poseda și purta armă și una brosură -Lupta de clasă-, el refuzând să dea declarațiuni asupra activității sale ilegale, arătând numai că este comunist și motivând aceasta pe faptul, că astăzi când în Parlamentul țării, urmează a se vota o lege pentru distrugerea oricărei mișcări de stânga, au instrucțiuni de la conducerea centrală de a nu face nici un fel de declarațiuni, prin care ar putea aduce la cercetări și alți tovarăși și s'ar divulga planul de acțiune.-

La percheziția făcută lui IACOB GHEORGHE, muncitor din Bacău, nu s'a găsit nimic suspect sau compromițator, el arătând că nu cunoaște pe nici unul din cei cu care a fost arestat.-

ADOLF KATZ zis DOLCIU, susține de asemeni, că nu cunoaște pe nici unul din cei cu care a fost arestat; la percheziția ce i s'a făcut însă, la domiciliul său din Botosani strada Rosiori Nr.3, prin Chestura Poliției respective, s'au găsit șase scrisori adresate din Paris, de către un văr al său LAZAR KATZ, comunist, scrisori cu caracter subversiv, din care reese, că numitul participa la sedințele secrete ale unor organizațiuni comuniste din Paris, după cum am raportat cu Nr.16459 din 14/7.a.c.-

EZRA LEIBOVICI, pretinde că nici el nu cunoaște, pe acei cu care a fost arestat, iar în privința celor două manifeste comuniste, găsite în soba camerei sale, despre care am raportat

3
00074

110

cu Nr.16027 din 8/6.a.c.susține că le a găsit pe stradă.

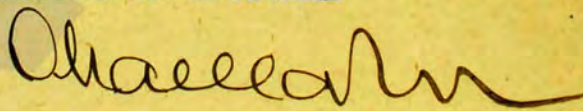
Din declarațiunile soților GHEORGHE și ELISABETA zisă ELIZA CUNCIC, se stabilește că, LUCA LASZLO zis LADISLAU zis ALEXANDRU BOGDAN, venea adeseori la locuința lor, din strada Mioriței Nr.9, unde se întâlnea cu diferite persoane și își scria corespondența, redacta, concepea și dispunea tipărirea manifestelor comuniste și în special acele care conțineau o propagandă antimilitaristă și antirăsboinică, dintre care s'au răspândit în ultimul timp, atât prin oraș cât și prin cazărmi.-

Deasemeni se stabilește că, conceptul de manifest găsit în masina de gătit, la percheziția ce li s'a făcut, a fost scris de LUCA LASZLO.-

Parchetul Tribunalului, a lasat în libertate pe GHEORGHE IACOB și GHEORGHE CUNCIC, iar pe ceilalți patru i-a trimis cu concluzii de arestare Cabinetului I Instrucție care i-a depus în Penitenciarul Galata, iar în ziua de 16 cor. Tribunalul Iași S.III-a, le a confirmat mandatele de arestare.-

Noi urmărim mersul justiției și la timp vom raporta de urmare.-

INSPECTOR REGIONAL

Seful Poliției de Siguranță

111

Handwritten signature in cursive script, partially obscured by the postmark stamp.

112

all

9041

113

00094

Copie
La Dosarul
Cauzei

PROCES-VERBAL

Astăzi, 27 August 1933.-

Noi, STELIAN ION, comisar șef în Direcțiunea Generală a Poliției, Corpul Detectivilor.-

Având în vedere Sentința cu No.571 din 19 August 1933 a Consiliului de Război al Corpului II Armată, prin care comunistul LUCA LASLO este condamnat la 20 ani muncă silnică, în contumacie.-

Primind ordinul de a urmări și aresta pe susnumitul condamnat, am întreprins cercetări în rândurile comunistilor ce activează clandestin în Capitală, stabilind că LUKA LASLO este adăpostit într'o cameră din imobilul situat în str. Impăcării No.47.-

În urma acestui rezultat, astăzi, data de mai sus, ne-am transportat la adresa indicată - strada Impăcării No.47 - unde în adevăr am găsit pe condamnatul LUKA LASLO, după care în fața lui și a asistenților mai jos semnați, am procedat la o perchezițiune domiciliară, găsind și următoarele publicațiuni de propagandă revoluționară:

1) Un exemplar din instrucțiunile Consiliului General Sindical Unitar, adresate către toate comisiile sindicale regionale și locale, către toate comitetele sindicale și de O.S.R., către toți membrii sindicatelor revoluționare unitare și O.S.R. - semnate de Consiliul General Sindical Unitar, purtând data de 20 August 1933, din care se desprinde

clar rolul de agitație revoluționară a C.G.S.U.-

2) Un exemplar din instrucțiunile Comitetului Central al Tineretului Sindical, adresat către, TOATE SECTIILE TINERETULUI SI REPREZENTANTII TINERETULUI IN COMISIILE LOCALE SI REGIONALE DIN SINDICATELE REVOLUTIONARE SI OPOZIȚIILE SINDICALE REVOLUTIONARE, cu data de 25 August 1933, in care se dau o serie de instrucțiuni pentru organizarea tineretului in opoziția sindicală și atribuțiunile lor revoluționare.-

3) Un exemplar din circulara semnată de Consiliul General al Sindicatelor Revoluționare, având titulatura SINDICATELE REVOLUTIONARE FATA DE CAMERILE DE MUNCA SI NOUA LEGE A ASIGURARILOR SOCIALE, compusă din nouă foi scrise la mașină, in care, vorbindu-se de rebeliunea dela Atelierele Grivița, din Februarie 1933 și alte desordini dela Ploești, Cluj, Galați, etc., se spune că toate au fost pregătite și conduse de Consiliul General Sindical Unitar, iar la pagina 8 se găsește un pasaj ofensător la adresa M.S.Regelui, denu-
mindu-L REGE CALAU.-

4) Un manifest adresat către MUNCITORI, TOVARASI, MUNCITOARE, TINERETUL MUNCITOR, TOTI EXPLOATATII SI ASUPRIȚII, referitor la procesul ceferiștilor, care s'a răspândit in Capitală.-

5) O broșură intitulată TEZE PENTRU REALIZAREA FRONTULUI UNIC DE JOS SI PREGATIREA LUPTEI PENTRU CUCERIREA REVENDICARILOR IMEDIATE, PROGRAMUL REVENDICARILOR GENERALE ALE MUNCITORILOR SI MICILOR FUNCTIONARI C.F.R., cu data 1932.

6) Cinci broșuri redactate in limba maghiară cu conținut de propagandă revoluționară comunistă.-

7) Un manuscris, concept al unui manifest, adresat către toți muncitorii vrâstnici și tineri din București, semnat de Comisia Locală a Sindicatelor Revoluționare, prin ca-

re se indeamnă muncitorimea a continua lupta incepută de
ceferi ti.-

8) Un plic adresat BALOSZ, care conține un manuscris redactat in limba maghiară și care se referă la organiza-rea sindicală unitară.-

9) Sease notițe cu diferite însemnări.-

10) Un exemplar din comunicatul No.5520 din 30 Iulie 1933 al Uniunii Muncitorilor din Porturi și Transporturi din România.-

11) Un exemplar memoriu general de revendicări ale ceferiștilor datat Aprilie 1929 al Uniunii Generale a Sindicatelor C.F.R.-

12) Un exemplar No.3, din gazeta Frontul Unic.-

13) Un exemplar Lupta Sindicală ediție specială, organul comisiei locale a sindicatelor muncitorești din Capitală, datat 5 Ianuarie 1933.-

14) Trei exemplare din ziarul Frontul No.7,9 și 13.-

Publicațiunile enumerate mai sus, vizate de noi, se anexează la prezentul, urmând a fi verificate.-

Condamnatul LUKA LASLO a fost ridicat de noi, pentru a fi înaintat Consiliului de Război al Corpului II Armată.

Drept care am încheiat acest proces verbal.-

Comisar șef,

ss.I.Stelian

Asistenți,

ss.Stelian Pănoiu

ss.Florea Radu.-

116-A.

Handwritten signature

00129

117

PROCES VERBAL

Astăzi 5 Septembrie 1933

Noi NICOLAE TURCU, comisar șef în Direcțiunea Generală a Poliției.

Văzând actele de anchetă referitoare pe numitul LUCA LASLO zis LADISLAU zis ALEXANDRU BOGDAN, cum și materialul de propagandă comunistă, prevăzut în procesul verbal de percheziție domiciliară, găsit în locuința sa cu ocazia arestării.

Constatăm prin acest proces verbal, că chemat fiind la interogator comunistul LUCA LASLO, acesta refuză să facă orice declarațiune scrisă despre activitatea sa subversivă, motivând că îl oprește regulele de conspirație comunistă, însă verbal dă următoarele explicațiuni, consemnate de noi în acest act.

Mă numesc LUCA LASLO zis LADISLAU zis ALEXANDRU BOGDAN, născut 1897 în comuna Catalina județul Trei Scaune, în prezent cu domiciliu în București, am suferit mai multe condamnări și anume: zece ani închisoare condamnat în contumacie de către Consiliul Războiului al Corpului 2 Armată pentru crimă contra siguranței Statului și un an închisoare de către Tribunalul Iași pentru rebeliune în închisoare.

După războiul mondial, fiind demobilizat din armata ungară, am venit la Brașov și în 1919 m'am angajat la

COMISAR ȘEF

ASISTENȚI

depoul C.F.R. din acel oraș, unde cu timpul intrând în mișcarea sindicală, după o muncă depusă, am devenit presedintele sindicatului și am luat parte efectivă la greva ceferistilor din 1920. În anul 1922, m'am înscris în partidul comunist din România, care în acel timp funcționa legal, în care figurez și astăzi, însă activitatea mea s'a desfășurat numai pe calea sindicatelor unitare. Am participat în calitate de presedinte al sindicatului ceferist din Brașov, la congresul general al sindicatelor, care s'a ținut la Sibiu în anul 1921, când s'a hotărât ca sindicatele să lucreze independent, adică în afară de partidele politice și de Internaționala dela Amsterdam. Am participat tot în această calitate la congresul dela Cluj din 1923 când o parte din conducerea sindicatelor, a cerut afilierea la Internaționala dela Amsterdam, la care eu împreună cu alții m'am opus și s'a hotărât din nou ca sindicatele să lucreze independent.

În urma acestei sciziuni, am fost arestat împreună cu ceilalți delegați și trimiși la urmă. Apoi aceste sindicate și uniuni declarate unificate, în același an a ales un consiliu general cu titulatura CONSILIUL GENERAL SINDICAL UNITAR sub președenția lui MULLER. Am activat în această mișcare sindicală până în 1929 când a avut loc congresul general convocat de acest consiliu la Timișoara cu participarea unui număr de 340 delegați din toată țara. După discuțiunile urmate cu privire la organizarea sindicală s'a ales atunci un nou consiliu alcătuit din următoarele persoane toți membrii în partidul comunist român și anume: presedinte DUMITRU GROFU, care actualmente se află în Rusia, vice presedinte DAN STEFAN, secretar general LUCA LAS, membrii ILIE DUMITRU, STROMINGHER IOSIF, BERNARD ABRAHAM, MARIA BURCESCU și alții, cari formam executiva consiliului.

COMISAR SEF

ASISTENTI

~~00130~~

După terminarea desbaterilor, membrii executivei zisu
 lui consiliu, rămânând încă în localitate, s'a întâmplat moartea
 în închisoare a comunistului FONAGHY când noi membrii execu-
 tivei Consiliului General Sindical Unitar, ne-am opus în fața au-
 torităților de a fi imormantat fără participarea muncitorimei
 și cum se adunase aproape 7000 muncitori, autoritățile au dispus
 imormantarea și arestarea agitatorilor adică și eu și după o
 lună de deținere am fost eliberat.

Executiva Consiliului constatând că autoritățile
 împiedecă activitatea în dezvoltarea miscării sindicale, a înce-
 put cu încetu cu încetu să intre în clandestinitate și să con-
 ducă o muncă de organizare după principiile comuniste, căutând
 să atragă pe muncitori în mișcare în baza luptei de revendică-
 ri, fiindcă așa puteau fi atrase masele în special cele dela
 căile ferate. De atunci și până astăzi am activat permanent în
 acest consiliu, fiind considerat chiar hamalul consiliului în
 ce privește munca de organizare, editarea și redactarea și
 traducerea diferitelor manifeste și broșuri din limba română
 în cea maghiară și vice versa.

În anul 1929 începând lupta de revendicări la C.F.R.
 Consiliul General Sindical Unitar, bazat pe faptul că muncitori-
 mea din ce în ce se agita, a luat în sarcina lui întreaga muncă
 și cu timpul a creat opoziții roșii în sindicatele existente
 prin acapararea conducerii acestor organizațiuni, cari au dus
 la evenimentele greviste din Februarie, cari nu s'ar fi intam-
 plat dacă autoritățile nu arestau pe delegații muncitorimei ce
 s'au prezentat pentru obținerea revendicărilor.

COMISAR SEF

ASISTENTI

Stiu că evenimentele petrecute la atelierele C.F.R. Grivița, Ploești, Cluj, Iași și Galați, au avut la bază programul comunist, însă nu pot să dau nici o relațiune despre cei cari au condus miscarea deoarece in sindicate există și comuniști cari pe langa indrumarea dată de Consiliul General Sindical Unitar, ei se conduc și după acest program, exemplul creiarea opoziției roșie, a fost făcută pentruca masele să fie impinse la mișcări de greve intrucat așa obțin mai ușor și mai repede revendicările cerute.

Este adevărat și chiar cunosc broșura intitulată INSTRUCTIUNILE Consiliului General Sindical Unitar, apărută in luna Februarie 1933 in care se vorbește că intreaga mișcare este opera acestui consiliu, fiindcă personal am lucrat la redactarea ei, am tradus-o in limba maghiară și trimis-o tuturor comisiilor locale, raionale și regionale din țară.

In present Consiliul a adoptat titulatura de CONSILIUL GENERAL SINDICAL UNITAR REVOLUTIONAR, fiindcă munca lui este clandestină și nu mai are aceiaș compunere, fiind condus numai de trei membrii intre cari figurez și eu, dar nu pot in-dica numele celorlalți doi din motivele expuse mai sus.

Cu privire la materialul găsit in locuința mea la percheziția domiciliară și publicațiunile consiliului apărute după evenimentele dela C.F.R. dau următoarele explicațiuni in mod verbal:

1. Recunosc broșura intitulată NOUA OFENSIVA CONTRA MUNCITORILOR CEFERISTI și SARCINELE LOR, care este redactată de mine cu un tovaroș, corectată de altul și tipărită in 5000 exemplare, dintre cari 1000 pentru regionala Bucuresti, 2000 pentru Cluj Transilvania și 1000 pentru Banat Timisoara și 1000 pentru regionala din Moldova, trimise prin curierii regionalelor.

COMISAR SEF

ASISTENTI

Această broșură a fost imprimată pela începutul
lunei August 1933 cu fonduri stranse prin liste de subscripție
dela muncitorii organizați in sindicate. Consiliul a găsit de
cuviință să editeze această broșură care se referă la noua
muncă de organizare a ceferistilor, cu instrucțiuni rezultate
din experiențele greviste, având un program de lucru mai pro-
nunțat și cu revendicări mai multe, pentru a atrage masele.

2. Cunosc manifestul semnat de Comisia Locală a
sindicatelor Revoluționare București, care a apărut in cursul
lunei August, adresat către întreaga muncitorime, prin care se
protestează contra sentinței de condamnarea ceferistilor, fiind
că a fost trimis mie pentru a-l traduce in limba maghiară, adică
și pentru celelalte localități din țară.

3. Manifestul semnat Consiliul General Sindical Revo-
luționar, adresat către muncitori și muncitoare, tineri și vârst
nici din întreaga țară, este făcut de mine cu tovarosul meu din
consiliu, care a fost tipărit in 5000 exemplare, răspândit și
trimis și regionalelor din țară.

4. Circulara Consiliului, adresată catre toate comi-
siile sindicale regionale și locale, către toate comitetele sin-
dicale și de Opoziție Sindicală Roșie, către toți membrii ai
sindicatelor revoluționare și opozițiile sindicale roșii, ce
s'a găsit la mine, mi-a fost dată de un tovaroși din Consiliu
spre a o traduce in limba maghiară și trimite regionalelor așa
cum este afresată. Această circulară a fost redactată de membri
consiliului, și sapirografiata in 60 exemplare.

5. Manifestul cu instrucțiuni adresat către toate
secțiile tineretului și reprezentanții tineretului in comisii-
le locale și regionale din sindicatele revoluționare și opozi-

țiile sindicale revoluționare, semnat C.C.T.S. in traducere comitetul central al Tineretului Sindical, datat 25 August 1933, se referă la instrucțiunile de organizare și începerea săptămânei de propagandă revoluționară in sindicate, mi-a fost adus in ajunul arestării mele adică in seara zilei de 26 August cor, de catre un tovarăs pentru traducere in limba maghiară, urmand a fi trimis regionalelor din țară.

Săptămâna de propagandă este o concepție comunistă proclamată de tineretul comunist ca in prima Duminică dela data de 1 Septembrie cor, să înceapă săptămâna de propagandă exclusiv pentru organizarea tineretului.

Acest manifest, se referă la faptul că prin arestările operate cu ocazia grevelor dela Grivița, miscarea comunistă revoluționară ce se practică prin sindicate, a suferit greu din cauză că aproape toți conducătorii de seamă, au fost și sunt si in prezent deținuți.

6. Instrucțiunile intitulate Sindicatul Revoluționare față de camerele de muncă și noua lege a asigurărilor sociale, găsite la mine, scrise la mașină și semnate Consiliul General al Sindicatelor Revoluționare, trebuiau să fie asemeni traduse in limba maghiară și expediate in țară, mi-au fost aduse de un tovaroși și le cunosc, fiind făcute de membrii consiliului ca o critică a modului cum funcționează camerele de muncă și greutățile ce se aduc muncitorilor prin legea asigurărilor sociale.

7. Manifestul sapirografiat adresat către muncitori, tovaroși, muncitoare, tineretul muncitor, toți exploatații și asupriții care se referă la condamnarea ceferistilor, nu stiu cine la făcut, mi-a fost adus de un tovaroș tot pentru traducere.

8. Brosura intitulată TEZE, pentru realizarea frontului unic de jos și pregătirea luptei, pentru cucerirea revendicărilor imediate, este un program tot al Consiliului sindical revoluționar, care a servit la mișcările ceferiștilor pentru luptele întreprinse în vederea obținerii revendicărilor și oposed din 1932.

9. Recunosc cele cinci broșuri scrise în limba maghiară cari s'au găsit la mine, una tratând despre propagandă și agitație și celelalte cu diferite scrieri de autorii comuniști, cari serveau la redactarea diferitelor manifeste pe baza tezelor congresului al 5-lea al partidului comunist, fiindcă programul consiliului este călăuzit după directivele date de PROFINTERNUL dela Moscova adică INTERNATIONALA SINDICATELOR ROSII, care înglobează toate sindicatele unitare și le posed dela tovaroșii regionalelor.

10. Conceptul de manifest scris cu creionul chimic adresat către toți muncitorii, muncitoarele vârstnici și tineri din București, semnat comisia locală a sindicatelor revoluționare, găsit la mine, nu știu cine l-a scris, dar mi-a fost adus de un tovaroși tot pentru traducere în limba maghiară.

11. Manuscrisul găsit la mine în limba maghiară cu un plic pe care se găsește numele BALOSZ, este o scrisoare a regionalei din Transilvania trimisă pe adresa unui tovaroș din Consiliu, care mi-a dat-o pentru traducere în limba română și despre conținutul ei nu pot da nici o relațiune.

12. Cele sease notițe găsite la mine cu diferite însemnări, sunt scrise de mine și ele se referă la diferite fraze cari au servit la redactarea broșurei NOUA OFENSIVA CONTRA MUNCITORILOR CEFERISTI cu privire la revendicări, iar acea scrisă cu hartie roșie, sunt niste întâlniri vechi.

COMISAR SEF

./.

ASISTENTI

13. Circulara Nr. 5520 din 30 Iulie 1933, a Uniunii Muncitorilor din Porturi și Transporturi din Romania, mi-a fost adusă de un muncitor și o serveam tot pentru manifestele consiliului cu privire la dezideratele respective.

14. Memoriul general de revendicări ale ceferistilor din Romania, il posed încă din anul 1929 fiind cumpărat de un muncitor ceferist și acesta a servit ca bază consiliului general sindical revoluționari in manifestele lansate pentru revendicările ceferistilor, completat fiind in vederile consiliului.

15. Asemenea recunosc ca s'a mai găsit la mine publicațiunile Frontul Unic, Lupta Sindicală ediție specială apărută cu ocazia arestărilor, și cele trei numere 7, 9, și 13 din revista Fronzul. cari le țineam pentru educația mea personală.

Menționez că dacă nu eram arestat acum, in cateva zile după primirea ajutorului dela organizațiune, plecam definitiv in Rusia Sovietică.

In tot timpul cat am figurat in consiliul general al sindicatelor revoluționare, am primit salariu lunar după posibilitatea cotizațiilor intre 4 și 10.000 lei, pentru munca depusă in calitate de membru și secretar general.

Drept care am incheiat acest proces verbal cu mențiune că numitul LUCA LASLO, refuză să semneze cele declarate de mai sus.

COMISAR SEF

ASISTENTI

CORPUL DETECTIVILOR

SECTIUNEA 4-a

~~00103~~

121

La Consiliul de Război Corp II cu
dosarul de anchetă și copie după acest
raport -

Revocarea urmării. Com.
autorităților care îl urmăresc
Com. Insp. Reg. Pol.

REFERAT

p. Dir. G.

In conformitate cu delegațiunea primită, de a
cerceta pe numitul LUCA LASLO, arestat in dimineața zilei
de 27 August cor, in Capitală, de către organele de urmărire
ale Direcțiunei Generale a Poliției, ca unul ce a fost con-
damnat in contumacie la 20 ani muncă silnică, pentru faptul
de rebeliune cu omor, săvârșită in ceată armată cu ocaziunea
grevelor din atelierele C.F.R. Grivița, prin sentința Nr. 571
/933, a Consiliului Războiu al Corpului 2 Armată, cu onoare
se inaintează alăturatul dosar, cuprinzând actele de anche-
tă, din care se constată următoarele:

LUCA LASLO zis LADISLAU zis ALEXANDRU BOGDAN,
român major, născut 1897 in comuna Catalina județul Trei Sc
une, profesiune lăcătuș mecanic, fiul lui ANTON decedat și al
AMALIA cu domiciliul in comuna Lemnia acel județ, căsătorit
cu ROZA, născută PAPP, originară din Brașov, activează in miș
carea clandestină comunistă din România in calitate de mem
bru principal al CONSILIULUI GENERAL SINDICAL REVOLUTIONAR
organizație afiliată PROFINTERNULUI dela Moscova, in tradu-
cere INTERNATIONALA SINDICATELOR ROSII, având legături per-
manente cu fruntașii partidului comunist.

Figurează in scris membru in Partidul Comunist
Român din anul 1922, fiind conducătorul spiritual al Consi-
liului General Sindical Revoluționar, activitate pentru care

a suferit in trecut mai multe condamnățiuni, prima fiind aceea din 1925 când a fost condamnat in contumacie de către Consiliul Răsboiu al Corpului 2 Armată la 10 ani inchisoare, pentru crimă contra siguranței statului, prin aceea că a tipărit și răsplatit clandestin manifestul intitulat JOS ROBIA ECONOMICA, arestat ulterior, după o deținere de trei ani, a fost rejudecat și apoi achitat, iar in prezent are in curs procese la Brașov, Timișoara și Cluj, precum și la Iași unde asemeni a fost condamnat un an inchisoare, pentru rebeliune in penitenciarul din acea localitate.

Din lucrările existente la cazierul respectiv și declarațiunile verbale făcute de susnumitul la luarea interogatorului, rezultă că după războiul mondial, fiind demobilizat din armata ungară unde a figurat ca soldat in regimentul 24 honvezi, s'a stabilit la Brașov, in anul 1919 s'a angajat lăcătuș mecanic la depoul C.F.R. din acel oraș, unde cu timpul intrând in mișcarea sindicală, a devenit președintele sindicatului ceferist și a luat parte efectivă la greva din 1920.

A participat in calitatea sa de președinte la congresul general al sindicatelor, care s'a ținut la Sibiu in anul 1921 când s'a luat hotărârea ca aceste organizațiuni să lucreze independent, adică in afară de partidele politice și de Internaționala Socialistă dela Amsterdam.

In anul 1923, a participat la congresul sindicatelor dela Cluj cu reprezentanți din intreaga țară, cu care ocaziune, după propunerea sa in unire cu alți delegați, s'a adoptat atunci titulatura SINDICATELOR UNITARE DIN ROMANIA, cari să lucreze separat in munca de organizare, pentru cucerirea revendicărilor și au fost inlăturate astfel cele cari s'au afiliat Internaționalei Socialiste dela Amsterdam.

In urma sciziunii produsă, syndicatele textile, ceferiste, metalurgiste, miniere și petrolifere cari s'au declarat independente, prin uniunile lor au ales un organ de conducere denumit CONSILIUL GENERAL SINDICAL UNITAR, care

până în 1929 a funcționat sub președenția lui MULLER din Transilvania, cunoscut comunist, exponentul mișcării sindicale din acea regiune.

În anul 1929, CONSILIUL GENERAL SINDICAL UNITAR, a convocat congresul dela Timișoara, cu participarea unui număr de 340 delegați, reprezentanți ai organizațiilor din întreaga țară, când vechiul consiliu în frunte cu MULLER, a fost înălțurat pentru lipsă de activitate și interes în mișcarea sindicală și s'a ales altul compus din următoarele persoane: președinte DUMITRU GROFU, metalurgist, membru în partidul comunist român, actualmente în Rusia Sovietică, vice președinte cereristul DAN STEFAN, condamnat în contumacie 20 ani muncă silnică, secretar general LUCA LASLO și ca membrii ILIE DUMITRU, STROMINGHER IOSIF, BERNARD ABRAHAM, MARIA BURCESCU și alții, cari formau executiva consiliului.

În acel timp toți membrii consiliului, au fost arestați de către organele polițienești, pentru faptul de rebeliune împotriva autorităților cu ocazia înmormântării lui FONAGHY, membru în partidul comunist, care încetase din viață în penitenciar și după agitația făcută pe această temă de susnumiții în special de LUCA LASLO, se adunaseră la fața locului un număr enorm de muncitori, cari susțineau cu orice preț ca funerariile să se facă cu manifestațiuni grandioase în fața acestei mulțimi.

După eliberarea membrilor executivei consiliului constatându-se că o activitate legală pentru munca de organizare sindicală, este împiedecată de autorități prin confiscarea manifestelor și arestarea colportorilor, întrucât majoritatea figurau înscrși în partidul comunist din România, faptul a atras atențiunea și încetul cu încetul, activitatea consiliului a început să intre în clandestinism și să lucreze după principiile programului comunist.

De atunci și până astăzi, comunistul LUCA LASLO, nu a încetat activitatea sa deși pentru un timp oarecare fu-

sese chiar exclus din ordinul INTERNAȚIONALEI SINDICATELOR ROSII, pentru rea comportare în serviciu, însă a fost reabilitat fiind considerat de toți fanatic al doctrinei comuniste, iar de reprezentanții organizațiilor sindicale un hamal în munca neobosită pe care a depus-o în interesul mișcării revoluționare.

Evenimentele petrecute și nemulțumirile tot mai crescând în rândurile muncitorilor din regiunile petrolifere miniere, și în special la C.F.R. unde situația era mai dificilă au atras atenția Consiliului General Sindical Unitar și faptul a determinat ca activitatea să fie mai pronunțată la C.F.R. unde revendicările formulate constituiau pentru partidul comunist român, un punct puternic de agitațiune, care poate conduce la revoluția comunistă.

Astfel în 1929, CONSILIUL GENERAL SINDICAL UNITAR, a întreprins munca de organizare în centrele ceferiste din țară și potrivit tezelor congresului al 5-lea al Partidului Comunist Român, adoptate la Moscova, a elaborat un nou plan de lucru, prin creierea opozițiilor roșii în rândurile membrilor sindicatelor ceferiste, petroliste și miniere, cu scopul mărturisit, ca la momentul oportun să acapareze conducerea lor și comuniștii să fie stăpâni pe mișcare, spre a o putea împinge tot mai mult spre revoluție, așa cum s'a remarcat grevele dela București, Cluj, Iași și Galați, declarate simultan.

La 24 Februarie 1930, LUCA LASLO, a participat la ședința clandestină ținută de membrii fracțiunii partidului comunist din București, strada Sofia Nr. 9 împreună cu MIHAIL PANESCU, secretarul regionalei partidului, BERNARD ABRAHAM, DUMITRU GROFU, MARIA BURCESCU și IANCU LAZAROVICI, când s'a pus la cale declararea grevelor ceferiste pretutindeni.

În acest sens, CONSILIUL GENERAL SINDICAL UNITAR, a trimis delegaților prin curieri speciali, instrucțiuni ca muncitorimea să fie agitată pe chestiunea revendicărilor, ne-

mulțumirile să fie speculate în vederea înlăturării revoluției comuniste, prin înlăturarea actualei forme de guvernământ și intronarea în România a unui GUVERN MUNCITORESC TARANESC, faptul fiind confirmat prin însăși broșura intitulată INSTRUCȚIUNILE Consiliului General Sindical Unitar, editată în Februarie 1933, extrasul căreia se anexează la dosar, originalul fiind înaintat la timp Consiliului Răsboiu al Corpului 2 de Armată.

În urma evenimentelor petrecute prin arestarea în masă a membrilor comuniști, cu ocazia grevelor din Ianuarie și Februarie 1933, comunistul LUCA LASLO, afirmă că mișcarea a fost greu lovită de autorități și că dela această dată Consiliul, a adoptat titulatura CONSILIUL GENERAL AL SINDICATELOR REVOLUTIONARE, care în prezent funcționează clandestin, alcătuit numai din trei membrii, unul însărcinat cu redactarea materialului de propagandă, altul cu traducerea instrucțiunilor în limba română și maghiară pentru regionale și comisiile locale, care este susnumitul și altul în calitate de corector, are în atribuțiuni și tipărirea tuturor publicațiilor de orice fel ale consiliului revoluționar.

Astfel, s'a constatat că pe la începutul luni August, Consiliul General Sindical Revoluționar, a tipărit broșura intitulată NOUA OFENSIVA CONTRA MUNCITORILOR CEFERISTI și SARCINELE LOR, în 5000 exemplare, cari în ziua de 10 August cor, au fost distribuite formațiunilor respective după cum urmează: 1000 pentru regionala București, 2000 pentru Cluj Transilvania, 1000 pentru Banat Timișoara și 1000 pentru regionala din Moldova, adică localități unde consiliu înglobează toate sindicatele unitare.

Din recenzia făcută acestei broșuri rezultă că, regionalele, comisiile locale și sindicatele revoluționare, au de executat noi instrucțiuni cu privire la munca de organizarea mișcării, rezultate din experiențele făcute de zisul consiliu cu ocazia evenimentelor din Februarie 1933, adoptându

se de data aceasta multiple și noi revendicări, cari să mențină treaz punctul de agitațiune a muncitorilor.

După apariția broșurei, comisia locală a sindicatelor revoluționare din București, potrivit instrucțiunilor a tiprit și răspândit clandestin manifestul adresat muncitorimei din fabrici și ateliere, prin care se protestează contra sentinței de condamnare a ceferiștilor, se indeamnă la manifestațiuni și demonstrațiuni, pentru anularea ei și eliberarea deținuților terminând cu parolele comuniste, referitoare la diverse revendicări ce mai au de făcut.

La 25 August cor, Consiliul General al Sindicatelor Revoluționare, a tipărit și răspândit clandestin, manifestul adresat către totii muncitorii și muncitoarele, tineri și vârstnici din întreaga țară, în care se critică acțiunea guvernului acuzându-l de masacrarea muncitorilor ceferisti, se protestează contra sentinței de condamnare a ceferiștilor și se indeamnă masele la demonstrațiuni pentru cucerirea noilor revendicări, anularea sentinței și eliberarea deținuților.

La percheziția corporală și domiciliară ce i s'a făcut comunistului LUCA LASIO, cu ocazia arestării sale, s'au găsit printre alte publicațiuni de propagandă comunistă și instrucțiunile recente ale consiliului general sindical revoluționar, datate 20 August cor, adresate către toate comisiile locale sindicale, regionale și comitetelor opozițiilor roșii din întreaga țară, în care se prevăd o serie de norme referitoare la organizare, repartizarea cotizațiilor, strangerea și administrarea fondurilor, prin liste de subscripție, timbre, donațiuni, publicațiuni, etc.

Instrucțiunile semnate de Consiliul General Sindical Revoluționar, intitulat SINDICATELE REVOLUTIONARE, față de camerele de muncă și noua lege a asigurărilor sociale, prin care se face o critică aspră modului cum funcționează camerele de muncă și a greutăților aduse muncitorilor prin legea

asigurărilor sociale, asemenea au fost găsite la locuința sa.

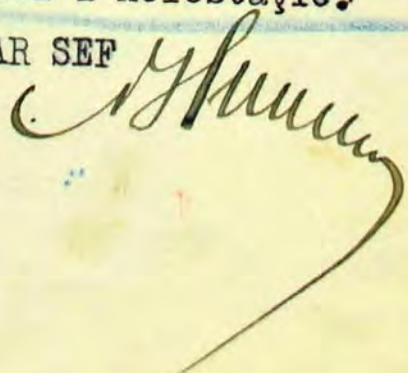
Tot astfel, s'au mai găsit și instrucțiunile semnate de comitetul central al Tineretului Sindical la data de 25 August cor, adresate către toate formațiunile respective din țară, prin care li se cere să organizeze opoziții roșii și să înceapă săptămâna de propagandă în prima Duminică din Septembrie, agitându-se lozincile contra războiului imperialist și antisovietic, contra fascizării și militarizării tineretului, pentru dreptul de organizare și presă, pentru eliberarea cehiștilor și a tuturor deținuților politici.

LUCA LASLO, recunoaște că a participat la redactarea acestor publicațiuni în calitate de membru al CONSILIULUI GENERAL SINDICAL REVOLUTIONAR și că cele găsite asupra lui erau reținute spre a fi traduse și în limba maghiară, pentru a fi expediate regionalelor din țară, ele fiind destinate numai pentru membrii clandestini ai organizațiilor, iar despre broșurile și ziarele menționate în procesul verbal de percheziție găsite în locuința sa, spune că îi serveau adesea ori la redactarea de manifeste și pentru educația sa la articolele ce personal publică în presa muncitorească.

Numitul a trăit tot timpul clandestin prin diferite localități din țară, fiind salariat de organizațiile comuniste după posibilitate cu 4-10.000 lei lunar și în prezent era pregătit să treacă în Rusia Sovietică pentru totdeauna, fiind condamnat la 20 ani muncă silnică.

Față de cele ce preced, vă rugăm să binevoiți a dispune trimiterea lui la Consiliul Războiu al Corpului 2 Armată de care este urmărit, cu mențiunea că susnumitul este și dezertor din regimentul 1 Aerostație.

COMISAR SEF

128.A

128

Proletari din toate țările uniți-vă!

~~00113~~

**Editura Consiliului General
al
Sindicatelor Revoluționare**

NOUA OFENSIVA
contra muncitorilor CFR-iști
și SARCINELE LOR!

128.A

*Jos Statutul Foamei, Inrob-
rei și militarizării !!!*

*Ce urmărește Statutul C. F. R. și luptele
muncitorilor ceferiști*

1. Situația și luptele Ceferiste

Ultimele lupte eroice de mase în atelierele C.F.R. au scos la iveală gradul înalt de radicalizarea a muncitorilor C. F. R.-iști și creșterea puternică a conștiinței lor revoluționare de clasă.

Mărețele lupte din atelierele C.F.R. și din industria Petrolifere-Ploești, necunoscute încă în istoria luptelor de clasă din România, au ridicat luptele proletariatului din România la forme superioare pentru eșirea revoluționară din mizeria, somaj și foame, în cari au fost aruncată clasa muncitoare de către capitalismul, care se găsește în cea mai grozavă criză, arătând maseslor largi muncitorești dela orașe și sate, drumul ce-l au de urmat, dacă nu vor să piară de foame, în lanțurile celei mai odioase terori.

Muncitorii ceferiști, în timp de câteva zile au trecut dela apărarea salariilor lor, amenințate cu scăderea de 12% la contr-ofensivă, cerând mărirea salariilor și la apărarea intereselor generale ale poporului muncitor în România (luptă contra stărei de asediu, pentru libertate sindicatelor lor).

Cu toate, că lor li-s'a răpit de către legile burgheziei dreptul de greve, prin această luptă ei au cucerit de fapt acest drept.

În greva de 16 Februarie muncitorii C.F.R.-iști din „Grivița” și miile de muncitori mobilizați pentru apă-

rarea greviștilor, care au ocupat atelierile și au fost înconjurați cu armată, au luptat cu un eroism nemai-văzut, cu toată starea de asediu și cu toate, că au fost amenințați de moarte. În grevă asta au fost acte de eroism care numai muncitorii revoluționari sunt capabili.

Tovarășul Gheorghiu a fost împușcat de bestii albe, când ținea cuvântare de îmbărbătare către masele greviste, un tânăr muncitor deasemenea a murit ca un erou, împușcat în momentul când a tras sirenele pentru chemarea muncitorilor din oraș la apărarea greviștilor.

Masele din afară au fugărit pe mulți ofițeri și chiar prefectul poliției a fugit sub ocrotirea baionetelor și gloanțelor. Vârșnici, tineri și femei muncitoare au luptat cu același entuziasm. Au fost împușcați și arestați soldații, cari au refuzat să tragă în frații lor muncitori.

Revoluționalismul și hotărârea lor în luptă, formele superioare de lupte cu cari ceferiștii s'au avântat în această luptă în contra planurilor burgheziei și moșierilor români de a eși din criză pe spinarea maselelor muncitoare, i-au ridicat la rolul de pioneri a luptei revoluționare a tuturor categoriilor de exploatați și asupriți.

Muncitorii ceferiști, prin respingerea reducerii salariilor și prin cucerirea măririi acestora, au dat prima lovitură planului Genevei, planului încheiat de burghezii străini, pe bază cărui trebuia stoarsă dela cei ce muncesc la orașe și sate asigurarea plății datoriilor externe de război, plății cămătarilor străini. Trebuiau stoarse profiturile pentru capitaliști indigeni și cheltuielile pentru susținerea aparatului de primare

și asigurarea desăvârșirii în pregătirea noului război imperialist, în primul rând contra patriei proletare J. R. S. S.

Ultimile lupte ale muncitorilor ceferiști, au fost lupte întregului proletariat contra foamei, somajului, teroarei și războiului imperialist, pentru pâine, muncă și libertate, și în aceste lupte ceferiștii au căpătat un rol *avant-post* și au atras atenția întregii clase muncitoare.

Măreția și importanța acestor lupte crește și prin aceea, că masele muncitoare ceferiste au mers în luptă în *front unic*, realizat pe bază democratic-muncitorească cea mai largă, sub influență și sub conducerea sindicatelor revoluționare în frunte cu C.G.S.U. (Consiliul General a Sindicatelor Unitare Revoluționare). *Conducere acțiunilor și grevelor au fost alese de către toți muncitorii organizați și neorganizați indiferent de orientarea lor politico-sindicală.*

Conducătorii social-democrați și birocrații de la Uniune C. F. R., furioși, că n'au putut împiedica aceste mărețe lupte, au asmuțit contra grevei și a conducătorilor ei, teroarea întregului aparat de stat al dictaturii burgezo-moșierești, declarând luptă „anarchică”, „extremistă”, iar pe conducătorii grevei numindu-le „provocatori”, „agenți comuniști”, elemente anarchice etc.

Trădătorii clasei muncitoare au dus ani de zile pe muncitori și funcționari ceferiști la capitulare în fața atacurilor din partea a statului patron. Astfel cu ajutorul direct a șefilor soc.-democrați, salariile au fost tăiate de două ori prin „*curbe de sacrificiu*” apoi prin scăderile prețurilor la acord, prin amenzi și prin diferite rețineri din salariile muncitorilor și micilor funcționari, cari au ajuns la 65—75% pierderi de sa-

larii. Venitul lunar a ceferiștilor nu mai corespunde nici venitului săptămânal de altădată.

Ca să facă diversiune între muncitori cu scopul de a împiedica solidaritatea și frontul comun contra exploatarei crescânde în ateliere, unele grupe au fost privilegiate, iar altele lucrau în mod permanent cu pierderea acord, pentru că nu li s'au dat lucru și material la timp, în alte ramuri, cu prime persecuții contra naționalităților asuprite au căutat să se creeze aceleași diversiuni.

În multe rânduri muncitorii au mers cu plicul gol acasă și chiar au rămas datori administrației, după ce au lucrat o lună, fără să fi lipsit de la lucru.

Au fost concediați zeci de mii de funcționari inferiori și muncitorii fiind înlocuiți cu soldați, cărora nu li se plătește nici un salariu.

Au concediat întâi mii de ceferiști de altă naționalitate sub motiv că nu cunosc limba română, căutând și prin asta de a crea divergențe între muncitori de diferite naționalități.

Mai pe urmă n'au fost cruțați nici ceferiști români.

Administrația C. F. R. a căutat și a găsit motive „legale” ca să răpească pensia celor concediați. Mulți prin descalificare sau prin permutări în colțul celălalt al țării, au fost siliți să-și dea demisia.

Tinerii, cari au făcut stagiul militar, n'au mai fost reprimiți la lucru.

Cu acest sistem rafinat, țesut dintr'o rețea de diferite minciuni mărunte, direcția și sprijinul șefilor reformiști, urmăreau scopul de a împiedica lupta comună a tuturor ceferiștilor, contra concedierilor și a întregului regim de exploatare și de asuprire de la C. F. R.

Șefii soc.-democrați și birocrații din fruntea Uniunii C.F.R. au amăgit ani de zile pe muncitorii ceferiști cu

memoriile și intervențiile și au găsit întotdeauna lozinci potrivite pentru împiedicarea, pentru spargerea și trădarea luptelor și acțiunilor hotărâte de masse contra atacurilor burgheziei și statului,

Ba că „întâi trebuie să fie toți organizați și în cuprinsul cu cota”, și „apoi să facem ceva”, ba cu lozincă „m statul în judecată” sau „creiăm contract colectiv pe baza arbitrajului obligator”. În mod și cu scop demagogic și-au însușit chiar revendicările puse de

opozitia revoluționară, natural, fără să mobilizeze masela la luptă pentru cucerirea acestor revendicări, ba în contra : când sindicatele C.F.R. București, Galați, Iași, Cluj au trecut la acțiunile deschise, la luptă în

front unic, șefii soc.-democrați au făcut spargere sindicală, au exclus din Uniune sindicatele „rebele” și

ocmai în acelaș timp au convocat o conferință a birocraților sindicali pentru consfințirea politicei lor de spargere, neprimind delegația sindicatelor excluse

și au creiat o federalizare între organizare inginerilor și maștrilor cu șefii de gară, de biurou etc. introducând în rândurile exploataților agenții dușmanului de

clasă, pe cei, cari sunt uneltele statului patron în exploatarea muncitorilor și funcționarilor inferiori.

Toate astea pentru a realiza mai ușor dezorganizarea și spargerea luptelor de massă a ceferiștilor.

Cea mai murdară atitudine au luat-o șefii soc.-democrați și conducătorii Uniunii C.F.R. în timpul grevelor și în urmă înăbușirii în sânge a luptelor de la

Februarie dela „Grivița”, unde au fost asasinați 400 de muncitori, alte câteva sute schilodiți, iar mii arestați.

Declarațiile deputaților soc.-democrați în parlament contra stărei de asediu, au fost declarații ipocrite, pentru înșelarea masselor.

Biurocrații Uniunii C.F.R., au mers la guvern și s'a sfătuit, ca să dea ceva revendicări muncitorilor asemenea rezistență împotriva planului de infometare grevă, că prin asta, valuri de greve să fie oprite. Guvernul a încercat cu aceste manevre să înșele massel și să ridice autoritatea lacheilor săi, dar n'a reușit să facă o parte din revendicările, numai cu scopul de a obține pentru șefii soc.-democrați și au continuat greva, silindu-se să înfrângerea luptelor ceferiștilor și pentru surpriza Guvernului la cedare mult mai largă, decât ceea ce se propus și a „obținut” delegația soc.-democrați, ne trair'o continuă creștere.

Astăzi ei pălăvrăgesc, că ei au cucerit revendicările bază nu mai sunt asigurate, pierderea la acord să muncitorilor. Trecând de partea guvernului în timp ce ca și înainte, sporul de 20% este din nou răpit. grevei și cerând să împiedice solidaritatea masselor au votat noi reduceri de salarii cu 10-12%, cari din celelalte ramuri C.F.R. cu greviștii, șefii soc -demor fi aplicate la nouă incadrare, pa baza noului stăpîn prin toate atitudinea lor, sunt părtașii răspunderei, cît C.F.R. La Iași a tăiat prețul la acord cu 20% și Guvernul la masacrarea celor 400 muncitori.

Ei au sărit deschis în parlament în ajutorul guvernului pentru justificarea oribililor asasinări în masă mai mult decât 1/3 din salariul nu poate fi reținută denunțând pe conducătorii cinstiți a masselor ceferiste și condamnând grevă, declarând că : după ce au dicările economice a muncitorilor au fost satisfăcute, muncitorii nu au avut drept să facă grevă și aprobând arestarea conducătorilor, disolvarea sindicatelor și cercările administrației de a răpi cucerințele muncitorilor.

Muncitorii și micii funcționari ceferiști stau astăzi în față unor noi lupte și mai ascutite. Acum trebuie să fie clar pentru fiecare muncitor ceferist, că de asediu, arestările în masă, disolvarea sindicatelor revoluționare și asasinarea celor 400 de muncitori și de a realiza cu ori ce preț planul Genevei.

Se vede clar, că Guvernul, care nu s'a așteptat

Revendicările cucerite nu se mai respectă, salariile salariaților, cu toate că regulamentul prevede, că mai mult decât 1/3 din salariul nu poate fi reținută pentru achitarea imprumutului sau pentru alte motive. Conducătorii muncitorilor zac în închisoare și se pregătește condamnarea lor în temniță grea. Atelierele și cartierele ceferiste sunt împănate cu inșpioni și agenți a siguranței. Muncitorii, pentru o vorbă schimbată între ei, sunt măruțiți, interogați, amenințați. Armata și poliția se află în permanentă gardă pen- oprinării oricărui protest a muncitorilor și func- Văduvele și copii celor asasinați, când femeile cer dărba- răspund într'un mod unic, că au fugit la Mos- coga în noaptea aceia. Și în condițiunile acestea de teroare turbată; când conducătorii ceferiștilor, cari n'au fost uciși, în fruntea cu tovi. Gheorghiu, Hugo Doncea și Bogătoiu etc.

umple închisorile României, organizațiile sindicale revoluționare disolvate, Guvernul, cu sprijinul direct șefilor soc.-democrați și al reprezentanților partidelor burgheze, a trecut repede prin Senat și Parlament legea Statutului C. F. R.

Ce conține Statutul

2. Ce conține și urmărește Statutul Personalului C. F. R.

Legea Statutului Personalului CFR, care a fost aplăudată și votată de deputații soc.-dem., în parlament este o lege de infometare și de înrobire a marilor masse de exploatați la CFR.

Alături de starea de asediu, dizolvarea organizațiilor revoluționare, arestările și de toată teroarea fascistă, legea Statutului Personalului CFR este încă o măsură pentru realizarea planului Genevei, pentru eșire din criză pe spatele celor ce muncesc dela orașe și sate.

Militarizarea și rechiziționarea ceferiștilor în timp de război sau *turburări interne*, răpirea încă odată a dreptului de grevă și de organizare, împiedicarea ori cărua ceferist de a exercita dreptul lui politic și „jurământul” scoate în evidența caracterul fascist și de înrobire a acestei legi, ci nu caracterul democratic, cum au prezentat-o șefii soc.-dem.

Prin această lege, Statul patron caută să oprească valul de greve la CFR și să taie ceferiștilor orice posibilitate de a se apăra contra noului val de ofensivă patronală pentru smulgerea revendicărilor cucerite, pentru introducerea nestingherită a noilor reduceri de salarii cu 10—12%, votate în Parlament și de a sparge frontul unic revoluționar al masselor ceferiste, ca

să împiedice noile lupte pentru cucerirea revendicărilor muncitorilor și micilor funcționari dela CFR.

Pe când acest Statut, într'o parte, sprijine toate organizațiile fasciste și organizațiile conduse de social-dem., cari conduc masele ceferiste la capitulare față de toate atacurile statului patron, în altă parte, interzice organizațiile cari pregătesc, organizează și conduc luptele marilor mase ceferiste; conducătorii partizanii lor sunt îndepărtați din serviciul CFR.

Această lege caută prin diferite măsuri să creeze divisiuni dintre muncitori și mici funcționari CFR și să împiedice lupta lor comună contra exploatarea (prime, notele calificative, persecuții contra naționalităților asuprite etc.)

Statutul este în întregime îndreptat contra intereselor marilor mase exploatare la CFR. deci sindicatele revoluționare în fruntea cu C. G. S. U., ca singura mișcare sindicală, care este pregătită, organizator și conducător a luptelor muncitorilor dela orașe și satelor contra patronatului (fie patronatul particular, comun sau a statului patron), contra exploatarea capitaliste sunt hotărâți contra acestei legi de infometare și de înrobire a ceferiștilor.

Sindicatele revoluționare cheamă pe toți muncitorii și mici funcționari ceferiști la un singur front de luptă contra statutului, pentru cucerirea tuturor drepturilor răpite prin această lege; la luptă pentru cucerirea tuturor revendicărilor, care să fie fixate în contracte colective, încheiate între muncitori și mici funcționari deoparte și de altă parte Administrația CFR.

Militarizarea ceferiștilor (art. 5 din Statut) înseamnă că ceferiștii militarizați și rechiziționați pot fi obligați la muncă fără salariul și ca simpli militari voștrii numai solda.

Pentru simplă părăsirea serviciului sau neexecutarea ordinului șefilor lor respectivi, ceferiștii pot fi dați în judecată în fața Curții Marțiale, ca pentru un act de înaltă trădare.

Interesele vitale a muncitorilor și micilor funcționari ceferiști contrapun și cer luptă pentru desființarea legii de militarizare și de rechiziționare ceferiștilor în orice situație, ridicarea stărei de asediu, scoaterea armatei și poliției din ateliere.

Prin „jurământ“ (art. 11) Statul patron vrea să lege pe mâini și pe picioare pe ceferiști. Orice protest, orice manifestare de nemulțumire în fața atacurilor patronale și chiar împotriva unor măsuri arbitrare a superiorilor, va fi socotită călcarea „jurământului“ și va fi urmată cu darea afară din serviciu.

Prin militarizare și prin jurământ, clasa stăpânitoare vrea să și le transforme în unelte oarbe, supuse, în vederea noului război, a cărui pericol este eminent și care este în curs în Extremul Orient.

Clasa stăpânitoare vrea să-și asigure disciplina militară și funcționarea normală a CFR-ului în războiul imperialist, din care clasa muncitoare nu va alege decât mizeria, foamete, schilodia, moarte, văduve și orfani, pentru interesele exploatare și jefuirii lor.

Trebuie dusă luptă pentru desființarea jurământului.

Art. 14 din Statut introduce foi calificative cu note calificative odată pe an, cari sunt date de șefi respectivi ierarhici. Notă se dă pentru priceperea, sărăcință, disciplină, frecvență și purtarea în serviciu.

Muncitori și mici funcționari sunt puși pe un plac al șefilor și cei rău notați pot fi concediați. Interesele masei CFR contrapun desființarea foilor

calificative, cari sunt un nou mijloc de perzecuție contra ceferiștilor.

Art. 18 regulează orele de lucru, în urma căruia se poate ridica, pentru serviciile exterioare, dela 240—360 ore pe luna pe rotația, ce înseamnă 12 ore pe zi. Articolul acesta mai spune: „personalul este obligat a lucra și peste timpul reglementar, urmând a plătit în mod suplimentar, *dacă s'a făcut dovadă, că în orele reglementare de lucru, nu s'a putut efectua acele lucrări.*

Asta înseamnă orele suplimentare—muncă neplătită, niciodată negăsind motivul, că lucrul nu putea fi executat în orele reglementare.

Trebue dusă luptă pentru săptămâna de 40 ore pentru muncitori și funcționari interiori, iar în serviciile exterioare și pentru cei cari lucrează cu schimbul—pentru 192 ore pe luna cu salariul întreg, adică cu reducerea orelor de lucru fără micșorarea salariului.

Luptă pentru că orele suplimentare să fie desființate și în caz excepțional să fie plătite, ori care ar fi cauza orelor suplimentare, primele 2 ore cu 50% și restul cu 100%. Duminica și sărbătorile stabilite de statut să fie plătite cu 100% în caz, când muncitorul, sau funcționarul este chemat în servici, când el are ziua liberă.

Art. 34 recunoaște numai organizațiile „culturale, economice și profesionale“, cari sunt recunoscute ca persoana juridică; este interzis „acestor asociații“ a discuta chestiuni sau a se da ori a instiga la manifestațiuni cu caracter politic“. Orice discuție despre luptă pentru revendicările economice este manifestație politică, ce este interzisă.

Iată cum crede burghezia să dea dreptul de organizare, adică numai organizație care conduce masele

la capitulare în fața tuturor atacurilor patronale.

În art. 8 este prevăzut, că candidatul pentru intrare la CFR va aduce un certificat din partea primăriei sau primariilor comunelor, unde a avut domiciliul în ultimii 5 ani, prin care să se constate că nu este afiliat în organizațiuni, cu tendințe contrarii ordinei stabilite de stat.

Adică organizații revoluționare, cari luptă contra exploatărei patronale, să fie particulară sau a statului patron.

Art. 46: punctele 8 și 9 din acest articol interzic grevele: „Participare sau instigare la greve, împiedicarea serviciului, turburarea ordinei publice și în genere la orice fapt în contra intereselor administrației sau a statului“—atrage după sine concedierea din serviciul CFR.

Punctul 11 al art. 46: „In cazurile expres indicate în prezentul statut, instigătorii și complicii la diferite abateri săvârșite de un funcționar *se pedepsesc la fel* cu autorul principal“.

„Experiențele triste au arătat cum au fost duse în trecut masele ceferiste la capitulare față tuturor reduceri de salariu, concedierelor de mase, de către organizațiile conduse de șefii soc. dem., cari sunt recunoscute de acest statut și că, nici o revendicare din cele mai mici, nu s'a putut cuceri prin metodele de „luptă“ a conducătorilor soc.-dem. și biurocrația sindicală amsterdamistă.

Răpirea dreptului de organizare în organizațiile revoluționare, dreptului la greve și de exercitarea liberă a drepturilor politice a muncitorilor și mici funcționarilor CFR, a fost făcută tot cu scopul de a împiedica apărarea exploataților dela CFR și lupta lor pentru revendicările lor drepte, contra ofensivei patronale.

Burghezia urmărește curățirea elementelor revoluționare dela CFR, pentru a arunca masele ceferiste în brațele fascismului și a trădătorilor de clasă, șefilor soc.-dem.

Trebue dusă luptă cea mai aprigă pentru dreptul la grevă, intruniri și demonstrații. Dreptul de organizare, pentru redeschiderea sindicatelor revoluționare CFR, dizolvate. Dreptul la presă și literatură revoluționară și răspândirea lor în teritoriul CFR.

Statutul menține sistemul auxiliar, adică muncitori și mici funcționari sunt angajați definitiv numai după 5 ani de servicii, ce înseamnă că în orice moment din acești 5 ani, muncitorul n'are nici cea mai mică siguranță de situația lui și poate fi dat afară din servicii fără nici un motiv, numai de bunul plac a șefilor respectivi.

Program de revendicări a muncitorilor și micilor funcționari CFR-iști

1. Suprimarea „curbelor de sacrificiu” pentru foști muncitori și mici funcționari ceferiști și neaplicare reducerii salariilor cu 10—12%, votate în parlament și în contra oricărei reduceri de salariu.
2. Respectarea revendicărilor cucerite prin ultimile greve din Februarie, aplicarea lor la toate ramurile CFR.
3. Recunoașterea comitetului de fabrică.
4. Restituirea alocației de scumpete și mărirea indemnizării de chiria la suma ce a fost în anul 1930.
5. Mărirea salariilor de bază la suma de 3000 lei lunar, ca un minimum, sub care nici un muncitor sau funcționar să nu fie salarizat.
6. Acordarea pensiei viagere familiilor celor uciși la Grivița și celor răniți.
7. Reprimirea celor concediați în urma grevelor și încetarea a orice represalii contra lor.
8. Eliberarea tuturor ceferiștilor arestați din cauza ultimilor mișcări și reprimirea lor la lucru.
9. Ridicarea stărei de asediu, scoaterea armatei și poliției din ateliere. Desființare a legii de militarizare și rechiziționare a ceferiștilor în orice situație. Pentru dreptul de greve, intruniri și demonstrații. Libertatea de organizare și redeschiderea Sindicatelor Revoluționare CFR dizolvate. Libertate

de presă și literatură muncitorească și răspândire lor în interiorul CFR.

10. Suprimarea primelor și muncii în acord.

11. Suprimarea sistemului de despărțire a muncitorilor calificați în categorii de „speciale” I și II — în tabela de salarizare. — Muncitorii calificați și între toți în categoria specială: muncitori calificați în categoria I și cei necalificați în categoria II. Principiul de salarizare să fie: la muncă egală salariul egal, pentru toți: vârstnici, tineri, bărbați sau femei.

12. Suprimarea amenzilor la toate serviciile CFR.

13. Suprimarea tuturor auxiliariilor la toate serviciile CFR, angajarea definitivă a muncitorilor și funcționarilor după împlinirea unei luni de serviciu.

14. Incetarea concedierilor și reprimirea celor concediați.

15. Reprimirea tuturor ceferiștilor din naționalitățile asuprite, concediați din motivul necunoașterea limbii române și desființarea oricărui examen de limbă română. Pensionarea lor cu salarii întregi în caz dacă nu mai sunt capabili de a continua serviciul.

16. Scoaterea soldaților din serviciul CFR și înlocuirea lor cu cei concediați și cu șomeri. Până la înlocuirea soldaților, să li se plătească salarii ca la orice muncitor. Salariul acesta să fie înmânat soldatului și nu cazărmei.

17. Suprimarea concedierilor forțate fără plată.

18. Salariile să nu fie reținute pe nici un motiv.

19. Săptămână de 40 de ore pentru muncitori și funcționari cari nu se deplasează și pentru muncitori și funcționarii cari se deplasează sau lucrează cu schimbul să nu se depășească 192 ore pe lună cu

128-A

salarii întregi. Suprimarea orelor suplimentare și cari nu pot să treacă 4 ore pe săptămână și în caz excepțional să se plătească în mod următor: primele 2 ore cu 50%, iar restul cu 100%. Duminica și sărbătorile în care se lucrează, să fie plătite cu 100%. Plata orelor suplimentare nu poate și nu trebuie să fie legată cu constatare, dacă acest lucru suplimentar ar fi putut fi efectuat în orele reglementare.

20. Desființarea sistemului demisiilor forțate, cu scopul de a-i reprimi cu gradul și cu salariul mai inferiori.

21. Avansările să se facă în mod automat și regulat. Odată cu avansarea în grad să se ridice și salariul, ridicarea căruia nu poate fi condiționată de buget.

22. Haine și încălțăminte speciale în depouri și muncitorilor în ateliere cari lucrează sub cerul liber și în toate serviciile, unde haine și încălțăminte se uzează și se murdăresc repede. În special pentru curățători și încărcători. 4 rânduri de haine de lucru pe an și încălțăminte de cauciuc, muncitori fiind în apă ceasuri întregi.

23. Interzicerea cu desăvârșire a batăilor și injurăturilor practicate de superiori împotriva muncitorilor. Acei cari practică acest barbarism să fie licențiați din serviciul CFR.

24. Desființarea permutărilor disciplinare și oricăruior alte pedepse. Desființarea comisiunilor de disciplină.

25. Desființarea jurământului.

26. Desființarea foilor calificate.

Asigurări Sociale

1. Asigurări speciale să fie unificate la Casa Muncii, a cărei Ad-ție să fie aleasă de muncitor și funcționari ceferiști.

2. Sarcinile asigurării în caz de boală, accident și pensie, să le ia statul asupra lui, fără vre-o reținere din salariile ceferiștilor,

3. Dreptul de a eși la pensie să fie fixat după 20 de ani de serviciu pentru muncitori și 25 de ani pentru funcționari, iar nu după vârstă. Suma pensiei să fie egală cu salariul întreg ce a avut pensionarul la eșire din serviciu.

4. Pensia egală cu salariul întreg pentru accidentați și cei cari din cauza boalei nu pot continua serviciul. În caz de accident sau de boală, susținerea celor în cauză cu salariul întreg, achitat imediat.

5. Pensionarilor cari au fost scoși la pensie, se se mărească pensia egal cu leafa celor în activitate și paralel cu ridicarea salariilor, să se ridice și pensia.

6. În caz de accident mortal, familia, soția, indiferent, dacă au fost căsătoriți legitim, copii și părinții, dacă ei au fost întreținuți de cel accidentat să primească pensia egală cu salariul ce a avut cel accidentat.

7. Medicamente corespunzătoare cu gravitatea boalei, indiferent de costul acestora. Restituirea în

întregime a costului medicamentelor, cumpărate de ceferiști bolnavi.

8. Un medic permanent la îndemână atelierelor pentru a interveni la timp în ajutorul accidentaților.

9. Atelierele să fie înzestrate cu un serviciu medical bine organizat, cu mijloace de transport.

10. Concediul de baală, dat de medic, poate să fie nelimitat, și nu trebuie fi contestată valabilitatea lui.

11. Înmormântarea ceferiștilor să fie făcută pe cheltuiala ad-ției.

12. Concediul plătit cu salariul întreg pe 2 luni înainte și 2 luni în urma nașterii femeii muncitoare și funcționare.

13. Concediu de o lună pe an cu salariul întreg.

Situația și revendicările tinerilor muncitori și Funcționarilor ceferiști

Tinerii muncitori ceferiști și mai ales ucenicii sunt exploatați în modul cel mai barbar de către direcția C.F.R. și batjocoriți de șefii lor din atelierile CFR-ului. Ei sunt puși la munca grea, cu aceeași răspunderea cu muncitorii vârstnici, dar cu salariile și mai mizerabile.

De la ucenici a fost răpit și salariul, pe care ei îl puneau ca bani de buzunar. Ei sunt consemnați la diferite căminurile, puși la diferite corvezi, siliți ca să intre în diferite organizații fasciste.

Primesc hrană proastă, niște buruene adunate pe câmp, sunt bătuți și batjocoriți de pedagogi. Sub diferite motive li se prelungeste ucenicia.

Ei n'au drept să se organizeze, să citească gazetele și literatură revoluționară, sunt perchiziționați și dați afară, dacă se găsesc la ei gazete, manifeste sau literatură muncitorească.

Nu primesc nici haine, nici rufe de schimb, —nimic, decât bătae, munca grea și batjocura.

Tinerii muncitori după terminarea stagiului militar nu sunt reprimiți la lucru sau sunt reprimiți descalificați și cu salariul inferior celui avut.

Cu toată teroarea sălbatică, în care sunt ținuți ucenici și cu toată educația fascistă, naționalistă-șovină, mizeria și foamete au învățat pe acești tineri muncitori

că locul lor este în mișcarea revoluționară și în luptă contra patronatului, alături de vârstnici.

Ucenicii din București, Arad, Galați etc. au făcut în multe rânduri acțiunea organizată, de masse, contra bățăilor, contra persecuțiilor, pentru hrană bună și alte revendicări.

În ultimele mari lupte, tineri ceferiști, au luptat eroic cu un entuziasm revoluționar foarte ridicat, alături de vârstnici la București; au stat în posturi grele în luptă ca grupe de autoapărare, în fața puștilor și mitralierelor al bestiilor albe și sute de tineri luptători au fost asasinați.

Tinerii muncitori (ucenici) C.F.R. au adus acțiunea contra persecuțiilor, contra lecțiilor exagerate, chiar în urma masacrului de la „Grivița”, ceea ce arată voință și hotărâre de luptă a tinerilor muncitori ceferiști.

Mișcarea revoluționară ceferistă nu trebuie să neglijeze atragerea mai de parte a tinerilor muncitori în luptă comună al întregii masse ceferiste exploatate, în contra statului patron.

Tinerii ceferiști trebuie să fie feriți de ghiarele fascismului și atrase la mișcarea revoluționară C. F. R. nici un comitet, nici o comisie sindicală sau de front nu trebuie să existe fără tineri ceferiști.

Tinerii muncitori, ucenici, sunt interesați în luptă pentru revendicările generale ale ceferiștilor și trebuie să lupte alături de vârstnici, iar vârstnici muncitori să lupte cu tinerii ceferiști pentru cucerirea revendicărilor speciale ale tinerilor, cari sunt:

Revendicările pentru tineretul CFR-ist

1. Pentru munca egală—salar egal.
2. 6 ore de lucru, fără reducerea salariului.
3. Suprimarea pentru tineri sub vârsta de 18 ani a orelor suplimentare cu desăvârșire.
4. Suprimarea muncii de noapte.
5. Concediu de odihnă plătit, de două săptămâni la fiecare 6 luni.
6. Concediu de odihnă plătit, pentru tineri debili și bolnavicioși, în sanatoriile climaterice și balneare.
7. 6 ore de lucru, în care să intre și orele de lucru și educație tehnică de meserie.
8. 2 ani de ucenicie.
9. Achitarea salariilor regulat în bani direct ucenicului.
10. Avansarea și salarizarea lor, ca muncitori calificați imediat după terminarea uceniciei.
11. Suprimarea prelungirii uceniciei sub forma căderii la examene, sau sub orice altă formă.
12. Interzicerea întrebuirii ucenicilor la munci grele și cari nu corespund specialității lor.
13. Suprimarea descalificării ucenicilor prin mutare dela un atelier la altul.
14. Desființarea și interzicerea bătăii.
15. Desființarea corvezilor.
16. Hana bună și suficientă în căminuri.
17. Ruje de schimb curate și 100 gr. de săpun la fiecare 2 săptămâni.

18. Acordare a unui rând de haine noi pe an și unui rând de haine de lucru la fiecare 6 luni, repararea celor vechi și a încălțămintei de către statul patron.

19. Desființarea condamnărilor în cămin.
20. Dreptul de a părăsi căminul la orice oră.
21. Tratament omenesc din partea profesorilor.
22. Desființarea cenzurei scrisorilor.
23. Desființarea perchezițiilor.
24. Impotriva forțării ucenicilor de a intra în organizații fasciste de orice nuanță, ca organizații de cercetași, gărzi de fier etc.
25. Desființarea exercițiilor militare.
26. Dreptul de organizare în orice organizație revoluționară a tineretului muncitor.
27. Concediul plătit de 2 săptămâni înainte de a pleca la încorporare.
28. Ajutorarea tinerilor ceferiști recruți cu salariul de o lună pentru cumpărarea celor necesare unui soldat.
29. Ajutorarea imediată a familiilor tinerilor ceferiști recruți, susținători de familie, cu bani și alimente din partea statului. Acordarea de locuințe sau scutirea de plată a chiriilor în tot timpul când tinerii ceferiști fac armată.
30. Reprimirea la lucru după împlinirea stagiului militar.
31. La avansarea în gradul de vechime să fie luat în considerație și timpul serviciului militar.

Pregătirea și organizarea nollor lupte

Starea de asediu, dizolvarea organizațiilor revoluționare, arestările în masă, înăbușirea în sânge a grevei dela Grivița și asasinarea eelor 400 de muncitori, eroii clasei muncitoare, arată hotărârea guvernului național-tărănist, sprijinit de toate partidele burgheze, soc.-dem., pentru a realiza cu orice preț a planului Genevei, dictat de bancheri, cămătari și imperialiști străini.

Intreaga clasa muncitoare e atacată de ofensiva generală a patronatului și a statului capitulist. Statul dă tonul și pildă pentru reducerea salariilor, concedieri în masse, neachitarea salariilor la timp etc... la muncitori și micii funcționari ai săi, iar industrie particulare merg pe acelaș drum în atacurile lor contra nivelului de viață a celor ce muncesc.

Ciocnirile de clasă din România vor fi și mai mari și mai ascuțite, pentru că criza capitalistă se adâncește, iar clasa muncitoare nu mai poate să suporte din nou și în continuă scoborârea nivelului lor de viață.

Statul patron, după ce a reușit să oprească pentru moment valul de greve, această prin manevrele de cedare și compromisuri momentani în față greviștilor și prin măsurile fasciste cele mai sângeroase, a și trecut la contra ofensiva pentru smulgerea înapoi revendicărilor cucerite de ceferiști și pentru coborârea

din nou a salariilor cu 10—12% pentru toți funcționarii statului, scutind numai pe ofițeri și magistrați, grupe principale din aparatul de oprimare a statului capitalist.

În valea Prahovei—industria de petrol, în valea Jiului—minele de cărbuni, apoi în metalurgie, textile etc. patronatul a pornit în ofensiva pentru noi reduceri de salarii și concedieri în masă.

În față clasei muncitoare în general și a ceferiștilor în special, este pusă problema: sau primirea nollor lovituri patronale, sprijinite de dictatura fascistă a bancherilor, fabricanților și moșierilor, mergând pe linia de colaborare, adică capitulare, unde duc șefii soc.-dem. de toate nuanțele, ce înseamnă decaderea în mizeria, foamete, șomaj, teroarea ne mai cunoscută, ori continuarea luptei hotărâte de masse în front unic a tuturor exploataților sub conducerea organizațiilor revoluționare.

Apărarea a revendicărilor cucerite, cucerirea altor revendicări și lupta contra „Statutului” de înrobire, pune ca prima sarcina, intărirea și lărgirea frontului unic și reorganizarea, re alegerea comitetelor de acțiune în atelierele CFR-ului, care să pregătească noile lupte.

În luptele din ultimul timp, am văzut ca celelalte ramuri a CFR-ului—„Mișcarea”, „Frațiune”, „Intreținere”, au lipsit din luptă, cu toate că lupta muncitorilor din ateliere CFR a fost și lupta tuturor muncitorilor și micilor funcționari CFR-iști.

Această mare lipsă trebuie înlăturată în viitor cu atât mai mult, cu cât în urma înăbușirii în sânge a grevei din Grivița și sub starea de asediu, precum și din cauza adâncirii continuă a crizei economice și

a contradicțiilor de clasă, ciocnirile dintre clasă și pânitoare și exploatații vor fi și mai ascuțite în general și la CFR în special, această industrie având importanță foarte mare.

Muncitori ceferiști dela ateliere s'au dovedit ca fiind avangarda cea mai ridicată cu cunoștința de clasă și ca cea mai bine organizată pentru luptă, ea are sarcina să se pună în legătura imediată cu masele dela „Mișcare“, „Frațiuni“ și „Intreținere“ care sunt în cea mai mare parte neorganizate și în relații de către partidele burgheze și de către șefii soc.-dem.

Frontul unic dela atelierele trebuie întins și asupra acestei mase de exploatați și nemulțumiți, ca și asupra celor dela ateliere.

Trebue dusă luptă cea mai hotărâtă pentru că frontul unic să fie o realitate, cu toate că birocrații din Uniunea sabotează realizarea frontului unic, refuzând chiar propuneri concrete a sindicatelor revoluționare pentru înfăptuirea frontului unic pentru luptă comună.

La Iași conducătorii din Uniunea CFR—Virgil Ionescu, Cloșani—au predat propunerea noastră în scris în mâna siguranței, care apoi a arestat pe un ceferist, ce a fost denunțat de către conducătorii soc.-dem., ca autorul declarației.

Muncitorii soc.-dem. nu pot să se solidarizeze cu asemenea act trădător a conducătorilor; ei au același interes cu muncitori revoluționari, deci trebuie să treacă la frontul unic de luptă și peste capul „conducătorilor“.

În fiecare atelier și pe secții, la Mișcare, Frațiuni și Intreținere, trebuie alese comitete de front unic din

muncitori hotărâți la luptă, indiferent de orientarea lor politică sau sindicală.

Această trebură făcută cu voe sau fără voe sabotorilor frontului unic.

Trebue luptat contra politicii spărgătoare a șefilor reformiști pentru reprimirea sindicatelor excluse din Uniunea C.F.R. Pentru alungarea din sindicatele ceferiste a tuturor trădătorilor luptei și intereselor muncitorilor ceferiști și a tuturor sabotorilor al frontului unic. Federația organizațiilor C.F.R. trebuie curățată de elementele dușmanului de clasă. Trebuie curățată de meltele statului patron, care sunt executorii al exploatarii muncitorilor și micilor funcționari ceferiști.

Federația trebuie transformată la o organizație puternică capabilă pentru mobilizarea întregii mase ceferiste și care să ducă luptă de masă pentru cucerirea revendicărilor.

Ofensiva patronală la C.F.R. este în plină desfășurare, trebuie realizat pretutindeni frontul unic, sindicatele reorganizate, trădătorii curățați și trebuie trecut la organizarea *acțiunilor parțiale concrete pentru revendicările localnici în front unic*, demascând pe trădători și înlăturându-le din conducerea sindicatelor, Uniunii și Federației.

Experiența ne arată ce importanță au avut eșirile demonstrative oprirea lucrului pentru unele revendicări concrete pe localități.

Aceste acțiuni parțiale au fost repetițiile marilor lupte ceferiste, acțiunile parțiale au pregătit acțiunea largă de masă.

Și numai greșeala încetării prea de vreme a grevei atelierelor din București la începutul lui februarie nu adus aceste lupte parțiale până la greva generală pentru cucerirea tuturor revendicărilor.

Front unic și întărirea organizatorică se poate realiza tocmai în pregătirea organizării și conducerii masselor la luptă concretă pentru revendicările concrete.

Nici o amendă, nici o concediere, nici o lovitură contra muncitorilor și a micilor funcționari nu trebuie să fie lăsate fără răspunsul colectiv al masselor.

Când un muncitor este amendat sau prețul la acordat, concediul nerespectat, salariul reținut, sechestrat etc. etc. este foarte greșit să trimitem muncitorul să plângere la șefii ierarhici, ci trebuie imediat să se adună toți muncitorii din secția respectivă și să pornească acțiune de protest, pentru că lovitura contra unuia este lovitura contra tuturor.

Prin acțiunea parțială, oprirea lucrului, eșirea în fața biuroului, declararea grevei pe localitate, se poate opri ofensiva patronală și cuceri o serie de revendicări parțiale.

Rămânerea înăuntru în atelier este o formă mai înaltă a grevei, care a dat rezultate bune. Guvernul a fost silit prin asta să satisfacă imediat revendicările economice puse de greviști.

Această formă a luptei cere pregătirea în mod larg a solidarității clasei muncitoare din afară și trebuie bine organizată apărarea greviștilor.

Armată, poliția, jandarmeria au stat incapabili în fața greviștilor dela „Grivița”-București, până când au fost înconjurate și atacate de imensă masă a muncitorilor.

O zi și o noapte, muncitorii din afară în frunte au luptat și au apărut cu succes, pe greviștii și abia după a doua zi dimineață, când forțele din afară au slăbit și au fost împrăștiați, poliția și armata au putut să evacueze cu mitraliere atelierul ocupat de greviști.

La Cluj muncitorii din toate industriile au eșit

apărarea greviștilor, dar aci a fost altă greșală, lipsă de legătură între greviștii în ateliere la massele din afară, așa că greva a încetat tocmai massele au eșit în stradă. Muncitorii greviști nu au știut ce se petrece fără în stradă.

Ca să avem succes la luptă cu forma ei de a război în fabrică, a cere solidaritatea masselor din afară și organizarea acțiunilor de apărare și o bună organizare a legăturilor între greviștii și massele din afară.

În fața muncitorilor și funcționarilor ceferiști, stau multe greutăți pentru organizarea luptei lor. Aceste greutăți trebuie învinse și contra lor trebuie duse acțiunile de masă. Contra șefilor soc.-democrați, bonurilor sindicale, care fac tot pentru eșuarea luptei, muncitorii și micii funcționari. Ceferiști trebuie să intre în opoziție sindicală revoluționară și să se strângă în jurul lor. Conducerea acțiunilor să fie aleasă din rândurile muncitorilor cei mai capabili și hotărâți la luptă.

Contra spionilor direcției, demascării și boicătărei lor și luptă pentru ca să fie îndepărtați din serviciul C. F. R.

Contra concedierii și arestării conducătorilor, oprirea lucrului eșirei demonstrative de protest, chiar greva pentru apărarea conducătorilor.

Trebuie organizată autoapărarea intrunirilor și demonstrațiilor.

Apărarea presei și literaturii revoluționare față de urea dușmanului de clasă.

Stare de asediu, teroarea fascistă și militarizare sunt numai o parte din greutățile în fața cărora stăm în pregătire și organizare luptelor, dar prin ele asasinii dela „Grivița”, nu vor reuși să oprească desfășurarea noilor lupte a masselor ceferiste pentru res-

pectarea revendicărilor cucerite, contra statutului de
inrobire, pentru cucerirea tuturor revendicărilor.

Muncitorii ceferiști trebuie să știe, că classa muncitoare din România stă cu ochii ațintiți spre lupta muncitorilor ceferiști, cari prin lupta lor eroică, revoluționară au cucerit posturile de avant gardă în luptele proletariatului contra ofensivei patronale pe baza planului Genevei de infometare și de inrobire economică și politică a celor ce muncesc, contra fascismului, contra războiului imperialist, pentru apărarea revoluționară U. R. S. S., pentru eșirea revoluționară din mizeria, foamete, somaj, teroare și războiul imperialist, prin dărâmare a regimului capitalist.

129

[Handwritten signature]

Ghestura Poliției Municipale

BRASOV

Biroul de Siguranță

No. 1887

1937 7 Februarie 5

~~000243~~

130

Se va lua nota

DOMNUL E DIRECTOR GENERAL

Urmare reportului nostru telefonic No. 1887 din 27 Ianuarie și același număr din 4 Februarie 1937, avem onoare a raporta că desbaterile procesului comunistului Luka Laszlo, au inceput în ziua de 27 Ianuarie a.c. la Consiliul de Război al Corpului V. Armată sub președinția Dlui. Colonel Bardescu. Apărarea a fost reprezentată prin avocații Schraier din București, Gheorghiu și Welter din Brașov iar mai târziu și de Paul Moscovici din Capitală.

In prima zi apărarea a ridicat incidentul de amânare pe chestia lipsei unor martori cari deși sunt deținuți în diferite închisori (fiind din cei amestecați în dezordinea dela Grivița și în prezent condamnați) totuși Consiliul n'a luat măsuri să-i aducă la proces, ei fiind câștigați desbaterilor. Apoi lipsa D-lui. Eduard Mirto, Lotar Radăceanu și Mirescu.

Consiliul a respins incidentul pe motiv că sunt prezente aproape toți martorii. Cei lipsă au fost propuși de acuzat numai pentru a-i crea atmosferă.

Un alt incident de incompetență a fost ridicat tot de apărare, arătând că Luka Laszlo fiind acuzat și trimis în judecată pentru cumul de fapte între cari cea mai gravă este crima -uciderea gardianului Chiriță- urmează ca cea mai gravă adică omorul, să fie judecat de Curtea cu Juri.

Si acest incident a fost respins ca nefondat intrucât comunistul Luka Laszlo este acuzat de rebeliune cu omor în persoana unui organ al statului în exercițiul funcțiunei, deci nu un omor simplu cum susține apărarea.

D-SAL E

DOMNULUI DIRECTOR GENERAL

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI
013653
10 FEB 1937

*Udent**2319*

Intrându-se în fond s'a dat citire ordonanței definitive de trimitere în judecată, care a durat două zile, după care s'a dat cuvântul în apărare acuzatului. Acesta a mărturisit că face parte din mișcarea comunistă din România, că a activat în Internaționala a III-a roșie și a mai fost arestat și deținut mai mulți ani, apoi condamnat. La Iași a fost arestat sub numele de Bogdan Alexandru. Face un istoric al organizațiilor muncitorești și al sindicatelor unitare, arată lupta de clasă principiile ei și ultimele mișcări muncitorești provocate de patroni care nu vor să dea nimic din câștig muncitorilor. Capitaliștii provoacă criza mondială.

În timpul dezordinelor dela Grivița spune că era la Timișoara. Comisarul Regal îi amintește de înmormântarea lui Fanagy. Acuzatul nu recunoaște că cu ocazia dezordinelor dela Grivița a semnat un proces verbal în fața D-lui. Comisar Turcu și Stelian.

Advocatul Gheorghiu intervine și spune că la Siguranță așa se face, se înfloresc cercetările și se forțează cei acuzați să declare ce se vrea.

Președintele a luat cuvântul apărării, invitând pe Comisarul Regal să ia notă de afirmațiunile D-lui. Advocat Gheorghiu pentru ca la timp să dea explicații asupra celor afirmate despre Siguranță.

Acuzatul fiind întrebat ce este secția Troșkistă, spune că Troșki a plecat în străinătate pentru a pregăti o nouă revoluție și a înjghebat organizații în diferite țări.

A urmat ascultarea martorilor. Primul martor al acuzației, Dl. Comisar Șef Turcu răspunde că Luka Laszlo a fost arestat ultima dată de Comisarul Șef Stelian, fiind amestecat în rebeliunea dela Grivița. Acuzatul a refuzat să semneze declarația sa din procesul verbal, în care spunea amănunte dela Congresul dela Timișoara, unde comunistul Fanagy a fost înmormântat în stil revoluționar. Luka Laszlo a recunoscut că manifestele s'au găsit la el și chiar el le redacta în urma instrucțiunilor primite dela Moscova, unde adesea pleca ca și alți comuniști cu acte false. Se întrețineau din fondurile partidului comunist. Mai arată că acuzatul Luka Laszlo a activat în sindicatele revoluționare și a încercat să provoace o grevă generală la C.F.R. în întreaga țară.

In fine martorul da ample explicatii asupra activitatii clandestine a activitatii comunistului Luka Laszlo si pericolul ce-l prezenta acesta.

~~00244~~

A urmat martorii apararii cunoscuti comunisti cari au depus favorabil pentru acuzat, aproape nici unul nu precizeaza si nu stie activitatea lui Luka Laszlo.

Apararea prin avocatul Gheorghiu arata ca manifestele dela dosar sunt anterioare miscarilor dela Grivita. Acuza autoritatile ca au arestat pe toti acei conducatori ai muncitorilor din tara cari se ocupau de revindecarile lor, pentru ca astfel se credea ca va lua sfarsit criza. Autoritatile avand motive de arestare, a pus in sarcina lui Luka Laszlo, instigarea dela Grivita .-

Dl. Presedinte a cerut avocatului Gheorghiu sa dea socoteala de cele afirmate anterior contra Sigurantei Statului si sa faca dovada si asupra delegatiei de ofiteri ce pretinde ca s'a dus la Majestatea Sa Regele Carol spre a cere marirea si plata la timp a soldelor.

Avocatul Gheorghiu arata ca s'a exprimat gresit, nu poate face dovada si isi retrage cuvântul.

Presedintele i-a facut observatie in sedinta .

Avocatul Welter vorbește despre nemulțumirea țărănilor , măcelul din 1907. Toate acestea evenimente sângeroase s'au datorat solidarității țărănilor si au avut ca urmare impartirea pamântului.

Grevele actuale ale muncitorilor se datoresc situatiei mizerabile a lucrătorilor. Ministrul fac promisiuni dar nu se tin de cuvânt.

In chestia Grivita spune ca autoritatile au arestat pe delegatii muncitorilor si deci in mod firesc s'a produs greva.

A vorbit despre modul cum politia face anchetele, dând exemplu crima din Craiova, unde a arestat trei borfasi nevinovati pe cari i-a declarat criminali. Tot asa s'a intamplat cu Luka Laszlo si cu alti muncitori. Se pune in sarcina lui Luka Laszlo material strain .

Avocatul Paul Moscovici citește declaratia D-lui. Peretianu fost ministru al comunicatiilor in timpul miscarilor dela Grivita care da dreptate muncitorilor. Citește depozitia D-lui

Eduard Mirto deasemenea favorabilă muncitorilor .

Atacă procesele verbale ale Comisarilor Turcu și Stelian precum și pe polițiștii cari inscenează fapte numai pentru a atrage atențiunea șefilor lor, pentru a fi bine apreciați. Prin acest sistem se atâță judecătorii și toată lumea contra comunismului.

Pentru noțiunea de dreptate roagă Consiliul să se pronunțe pentru achitarea lui Luka Laszlo.

DI. Comisar Regal luând cuvântul în replică face pe scurt istoricul organizațiilor clandestine dela Atelierele C.E.R Grivița în fruntea cărora se afla comuniștii recunoscuți, sedințele de comitet din noaptea de ~~14~~ 14 spre 15 Februarie 1933, apoi despre dezordinele din 15 și 16 Februarie acele au provocate de comuniștii din ordinul lui Luka Laszlo care era secretarul general al partidului comunist. Dovada o face materialul de propagandă și atâțare dela dosar. Arată că sunt probe suficiente de vinovăție în contra comunistului Luka Laszlo care a mai fost condamnat de mai multe ori pentru asemenea fapte.

În ziua de 4 Februarie la orele 10.25 Consiliul intrând în deliberare, după o oră aduce următoarea sentință :

Condamnă pe comunistul Luka Laszlo la 8 ani muncă silnică, 5 ani interdicție și 20.000 lei despăgubiri către stat.

Seful Bir. Siguranței

M. C. T. T. T.

16 Martie 1938

132

PROCESUL COMUNISTULUI LUCA LASZLO.

V 00255
Comunistul LUCA LASZLO a fost condamnat în contumacie în procesul rebeliunii dela C.F.R. din 1933, la 20 ani muncă silnică. Fiind arestat și re judecat i s'a redus pedeapsa la 10 ani muncă silnică. A făcut recurs și re judecat, a fost condamnat la 8 ani muncă silnică. A făcut recurs și s'a casat sentința pentru greșită aplicare a pedepsei.

Procesul venind ieri 15 Martie a.c., spre judecare la Trib.militar Brașov, după desbaterile ce a avut loc, a fost condamnat 8 ani reclusiune și 5 ani interdicție.

După citirea ordonanței definitive, a fost audiat ca martor al acuzării Comisarul șef TURCU, care a depus după cum urmează:

Președintele: Cunoști pe Luca Laszlo și ce ști despre el?

Martorul: Luca Laszlo a fost arestat de mine, este un vechi militant comunist, cu rol de conducere în mișcarea revoluționară din România; am găsit asupra lui material de propagandă comunistă și instrucțiunile referitoare la organizarea ceferiștilor în sindicate revoluționare.

Apărarea: Avocatul GHEORGHE MAURER, trimisul Partidului comunist din București: Cum înțelege d-l martor rolul de conducere al lui Luca Laszlo în mișcarea comunistă și cum explică această gravă acuzare?

Martorul: Luca Laszlo a fost secretar al Consiliului Sindicatelor Revoluționare din România. Această calitate este prevăzută în toate publicațiunile de propagandă aflate la dosarul cauzei.

Președintele: Să ni se facă o explicație lămurită asupra acestei organizațiuni, dacă este comunistă și cum a lucrat la calea ferată.

Martorul: La Moscova funcționează pe lângă Komintern un alt organism, denumit INTERNATIONALA SINDICATELOR ROSII, prescurtat PROFINTERN, care urmărește unificarea muncitorimei sindicalizate în asociațiuni revoluționare comuniste. Consiliul Sindicatelor Revoluționare din România este fracțiunea acestui organism internațional și instrucțiunile date până la arestarea lui Luca Laszlo, lămuresc pe deplin executarea directivelor pentru organizarea muncitorimei ceferiste, în vederea revoluției.

Președintele: Poate martorul să ne precizeze cum lucrează organizațiunile comuniste?

Martorul: Comuniștii speculând nemulțumirile muncitorilor, îi îndeamnă la mișcări demonstrative, pentru cucerirea revendicărilor profesionale și economice, cari apoi le transformă în mișcări cu caracter politic, ce dau naștere la rebeliuni, după cum s'a întâmplat cazul cu muncitorii ceferiști.

Președintele: Să ne lămuriți și ce înseamnă opozițiile roșii.

Martorul: Comuniștii urmărind acapărarea asociațiilor constituite legal, introduc membri în aceste asociațiuni, cari agită spiritul revoluționar al muncitorilor, pe chestiunea revendicărilor, se arată că luptă curagioși și atunci când observă că membrii îi urmează, așa zisa opoziție roșie are misiunea de a face adunări și a schimba conducerea. Odată comuniștii stăpâni pe sindicat, execută programul lor, cum l'a executat și la C.F.R., provocând rebeliunea.

Președintele: Mulțumește martorului.

Apărarea: Cum înțelege martorul amestecul lui Luca Laszlo în rebeliunea ceferiștilor, când el nu a fost lucrător la C.F.R și nici nu a fost arestat în cauză?

Martorul: Luca Laszlo fiind conducătorul sindicatelor

10256

133

revoluționare, s'a instalat clandestin la București, a organizat un aparat tehnic pentru propagandă, agitație și răspândirea publicațiilor cu acest caracter în rândurile muncitorimei ceferiste și despre modul cum a lucrat consiliul la C.F.R. există broșura aflată la dosar.

Președintele: Domnul Procuror este rugat să citească broșura. S'a dat citire broșurei, care prevede în amănunțime programul impus de partidul comunist pentru organizarea muncitorimei ceferiste.

Apărarea: Să răspundă martorul cum explică refuzul lui Luca Laszlo să semneze declarația din procesul verbal?

Martorul: Există o broșură a partidului comunist cu reguli de păstrarea conspirației, care impune membrilor arestați să nu facă nici un fel de mărturisiri, în fața autorităților. Luca Laszlo a executat dispozițiunile partidului comunist, el fiind un integru comunist.

Desbaterile procesului fiind amânate pentru a doua zi, Tribunalul militar l'a condamnat 8 ani reclusiune și 5 ani interdicție, azi 16 Martie a.c.

135

DOCUMENTE - ACTIVITATEA DE DUPA 23 AUGUST 1944.

135

[Handwritten signature]

136

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

1947

Cu ocazia Congresului interparlamentar care a avut loc în Egipt, delegația din România și din Bulgaria, au vizitat Palestina.-

Vizitînd Histadrut-ul (C.G.M. din Israel n.t) VASILE LUCA, Secretar General al P.C. din România, a vorbit nu numai ca un delegat, ci după cum a spus dînsul, ca un muncitor și reprezentant al Partidului Comunist și al Sindicatului Muncitorilor Metalurgiști.--

Dînsul a subliniat că în țara lui s-a lichidat cu diferențierea de nație și rasă. În România - a spus VASILE LUCA - s-au organizat 1.500.000 de muncitori, care sunt afiliați acum Federației Mondiale a Muncitorilor în luptă împotriva rămașitelor fascismului care încearcă să deslănțuie un nou măcel mondial.-

"Atîta timp, cît mai există în lume forțe fasciste care vor să extermine evreii, trebuie să luptăm împreună pentru stîrpirea lor. Numai victoria în această luptă poate să vă asigure realizările voastre de aici și deplina libertate a cetățenilor evrei și arabi din țară".-

Sub titlu :

Vizita delegației din România și Bulgaria, sunt două fotografii.-

Sub prima fotografie scrie :

In această fotografie VASILE LUCA Secretarul Partidului Comunist din România. Conducătorul delegației este vicepreședintele Parlamentului Ministru CONSTANTINESCU - IASI. Lîngă LUCA, A.COHEN care a venit ca să primească delegația în Portul Haifa în numele "HASOMERULUI HATZAIR.-

Sub a doua fotografie scrie :

Dela stînga : Preotul român și bătrînul poet GALA GALACTION prietenul evreilor, care a tradus biblia în limba romînă. Alături de dînsul, corespondentul "MISMAR" din Haifa, D.SUVAL și reprezentantul Hașomer Hatzair în cadrul delegației muncitorilor din Haifa, I.ISOR. Sus dela dreapta : STELA BLAGOVAIA, fiica fondatorului mișcării muncitorești din Bulgaria. Jos : Dr.NEICEV, conducătorul delegației Bulgare. Cu ocazia vizitei sale în "Kibuț Maabaroth" (într-un colectiv agricol nt.) a spus : "Acuma am văzut care este puterea unui popor, care își suflecă mînele."

Traducător,

Hertanu Miriam

Hertanu Miriam

139.A.

110

[Handwritten signature]

141

Grivița 1933

Muncitorii, funcționarii dela C. F. R. și alături de ei întreaga democrație română, comemorează evenimentele sângeroase petrecute la atelierele Grivița în 16 Februarie 1933.

În 16 Februarie 1933 guvernul român în frunte cu călăul da Voevod, nașul legionarilor fasciști, a înăbușit în sânge lupta dreaptă a muncitorilor și funcționarilor ceferiști. Din ordinul guvernului Național - Țărănist, armata și jandarmeria au tras cu mitralierele în muncitorii din atelierele Grivița, care erau în grevă pentru revendicările lor economice, protestau împotriva teroarei reacționare și împotriva pregătirii încă de pe atunci a războiului antisovietic.

Au trecut 17 ani de atunci plini de experiențe tragice pentru muncitorime și pentru întregul popor. Istoria a dovedit că muncitorii ceferiști și în general mișcarea economică-politică a clasei muncitoare a mers pe calea justă, iar prin înăbușirea acestei mișcări de către guvernele paradelor ce se numesc azi „istorice” a fost deschisă calea pentru fascizarea țării, a fost pregătită nenorocirea națională în care a arătat clica Antonescu, România.

Înăbușirea în sânge a luptei ceferiștilor dela atelierele Grivița n'a fost un caz izolat. Dela primul război mondial până la dictatura antonesciană-legionară, guvernele eșite din partidele „istorice” s'au întrecut între ele în sugrumarea mișcărilor muncitorești și suprimarea libertăților democratice ale poporului.

Centrele industriale și unele regiuni ale țării au fost ținute sub stare de asediu de toate guvernele. Cenzura n'a fost niciodată desființată de guvernele din trecut. Adevărații luptători ai li-

bertății cetățenești, ai libertății sindicale, au fost persecutați, arestați, condamnați la ani grei de închisoare. Mulți dintre ei au fost uciși în beciurile siguranței sau în închisorile regimurilor barbare.

În același timp mișcarea antisemită legionară-fascistă, a fost încurajată de guvernele și de conducerea partidelor „istorice”, cu toate că chiar membrii acestor partide cădeau victime teroarei legionare. Pe când ziarele democratice au fost arse pe rug după modelul hitlerist, „Universul”, „Curentul”, „Porunca Vremii” și alte ziare profasciste și fasciste otrăveau zilnic nestânjenit de nimeni sufletul poporului român și prin calomniile murdare la adresa Uniunii Sovietice prebeau ideologicește și politicește războiul antisovietic.

Tatarbuniar, Lupeni, Grivița, sunt opere ale partidelor „istorice”, sunt cele mai sângeroase verige în lanțul cu care a fost încătușată țara și poporul de guvernele reacționare.

„Democrații istorice” cu gloanțele trase în muncitorii dela Tatarbuniar, Lupeni și Grivița

țele Germaniei hitleriste, Maniu s'a retras la Bădăcin. El a poetizat cu Garda de Fier și a împiedicat orice acțiune de masă împotriva fascismului, a demobilizat propriul său partid. Astfel d. Maniu și prietenii lui poartă mare răspundere pentru dezastrul în care a fost aruncată țara apoi, de clica Antonescu.

Partidele și organizațiile democratice s'au unit pentru lupta comună în F. N. D., ei au luptat și în trecut în ciuda teroarei reacționare a guvernelor care au pregătit fascizarea țării, ei au luptat și în timpul dictaturii antonesciene, înfruntând închisorile, lagărele de concentrare, pericoul de moarte, au rămas credincioși tradiției de luptă dela Grivița.

In frunte cu F. N. D. poporul român a tras învățăminte din evenimentele petrecute dela „Grivița” încoace și nu dorește, nu va lăsa niciodată reîntoarcerea unor asemenea „democrații”, cari au pus armata să tragă în poporul muncitor.

Partidele „istorice” n'au înțeles greșelile conducerii lor din trecut, nu au tras învățatură din tragedia națională pe care a trăit-o țara prin dictatura lui Antonescu și prin războiul criminal hitlerist. Nu înțeleg că drumurile înapoi spre trecut sunt închise, că în fața țării stă o singură cale care trebuie să fie urmată pentru asigurarea existenței naționale a poporului român. Este drumul luptei hotărâte alături de aliați, pentru înfrângerea definitivă a Germaniei hitleriste, pentru stărpirea fascismului la noi în țară și democratizarea reală a țării noastre, împlinind în totul condițiile Armistițiului, ceea ce va fi chezașia încrederii aliaților și deschiderea drumului prieteniei dintre România și U. R. S. S.

Conducătorii partidelor „istorice” au rămas reacționari consecvenți trecutului lor, refuză și astăzi a intra în frontul antifascist, încearcă să împiedice democratizarea țării. Duc o politică meschină de duplicitate față de U. R. S. S., împingând țara pe o pantă foarte periculoasă. Acepti domni cari n'au învățat nimic din greșelile lor din trecut, nu mai pot juca nici un rol progresiv în istoria țării, deci trebuie înlăturați ca cei cari se pun deacurmezișul. Elementele cinste democratice din aceste partide trebuie să ia o atitudine hotărâtă.

Consecvent trecutului lor de luptă pentru libertate și progres, forțele real democratice unite în F. N. D., cheamă întregul popor la luptă pentru creșterea unei Români noi, în care „Grivița” și toate nenorocirile izvorâte din politica dusă de acei cari au ordonat tragerea în popor, să nu se mai repete niciodată. Să clădim o țară liberă, democrată, înfloritoare.

VASILE LUCA

142 - A.

clasei muncitoare a mers pe calea justă, iar prin înăbușirea acestei mișcări de către guvernele partidelor ce se numesc azi „istorice” a fost deschisă calea pentru fascizarea țării, a fost pregătită nenorocirea națională în care a arătat călcă Antonescu, România.

Înăbușirea în sânge a luptei ceferiștilor dela atelierele Grivița n'a fost un caz izolat. Dela primul război mondial până la dictatura antonesciană-legionară, guvernele eșite din partidele „istorice” s'au întrecut între ele în sugrumarea mișcărilor muncitorești și suprimarea libertăților democratice ale poporului.

Centrele industriale și unele regiuni ale țării au fost ținute sub stare de asediu de toate guvernele. Cenzura n'a fost niciodată desființată de guvernele din trecut. Adevărații luptători ai li-

bertății cetățenești, ai libertății sindicale, au fost persecutați, arestați, condamnați la ani grei de închisoare. Mulți dintre ei au fost uciși în beciurile siguranței sau în închisorile regimurilor barbare.

În același timp mișcarea antisemită legionară-fascistă, a fost încurajată de guvernele și de conducerea partidelor „istorice”, cu toate că chiar membrii acestor partide cădeau victime teroarei legionare. Pe când ziarurile democratice au fost arse pe rug după modelul hitlerist, „Universul”, „Curentul”, „Porunca Vremii” și alte ziare profasciste și fasciste otrăveau zilnic nestânjenit de nimeni sufletul poporului român și prin calomniile murdare la adresa Uniunii Sovietice prebeau ideologicește și politicește războiul antisovietic.

Tatarbunar, Lupeni, Grivița, sunt opere ale partidelor „istorice”, sunt cele mai sângeroase verige în lanțul cu care a fost încătușată țara și poporul de guvernele reacționare.

„Democrații istorici” cu gloanțele trase în muncitorii dela Tatarbunar, Lupeni și Grivița n'au ucis numai zeci și sute de muncitori, dar au ucis definitiv încrederea poporului român în democrația conducerii partidelor „istorice”.

Poporul român a plătit scump politica reacționară teroristă a guvernului Național-Tărănesc, prin care a fost înăbușită mișcarea muncitorească dela Grivița și ceruzul conducerii acestui partid de a colabora cu Partidul Comunist și cu celelalte organizații democratice antifasciste împotriva marelui pericol național ce reprezenta fascismul german și coloana 5-a, legionarii, pentru țara noastră.

Cu înăbușirea luptelor dela Grivița a început mai rapid fascizarea țării și legătura tot mai strânsă a elementului reacționar în țara noastră cu fascismul german. Când cei condamnați pentru conducerea luptei ceferiștilor, schingiuiți la Doftana, Dumbrăveni și în alte închisori, dar neînfricați manifestau și în închisoare, chemând poporul la lupta contra fascismului, când antifasciștii români erau arestați cu sutele, când legionarii pregăteau lovitură de stat, când Carol al II-lea introducea dictatura regală și țara era împinsă în bra-

poporul muncitor.

Partidele „istorice” n'au înțeles greșelile conducerii lor din trecut, nu au tras învățătură din tragedia națională pe care a trăit-o țara prin dictatura lui Antonescu și prin războiul criminal hitlerist. Nu înțeleg că drumurile înapoi spre trecut sunt închise, că în fața țării stă o singură cale care trebuie să fie urmată pentru asigurarea existenței naționale a poporului român. Este drumul luptei hotărâte alături de aliați, pentru înfrângerea definitivă a Germaniei hitleriste, pentru stărpirea fascismului în noi în țară și democratizarea reală a țării noastre, împlinind în totul condițiile Armistițiului, ceea ce va fi cheazăia încrederii aliaților și deschiderea drumului prieteniei dintre România și U. R. S. S.

Conducătorii partidelor „istorice” au rămas reacționari consecvenți trecutului lor, refuză și astăzi a intra în frontul antifascist, încearcă să împiedice democratizarea țării. Duc o politică meschină de duplicitate față de U. R. S. S., împingând țara pe o pantă foarte periculoasă. Acești domni cari n'au învățat nimic din greșelile lor din trecut, nu mai pot juca nici un rol progresiv în istoria țării, deci trebuiesc înlăturați ca cei cari se pun deacurmezișul. Elementele cinste democratice din aceste partide trebuie să ia o atitudine hotărâtă.

Consecvent trecutului lor de luptă pentru libertate și progres, forțele real democratice unite în F. N. D., cheamă întregul popor la luptă pentru creșterea unei Români noi, în care „Grivița” și toate nenorocirile izvorâte din politica dusă de acei cari au ordonat tragerea în popor, să nu se mai repete niciodată. Să clădim o țară liberă, democrată, înfloritoare.

VASILE LUCA

„Scântea”
din 15 Febr. 1945.

142 - A.

143

Collin

144.A

Joi 14 Decembrie

144

1. judecarii care au fost in fugrosie.
2. inmatriculare - agentii de la Stalin

Interesul din arestata
 fotografii a fost
 scris de catre
 mine in cartea
 din anul 1950
 care mi va apartine.
 Robert Rysu

145

[Handwritten signature]

147

148 A

18

Ianuarie 195

148 #16

PROGRAM DE LUCRU

Probleme

Soluții

Tombu n' albu
Lucu (D J)

Reynold
Idem

Teretul din
beceala - fotografie
a scis de catre
mine in oglinda mea
de la Riva la anul 1950 sau
1951 ce mica sportivut.
Tihoni Gingsu
16 August 1954

149

DOCUMENTE - SABOTAJ FINANTE

150

[Handwritten scribbles and lines in pencil or light ink, including a large loop and a diagonal line.]

151

DIRECTIA FINANTARII ECONOMIEI NATIONALE

MIJLOACE DE RUMENT PLANIFICATE SI REALIZATE

PLAN 1950		PLAN 1951		
MINISTERUL TUTE LAR	MINISTERUL FINANTELOR	MINISTERUL TUTE LAR	MINISTERUL FINANTELOR.	
Creșteri dela buget.	Creșteri dela buget.	Creșteri dela buget.	Creșteri dela buget.	
1	5	13	17	
TOTAL GENERAL ECONOMIA NATIONALA	14.532.449	7.321.206	28.567.448	7.874.936

DIRECTOR,
ss.C.Dinu

Originalul de găsește la
Dosar Vol..... pag.....

20 august 1954

Acest document mi-a fost pre-
zentat de organul de anchetă,
ss.Iacob Alex.

Conform Originalul

26 august 1954

Acest document mi-a fost
prezentat de organul de
anchetă.

ss.Vasile Luca

153

Handwritten signature

20 august 1954

Acest document mi-a fost prezentat de organul de anchetă.
ss. Iacob Alex.

S I T U A T I A

creșterilor fondului de rulment pe 1951 planificate comparativ cu plățile efective
(în mii lei vechi)

No. crt.	DENUMIREA MINISTERULUI	Trim. I		Trim. II		Trim. III		Trim. IV		Total	
		Plan	Plăți efective	Plan	Plăți efective	Plan	Plăți efective	Plan	Plăți efective	Plan	Plăți efective
1.	Ind. Metalurige și Ind. Chimice	589.861	250.000	536.058	931.686	100.727	275.035	247.055	71.396	1.473.701	1.528.117
2.	Energiei Electrice	71.933	-	231.211	154.823	106.118	158.189	103.750	-	513.012	313.012
3.	Petrolului și Ind. Cărbunelui	168.967	-	2.075	171.042	4.664	14.672	10.008	-	185.714	185.714
4.	Industriei Ușoare	575.980	-	70.218	615.898	25.923	55.397	14.576	14.576	686.697	685.871
5.	Industriei Alimentare	267.007	93.333	35.508	208.404	88.712	-	186.500	272.934	577.727	574.671
6.	Construcțiilor	426.559	300.000	137.704	264.263	6.709	6.709	2.765	2.765	573.737	573.737
7.	Agriculturii	1.555.969	-	19.505	893.211	5.853	683.425	4.112	4.112	1.585.439	1.580.748
8.	Comerțului Interior	451.710	-	165.226	616.936	67.155	75.376	8.221	-	692.312	692.312
9.	Comit. pt. col. Prod. Agricole	72.467	-	25.345	97.812	16.163	16.163	7.314	7.314	121.289	121.289
10.	Transporturilor	41.330	-	89.224	130.554	15.618	-	-	-	146.172	130.554
11.	Prevederi sociale	-	-	-	-	6.575	6.575	-	-	6.575	6.575
12.	Forțelor Armate	1.620	-	9.836	11.456	15.203	15.203	16.938	16.938	43.597	43.597
13.	Comitetul Geologic	-	-	-	-	-	-	1.701	1.701	1.701	1.701
14.	Comitetul pt. artă	4.271	-	-	4.271	-	-	-	-	4.271	4.271
15.	Comitetul Cinematografiei	16.703	-	37.333	54.536	5.555	5.485	4.764	-	64.355	60.021
16.	Comit. pt. Cultură, Fizică și Sport	68.287	-	17.019	85.306	-	-	-	-	85.306	85.306
17.	Sănătății	168.441	-	2.573	171.014	36.043	54.087	11.467	-	218.524	225.101
18.	B. P. D.	54.641	-	48.420	4.432	25.513	1.979	1.979	29.586	130.553	35.997
19.	Industria Lemnului	309.147	-	342.347	651.494	12.056	12.056	100.704	100.704	764.254	764.254
Total general Buget Stat:		4.844.893	643.333	1.769.602	5.067.138	538.587	1.380.351	721.854	522.026	7.874.936	7.612.848

15 mai 1952

D I R E C T O R
ss. C. DinuConform cu originalul
ss. indiescifrabilIntocmit
ss. indiescifrabilConform

155

SITUATIE

cu cazuri de întreprinderi care au vărsat beneficiul în plus față de cel realizat
diminuându-și fondul de rulment. (în mii lei vechi)

No. crt.	DIRECTIA GENERALA INTREPRINDEREA	Benef. planif. a se vărsa la buget.	Benef. realiz. pt. a fi vărsat la buget.	Beneficiu vărsat efectiv la bug. of. bil. contabil.	Dif. vărsată în plus din norma- tiv sau alte fond.	Normativ fd. de rulment.	% vărsat din normativ.	OBSERVAȚIUNI	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	
I. PREINDUSTRIALIZARE									
1.	Stația de agrenat Modelu	3.530	-	3.530	3.530	1.900	185		
2.	Spităria -Ițcani	2.513	-	2.251	2.251	1.017	321		
3.	" -Gh. Dosza	47.544	4.536	16.586	12.050	11.250	107	întreprinderi sezoniere	
4.	" -Beclean	2.003	319	1.139	1.620	990	164		
5.	" Agrenat Trg. Măgurele	4.636	-	2.794	2.794	1.949	143		
6.	" -Oltenița	24.583	5.606	18.492	12.886	2.770	465		
7.	" -Porpschia	19.308	3.994	3.695	5.701	1.679	340		
8									
II. DIR. GEN. LANA SI MATASE									
1.	Dumbrava-Sibiu	15.120	198	5.991	5.793	11.580	50		
2.	Ind. Linei Timișoara	361.806	292.349	309.882	17.533	232.301	7,54		
3.	Ppoletarul	170.612	43.502	75.430	32.533	167.937	19		
III. DIRECTIA LAPTELUI									
1.	Produse lactate-Arad	2.655	-	1.232	1.232	3.046	40		
2.	" " -Cluj	2.169	-	1.662	1.662	1.811	92		
3.	" " -Dej	2.517	-	1.217	1.217	1.458	83		
4.	" " -Vatra Dornei	2.104	77	1.072	995	6.124	16		
IV. DIRECTIA CONSTR. UTILAJ GREU.									
1.	Of. Gheorghiu Dej-Tirgoviște	145.382	111.082	127.500	16.472	152.594	11		
2.	Agresul-Brăila	151.308	74.440	92.292	17.852	93.080	19		
V. DIRECTIA PIELARIA SI CAUCIUC.									
1.	Partizanul	138.255	65.990	89.210	23.220	125.140	19		
2.	11 iunie	91.851	55.357	63.400	14.555	64.866	12		
VI. DIR. INTREPR. CONSTR. INST.									
1.	Intep. No. 1 Buc.	149.211	177.742	66.807	66.807	183.025	36,50		
2.	" No. 6 Craiova	137.941	28.404	70.109	70.109	141.892	49,41		
3.	" No. 12 Petroșani	161.902	180.019	72.187	72.187	192.330	37,53		
4.	" No. 25 Medgidia	66.617	20.928	41.929	41.929	111.772	37,51		
VII. DEPART. IND. CARNII									
1.	Avintul	47.090	5.899	11.731	5.832	15.816	36,87		

9 Mai 1952
E.C.
Ex. 10

DIRECTOR
ss. C. Dinu

26 august 1954

acest document mi-a fost prezentat
de organul de anchetă.
ss. Vasile Luca

20 august 1954

Acest document mi-a fost prezentat de organul
de anchetă.

ss. IACOB ALEXANDRU

conform cu...

154

Handwritten signature

158

Handwritten signature or scribble in pencil.

159

[Handwritten signature]

NORME
PENTRU
FINANȚAREA INVESTIȚIILOR

1950

1950
INTREPRINDERE INDUSTRIALĂ DE STAT
„IMPRIMERIA CENTRALĂ”

NORME
PENTRU
FINANȚAREA INVESTIȚIILOR

1950

INTREPRINDERE INDUSTRIALĂ DE STAT
„IMPRIMERIA CENTRALĂ”

C. 01.483.

HOTĂRÎREA CONSILIULUI DE MINIȘTRI

Nr. 1113 publicată în B. Of. Nr. 72

din 18 Noemvrie 1949

Consiliul de Miniștri, în ședința sa din 29 Octomvrie 1949,

Ascultând raportul vicepreședintelui Consiliului de Miniștri și ministru al finanțelor cu Nr. 607 din 25 Octomvrie 1949;

Constată că pentru operațiunile de finanțare a investițiilor și pentru asigurarea unui control sistematic asupra mersului executării lor, sunt necesare măsuri speciale,

Hotărăște:

Finanțarea investițiunilor

Art. 1. — Finanțarea lucrărilor de investiții cuprinse în Planul anual de Investiții aprobat de Guvern, se face de către Banca de Credit pentru Investiții și se realizează de către această Bancă, prin centrala și sucursalele sale sau prin unitățile Băncii Republicii Populare Române, Bancă de Stat.

Fondurile pentru investițiuni ale întreprinderilor și organizațiunilor economice care au conturi deschise la Banca Sovieto-Română și care realizează investițiunile în contul cotelor de amortizare sau din alte izvoare pe care le

posedă sau care li se pun la dispoziție inclusiv cele provenite din credite pe termen lung), urmează a se păstra la Banca Sovieto-Română. Finanțarea și controlul realizării investițiilor acestor întreprinderi se efectuează de către Banca Sovieto-Română.

Art. 2. — Comisiunea de Stat a Planificării transmite Ministerului Finanțelor Planul anual de Investiții cum și cele trimestriale aprobate de Guvern, iar Ministerul Finanțelor comunică, la rândul său, aceste planuri Băncii de Credit pentru Investiții spre executare.

Ministerele, după aprobarea Planului de către Guvern, vor trimite direct Băncii de Credit pentru Investiții planurile anuale pentru lucrări de construcții din sectorul respectiv, după modelul anexat. (Anexa 1).

Art. 3. — În cazurile în care în temeiul hotărârii Guvernului, se vor introduce modificări sau completări în Planul de Investiții, Comisiunea de Stat a Planificării va comunica Ministerului Finanțelor, în termen de trei zile, toate datele pentru efectuarea rectificărilor necesare, în planul de lucrări inițial comunicat acestuia.

Art. 4. — Banca de Credit pentru Investiții finanțează toate felurile de investiții (inclusiv case de locuit, investiții comunale și edilitare) ale întreprinderilor, organizațiilor economice și instituțiilor de Stat, centrale și locale, prevăzute în Planul anual de Investiții aprobat de Guvern.

Art. 5. — Finanțarea investițiilor se face pe baza listelor de poziții din Planul anual aprobat de Guvern, în limita sumelor prevăzute în acest plan pentru fiecare poziție în parte.

Art. 6. — Ministerul de Finanțe va stabili, pe baza listelor de poziții înaintate de Comisiunea de Stat a Planificării, în fiecare trimestru sumele alocate pentru investiții pe trimestrul respectiv.

Pentru obținerea fondurilor necesare executării investițiilor, întreprinderile, organizațiile economice și instituțiile de Stat sunt obligate a prezenta Băncii de Credit pentru Investiții următoarele acte privind mărimea și destinația acestor investițiuni:

a) Copie certificată de conducătorul întreprinderii, organizațiilor economice sau instituțiile de Stat, beneficiare de pe pozițiile respective din plan;

b) Extras certificat, ca mai sus, de pe planul anual pentru lucrări de construcții. (Anexa 1);

c) Tabel specificativ pe obiecte și cheltuieli privitoare la lucrările de construcții cuprinse în plan, conform modelului anexat (Anexa 2);

d) Copie certificată, ca mai sus, de pe devizele aprobate.

Devizele pentru lucrările de investiții se aprobă de ministerul tutelar. Cele cu o valoare de peste 50 milioane lei vor fi supuse și aprobării Consiliului de Miniștri însoțite de un aviz al Comisiunii de Stat a Planificării în ceea ce privește soluția economică dată lucrării.

După aprobare, un exemplar al devizelor se va trimite direct Băncii de Credit pentru Investiții de către organul care a dat aprobarea.

Art. 7. — Banca de Credit pentru Investiții este obligată să verifice actele indicate la pct. 6, în curs de maximum 3 zile de la primirea lor, și în cazul când sunt conforme cu planul de investiții aprobat de Guvern și cu normele băncii, să facă formele de finanțare.

Art. 8. — Toate fondurile (atât cele bugetare cât și cele din afara bugetului) ce se dirijează prin Banca de Credit pentru Investiții pentru finanțarea investițiilor întreprinderilor, organizațiilor economice și instituțiilor de Stat, se pun la dispoziția acestora cu titlu nerambursabil.

Banca de Credit pentru Investiții va putea acorda și credite rambursabile (pe termen lung) potrivit normelor hotărâte de Consiliul de Miniștri.

Art. 9. — Banca de Credit pentru Investiții își procură fondurile din:

a) Alocații bugetare;

b) Vărsămintele cotelor de amortizare ale întreprinderilor și organizațiilor economice de Stat;

c) Alte surse ce vor putea fi stabilite.

Art. 10. — Alocațiile bugetare destinate a satisface prevederile planurilor trimestriale de investiții aprobate, se virează de către Ministerul Finanțelor la Banca de credit pentru Investiții în două tranșe:

Prima cu 10 zile înainte de începerea trimestrului;

A doua după 45 zile.

Art. 11. — Ordinea de folosire a fondurilor de către Banca de Credit pentru Investiții va fi:

a) Fondurile provenite din amortismente, și

b) Alocații bugetare.

*Am în respectat
interdicțiunea.*

*nu au fost
acordate*

*Ministerul a
respectat această
dispoziție.*

Art. 12. — Fondurile destinate investițiilor și rămase necheltuite până la 31 Decembrie al fiecărui an, nu mai pot fi utilizate, iar conturile respective se închid.

Art. 13. — Intreprinderile, organizațiunile economice și instituțiile de Stat cărora li s'au alocat fonduri pentru investiții și își execută lucrările în regie, vor avea deschise conturi la Banca de Credit pentru Investiții.

Intreprinderile de construcții ale Statului precum și cooperativele de construcții care execută lucrări de investiții, vor avea conturi la Banca de Credit pentru Investiții.

Art. 14. — În cazul când lucrările de investiții se găsesc la o depărtare mai mare de sucursala Băncii de Credit pentru Investiții decât de sucursala Băncii de Stat, finanțarea se poate face prin această din urmă sucursală, care va executa dispozițiile primite dela Banca de Credit pentru Investiții.

Directorul Băncii de Credit pentru Investiții, directorii sucursalelor ei, precum și directorii sucursalelor Băncii de Stat, acolo unde se face finanțarea prin unitățile acesteia, sunt responsabili pentru justa aprobare de fonduri și controlează respectarea normelor stabilite în ce privește cheltuirea acestora după destinația lor.

Decontarea investițiilor

Art. 15. — Decontările între întreprinderile care execută investițiile și furnisorii acestora, se efectuează potrivit dispozițiilor decretului Nr. 265 din 1949.

Art. 16. — Documentele ce se vor depune în vederea decontării investițiilor vor purta pe ele mențiunea „Investiții“.

Plățile se vor efectua după ce Banca de Credit pentru Investiții va verifica și constata că prețurile cuprinse în documentele menționate la alineatul precedent corespund cu prețurile legal stabilite.

Art. 17. — Intreprinderile de construcții pot primi dela Banca de Credit pentru Investiții pentru deschiderea șantiierelor, un avans până la 15% din valoarea lucrărilor anului curent, astfel cum sunt prevăzute în contracte.

În contractele ce se vor încheia între întreprinderi, organizațiuni economice și instituții de Stat (denumite „clienți“) și întreprinderi de construcții ale Statului sau cooperative de construcții (denumite „constructori“), se

va prevedea mărimea avansului, în limita stabilită mai sus, precum și rambursarea acestuia, care se va face pe măsura efectuării construcțiilor.

Art. 18. — Lucrările executate de către constructori în cursul lunii se iau în primire de către clienți (întreprinderi, organizațiuni economice sau instituții de Stat) pe baza unui act de recepție semnat de ambele părți, care face parte din documentele prevăzute la art. 16.

Banca de Credit pentru Investiții achită conturile lunare ale constructorilor pentru lucrările executate, în măsura în care au fost acceptate, anexându-se la acestea în mod obligatoriu actul de recepție (Anexa 3).

Art. 19. — Lucrările executate în prima și a doua decadă se achită pe baza situațiilor provizorii, întocmite de constructori și acceptate de clienți fără anexarea actelor de recepție.

Sumele plătite pe baza acestor situații se lichidează integral la sfârșitul lunii cu ocazia achitării conturilor lunare, potrivit art. 18 de mai sus.

Art. 20. — Clientul este obligat ca în cel mult trei zile lucrătoare dela primirea contului constructorului, să se pronunțe asupra acestui cont.

În lipsa unei comunicări de acceptare parțială sau refuz integral din partea clientului, contul se consideră acceptat.

Art. 21. — Intreprinderile, organizațiunile economice sau instituțiile de Stat cu un volum mai mare de lucrări care se efectuează în regie, se finanțează de către Banca de Credit pentru Investiții prin acordarea de fonduri pe baza actelor lunare de recepție a lucrărilor de construcții și montaje executate.

Actele se întocmesc ca și în cazul lucrărilor efectuate în antrepriză și se semnează de șeful șantierului și de directorul întreprinderii, organizațiunii economice sau instituțiunii de Stat care își execută lucrările.

Art. 22. — Finanțarea lucrărilor de construcții care se execută în regie și al căror volum nu depășește 10 milioane lei pentru fiecare întreprindere, organizațiune economică sau instituție de Stat, se face prin achitarea conturilor și a dispozițiilor de plată prezentate, în care sunt indicate elementele cheltuielilor (salarii, materiale, instalațiuni, cheltuieli suplimentare, etc.).

Pentru lucrări în regie prevăzute în art. 21 și 22, Banca de Credit pentru Investiții va putea acorda avansuri până

*în a fost în
modificat de
Mai 1956*

*Se executat
în contul de
cont de dărit*

*Min. de
au respectat
dispoziții
trată la*

*De cum
de decontare
pe care
realizate*

*Alte
metode
pentru
și se*

*De la
maior
aprobare*

*de fapt ca
când nu s-a
respectat*

la 15% din valoarea lucrărilor anului curent. Aceste avansuri se vor restitui pe măsura executării lucrărilor, după un plan aprobat de Banca de Credit pentru Investiții.

Controlul investițiilor

Art. 23. — Banca de Credit pentru Investiții va verifica respectarea executării proiectelor și devizelor, precum și a disciplinei financiare și de plan, în conformitate cu legile și regulamentele în vigoare, de către întreprinderi, organizațiuni economice și instituții de Stat, cum și de către întreprinderile de construcții ale Statului și cooperative.

*nu e vorba
de a se amesteca*

În acest scop, Banca de Credit pentru Investiții, fără a se amesteca în activitatea operativă și gospodărească a construcțiilor, are dreptul:

- Să execute cercetări pe șantiere și la întreprinderile de construcții;
- Să procedeze, în vederea controlului, la măsurarea lucrărilor executate;
- Să ceară prezentarea tuturor documentelor necesare;
- Să ceară și alte deconturi decât cele prevăzute în această hotărâre, fie anuale, fie periodice, care se referă la lucrări de investiții.

Art. 24. — Banca de Credit pentru Investiții trebuie să exercite control:

- Cu privire la aflarea tuturor proiectelor și devizelor pe șantiere;
- Asupra respectării devizului aprobat;
- Asupra întăririi principiului gospodăririi chibzuite și asupra economiei în cheltuirea fondurilor;
- Asupra lichidării lipsei de spirit gospodăresc și a cheltuielilor neproductive.

*de la efectuat
în bune condiții
lipsă de codice
prețuite*

Art. 25. — Banca de Credit pentru Investiții trebuie să efectueze în mod sistematic cercetări la șantiere în ce privește data și ordinea punerii în executare a celor mai importante lucrări prevăzute în plan.

Art. 26. — Cu ocazia cercetărilor, Banca de Credit pentru Investiții este obligată să verifice la șantiere și la întreprinderile de construcții, conformitatea cheltuielilor cu necesitățile reale și în cazul în care sunt cheltuieli suplimentare față de deviz, să informeze ministerul tutelar,

Ministerul Finanțelor și Comisiunea de Stat a Planificării, făcând propuneri.

Art. 27. — Directorul Băncii de Credit pentru Investiții are dreptul, atunci când cu ocazia cercetărilor se stabilesc cazuri de lipsă de spirit gospodăresc în construcții, discordanță flagrantă între fondurile cheltuite și mersul executării programului de construcții sau alte abateri grave dela disciplina financiară, să suspende finanțarea până când organul tutelar al întreprinderii sau organizațiunii economice, sau șeful superior al instituției respective, vor lua o hotărâre privind șantierul în cauză.

*de fapt ca
când nu s-a
respectat*

Banca de Credit pentru Investiții este obligată să prevină pe conducătorul organului tutelar sau pe șeful superior al instituției, cu 10 zile înainte de suspendarea finanțării, asupra aplicării acestei sancțiuni și asupra motivelor care au determinat-o, sesizând totodată și Comisiunea de Stat a Planificării.

Suspendarea finanțării se poate face numai cu avizul conform al Comisiunii de Stat a Planificării.

Art. 28. — Banca de Credit pentru Investiții se va organiza pentru ținerea evidenței complete a realizării financiare a Planului de Investiții. În ceea ce privește evidența realizărilor fizice, Banca de Credit a Investițiilor va ține evidența acelor poziții a căror listă îi va fi predată de către Comisiunea de Stat a Planificării.

Sucursalele Băncii de Stat vor ține aceleași evidențe pentru lucrările de investiții a căror finanțare se face prin acestea.

Art. 29. — Pentru a descărca Banca de Credit pentru Investiții de examinarea achizițiilor de mică valoare, ea nu este obligată a controla dacă prețurile corespund celor legale în vigoare la plata sumelor destinate achizițiilor de obiecte și efectuări de lucrări a căror valoare nu trece de 10 mii lei.

În aceste cazuri controlul se face direct de către organele tutelare ale întreprinderii, instituției sau organizațiunii economice respective.

Art. 30. — Banca de Credit pentru Investiții este ținută a comunica periodic Comisiunii de Stat a Planificării, Ministerului Finanțelor și ministerelor tutelare (pentru sectorul respectiv al economiei naționale) situația realizării investițiilor la termenele și pe formularele sta-

bilite de comun acord de Comisiunea de Stat a Planificării cu Ministerul Finanțelor.

În acest scop, sucursalele Băncii de Credit pentru Investiții, ale Băncii de Stat, pentru cazurile când finanțarea se face prin acestea, vor îngriji să întocmească și să trimită la timp Centralei Băncii de Credit pentru Investiții situațiile necesare, pentru ca aceasta să poată prezenta organelor superioare mersul executării planului de investiții

Dispozițiuni finale

Art. 31. — Dispozițiunile prezentei hotărâri se aplică tuturor băncilor care finanțează lucrări de investiții. Situațiile prevăzute de art. 30 se vor trimite Băncii de Credit pentru Investiții spre centralizare.

nu s-a petot.
Art. 32. — În scopul realizării celor de mai sus, Direcțiunea Statelor din Ministerul Finanțelor, în colaborare cu Direcțiunea Băncii de Credit pentru Investiții, va reexamina structura și statele personalului din Centrală și sucursalele sale și vor stabili numărul necesar al personalului tehnic calificat.

Art. 33. — Vicepreședintele Consiliului de Miniștri și ministrul finanțelor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei hotărâri.

INSTRUCȚIUNI

pentru aplicarea hotărârii Consiliului de Miniștri cu Nr. 1.113, publicată în Buletinul Oficial Nr. 72 din 18 Noembrie 1949 privind măsurile speciale necesare finanțării și asigurării unui control sistematic asupra mersului investițiilor publicate în B. Of. Nr. 82 din 23 Octombrie 1949

Având în vedere dispozițiunile legii Nr. 225, publicată în Monitorul Oficial Nr. 202 din 1 Septembrie 1948, pentru organizarea Băncii de Credit pentru Investiții și în baza dispozițiunilor hotărârii Consiliului de Miniștri Nr. 1.113, publicată în Buletinul Oficial Nr. 72 din 18 Noembrie 1949, privind măsurile speciale necesare finanțării și asigurării unui control sistematic asupra mersului investițiilor, se stabilesc următoarele Instrucțiuni de aplicare a acestei hotărâri:

I. Finanțarea investițiilor

Art. 1. — Finanțarea lucrărilor de investiții, cuprinse în Planul anual de Investiții, aprobat de Guvern, se face de către Banca de Credit pentru Investiții și se realizează de către această Bancă prin Centrala și Sucursalele sale sau prin Sucursalele Băncii Republicii Populare Române, Banca de Stat.

Art. 2. — Fondurile pentru investiții ale Intreprinderilor și Organizațiilor economice care au conturi deschise la Banca Sovieto-Română și care realizează investițiunile în contul cotelor de amortizare sau din alte izvoare pe care le posedă sau care li se pun la dispoziție

(inclusiv cele provenite din credite pe termen lung) urmează a se păstra la Banca Sovieto-Română.

Finanțarea și controlul investițiilor acestor întreprinderi se efectuează de către Banca Sovieto-Română.

Art. 3. — Comisiunea de Stat a Planificării transmite Ministerului Finanțelor Planul anual de investiții, precum și planurile trimestriale aprobate de Guvern, iar Ministerul Finanțelor comunică la rândul său aceste planuri Băncii de Credit pentru Investiții spre executare.

Ministerele, după aprobarea Planului de către Guvern, vor trimite direct Băncii de Credit pentru Investiții planurile anuale pentru lucrările de construcții din sectorul respectiv, după modelul anexat (Anexa Nr. 1).

În baza datelor primite de la Ministerul Finanțelor, Banca de Credit pentru Investiții comunică Sucursalelor sale sau Sucursalelor B. R. P. R. sumele limită ale alocațiilor anuale sau trimestriale.

Fără această comunicare prealabilă a Băncii de Credit pentru Investiții, Sucursalele B. C. I. sau B. R. P. R. nu pot deschide finanțarea lucrărilor.

Art. 4. — În cazurile în care, în temeiul hotărârii Guvernului, se vor introduce modificări sau completări în Planul de Investiții, Comisiunea de Stat a Planificării va comunica Ministerului Finanțelor, în termen de trei zile, toate datele pentru efectuarea rectificărilor în Planul de lucrări inițial comunicat acestuia.

Ministerul Finanțelor va comunica de îndată aceste modificări Băncii de Credit pentru Investiții.

Art. 5. — Banca de Credit pentru Investiții finanțează toate felurile de investiții (inclusiv case de locuit, investiții comunale și edilitare) ale întreprinderilor, organizațiilor economice și instituțiilor de Stat, centrale și locale, prevăzute în Planul anual de Investiții aprobat de Guvern.

Art. 6. — Finanțarea investițiilor se face pe baza listelor de poziții din Planul anual aprobat de Guvern, în limita sumelor prevăzute în acest Plan pentru fiecare poziție în parte.

Alocațiile de fonduri prevăzute în Plan pe poziții se consideră maximele. Banca va deschide finanțarea până la limita sumelor din deviz, în cazul când valoarea acestuia nu depășește plafonul poziției.

Atunci când executarea lucrărilor de construcții durează mai mult de un an, se va ține seamă la deschiderea finanțării de cheltuielile făcute în cursul anilor precedenți. Pentru terminarea acestor lucrări se vor pune la dispoziția întreprinderilor pe anul în curs numai sumele necesare, care nu vor fi mai mari decât diferența între valoarea totală a devizului și sumele plătite în anii precedenți în contul acestui deviz.

În cazul când poziția cuprinde mai multe lucrări, întreprinderile, organizațiile economice și instituțiile de Stat sunt obligate să comunice Băncii care execută finanțarea numărul lucrărilor și valoarea din plan a fiecăreia.

Atunci când se constată erori sau omisuni în devizele inițiale, întreprinderile, organizațiile economice sau instituțiile de Stat vor întocmi devize suplimentare care vor fi aprobate în condițiile art. 10 din prezentele Instrucțiuni.

În niciun caz Banca finanțatoare nu poate finanța devize suplimentare care depășesc alocația din Plan pentru poziția respectivă.

Art. 7. — Ministerul Finanțelor va stabili, pe baza listelor de poziții înaintate de Comisiunea de Stat a Planificării, în fiecare trimestru, sumele alocate pentru investiții pe trimestrul respectiv.

Art. 8. — Pentru obținerea fondurilor necesare executării investițiilor, întreprinderile, organizațiile economice și instituțiile de Stat sunt obligate a prezenta Băncii finanțatoare următoarele acte:

a) Extras certificat de pe Planul anual de lucrări de investiții (Anexa Nr. 1);

b) Tabel specificativ pe obiecte și cheltuieli privitoare la lucrările de investiții cuprinse în Plan, conform modelului (Anexa Nr. 2);

c) Copie certificată, ca mai sus, de pe devizele aprobate.

Art. 9. — Prin „Construcții“ se înțeleg și lucrările de montaje și instalații.

Art. 10. — Devizele pentru lucrările de investiții se aprobă de Ministerul tutelar. Cele cu o valoare de peste 50 milioane lei, se aprobă de Consiliul de Miniștri.

După aprobare, un exemplar al devizelor (copie certificată) se va trimite direct Băncii de Credit pentru Investiții de către Ministerul interesat.

Art. 11. — In caz de modificare a Planului de Investiții în conformitate cu art. 4 din prezentele Instrucțiuni, Intreprinderea, Organizațiunea economică sau Instituția de Stat este obligată să înainteze Băncii de Credit pentru Investiții documentația dela punctele a—c din art. 8 de mai sus, privitoare la aceste modificări.

Art. 12. — Actele indicate la art. 8 de mai sus se verifică de Banca finanțatoare în termen de trei zile dela primirea lor și în cazul când sunt conforme cu Planul de Investiții aprobat de Guvern și cu normele Băncii, se hotărăște finanțarea și se comunică Intreprinderii, Organizațiunii economice, Instituției de Stat precum și Centralei Băncii de Credit pentru Investiții.

Banca de Credit pentru Investiții va comunica periodic Ministerelor interesate și Ministerului Finanțelor situația deschiderii finanțărilor la termenele și în ordinea cerută de Ministere.

Art. 13. — In cazul când actele înaintate de Intreprinderi, Organizațiuni economice și Instituții de Stat nu sunt conforme cu Planul de Investiții aprobat de Guvern și cu legile sau normele Băncii, Banca finanțatoare va arăta toate lipsurile și va cere întreprinderilor înlăturarea acestor lipsuri.

Art. 14. — Toate fondurile (atât cele bugetare cât și cele din afara bugetului) ce se dirijează prin Banca de Credit pentru Investiții pentru finanțarea investițiilor Intreprinderilor, Organizațiilor economice și Instituțiilor de Stat, se pun la dispoziția acestora cu titlu nerambursabil.

Banca de Credit pentru Investiții va putea acorda și credite rambursabile (pe termen lung) potrivit normelor hotărâte de Consiliul de Miniștri.

Art. 15. — Banca de Credit pentru Investiții își procură fondurile din:

- a) Alocații bugetare;
- b) Vărsămintele cotelor de amortizare ale Intreprinderilor și Organizațiilor economice de Stat;
- c) Alte surse ce vor putea fi stabilite.

Art. 16. — Ordinea de folosire a fondurilor de către Banca de Credit pentru Investiții va fi:

- a) Fondurile provenite din amortismente;
- b) Alocații bugetare.

Art. 17. — Fondurile destinate investițiilor și rămase necheltuite până la 31 Decembrie al fiecărui an, nu mai pot fi utilizate, iar conturile de finanțare se închid.

Mijloacele bănești neutilizate, restul din avansuri sau soldurile debitoare, se trec în contul finanțării anului viitor.

Dacă întreprinderile sau antreprizele nu au mai executat lucrări în cursul lunii Decembrie sau au executat lucrări de o valoare mai mică decât avansul rămas asupra lor, sunt obligate ca cel mai târziu până la data de 31 Decembrie să deconteze și să restituie suma din avans rămasă necheltuită.

Art. 18. — întreprinderile, Organizațiunile economice sau Instituțiile de Stat sunt obligate să comunice Băncii finanțatoare, valoarea stocului de materiale de investiții rămase neconsumate per 31 Decembrie.

In cazul când lucrările au fost terminate înainte de 31 Decembrie și materialele sau utilajul (ex.: betoniere, schelărie, etc.), procurate din fondurile de investiții și rămase neutilizate, nu au fost încă complet valorificate până la această dată în condițiunile cuprinse în acest articol, vor fi valorificate de îndată, fie prin întrebuintarea lor la alte lucrări de investiții, dacă este cazul, fie prin punerea lor la dispoziția Centralei sau Ministerului tutelar, care le vor repartiza altor întreprinderi.

Materialele planificate rămase neîntrebuintate după terminarea tuturor lucrărilor prevăzute în Planul de Investiții, vor putea fi valorificate prin predare către alte întreprinderi numai cu avizul prealabil al Comisiunii de Stat a Planificării.

In cazul când lucrările de investiții au fost terminate, contravaloarea tuturor materialelor și utilajului rămase la sfârșitul anului, urmează a fi vărsate la Banca ce le-a finanțat, în termen de 24 ore dela data valorificării.

Dispozițiunile din acest articol sunt aplicabile numai atunci când lucrările se execută în regie proprie.

Art. 19. — Intreprinderile de construcții ale Statului și Cooperative de construcții care execută lucrări de construcții (constructori) vor deschide conturi la Banca finanțatoare a beneficiarului de dotație sau credit.

Intreprinderile de construcții sovietice sau sovieto-române, care execută lucrări de construcții pentru beneficiarii de dotații finanțate de Banca de Credit pentru Investiții, vor avea conturi deschise la Sovrombanc, careia îi revine și obligațiunea verificării acestor întreprinderi de construcții.

Pe fișa de poziție a beneficiarului dotației se va indica numărul contului antreprizei.

Al. III. Materialele dirijate rămase neîntrebuintate după terminarea tuturor lucrărilor prevăzute în Planul de Investiții, dacă nu vor putea fi valorificate în cadrul aceluiași Minister sau Institutului Central, vor fi puse la dispoziția Comisiunii de Stat a Planificării, pentru a fi repartizate din nou.

Of. nr. 44 din 13 Aprilie 1951.
circ. 73/80/73 din 18 Apr 1951.

Art. 20. — În cazul când lucrările de investiții se găsesc la o depărtare mai mare de Sucursalele Băncii de Credit pentru Investiții decât de Sucursala Băncii de Stat, finanțarea poate fi efectuată și prin Sucursalele B. R. P. R.

Art. 21. — Sucursalele B. R. P. R. care finanțează lucrări de investiții ca și Sucursalele B. C. I., vor înainta Centralei B. C. I. orice situații li se vor cere.

Sucursalele B. C. I. sau Sucursalele B. R. P. R., după primirea comunicării prevăzută la art. 3, al. 3 din Instrucțiunile de față, vor cere Intreprinderilor, Organizațiilor economice sau Instituțiilor de Stat, prezentarea tuturor actelor enumerate în art. 8 de mai sus și numai după examinarea lor în conformitate cu Instrucțiunile de față, vor deschide finanțarea în limita sumelor comunicate de Centrala B. C. I.

Art. 22. — Directorii Sucursalelor B. C. I. precum și directorii Sucursalelor Băncii de Stat (acolo unde finanțarea se face prin acestea) sunt responsabili pentru justa finanțare și controlează respectarea normelor stabilite în ce privește cheltuirea acestora după destinația lor.

II. Decontarea investițiilor

Art. 23. — Decontările între întreprinderile cliente și întreprinderile care execută investițiile și furnisorii acestora se efectuează potrivit dispozițiilor decretului Nr. 265 din 1949, precum și Instrucțiunilor referitoare la aplicarea decretului de mai sus Nr. 4.273, publicate în Buletinul Oficial Nr. 50 din 29 Iulie 1949, Instrucțiunilor Ministerului Finanțelor Nr. 69.000 din 1 Septembrie 1949, publicate în Buletinul Oficial Nr. 61 din 24 Septembrie 1949 și oricăror altor dispozițiuni ulterioare privind regimul decontărilor.

Art. 24. — Plățile pentru lucrările de investiții se fac la cererea furnizorilor și antreprenorilor (constructorilor), cu acordul (acceptarea) clienților.

Se fac plăți și la cererea beneficiarilor de dotații numai atunci când lucrările se execută de o întreprindere particulară sau când se execută în regie proprie.

Art. 25. — Cererile de plată însoțite de borderouri și de copiile actelor justificative pot fi prezentate de furnisori fie direct la Banca de Credit pentru Investiții, la Sucursalele acesteia sau la Sucursalele Băncii de Stat, care

este Banca beneficiarului de dotație (Banca cumpărătorului), fie la Banca furnisorului, în cazul când acesta se află în altă localitate decât aceea a beneficiarului de dotație.

Art. 26. — Cererea de plată prezentată la Bancă de furnisori și antreprenori, trebuie să cuprindă în mod obligatoriu:

a) Pozițiile din plan pentru care se fac lucrările de investiții (numărul și denumirea), indicându-se suma ce se va plăti dela fiecare poziție;

b) Banca unde se va vira suma în cont (denumirea Băncii, localitatea și numărul contului), în cazul când cererea se prezintă de furnisori sau antreprenori de lucrări;

c) Specificarea în mod vizibil că plata se face pentru „Investiții”. Această specificare se va pune în colțul drept al fiecărei cereri.

Art. 27. — Beneficiarul de dotație este obligat a aduce la cunoștința furnisorului poziția din plan dela care se va face plata.

Aceasta se aduce la cunoștință fie prin contract, fie prin nota de comandă, care vor cuprinde indicațiile dela articolul de mai sus.

Art. 28. — Plățile se vor efectua după ce Banca plătoare va verifica și constata că prețurile cuprinse în documentele prezentate corespund cu cele legal stabilite.

În acest scop, în documentele de plată, întreprinderile furnizoare sunt obligate să indice Băncii când și de cine s'a aprobat prețul sau să arate catalogul de prețuri.

În cazul când prețurile nu corespund, Banca va plăti numai suma calculată cu prețurile legale și va aduce la cunoștința întreprinderii și a organului tutelar cele constatate.

Art. 29. — Întreprinderile, Organizațiile economice și Instituțiile de Stat sunt obligate să întocmească și să comunice Băncii finanțatoare, Planul de cassă pentru sumele în numerar necesare executării lucrărilor de investiții, întocmit în conformitate cu decizia Consiliului de Miniștri Nr. 1.022 din 24 Septembrie 1949 și Instrucțiunile B. R. P. R.

Art. 30. — Sunt admise plăți sub formă de avans, conform decretului lege Nr. 265 din 1949;

a) Pentru lucrările de construcții;

b) Pentru achiziții de produse ale economiei agricole.

Intreprinderile de construcții pot primi prin Banca ce le finanțează, în vederea deschiderii șantiierelor, un avans până la 15% din valoarea lucrărilor anului curent, astfel cum este prevăzut în contract.

În contractele ce se vor încheia între Intreprinderi, Organizațiuni economice și Instituții de Stat și Intreprinderile de construcții, se va prevedea mărimea avansului, — dar nu mai mult de limita stabilită — eșalonarea avansului precum și ordinea recuperării acestuia, care se va face proporțional pe măsura efectuării construcțiilor.

Intreprinderile, Organizațiile economice și Instituțiile de Stat pentru care se execută lucrarea, vor fi denumite în contract „clienți”, iar Intreprinderile de construcții „constructori”.

Art. 31. — Pentru acordarea avansurilor constructorul este obligat să depună un exemplar, în copie certificată, de pe contractul de antrepriză.

Art. 32. — Antreprenorul particular sau furnisorul particular poate obține plata la Bancă numai în baza unei dispozițiuni exprese a beneficiarului de dotație.

Art. 33. — Plata sumelor din dotații și credite, inclusiv a acelor provenite din avansuri, se execută numai pe bază de acte justificative legale (documente de plată: facturi, state de salarii, scrisori de trăsură, acte de vânzare-cumpărare, situații de lucrări, etc.).

Art. 34. — Lucrările executate de către constructori în curul lunii, se iau în primire de către clienți (Intreprinderi, Organizațiuni economice sau Instituții de Stat) pe baza unui act de recepție semnat de ambele părți (Anexa Nr. 3).

Banca finanțatoare achită conturile lunare ale constructorilor pentru lucrările executate, în măsura în care au fost acceptate, anexându-se la acestea în mod obligatoriu, actul de recepție.

Banca finanțatoare poate dispune verificarea la șantiere în vederea constatării concordanței între situațiile de plată și lucrările executate.

Art. 35. — Lucrările executate în prima și a doua decadă se achită pe baza situațiilor provizorii, întocmite de constructori și acceptate de clienți, fără anexarea actelor de recepție.

Sumele plătite pe baza acestor situații se lichidează integral la sfârșitul lunii cu ocazia achitării conturilor lunare, potrivit art. 34 de mai sus.

Antreprenorul este obligat ca în situațiile lunare să prevadă sumele achitate de Bancă în primele 2 decade.

Banca dispune plata numai a diferenței între valoarea totală a situației lunare și cea a situațiilor provizorii achitate la 10 și 20 ale fiecărei luni.

Din sumele de plată se vor deduce cotele de avans ce urmează a fi recuperate în conformitate cu Planul prevăzut în contract.

Art. 36. — Clientul este obligat ca în cel mult trei zile lucrătoare dela primirea de către Bancă a contului constructorului, să se pronunțe asupra lui.

În lipsa unei comunicări de acceptare parțială sau refuz integral din partea clientului, contul se consideră acceptat.

În orice caz, decontarea lunară va fi condiționată de prezentarea actului de recepție, prevăzut la art. 34 de mai sus (Anexa Nr. 3).

Art. 37. — Finanțarea lucrărilor de construcții care se efectuează în regie de Intreprinderile, Organizațiile economice sau Instituțiile de Stat, se face precum urmează:

a) În cazul când totalul lucrărilor de investiții executate de întreprindere este mai mic de lei 10.000.000, finanțarea se face de Bancă prin achitarea conturilor (facturilor) și a deconturilor prezentate, în care sunt indicate elementele cheltuielilor (salarii, materiale, instalațiuni, cheltuieli suplimentare, etc.).

Situația (decontul) ce se înaintează la Bancă trebuie să cuprindă date din care să se poată constata respectarea normelor legale cu privire la prețuri și conformarea cu devizele (indicarea numărului și denumirea poziției, cantitatea și valoarea materialelor, etc.).

Recepția acestor lucrări se va face o singură dată, la terminarea lucrării.

b) În cazul când volumul total al lucrărilor executate în regie depășește suma de 10.000.000 lei, plata de către Bancă se va face pe baza actelor lunare de recepție a lucrărilor de construcții, montaje și instalații.

Actele de recepție se întocmesc ca și în cazul lucrărilor efectuate în antrepriză, cu deosebirea că vor fi semnate în locul conducerii antreprizei, de conducătorul șantieru-

lui, iar de primirea lucrărilor, de directorul întreprinderii, organizațiunii economice sau Instituției de Stat pentru care se execută lucrarea.

Art. 38. — Pentru lucrările executate în regie, oricare ar fi valoarea lor, Banca finanțatoare poate acorda avansuri până la 15% din valoarea lucrărilor anului curent prevăzute în Planul de Investiții.

Recuperarea avansurilor se face pe măsura executării lucrărilor, pe baza unui plan aprobat de Bancă și care face obiectul unei clauze din contractul pentru acordarea dotației.

Art. 39. — Avansurile se pun la dispoziția întreprinderilor de construcții sau beneficiarilor de dotații (în cazul când lucrările se execută în regie), numai după deschiderea finanțării și se determină în funcție de valoarea lucrărilor, stabilite prin plan, pe anul în curs.

III. Controlul investițiilor

Art. 40. — Întreprinderile, Organizațiile economice și Instituțiile de Stat sunt obligate să îndeplinească toate condițiunile prevăzute de prezentele Instrucțiuni și să-și țină evidența contabilă în conformitate cu normele legale în vigoare.

Evidența contabilă se va ține atât pentru lucrările în curs de execuție cât și pentru materialele achiziționate și avansurile date, deschizându-se conturi analitice.

Instituțiile de Stat vor ține evidența pozițiilor din plan pe articole bugetare.

În cazul când în cadrul aceleiași poziții sunt cuprinse mai multe lucrări, evidența lucrărilor se va ține pe fișe separate pentru a se putea urmări respectarea devizelor.

Art. 41. — Actele privind cheltuielile de investiții vor fi păstrate pe poziții din plan, în dosare separate de acelea pentru producție.

Art. 42. — Pentru materialele consumate din magazie, se vor păstra la dosarul poziției din planul de investiții, bonurile de ieșire a materialelor.

Art. 43. — Pentru manoperă se vor întocmi ștate de salarii separate de acelea pentru producție.

Art. 44. — Toate actele privitoare la investiții vor purta vizibil mențiunea „Investiții“.

Art. 45. — Până cel mai târziu la 7 ale lunii următoare, întreprinderile sunt obligate să trimită la Banca finanțatoare, pentru luna expirată, situația de executare a lucrărilor și utilizarea sumelor puse la dispoziție de aceasta (Anexa Nr. 5) precum și orice alte situații pe care le va cere Banca de Credit pentru Investiții.

Art. 46. — Banca de Credit pentru Investiții verifică respectarea executării proiectelor și devizelor precum și a disciplinei financiare și de plan în conformitate cu legile și dispozițiunile în vigoare. Controlul se execută atât la Întreprinderile, Organizațiunile economice și Instituțiile de Stat (beneficiarii de dotații) cât și la constructori.

Art. 47. — Banca de Credit pentru Investiții, fără a se amesteca în activitatea operativă și gospodărească a întreprinderilor (clienți și constructori), are dreptul să controleze:

- a) Respectarea executării proiectelor și devizelor, și
- b) Respectarea disciplinei financiare și de plan.

În acest scop ea este în drept:

1. Să facă cercetări pe șantiere și la întreprinderile de construcții.
2. Să procedeze la măsurarea lucrărilor executate.
3. Să ceară prezentarea tuturor documentelor și registrelor.
4. Să ceară și alte situații anuale sau periodice care se referă la lucrările de investiții.

Art. 48. — Executarea controlului se face în următoarele două faze:

- a) Controlul preventiv;
- b) Controlul posterior sau postoperativ.

Art. 49. — Controlul preventiv se execută:

a) Înainte de deschiderea finanțării, prin:

— Confruntarea documentației trimisă de Întreprinderi, Organizațiunii economice și Instituții de Stat, cu acelea trimise de Ministerele tutelare și de Ministerul Finanțelor;

— Verificarea existenței planurilor, proiectelor și devizelor pentru lucrările de investiții capitale, legal aprobate;

b) Cu ocazia prezentării documentelor de plată.

Verificarea se face la Banca finanțatoare și, oricâte ori se va găsi necesar, și pe teren, urmărind:

- realitatea și legalitatea documentelor;
 - încadrarea cheltuielilor în plan și deviz;
 - exactitatea prețurilor (dacă prețurile corespund cu cele legal stabilite);
 - concordanța între situațiile de plată și lucrările executate.
- c) Concomitent cu executarea lucrărilor asupra:
- respectării planului și alocațiilor prevăzute în el;
 - respectării proiectelor, devizelor și a prețurilor prevăzute în ele;
 - întăririi principiului gospodării chibzuite și asupra economiei în cheltuirea fondurilor;
 - lichidării lipsei de spirit gospodăresc și a cheltuielilor neproductive;
 - respectării legilor și dispozițiilor privitoare la administrarea, manipularea și înregistrarea fondurilor de investiții;
 - respectarea întocmirii și trimiterii în termen de către întreprindere a planului de trezorerie și a planului de casă pentru investiții;
 - necesității cheltuielilor suplimentare solicitate sau aprobate întreprinderii;
 - corespondenței cheltuielilor contabile cu realizările pe teren.

Banca finanțatoare efectuează de asemenea în mod sistematic cercetări la șantiere în ce privește data și ordinea începerii și terminării lucrărilor prevăzute în plan, iar în caz de abateri raportează organelor tutelare.

Art. 50. — Controlul posterior se execută de Banca de Credit pentru Investiții, prin organele sale, după terminarea lucrării și urmărește, în afară de cele arătate la art. 47 și 49, următoarele:

- recepționarea lucrărilor conform normelor legale în vigoare;
- legalitatea și regularitatea tuturor cheltuielilor efectuate pentru construcții, atât din punct de vedere al concordanței cu alocațiile după deviz, cât și din punct de vedere al oportunității lor economice;
- întreprinderile sunt obligate să comunice Băncii finanțatoare, cu cel puțin 15 zile înainte, locul, ziua și ora la care se va face recepția definitivă, indicând lucrarea ce va fi recepționată și valoarea ei;

— Banca, atunci când apreciază, va putea trimite un delegat care să ia parte la recepție făcând observațiunile sale în procesul-verbal de recepție.

Art. 51. — După terminarea și recepționarea fiecărei lucrări, întreprinderile sunt obligate să comunice Bancii finanțatoare totalul cheltuielilor făcute cu lucrarea respectivă, menționând în același timp:

1. Economii realizate față de alocația din plan sau depășirile față de plan;
2. Restituirea către Banca finanțatoare a sumelor rămase neutilizate, precum și disponibilitățile pentru investiții aflate în casa întreprinderii;
3. Valoarea materialelor cumpărate pentru lucrările de investiții și rămase neutilizate;
4. Trecerea în contabilitatea întreprinderii a cheltuielilor imputate definitiv pe lucrare la grupa conturilor „mijloace de bază” și descărcarea conturilor de finanțare.

Art. 52. — Cu ocazia cercetărilor, Banca de Credit pentru Investiții este obligată să verifice la șantiere și la întreprinderile de construcții, conformitatea cheltuielilor cu necesitățile reale și, în cazul când sunt cheltuieli suplimentare față de deviz, să informeze Ministerul tutelar, Ministerul Finanțelor și Comisia de Stat a Planificării, făcând propuneri.

Art. 53. — Banca finanțatoare nu efectuează controlul prețurilor în vigoare, în ce privește legalitatea și corespondența lor, la plata sumelor destinate achizițiilor de obiecte și efectuării de lucrări a căror valoare nu trece de 10.000 lei.

În aceste cazuri, controlul se face direct de către organele tutelare ale întreprinderii, Instituțiunii sau Organizațiunii economice respective.

Art. 54. — În afară de controlul utilizării fondurilor de investiții, Banca finanțatoare exercită și controlul executării planului de casă privind sectorul investițiilor.

Art. 55. — Banca de Credit pentru Investiții este obligată să comunice periodic Comisiunii de Stat a Planificării, Ministerului de Finanțe și Ministerelor tutelare (pentru sectorul respectiv al economiei naționale) situația realizării investițiilor.

În acest scop, Sucursalele Băncii de Credit pentru Investiții, ale Băncii de Stat (pentru cazurile când finan-

țarea se face prin acestea) vor îngriji să întocmească și să trimită la timp Centralei Băncii de Credit pentru Investiții, situațiile necesare pentru ca aceasta să poată prezenta organelor superioare mersul executării Planului de investiții (Anexa Nr. 4).

Termenele și formularele prin care se vor face alte comunicări vor fi stabilite de Comisiunea de Stat a Planificării și Ministerul Finanțelor.

Art. 56. — În caz de nerespectare, de către Intreprinderi, Organizațiuni economice și Instituții de Stat a dispozițiilor din prezentele Instrucțiuni, Banca de Credit pentru Investiții ia următoarele măsuri:

a) Suspendă finanțarea până când organul tutelar al Intreprinderii, Organizațiuni economice sau șeful superior al Instituției respective vor lua o hotărâre privind șantierul la care s'au stabilit cazuri de lipsă de spirit gospodăresc în construcții, discordanță flagrantă între fondurile cheltuite și mersul programului de construcții sau alte abateri.

Înainte de aplicarea măsurii de suspendare a finanțării, Banca de Credit pentru Investiții este obligată să prevină, cu 10 zile înainte, pe conducătorul organului tutelar sau pe șeful superior al Instituției, asupra aplicării acestor sancțiuni și asupra motivelor care au determinat măsura luată, sezizând totodată și Comisiunea de Stat a Planificării.

Suspendarea finanțării se va face numai cu avizul conform al Comisiunii de Stat a Planificării;

b) Sezisează Ministerul Public în conformitate cu decretul Nr. 183, publicat în Buletinul Oficial Nr. 25 din 30 Aprilie 1949, pentru „Sanționarea Infracțiunilor Economice”, în cazul când se constată abateri sancționate de acest decret.

Art. 57. — Procesele verbale prin care se constată abaterile prevăzute de art. 56 din prezentele Instrucțiuni, vor fi încheiate de organele de control ale Băncii de Credit pentru Investiții, special împuternicite în acest scop, în conformitate cu art. 12 din decretul Nr. 225 din 1948.

IV. Dispozițiuni finale și transitorii

Art. 58. — Dispozițiunile din prezentele Instrucțiuni se aplică tuturor Băncilor care finanțează lucrări de investiții.

Banca Sovieto-Română va elabora Instrucțiuni proprii pe baza Instrucțiunilor de față, adaptându-le la specificul clientelei sale.

Art. 59. — Toate formularele prevăzute ca anexe în hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 1.113, publicată în Buletinul Oficial Nr. 72 din 18 Noembrie 1949, se vor întocmi conform modelelor anexate la prezentele Instrucțiuni.

Art. 60. — Prezentele Instrucțiuni intră în vigoare cu începere dela 1 Ianuarie 1950.

PLANUL LUCRĂRILOR DE INVESTIȚII PE ANUL 19___

— în mil de lei —

Poziția din plan	DENUMIREA CONSTRUCȚIEI SAU A OBIECTULUI	Total lucrări de investiții	din care (conform costului după deviz)							
			Chelt. pentru constr. indus- triale și utilaj	Chelt. pentru constr. de lo- cuințe	Chelt. pentru constr. comu- nale și utilaj	Chelt. pentru constr. cultu- rale și sociale	Chelt. pentru constr. de pre- gătire cadre	Chelt. pentru construcții pr vind sanatatea publica	Chelt. pt. constr. necesare institu- țiilor de cercetare și științifice	Chelt. pt. constr. de cladiri industriale și comerțului
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Procurarea și instalarea unui concasor	1.000	1.000	—	—	—	—	—	—	—
2	Construirea unui atelier de tâmplărie	10.000	10.000	—	—	—	—	—	—	—
3	Lucrări de proiect	10	10	—	—	—	—	—	—	—
4	Explorare	100	100	—	—	—	—	—	—	—
5	Auto sanitară	500	—	—	—	—	—	500	—	—
6	Constr. unui bloc pt. locuințe muncitori	49.000	—	49.000	—	—	—	—	—	—
	Total	60.610	11.110	49.000	—	—	—	500	—	—

OBSERVAȚIUNI: Anexa Nr. 1 se completează atât de Ministerele tutelare cât și de întreprinderile, organizațiile economice și instituțiile de Stat.
Ministerele tutelare completează coloana 1 pe întreprinderi și pe lucrări, grupate pe Centrale Industriale.
Întreprinderile, organizațiile economice și instituțiile de Stat vor trece în acest tabel toate construcțiile sau furniturile repartizate după scopul cheltuielii, așa cum se poate vedea din exemplul de față.
Lucrările speciale (ca de exemplu: poduri, șosele, tuneluri, etc.), se vor trece în coloana 3.
Totalul coloanei 2 din acest tabel trebuie să fie egal cu totalul coloanei 5 din tabelul Anexa Nr. 2.

OBSEVAȚIUNI: Anexa Nr. 2 se completează de întreprinderile, organizațiile economice și instituțiile de Stat, care solicită deschiderea finanțării. Când este vorba de o lucrare nouă, în capul tabelului se trece denumirea șantierului. Dacă construcția se execută la o întreprindere deja în activitate, se va trece denumirea întreprinderii. Totalul coloanei 3 trebuie să fie egal cu costul total al șantierului conform devizului din capul tabelului. Totalul coloanei a 5-a din acest tabel trebuie să fie egal cu totalul coloanei a 2-a din tabelul Anexa Nr. 1.

1	2	Planul anual (conf. costului după deviz)			8
		5	6	7	
1	Procurarea și instalarea unui concasor	1.000	6.300	1.000	1.000
2	Construcția unui atelier de tâmplărie	30.000	10.000	—	2.500
3	Lucrări de proiectare	100	100	—	—
4	Explorare	500	—	—	—
5	Auto sanitară	500	—	—	500
6	Construcția unui bloc de locuințe muncitorești	50.500	49.000	—	4.000
	Total	82.600	60.610	55.500	—

DENUMIREA OBIECTELOR ȘI A CHELTUIELILOR

1	2	3	4	5	6	7	8
Cost integral după deviz până la începutul anului	Cost integral tehnic la proiect aprobat anexat conform devizului	Executat după deviz c. cost anului	Total	Lucrări de construcții	Lucrări de montaje	Lucrări de instalații	

— în mii lei —

Tabel nominal al lucrărilor de investiții pe anul 1950, pe obiecte și cheltuieli separate

1. Costul total al șantierului cf. devizului
 2. Sau efectuat în total lucrări pe șantier până la începutul anului cf. costului
 3. Sa aprobat șantierului pe anul în curs volumul lucrărilor în sumă de

» 21.990.000
 » 60.610.000

Lei 82.600.000

Se prezintă odată pe an la BCI

ANEXA Nr. 2

CLIENTUL: Intreprinderile „23 August”
 ANTREPRENORUL: Intrepr. de Constr. Nr. 4
 Contractul Nr. 13.820 din 15 Ianuarie 1949

ANEXA Nr. 3
 Se prezintă la sediul Băncii sau filialei, care finanțează, anexat la conturile lucrărilor executate cererea lunară de plată.
 Obiectul ATELIER DE TAMPLARIE
 Costul integral al obiectului conf. devizului 10.000.000 lei.
 Costul lucrărilor executate dela începutul construcției, în prețuri cf. devizului (exclusiv lucrările cuprinse în prezentul act)

ACT Nr. _____
 de recepționarea lucrărilor executate la atelierul de tâmplărie pe luna Martie 1950

— în mii lei —

S'au executat lucrări de a 1 Martie până la 31 Martie 1950

Nr. poz. din plan	Denumirea lucrărilor	Un'tatea de măsură	S'au executat lucrări de a 1 Martie până la 31 Martie 1950		
			Cantit.	Prețul unitar	Costul lucrărilor executate cf. deviz aprobate
1	zidărie	metri cubi	50	4	200
1	instalații sanitare	metri liniari	100	2	200
	Total:				400
	Cheltuieli suplimentare:				10
	Total general:				410

Predat:
 ANTREPRENOR,
 semnătura

Primit:
 CLIENT,
 semnătura

OBSEVAȚIUNI: — Actele de recepție se vor întocmi la sfârșitul fiecărei luni separat pentru fiecare poziție din plan și se vor anexa la cererea de plată prin lucrările executate în cursul lunii.
 — Formularul se completează atât pentru lucrările executate în antrepriză (art. 30) cât și pentru lucrările executate în regie, al căror volum total depășește suma de lei 10.000.000.

OBSERVAȚIUNI — Se întocmește după datele operative (constatate pe teren).
— Sumele din coloana 6 și 7 se exprimă prin totaluri crescânde (din perioadă în perioadă).

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nr. poz. din plan	Denumirea Ministerului și obiectul de investiție	Luna și anul începerii și anul încheierii construcției	Valoarea la începutul anului sau investiției după deviz a finanțării	Suma stabilită pentru finanțare în curs pe anul ceptul anului	Sume puse la dispoziție de banca de la începutul anului	Pentru achitarea lucrărilor de construcție efectuate, materialelor sau a utilajelor achiziționate	Resturi din avansuri nerambursate	Restul mijloacelor disponibile în contul investitorilor
Total:								

(in mii lei)

pe luna _____, anul 19__

execuției finanțării investițiilor pentru toate obiectele finanțate de sucursala

SITUAȚIA

ANEXA Nr. 4

SUCURSALA B. C. I. (B. R. P. R.)

DENUMIREA _____ construcției (șantierului)
 MINISTERUL _____ întreprinderii
 Localitatea _____

ANEXA Nr. 5

SITUAȚIA

utilizării dotațiilor pentru investiții după date operative (constatate pe teren)
 la data de _____

Nr. poz. din plan	DENUMIREA LUCRĂRII	Anul și luna începerii constr.	Sumă prevăzută în deviz	Sume primite de la Banca de la începutul anului pentru investiții	UTILIZAREA SUMELOR REALIZATE DIN DOTAȚII				Executarea planului de investiții în procente după costul din deviz de la începutul construcției	OBSERVAȚIUNI
					Lucrări executate	Materiale în stoc	Avansuri și antreprenori	Sold în casă		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

OBSERVAȚIUNI :

- Totalul coloanelor 6, 7, 8 și 9 trebuie să fie egal cu coloana 5.
- În coloana 10 se va trece stadiul de executare a lucrărilor din punct de vedere fizic, în raport cu costul din deviz.
- Datele privind executarea lucrărilor (coloana 6) se dau prin totaluri crescânde (de la lună la lună), pentru celelalte coloane (7, 8 și 9) după stadiul pe data de 1 a lunii următoare aceleia pentru care se întocmește situația.
- Sumele de la coloanele 6, 7, 8 și 9 în unele cazuri se poate să nu corespundă cu totalul coloanei a 5-a (din cauza unor acreditive deschise, existența unor obligațiuni de debit sau credit și altele), în astfel de cazuri aceste nepotriviri vor trebui să fie explicate în coloana 11 — Observațiuni.

159 .A .

11
11

[Handwritten signature]

160

[Handwritten scribbles and a long diagonal line across the page]

161

Alh

BULETINUL OFICIAL AL REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

Anul III. — Nr. 49

Vineri 27 Aprilie 1951

S U M A R :

Nr. publicației

Pagina

Nr. publicației

Pagina

Decrete Prezidiale

Ministerul Finanțelor

Decret Nr. 59 pentru reglementarea planificării și finanțării investițiilor la instituțiile bugetare, întreprinderile și organizațiile economice de Stat 541—544

7.725. — Instrucțiuni privind înregistrarea statelor de funcțiuni, fondurilor de salarii și a cheltuielilor administrative-gospodărești pe anul 1951 544—508

DECRETE PREZIDIALE

PREZIDIUL MARI ADUNARI NAȚIONALE A REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

În temeiul art. 44, pct. 2 și art. 45 din Constituția Republicii Populare Române,

Văzând Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 348 din 18 Aprilie 1951,

Emite următorul

DECRET Nr. 59

pentru reglementarea planificării și finanțării investițiilor la instituțiile bugetare, întreprinderile și organizațiile economice de Stat

Art. 1. — Investițiile, din punct de vedere al planificării și finanțării, se împart în:

- investiții centralizate și
- investiții necentralizate.

Investițiile cuprinse în planul de Stat se numesc investiții centralizate.

În afara investițiilor prevăzute în planul de Stat, întreprinderile, organizațiile economice și instituțiile pot executa și alte investiții cu efect economic imediat sau care satisfac nevoi reale ale acestora. Aceste investiții sunt denumite investiții necentralizate.

Art. 2. — Din punct de vedere al importanței lor, în economia națională și în vederea asigurării unui control direct al Guvernului asupra investițiilor mai

importante din Planul de Stat, investițiile centralizate se împart în:

- investiții peste limită și
- investiții sub limită.

Investițiile peste limită sunt acelea al căror cost după deviz depășește limitele stabilite în mod diferențiat pe ramuri economice sau grupe de lucrări, precum și acele investiții cu destinație specială, pe care acest Decret le consideră ca investiții peste limită, indiferent de costul lor.

Toate celelalte investiții centralizate sunt investiții sub limită.

Art. 3. — Sunt asimilate cu investițiile:

- Cheltuielile pentru: explorări, prospecțiuni, lucrări geodezice și cercetări științifice, în legătură cu lucrările de investiții;
- Cheltuielile pentru lucrările de proiectare privind investițiile;
- Cheltuielile pentru îmbunătățiri funciare;
- Cheltuielile pentru întreținerea și instruirea cadrelor angajate la întreprinderi noi aflate în construcție, însă numai până la punerea lor în funcțiune;
- Cheltuielile cu personalul administrativ și tehnic al întreprinderilor noi în construcție, însă numai până la punerea lor în funcțiune;
- Cheltuielile cu personalul angajat special sau detașat permanent de către întreprinderile, organizațiile economice sau instituțiile existente, pentru controlul și supravegherea lucrărilor de construcții și montaje ce se execută în antrepriză;
- Cheltuielile pentru demontarea, transportul și remontarea mijloacelor de bază transferate,

165
163

Art. 4. — Nu sunt considerate investiții mijloacele de bază de natura obiectelor de inventar, al căror cost este sub lei 6.000 pe bucată, sau mijloacele de bază cu o durată de serviciu sub un an, indiferent de costul lor.

Art. 5. — Investițiile peste limită se cuprind în mod distinct fiecare din ele, în Planul de Stat, în cadrul listelor nominale de investiții depuse de Ministere și Instituții Centrale și se aprobă de Consiliul de Miniștri în același timp cu Planul de Stat, cu avizul Comisiunii de Stat a Planificării.

Art. 6. — Investițiile sub limită vor figura în Planul de Stat numai ca sume în cadrul unor poziții globale și se aprobă de Consiliul de Miniștri, cu avizul Comisiunii de Stat a Planificării, odată cu aprobarea investițiilor peste limită. Separarea acestor poziții pe obiecte se va face de către Ministere și Instituții Centrale.

Art. 7. — În listele nominale ale lucrărilor de investiții ce se aprobă de Consiliul de Miniștri se includ investițiile peste limită.

Lista nominală anuală a investițiilor trebuie să cuprindă:

1. Denumirea și locul investiției;
2. Capacitatea de producție;
3. Data începerii și terminării investiției;
4. Valoarea completă după deviz a investiției ce se execută;

5. Valoarea probabilă a lucrărilor executate până la 1 Ianuarie a anului ce se planifică;

6. Planul investiției pe anul ce se planifică;

- a) volumul lucrărilor după valoarea din deviz;
- b) capacitatea de producție ce se pune în funcțiune;
- c) valoarea fondurilor de bază ce se pun în funcțiune;
- d) Termenul punerii în funcțiune.

Felul documentației ce s'a aprobat, organul care aprobat-o și data aprobării.

Consiliul de Miniștri aprobă numai indicii dela punctele 1, 2, 3, 4 și 6.

Art. 8. — În listele nominale de investiții nu se poate înscrie nicio investiție până ce proiectele și devizele respective nu sunt aprobate de Miniștri sau Șefii Instituțiilor Centrale.

Pentru anumite investiții, în lipsa proiectelor și devizelor, Comisiunea de Stat a Planificării va putea propune sau aviza înscrierea lor în listele nominale, dacă pentru aceste investiții există cel puțin ante-proiecte aprobate de Miniștri sau Șefii Instituțiilor Centrale.

Anteproiectele, proiectele și devizele, înainte de a fi aprobate de Miniștri sau Șefii Instituțiilor Centrale, vor trebui să aibă avizul Consiliilor tehnico-științifice respective.

Art. 9. — Miniștrii și Șefii Instituțiilor Centrale vor depune la Comisiunea de Stat a Planificării, pentru Consiliul de Miniștri, listele nominale anuale ale investițiilor peste limită, cu documentația stabilită; iar pentru investițiile sub limită, un memoriu, în care se va indica volumul, destinația și structura cheltuielilor pe anuri.

Art. 10. — Comisiunea de Stat a Planificării, pe baza materialului prevăzut la art. 9, prezintă Consiliului de Miniștri avizul său cu privire la listele nominale ale investițiilor peste limită, precum și cu privire la volumul, destinația și structura investițiilor sub limită.

Art. 11. — Sunt investiții peste limită acelea al căror cost după deviz depășesc următoarele limite valorice:

A. Industrie

	In mil. lei
Intreprinderi carbonifere	60
Intreprinderi petrolifere	90
Exploatari de minerale și minereuri	40
Intreprinderi de metalurgie feroasă și neferoasă	90
Intreprinderi de construcții de mașini și electro-tehnice	60
Centrale electrice	100
Rețele de transmisiuni electrice	60
Lărgirea și reconstrucția centralelor electrice în funcțiune	20
Intreprinderi auxiliare și de reparații pt. transport: feroviar, pe apă, auto și aerian	20
Intreprinderi ceco-chimice și chimie de bază	60
Intrep. industr. de cauciuc și a cauciucului sintetic	40
Intreprinderi prelucr. de grăsimi, uleiuri vegetale și parfumerii	20
Intreprinderi de lacuri și vopsele	20
Intreprinderi chimico-farmaceutice	20
Intrepr. din industr. fotografică și cinematografică	40
Intrepr. pt. fabric. cimentului și a materialelor refractare	50
Intrepr. pt. fabric. de cărămizi, țigle, olane, asbest, var, ipsos, teracotă, carton asfaltat, cretă, sticlărie, faianță, porțelan și alte materiale de construcții	30
Intrepr. pt. valorificarea pădurilor și pt. prelucrarea lemnului	20
Intrepr. pt. fabricarea hârtiei, cartonului și mucavelei	40
Stații de egrenat bumbac	30
Intreprinderi textile	60
Intrepr. de confecțiuni din textile, piele și pt. fabricarea încălțămintei din piele	40
Fabrici de zahăr	60
Fabrici pentru prelucrarea cărnii	60
Fabrici de conserve	40
Fabrici de alcool, amidon și melasă	30
Mori pt. măcinat făină și fabrici de pâine	30
Fabrici de paste făinoase	30
Intrepr. pt. fabr. uleiului și untului	20
Intrepr. pt. prelucrarea fructelor și legumelor	20
Celelalte întreprinderi industriale	20

Intreprinderi noi sau secțiuni noi la întreprinderile în funcțiune, în scopul organizării unor noi produse, indiferent de costul lor.

B. Transporturi și Telecomunicații

	In mil. lei
Intreprinderi centrale și întreprinderi auxiliare	60
Terasamente	60
Lucrări de artă	60
Lucrări pt. construcții de căi fluviale	40
Lucrări la porturile existente	20
Drumuri pt. auto și hipo de interes republican	40
Lucrări pentru poduri și drumuri	10
Intrepr. și ateliere de reparațiuni auto și garaje	20
Linii de telecomunicații interurbane și orașenești	20
Instalarea cablurilor	60
Construcții civile pentru transporturi și comunicații (oficii de comunicații, gări)	20
Alte construcții	20

Toate construcțiile noi, feroviare, de căi ferate principale sau secundare și electrificarea căilor ferate, porturi maritime și fluviiale, linii aeriene noi, centrale telefonice automate și posturi de radioemisiune, indiferent de costul lor.

C. Agricultură

Toate stațiunile de mașini și tractoare, precum și gospodăriile agricole de Stat noi înființate, indiferent de costul lor.

Lucrări de irigare și ameliorare, al căror cost depășește suma de 40 mil. lei.

Celelalte investiții în agricultură, al căror cost depășește suma de 20 mil. lei.

D. Comerț

Întreprinderi comerciale și depozite al căror cost depășește suma de 20 mil. lei.

E. Construcții comunale și locuințe

	In mil. lei
Case de locuit și cămine	20
Case de odihnă	10
Hoteluri, indiferent de costul lor.	

Toate lucrările noi pentru alimentarea cu apă, rețele de canalizări, construirea de tramvaie și centrale electrice cu o putere de la 500 kw. în sus.

Lărgirea și reconstrucția apeductelor, canalizărilor și tramvaielor, al căror cost depășește 20 mil. lei.

F. Construcții sociale

	In mil. lei
Case de cultură și cluburi	10
Stadioane	10
Parcuri de cultură și odihnă	20

G. Construcții medicale și sanitare

Spitale și sanatorii	20
Dispensare, policlinici și ambulatorii	20
Croșe, case de nașteri	10

H. Construcții școlare și de învățământ

Școli, indiferent de costul lor.	
Școli tehnice, instituții de învățământ superior, institute (clădiri școlare)	20
Teatre și circuri	toate
Cinematografe peste 300 locuri	10

I. Construcții științifice

Institutele de cercetări științifice	20
Biblioteci, muzee și arhive	10

J. Construcția de imobile pentru instituții

Toate clădirile a căror valoare depășește suma de 20 milioane lei.

Art. 12. — Proiectele și devizele privind investițiile centralizate se aprobă în modul următor:

a) Pentru investiții peste limită de către Miniștri și Șefii Instituțiilor Centrale;

b) Pentru investiții sub limită de către:

— Miniștri și Șefii Instituțiilor Centrale, indiferent de costul lor, la Miniștere, Instituții Centrale, Întreprinderi și organizațiuni economice de interes general;

— Miniștri și Șefii Instituțiilor Centrale, privind investițiile ale căror cost după deviz depășește suma de 5.000.000 lei, la Sfaturi Populare și la întreprinderi și organizațiuni economice de interes local;

— Comitetele executive ale Sfatului Populare Regional și ale Orașelor de subordonare Republicană, privind investițiile al căror cost după deviz nu depășește suma de 5.000.000 lei, la Sfaturi Populare și la întreprinderi și organizațiuni economice de interes local.

Art. 13. — Finanțarea investițiilor centralizate se va face din:

a) Alocații din bugetul Statului;

b) Vărsăminte din cotele de amortizare ale mijloacelor de bază din întreprinderi și organizații economice potrivit normelor legale în vigoare;

c) Vărsăminte din cotele de beneficii ale întreprinderilor și organizațiilor economice, potrivit normelor legale în vigoare;

d) Sumele ce se trec în planurile financiare sau în planurile de cheltuieli în cadrul mobilizării resurselor interne;

e) Sumele realizate din lichidarea mijloacelor de bază din întreprinderi și organizații economice.

Art. 14. — Fondurile prevăzute la art. 13, afară de cele prevăzute la lit. d de mai sus, vor fi depuse la Banca Specială pentru finanțarea investițiilor și administrate de aceasta. Finanțarea investițiilor centralizate se face de către Banca Specială pentru finanțarea investițiilor, în conformitate cu normele stabilite prin Hotărârea Consiliului de Miniștri.

Art. 15. — Din suma totală a investițiilor centralizate, Miniștrii și Șefii Instituțiilor Centrale au dreptul să țină la dispoziția lor o rezervă nedistribuită până la 3%, în așa fel, ca nicio investiție peste limită să nu fie redusă cu mai mult de 3%. Această rezervă de 3% se va distribui după necesități, de cel ce au reținut-o numai pentru investiții la întreprinderi și organizațiuni economice.

Art. 16. — Investițiile necentralizate la întreprinderile și organizațiunile economice se finanțează, după caz, din următoarele surse:

— cote din beneficii lăsate special în acest scop;

— cote din beneficiile secțiilor de prelucrare a deșeurilor în obiecte de larg consum;

— cote din fondul directorial.

Art. 17. — Investițiile necentralizate, precum și proiectele și devizele respective se aprobă de:

— Directorii întreprinderilor și organizațiilor economice până la suma de 1.000.000 lei, iar din fondul directorial, nelimitat.

— Directorii Generali ai Direcțiilor Generale de întreprinderi din Miniștere, precum și de Comitetele Executive ale Sfatului Populare Regional sau ale Orașelor de subordonare Republicană, de la suma de lei 1.000.000 până la suma de 5.000.000 lei.

— De Miniștri pentru Investițiile al căror cost depășește suma de 5.000.000 lei.

Dacă fondurile de finanțare, potrivit dispozițiilor legale de finanțare sunt la dispoziția Miniștrilor sau Sfaturilor Populare, aprobarea se dă de Miniștrii sau Comitetele Executive ale Sfaturilor Populare Regionale sau ale Orașelor de subordonare Republicană.

Art. 18. — Cei îndreptățiți a aproba investițiile necentralizate vor trebui să constate în prealabil și pe proprie răspundere dacă:

- au efect economic imediat sau satisfac nevoi reale;
- sunt corespunzătoare surselor de finanțare create în acest scop și există proiecte și devize aprobate;
- mijloacele financiare și materiale sunt asigurate.

Art. 19. — Fondurile prevăzute de art. 16, create în vederea finanțării investițiilor necentralizate pentru întreprinderi și organizații economice, se păstrează în conturile de plăți ale destinatarilor la bancă.

Pentru acele investiții a căror valoare după deviz depășește suma de lei 2.000.000, fondurile se virează în mod obligatoriu la Banca Specială pentru Finanțarea Investițiilor.

Art. 20. — Limitele stabilite în prezentul Decret pot fi modificate prin Hotărârea Consiliului de Miniștri.

Art. 21. — Banca de Stat și Banca Specială pentru Finanțarea Investițiilor vor finanța aceste investiții necentralizate după aceleași norme ca și cele pentru investițiile centralizate, iar controlul executării lor și respectarea prețurilor legale cade în sarcina Ministerelor, Instituțiilor Centrale și Sfaturilor Populare.

Art. 22. — Ministerele, Instituțiile Centrale și Sfaturile Populare Regionale și ale Orașelor de subordonare Republicană vor înainta Comisiunii de Stat a Planificării și Ministerului Finanțelor dări de seamă trimestriale asupra realizării investițiilor, până la 15 ale lunii următoare fiecărui trimestru pe formular model.

Art. 23. — Instituțiile bugetare, întreprinderile și organizațiile economice de Stat nu pot executa investiții decât în condițiile Decretului de față, abaterile fiind sancționate potrivit legilor penale.

Art. 24. — Decretul Nr. 52, publicat în Monitorul Oficial, partea I, Nr. 34 din 10 Februarie 1949 și Decretul Nr. 28, publicat în Buletinul Oficial Nr. 7 din 26 Ianuarie 1950, precum și orice alte dispoziții contrarii prezentului Decret, se abrogă.

Dat în București la 26 Aprilie 1951.

C. I. PARHON
MARIN FLOREA IONESCU

Vicepreședintele Consiliului de Miniștri,
și Ministru al Finanțelor,

Vasile Luca

Președintele Comisiei de Stat a Planificării,
Miron Constantinescu

Ministrul Construcțiilor
și al Industriei Materialelor de Construcții,

Gh. Hossu

Ministrul Justiției,
Stelian Nițulescu

MINISTERUL FINANTELOR

INSTRUCȚIUNI

privind înregistrarea statelor de funcțiuni, fondurilor de salarii și a cheltuielilor administrativogospodărești pe anul 1951

În conformitate cu Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 170 din 17 Februarie 1950, publicată în Buletinul Oficial Nr. 14 din 18 Februarie 1950, toate a Ministerelor, Instituțiile, Întreprinderile, Organizațiile economice de Stat și cooperatiste, cum și organizațiile sociale, care sunt finanțate fie direct, fie sub formă de dotații din bugetul de Stat sau din bugetele locale, sunt obligate să prezinte organelor financiare spre înregistrare, statele de funcțiuni, fondurile de salarii și planurile cheltuielilor gospodărești.

În cadrul fondului de salarii, intră următoarele plăți: Salarii tarifare, suplimentul de plată pentru condiții grele de muncă, prime de tehnicitate, premii din fondul premial, (în afara celor plătite din fondurile speciale), ore suplimentare, sporurile de noapte, sporuri de periclitare, indemnizațiile Corpului Didactic, plata suplimentară pentru muncile prestate în condiții speciale (în regiuni muntoase), plata ajutorului de concediere, etc.

1. Operațiunile de înregistrare se vor efectua cu începere de la data de 1 Mai 1951 și se vor încheia la 31 Mai 1951, dată de la care Banca de Stat a Republicii Populare Române, Banca de Credit pentru Investiții și C. E. C. nu vor mai elibera fonduri pentru plata salariilor, a drepturilor de personal și a cheltuielilor gospodărești, fără prezentarea concomitentă a nouilor fișe de înregistrare pe anul 1951, emise de organele Ministerului Finanțelor, cu excepția celor care prezintă adeverințe de scutirea înregistrării, eliberată de Ministerul Finanțelor pe anul 1951.

2. Unitățile arătate mai jos vor înregistra statele de funcțiuni, fondurile de salarii ale întregului personal (inclusiv muncitorii, precum și cheltuielile gospodărești):

— Instituțiile finanțate din bugetul Ad-ției de Stat și din bugetele locale, precum și cele ce primesc subvenții din aceste bugete;

— Instituțiile de credit;

— Organizațiile social-culturale, finanțate din bugetul Asigurărilor Sociale de Stat;

— Organizațiile cooperatiste centrale: Centrocoop cu Direcțiile Regionale și C. O. C. M.;

— Gospodăriile auxiliare de pe lângă instituțiile bugetare organizate conform Decretului Nr. 588 și Instrucțiunilor Direcției Bugetului Nr. 5.000 din 1950.

3. Întreprinderile și organizațiile arătate mai jos vor înregistra statele de funcțiuni și fondurile de salarii pentru ingineri, tehnicieni, funcționari, personal de pază și serviciu, personal neindustrial, precum și planul cheltuielilor gospodărești.

— Organele conducătoare ale întreprinderilor de producție (trusturi, direcții centrale, oficii, organizații de aprovizionare, etc.);

— Întreprinderile industriale;

— Întreprinderile de construcție, inclusiv șantierele;

— Gospodăriile agricole de Stat;

— Stațiunile de mașini și tractoare;

1166

[Handwritten signature]

C O P I E

167

MINISTERUL IND METALURGICE SI
INDUSTRIEI CHIMICE

Nr.172681/15 sept.1951

Direcția Planificării și Evidenței
Serviciul Investiții

C a t r e,

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII
l o c o

In ședința de colaborare din 14 sept.a.c. ținută la Ministerul nostru cu reprezentanți dvs. și ai Direcțiunilor Generale din Minister, s-au lămurit o serie întreagă de chestiuni privind operațiile de finanțare a lucrărilor de investiții.-

Alte probleme importante ridicate, a rămas să fie aduse la cunoștința B.C.I. de reprezentanții Dvs. împreună cu propunerile noastre făcute în ședință, pentru a fi studiate și a li se da o soluționare corespunzătoare scopului urmărit și anume acela de a se înlesni executarea integrală a planului de investiții 1951. Menționăm în cele ce urmează problemele nesoluționate și propunerile făcute :

1). Deschiderea finanțării pe baza proiectului tehnic și a devizului estimativ.-

Pentru deschiderea finanțării se cere în prezent a se depune la B.C.I. devizele de execuție.-

În ședință s-a dovedit că prin acest procedeu se întârzie cu un timp apreciabil începerea lucrărilor. Constructorul chiar dacă are lucrarea contractată pe bază proiectului tehnic nu poate să-și organizeze șantierul și să facă aprovizionarea cu materialele din lipsă de fonduri, trebuind să aștepte încasarea avansului legal destinat tocmai pentru cheltueli cu aceste operațiuni, pînă la predarea devizelor de execuție către B.C.I.. Ori se cunoaște că devizele de execuție sunt întocmite ulterior proiectului tehnic și că în general se întocmesc și se predau treptat.- Nu este rațional ca organizarea șantierului, aprovizionarea cu materiale și începerea lucrărilor să fie amânate pînă la întocmirea și depunerea devizelor de execuție. Este evident că, se pierde astfel un timp considerabil, ceea ce s-ar putea evita prin acceptarea propunerii făcute de a se deschide finanțarea numai pe baza predării proiectului tehnic și a devizului estimativ, fără a se cere și devizele de execuție.- Rămîne însă obligația ca pînă la depunerea unei situații de plată să se predea și devizele de execuție respective care au fost folosite și pentru executarea lucrărilor din situația de plată

Devizele de execuție se vor ^{putea} preda apoi treptat, astfel încât la orice situație de plată prezentată să existe devizele de execuție respective, depuse la Bancă.-

2). Comunicarea în mod periodic, de ex. săptămânal, din partea B.C.I. către Direcțiile Generale din Minister a datelor de transmitere de către B.C.I. la sucursalele B.C.I. a documentațiilor pentru deschiderea finanțării.-

Direcțiunile Generale au cerut să li se facă aceste comunicări pentru a urmări îndeplinirea neîntârziată a obligațiilor întreprinderilor în legătură cu deschiderea finanțării și începerea lucrărilor.-

3) Verificarea documentațiilor la B.C.I. să fie limitată la un timp cât mai scurt, iar modificările de devize să se comunice imediat Direcțiilor Generale cu motivările respective. Deasemenea la colectivul tehnic B.C.I. să se găsească totdeauna baza modificărilor făcute pentru a se putea discuta aceste modificări cu delegații Direcțiilor Generale în cazurile de divergență.-

Soluționarea urgentă în sensul propunerilor făcute, a chestiunilor de mai sus, va contribui într-o măsură însemnată la înlăturarea de întârzieri importante în executarea lucrărilor, lucru cu atât mai necesar cu cât ne-a mai rămas un timp destul de redus până la sfârșitul anului pentru executarea lucrărilor din plan.-

DIRECTOR ADJ,
ss/ Ing. Manea Gh.

p. seful Serv. Investiții
ss/ Ing. Pelecudi Gh.

p. conformitate

Cămin 9

169

Calha

BANCA DE INVESTITII
Centrala
Divizia Organiz. și Normare
Nr. 606

170
București, 20 sept. 1951
MIMIC, nr. 152766/21. IX. 1952

C A T R E,

MINISTERUL IND METALURG. și IND CHIMICE
Divizia Planificării și Evidenței
Serviciul Investiții

La adresa Dvs. nr. 172681 din 15 sept. 1951, vă aduceam la cunoștință următoarele:

1) Banca de Investiții nu poate aproba deschiderea finanțării decât pe baza de devize aprobate în conformitate cu dispozițiunile Decretului nr. 59/1951.-

Prin n. C. M. nr. 748/950 se precizează că proiectul și devizul trebuie să fie făcute de aceleași organe.-

Ministerul Construcțiilor a dispus ca, devizele vor fi întocmite de proiectanți, de comun acord cu beneficiarul și executantul.-

Banca de Investiții nu cunoaște două feluri de devize și nu primește proiectele tehnice.-

2) Avansul nu se poate acorda decât după deschiderea finanțării, pe baza devizului legal aprobat și a contractului.-

În această privință, art. 39 din Instrucțiunile Min. de Finanțe pentru aplicarea H. C. M. nr. 1113/949 este categoric.-

Contractele ce se încheie cu constructorii, trebuie să prevadă suma exactă de plată, deci contravaloarea devizelor aprobate.-

3) Deschiderea finanțării se poate face și în mod treptat, depunându-se devize pe obiecte, în măsura în care ele au fost întocmite.-

Bineînțeles avansul nu se va putea pune la dispoziție decât în limita deschiderii finanțării.-

4) S-au dat dispozițiuni ca, înaintarea la Sucursală a documentației primită de la Ministerele tutelare, să se facă în termenul cel mai scurt.-

Atunci când sunt nelămuriri asupra modului de calculare a devizelor, Divizia Control tehnic telefonează Ministerului, cerînd să se prezinte o persoană competentă, care să dea lămuririle necesare.-

Cu această ocazie se precizează și corecturile ce se fac în devize.-

În consecință, socotim că nu este cazul a se aviza ziua în care documentația se trimite la unitatea finanțatoare, deoarece aceasta se face în mod automat, în termen foarte scurt.-

DIRECTOR
ss/ E. Mendel

SEFUL DIVIZIEI
ss/ C. BADROSI

Banca de Investiții
Str. Doanăi Nr. 4
BUCUREȘTI

p conformitate,

cu originalul
170

171

Collihé

Anexa nr.21

Nr.3670/CAB/IV.15.XI.1951

172

MINISTERUL INDUSTRIEI METALURGICE
SI INDUSTRIEI CHIMICE
- Cabinet -

La adresa Dvs.nr.172948/13 oct.1951, referitoare la documentația necesară deschiderii finanțării investițiilor, vă facem cunoscut că în acest scop, trebuie prezentate devizele de execuție și nu devizele estimative.-

CONSILIER MINISTERIAL

ss/ I.Craiu

Comitetul
Investiții

173

MINISTERUL FINANTELOR
 Tov.Vice Președinte al Consiliului de Miniștri
 - Vasile Luca.-

174

Prin H.C.M. Nr.1113/1949 se dispune ca deschiderea finanțării pentru lucrările prevăzute în planul de investiții, să se facă pe bază de devize aprobate.-

Deoarece devizele estimative ale proiectelor tehnice întocmite pe bază de indicii cuprind date foarte apropiate de cele ale devizelor de execuție, în ce privește valoarea, am cerut Ministerului Finanțelor prin adresa nr.172948 din 13 oct.1951, să dispună ca B.O.I. să deschidă finanțarea pe bază acestora, fiind vorba numai de avansul de 15% ce se acordă beneficiarului, respectiv constructorului, în vederea pregătirii șantiierelor și a aprovizionării cu materiale.- În acest mod se câștigă un timp prețios în realizarea lucrărilor, executându-se lucrările de pregătire înainte de prezentarea devizelor de execuție, a căror întocmire necesită 30-60 zile.- Banca de Investiții nu are niciun risc deoarece ea nu face plăți efective pentru lucrări executate, decât după prezentarea devizelor de execuție și ^{nu} mai pe bază de situații de plată.-

Socotim că deschiderea finanțării pe baza devizelor estimative cuprinse în proiectele tehnice ale lucrărilor, corespunde spiritului H.C.M. Nr.1113/949 care prin acordarea avansului de 15% pentru lucrările de construcție, tinde să dea posibilitatea întreprinderilor să pregătească șantierele înainte de începerea efectivă a lucrărilor.-

Cu adresa nr.3670 din 15 nov.1951, Ministerul Finanțelor ca răspuns la adresa noastră menționată mai sus, ne comunică totuși că deschiderea finanțării nu se poate face decât pe bază de devize de execuție.-

Vă rugăm a examina cererea noastră, privind această problemă deoarece rezolvarea dată de Min.Finanțelor face, ca dificultățile întâmpinate până acum la deschiderea finanțărilor să continue, provocând greutate în desfășurarea normală a lucrărilor și întâzieri-

MINISTRU,
 ss/Chivu Stoica

175

[Handwritten signature]

11.4
176

E X T R A S

Din materialul ce se află la Centrala Băncii de Investiții.-

Planul de finanțare a investițiilor în cursul anilor 1949, 1950 și 1951 n-a fost realizat în întregime, după cum rezultă din următoarea situație.-

Pe 1949 - Plan 105.072 Realiz. 84.723, adică 80,6%

Nr. crt.	Denumirea Ministerului	Anul	Plan	Realiz.	Cît la % a realizat
1.	Ministerul Metalurgiei și Industriei Chimice	1949	12.087	9.366	77%
2.-	Ministerul Ind. Petrolului și Ind. Cărbunelui	1949	15.924	12.334	78%
3.-	Ministerul Energiei Electrice	1949	2.640	2.157	83%
4.-	Ministerul Ind. Ușoare	1949	3.435	2.645	77%
5.-	Canal Dunăre-M-Neagră	1949	5.900	4.042	68%
6.-	Ministerul Construcț.	1949	-	-	-

Pe 1950 - Plan 135.764, Realiz. 110.121 adică 81,5%

Nr. crt.	Denumirea Ministerului	Anul	Plan	Realiz.	Cît la % a realiz.
1.-	Ministerul Metalurgiei și industriei Chimice	1950	17.767	15.439	87 %
2.-	Minist. Ind. Petrolului și Ind. Cărbunelui	1950	21.397	13.090	61%
3.-	Minist. Energ. Electrice	1950	8.731	7.143	82%
4.-	Canal Dunăre-M-Neagră	1950	15.894	15.804	100%
5.-	Minist. Construcțiilor	1950	4.378	8.221	88%
6.-	Minist. Ind. Ușoare	1950	4.653	3.533	72%

./.

Blucy

177
BANCA DE INVESTITII
DIVIZIA SPECIALA

Pe anul 1951 - Plan 201.806 Realiz.-164.345 adica 81,5%

Nr. crt.	Denumirea Ministerului	Anul	Plan	Realiz.	Cît la % a realiz
1.-	Minist.Ind.Metalurgice și Ind.Chimice.	1951	28.562	23.124	81%
2.-	Minist.Ind.Petrolului și Ind.Cărbunelui	1951	7.124	5.494	76%
3.-	Minist.Energ.Electrice	1951	18.789	16.654	88%
4.-	Minist.Ing.Ușoare	1951	5.417	3.916	72%
5.-	Canal Dunăre- M.Neagră	1951	20.049	16.197	81%
6.-	Ministerul Construcțiilor	1951	12.097	8.248	68%

Nerealizarea planului de finanțare a investițiilor se datorește legislației care creia greutăți la deschiderea finanțării investițiilor și aplicarea, alcătuirea unui sistem defectuos de credite.-

Legislația elaborată de Ministerul Finanțelor și Banca de Credit pentru Investiții, în problemele de finanțare a investițiilor, nu cerea o documentație pe măsura posibilităților tehnice existente, pe atunci, astfel că înaintarea construcțiilor prevăzute în planul de investiții a fost stînjinită.-

Acest document mi-a fost prezentat la organele de anchetă în interogatoriul din 10 sept 1954

BANCA DE INVESTITII
Divizia Finanțări
BANCA DE INVESTITII
SEF DIVIZIE

10 sept 1954
Oruc

178

[Handwritten scribbles]

179

SITUAȚIA

finanțării investițiilor la 30 septembrie 1951

(m i i l e i)

Nr. crt.	MINISTERELE SI INTREPRINDERILE	Plan anual	la 30.IX.
	<u>MINISTERUL ENERGIEI ELECTRICE</u>		
1	Uzina Hidroelectrică V.I.Lenin Bicaș	817.100	277.856
2	Intrepr.Reg. de Electricitate Galați	747.000	277.181
3	Sc.Profesională Electroputere Craiova	17.000	3.658
	<u>MINISTERUL PETROLULUI SI CARBUNELUI</u>		
4	I.C.S. Derna Tătăruș Oradea	875.694	155.658
5	Instit. de cercetări și proiectări al Min.Ind.Petrolului și Ind.Cărbunelui	95.900	9.602
6	I.C.S. Competrol București	121.865	39.297
	<u>MIN. METALURGIEI SI IND.CHIMICE</u>		
7	Combinatul Siderurgic Hunedoara	4.699.721	1.201.208
8	Uzinele Victoria Calan	1.642.232	357.982
9	Uzinele Oțelul Roșu	845.700	352.835
10	Intrepr. "9 Mai" Cerna Voda	69.771	13.435
11	Intrepr. "Partizantul" Bacău	85.274	11.691
12	Uzinele Bella Brainer Or.Stalin	382.552	96.727
13	Uzinele 6 Martie Tahanul Vechi	1.176.940	307.795
14	Combinatul Metal.Neferoase Brad	1.121.435	351.633
15	" " " Baia Mare	2.540.872	940.367
16	Intrepr. Nitramonia-Făgăraș	413.690	128.247
17	Intrepr.de exploatare nr.2 Bucovina B. Borsa	424.000	174.947
	<u>MINISTERUL INDUSTRIEI USOARE</u>		
18	Topitoria "Fuiorul" Cornul Luncii	45.000	20.532
19	" de cîneapă Becleau Rodna	19.242	6.510
20	" " in "11Iunie" Arad	63.073	3.538
21	" " in și cîneapă Falota Bihor	63.502	1.181

. . .

Nr. crt.	MINISTERIILE SI INTREPRINDERILE	Plan anual	Plăți 30.11.
22	Stația de egrenat Ostrov -Constanța	3.000	199
23	Uzinele textile 30 Decembrie Arad	70.350	15.955
24	Industria Textilă Lugoj	441.450	151.191
25	Tehnometal București	54.084	21.315
26	Filatura Mureșul Sibiu	15.500	6.178
27	Fabrica Buhuși Bacău	87.160	25.914
28	Filatura Lupeni	124.000	31.581
29	Fabrica de postav Frejmer Or. Stalin	214.050	88.442
30	Viscofil București	143.000	36.331
31	Fabrica Tehnica Tricotajelor - Buc.	75.623	7.815
32	Fabr.de Tricotate Bella Breiner - Buc.	11.280	1.446
33	Fabrica de talpă 13 Decembrie Sibiu	15.400	3.830
34	Uzinele Chimice Române București	82.617	13.223
35	Uzinele Ceramice Ploești	54.125	22.765
36	Metaloglobus - București	44.000	10.911
	<u>MINISTERUL INDUSTRIEI ALIMENTARE</u>		
37	Fabrica de Zahăr Arad	71.610	17.684
38	Fabrica de Ulei Republica Bîrlad	7.050	2.708
39	Intrepr. de Stat Nivea - Or.Stalin	14.550	1.153
40	Abatorul - Cluj	59.360	2.902
41	Abatorul - București	60.200	8.962
42	Fabrica de conserve Ghidigeni Bîrlad	29.860	1.107
43	Fabrica de conserve Grivița - Buc.	13.824	2.138
44	Intrepr.pt.industrializarea și valori- ficarea produselor pescărești - Buc.	40.690	11.046
45	Trustul de panificație Or. Stalin	57.000	1.300
46	" " " Deva	55.000	10.297
47	Prima fabrică de spirt Ind. Chimică Timișoara	45.000	2.159
48	Intrepr. de produse lactate V.Dornei	32.800	10.191
49	Fabrica de zahăr Freidorf	13.700	2.401
	<u>MINISTERUL INDUSTRIEI LEMNULUI</u>		
50	I.P.E.I.L. Fălticeni - Suceava	280.600	115.157
51	" Crăstie Hunedoara	54.400	7.336
52	" Babeni Vâlcea	69.000	34.943
53	Fabr. N. Bălcescu Zărnești Or.Stalin	277.350	58.188
54	" 1 Septembrie Bușteni - Irahova	427.100	144.201

Handwritten signature

Nr crt	MINISTERELE SI INTREPRINDERILE	Plan anual	Plăți 30.IX
<u>MINISTERUL AGRICULTURII</u>			
155	Centrul Mecanic Buzău	20.002	3.184
156	" " Botașani	19.341	2.300
157	S.M.T. Rădăuți	11.130	1.347
158	G.A.S. Oradea	14.242	4.501
159	G.A.S. Teaca - Rodna	17.926	5.493
160	G.A.S. - Brăila	65.208	17.948
161	G.A.S. Segarcea	16.037	3.852
162	G.A.S. - Sîmburești Vlcea	21.811	3.527
163	Stațiunea de Exp.Zootehnica Palas Constanța	21.963	1.051
<u>MINISTERUL CONSTRUCTIILOR</u>			
164	Fabrica de ciment - Bicaz	2.500.000	266.872
165	Intrepr.de constr. Casa Scînteii	131.033	13.852
<u>MINISTERUL TRANSPORTURILOR</u>			
166	Directia Regională C.F.R. - Iași	1.421.220	575.261
167	MINISTERUL POSTELOR Dir. Generală a Poștelor	3.402.200	700.792
<u>MINISTERUL COMERTULUI INTERIOR</u>			
168	Centrocomaliment București	101.560	21.210
169	O.C.L. Aprozar - București	29.100	5.098
170	" " - Baia Mare	2.075	114
171	Comlemn - București	12.500	2.857
172	I.C.S. Textila Reșița	44.580	16.256
173	Ferma 7 Noembrie Sercaia Sibiu	38.281	13.601
174	Trustul Alimentației Publice P. Neamț	142.452	880
<u>MINISTERUL COMERTULUI EXTERIOR</u>			
175	Prodaliment Salonta	59.056	13.819
176	" Sofronea	25.528	6.697
<u>MINISTERUL SANATATII</u>			
177	Spitalul de contagiosi Or. Stalin	21.000	4.217
178	Policlinica salariaților P. Neamț	11.997	3.710
<u>MINISTERUL INVATAMINTULUI PUBLIC</u>			
179	Sc.Învățători - Baia Mare	26.518	8.535
<u>MIN.GOSP.COM. SI IND. LOCALE</u>			
180	Intrep. de locuințe și localuri Baia Mare	17.184	999
181	Intrepr. locală Ind. Cluj	17.315	828
182	" Comunală nr.2 S. Mare	26.700	7.523

Phucy

182

Nr. crt.	MINISTERELE SI INTREPRINDERILE	Plan anual	Plăți 30.IX.
83	I.T. - București	296.600	48.259
84	Intrepr. Electro Gaz - Tg. Mureș	122.682	31.170
	<u>ALTELE:</u>		
85	Academia R.P.R. - Cluj	29.400	10.384
86	" " - Iași	14.850	3.425
87	Comitetul Cinematografiei-București	229.700	84.467
88	Comit.de Stat al Aprovizionării-Buc.	56.400	17.247
89	Dir.G-rală a Canalului Dunărea - M. Neagră	19.684.035	5.531.184
90.	Cooperativa Mondial - Baia Mare	40.000	13.088

Handwritten signature

Pentru conformitate

Accest document mi-a fost prezentat de organele de ancheta in interes g. societ din 10 sept 1954

Olucy

BVZGA
14 iunie 1954
2 exemplare.-

183

EXEMPLE

de documentatie privind cu intarziere dela Centrala, fata de documentatia depusa la intreprinderi
part care a intarziat deschiderea finantarii cu numarul de zile respective.

ort.	Intreprinderea beneficiara	denumirea lucrării	valoarea (mii lei)	Data primirii dela intrepr.	Data primirii dela Centrala	Numar zile intarziere
1.	Fca de Celuloză Zărnești	completarea instal.de sortarea celulozei	780	31.XII.51	8.I.52	8 zile
2.	- " -	lucr.preg.instal. Alfa	2.220	11.X.51	20.X.51	9 "
3.	- " -	inst.prefincalzirea leșiiilor	10.370	19.VI.51	23.VI.51	4 "
4.	- " -	amenaj.depozit lemne	9.010	31.XII.51	8.I.52	8 "
5.	- " -	casa pompelor	3.982	4.X.51	9.X.51	5 "
6.	- " -	instal.Circ.forțată	2.677	31.XII.51	7.I.52	7 "
7.	- " -	conductă aburi	1.351	20.IX.51	25.IX.51	5 "
8.	Intr. Carboniferă Codlea	lucrări miniere	24.940	13.X.51	16.X.51	3 "
9.	M.G.I.C.Or. Stalin	instal.electrice	96	25.IX.51	29.X.51	4 "
10.	Comitet U.T.K.	statie transformare	11.000	29.IX.51	8.X.51	9 "
11.	Uz. Steagul Roșu	Hala rt. tratam. termic	44.289	22.XII.51	29.XII.51	7 "
12.	- " -	centrul scolar profesional	17.065	21.V.51	23.V.51	2 "
13.	- " -	turnătoria de fontă	266.633	18.V.51	22.V.51	4 "
14.	MEB D.G. Electrifi.	organiz. șantierelor	16.796	26.IX.51	5.X.51	9 "
15.	- " -	săpături și funda. c. stației	1.610	1.X.51	5.X.51	4 "
16.	Const. David Frejmer	lucr. pilotaj filatură B		20.XI.51	24.XI.51	4 "
17.	Uz. Steagul Roșu	regrupări și amenaj. ruimenți	11.964	6.IX.51	10.IX.51	4 "

Acest document mi-a fost prezentat de asanul de Alcheta din interogatoriile din 10 sept 1954

185

[Handwritten signature]

Nr. 5.

180

EXTRAS din sciențarul cererilor de plată decontate cu întârziere, din cauza întârzierii la documentație aprobată - resp. descinderi de finanțare cu întârziere și a lipsei comunicării suplimentării planurilor de către Centrală.

No. opl.	Valoarea	Constructorul	Benef. dotații	Scadența	Data decontării	No. zile întârziere
296	313.670.-	I.R.C.Lț	I.C.S. Codlea	31.X.951	13.XII.951	43 zile
293	134.790.-	"	"	31.X.951	27.XI.1951	27 "
297	585.290.-	"	"	30.X.1951	1.XI.1951	parțial achit.
298	317.326.-	"	"	"	"	" "
11	136.881.-	Coop. Constr. 8 Mai	Fca. Temelia	2.VIII.951	16.VIII.51	14 zile
127	1.374.300.-	I.L.C.	" "	12.VII.1951	25.VII.951	13 zile
163	32.697.-	Intr. 5 constr.	" "	18.VI.1951	22.VI.1951	4 zile
162	119.789.-	" "	" "	18.VI.1951	22.VI.1951	4 zile
99	331.568.-	I.L.C.	" "	14.VI.1951	3.VIII.1951	19 zile
105	34.261.-	I.R.E.O.S.	" "	20.VII.1951	1.VIII.1951	11 zile
155	254.700.-	Intr. 5 Inst.	" "	11.VI.951	18.VI.1951	7 zile
110	637.209.-	"	" "	26.V.951	28.V.1951	2 zile
76	240.000.-	"	Min. constr. Dir. muncii	25.IV.951	12.V.1951	22 zile
132	107.102.-	"	" "	26.V.1951	10.VIII.951	74 zile
122	650.807.-	"	" "	22.V.1951	31.V.1951	9 zile
121	140.788.-	"	" "	2.IV.1951	31.V.1951	60 zile

..

127

104	54.154.-	Intr.5 Inst.	Min.Constr.Dir. Muncii	19.V.1951	28.V.1951	9 zile
44	304.974.-	"	"	19.IV.1951	12.V.1951	23 zile
39	249.265.-	"	"	19.IV.1951	12.V.1951	23 zile
135	7.628.520.-	Energo Constr.	M.E.B,	13.XII.1951	29.XII.1951	16 zile
127	48.436.-	"	"	13.XII.1951	29.XII 1951	16 zile

Acest document mi-a fost prezentat de organele anchetei din interogatoriul din 10 sept 1951.

[Handwritten signatures]

188

189 A

VASILE LUCA

189

SECRETAR AL C. C. AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN
VICE-PRESEDINTE AL CONSILIULUI DE MINIȘTRI
MINISTRUL FINANTELOR

**EXPUNERE
ASUPRA LEGII IMPOZITULUI AGRICOL**

LEGEA IMPOZITULUI AGRICOL

*scrisoarea nr. 1000
prezentată de ancheta
în cursul interogatoriului
din 24 aug 1954*

EDITURA PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

VASILE LUCA

Tovarăși și tovarășe deputați,

Proiectul de lege a impozitului agricol, supus spre discuție Marii Adunări Naționale, completează reforma fiscală înfăptuită la 1 Ianuarie 1949.

Prezentarea lui după 6 luni dela începutul anului financiar nu este întâmplătoare și n'a provenit din vreo întârziere nedorită.

Legea impozitului agricol are scopul de a încadra în mod just țărănimea, după posibilitățile reale ale gospodăriilor agricole, pentru ca ea să participe prin impozite la susținerea statului nostru de democrație populară, precum și la acumularea de fonduri, necesare pentru construirea socialismului în Republica Populară Română.

Legea impozitului agricol trebuie să lichideze definitiv rămășițele apăsătoare ale trecutului din domeniul fiscal și să facă dreptate țărânimii muncitoare, exploatată și jecmănită în trecut de către moșieri, chiaburi și de către statul lor asupritor.

189 A

Legea impozitului agricol trebuie să contribuie la întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare, la transformarea socialistă a agriculturii pe linia rezoluției ședinței plenare a C. C. al P. M. R. din 3—5 Martie 1949.

Toate acestea au cerut studierea serioasă a problemei impunerii gospodăriilor agricole, ceea ce a și fost făcut — în largă colaborare cu Ministerul Agriculturii — analizându-se situația și veniturile acestor gospodării, făcându-se cercetări și probe de impunere la fața locului, în diferite regiuni.

Afară de aceasta, impozitul agricol nu se poate fixa înainte de a se cunoaște situația culturilor agricole din anul respectiv, și această situație nu se poate aprecia just mai devreme decât în timpul în care ne aflăm acum.

Iată de ce legea impozitului agricol a suferit amânarea de până azi și de ce am stabilit data impunerii gospodăriilor agricole la 1 Iulie.

Proiectul de lege a impozitului agricol este întocmit în spiritul politicii de clasă a Partidului Muncitoresc Român și a regimului nostru de democrație populară.

Această lege are scopul să înlăture nedreptățile politicii fiscale din trecut, care la sate apăsă țărănimea săracă și mijlocașă și menaja pe exploatarea țărănimii muncitoare, pe lipitorile satelor, pe chiaburi și moșieri.

Progresivitatea impunerilor fiscale a fost

practicată în trecut de sus în jos, adică cine avea mai mult pământ și gospodărie mai bogată, plătea impozit de 2—3 ori mai puțin pe hectar decât acel țăran care avea un singur hectar de pământ.

**Legea impozitului agricol ușurează
situația țăranului sărac și mijlocaș și
apasă pe chiabur**

Legea de față întoarce progresivitatea impunerilor cu capul în sus. Pe baza acestei legi, impozitul progresiv va fi așezat asupra totalității veniturilor mijlocii agricole și veniturilor neagricole realizate de o gospodărie agricolă, progresivitatea crescând cu mărimea veniturilor totale ale gospodăriei.

Progresivitatea, în procentaj, este următoarea :

Venit impozabil:	Impozit:	%
12.000	—	—
15.000	1.020	6,8%
20.000	1.670	8,3%
30.000	3.370	11,2%
50.000	7.770	15,5%
100.000	21.770	21,8%
200.000	56.770	28,4%
300.000	99.770	33,3%
400.000	149.770	37,4%

La gospodăriile chiabure se mai adaugă un plus de 20—50%, la propunerea Sfaturilor Populare respective.

Legea de față are la bază linia partidului, trasată de tovarășul Gheorghiu-Dej, la ședința plenară din 3—5 Martie, în raportul său asupra sarcinilor P. M. R. în lupta pentru întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare și pentru transformarea socialistă a agriculturii.

Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a spus că această sarcină trebuie realizată „printr'o politică fiscală de clasă care să ușureze situația țăranului sărac și mijlocăș, pe de o parte, și să apese pe chiabur, pe de altă parte.

Această politică de îngrădire a chiaburului nu înseamnă desființarea chiaburimii ca clasă, dar ea va împiedica întărirea sa economică, va limita exploatarea masselor țărănimii muncitoare și ne va permite a trece — atunci când condițiunile vor fi pregătite — la politica de desființare complectă a exploatării chiaburești la sate, mobilizând în această luptă întreaga țărănime muncitoare.

Partidul Muncitoresc Român își pune ca sarcină să ducă o astfel de politică la sate, să aplice astfel de măsuri practice, încât să apere țărănimea muncitoare de ruinarea sălbatică și de exploatarea barbară din partea chiaburilor și a cămătarilor de tot soiul, pre-

gătind treptat condițiunile în vederea trecerii țărănimii la socialism.”¹

Astfel, legea impozitului agricol urmărește ușurarea și îmbunătățirea situației materiale a țăranilor săraci și mijlocași, prin scutiri și reduceri de impozite.

Pentru prima dată în istoria țării noastre, țăranii săraci — a căror gospodărie nu aduce mai mult venit de 12.000 lei anual — sunt scutiți de impozit.

Legea impozitului agricol încurajează înființarea și dezvoltarea gospodăriilor agricole colective și asocierea de diferite forme pentru ridicarea productivității pământului și a nivelului de trai al țărănimii muncitoare, ajută la transformarea socialistă a agriculturii. Astfel, gospodăriile colective vor fi scutite de impozit în primii doi ani dela înființarea lor, iar gospodăriile țăranilor asociați pentru folosirea în comun a tractoarelor și mașinilor agricole se bucură de reduceri de impozit.

Legea ușurează situația invalizilor de război și de muncă, a bătrânilor incapabili de a munci, a familiilor țăranilor săraci și mijlocași cu mulți copii, prin scutiri și reduceri de impozite.

¹ Gh. Gheorghiu-Dej: „Sarcinile Partidului Muncitoresc Român în lupta pentru întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare și pentru transformarea socialistă a agriculturii”, ed. P. M. R. 1949, pag. 47.

In sfârșit, legea impozitului agricol contribuie la îngrădirea puterii economice a chiaburilor și la limitarea exploatării masselor țărănimii muncitoare, silind pe chiaburi a vărsa statului o parte însemnată din veniturile gospodăriilor lor, create din exploatarea sărăcimii satelor.

O asemenea politică fiscală, de dreptate socială, s'a practicat numai în Țara Socialismului — U.R.S.S. — și se introduce numai în țările în care forțele clasei muncitoare și ale masselor populare — conduse de partidele marxist-leniniste — au răsturnat puterea claselor exploatoare, au realizat regimul de democrație populară și au trecut cu succes la construirea socialismului.

Nevoile statului și fondurile necesare investițiilor se acoperă tot mai mult din activitatea întreprinderilor socialiste

Regimul nostru de democrație populară a introdus încă dela începutul acestui an o nouă politică fiscală și o comp'ectează astăzi prin noua lege a impozitului agricol, care îmbunătățește situația economică și ușurează sarcinile fiscale ale celor ce muncesc, fără ca prin această politică să sufere trebuințele statului sau să fie lovită puterea economică-financiară crescândă a Republicii Populare Române.

Dimpotrivă, în urma naționalizării principalelor mijloace de producție industrială și a creării

189 A

sectorului socialist în economia noastră, care se desvoltă pe baza Planului de Stat, profiturile imense, realizate prin exploatarea celor ce muncesc, nu mai umplu buzunarele capitaliștilor, ci rezultatele activității economice — surplusul creat de clasa muncitoare în întreprinderile socialiste — este folosit pentru ridicarea nivelului de trai al poporului și pentru construirea de noi instituții economice, culturale și sociale.

Evaziunea fiscală, care în trecut era practicată de toți fabricanții, comercianții, bancherii și chiaburii, în așa măsură încât provoca mari deficiente bugetare, a fost sdrobotită prin măsuri energice guvernamentale. Disciplina financiară se întărește din zi în zi. Bugetul statului înregistrează excedente.

Astfel, nevoile statului, precum și fondurile necesare pentru investiții în noile întreprinderi, se acoperă tot mai mult din activitatea economică a întreprinderilor socialiste de stat, ceea ce ne permite ducerea unei politici fiscale care ușurează tot mai mult sarcinile celor ce muncesc dela orașe și sate.

Prin legea impozitului pe veniturile populației, votată de Marea Adunare Națională în ultima sa sesiune, a fost simțitor redus impozitul asupra salariilor, impozitul pe veniturile liber profesioniștilor și ale micilor meseriași, iar prin Decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale Nr. 258, din 15 Iunie 1949, au fost anulate sau sim-

țitor reduse datoriile țărănimii muncitoare către fisc. Deasemenea datoriile cooperativelor către fisc au fost anulate; au fost reduse datoriile meseriașilor, liber profesioniștilor și ale muncitorilor.

Anularea și reducerea datoriilor vechi ale țărănimii muncitoare către fisc reprezintă suma de peste 7 miliarde lei.

Țărănimii muncitoare deci — descărcată de povara fiscală pe care o purta sub vechiul regim — i s'au creat condițiunile favorabile pentru îndeplinirea îndatoririlor sale către stat. Ea simte azi puternic că statul nu mai reprezintă pentru țărănimea muncitoare un mijloc de jecmănire și a-suprire în mâinile exploatatorilor, ea simte puternic că statul nostru de azi este statul celor ce muncesc dela orașe și sate.

Țărănimea muncitoare simte din ce în ce mai mult că, sub conducerea clasei muncitoare, în alianță neclintită cu ea, mergând pe drumul socialismului, merge spre o viață nouă, de bunăstare și fericire.

Țărănimea muncitoare, ca și întreg poporul muncitor, simte puternic deosebirea dintre politica fiscală a trecutului și cea de azi, a regimului nostru de democrație populară.

**In trecut, povara impozitelor o suportau
oamenii muncii**

In trecut, oamenii muncii dela orașe și sate purtau povara impozitelor grele, iar dacă nu erau în stare să le plătească, perceptorii le scoteau — vorba poporului — și perna de sub cap la licitație, le vindeau și cenușa din vatră.

Impozitul a fost folosit în trecut pentru întreținerea jandarmeriei, poliției, siguranței și a celorlalte instrumente de asuprire a poporului, pentru scopuri războinice, pentru susținerea statului, cu ajutorul căruia era asigurată îmbogățirea fabricanților, bancherilor, moșierilor și a tuturor lipitorilor de la orașe și sate, prin exploatarea nemiloasă și sângeroasă a celor ce muncesc.

Impozitul încasat azi, precum și toate veniturile statului din economia națională sunt folosite pentru apărarea independenței naționale, pentru nimicirea claselor exploatoare și pentru sprijinirea celor ce muncesc, pentru asigurarea păcii și a ordinii democratice, împotriva uneltirilor dușmanilor poporului; ele sunt folosite pentru construirea noilor întreprinderi industriale socialiste, pentru întărirea gospodăriilor agricole de stat și lărgirea S. M. T., pentru ridicarea nivelului de trai al poporului muncitor, pentru tehnicizarea agriculturii și pentru crearea noilor instituții de cultură și de sănătate, nu numai la orașe, dar și la sate.

Chiar în cursul executării primului plan de stat au fost prevăzute noi sume, de multe miliarde, pentru noi investiții, peste prevederile planului, pentru dezvoltarea și mai largă a economiei noastre socialiste și a instituțiilor de sănătate și cultură, existând toate posibilitățile de a se realiza aceste sume.

Caracteristicile regimului fiscal din trecut

Tovarăși și tovarășe deputați,

Pentru a ilustra deosebirea fundamentală dintre regimul fiscal din toate timpurile și cel de azi, vă rog să-mi permiteți o mică incursiune în istoria țării noastre.

În trecutul îndepărtat, fiscalitatea forma un mijloc prin care capul statului își procura în întregime veniturile sale personale, venituri care se confundau cu cele ale statului. Visteria statului se confunda cu visteria domnitorului, iar felul de așezare a impozitelor și modul de determinare a materiei impozabile nu aveau altceva în vedere decât stoarcerea țărănimii până la maximum. Nu exista nicio preocupare de a stabili un sistem care să țină seamă de puterea de contribuție a cetățeanului, care să aibă la bază ideea de justiție fiscală. Se întâmpla tocmai contrar, adică impozitele apăsau numai păturile sărace, în timp ce

189 A

clasa dominantă și acoliții ei din aparatul de stat erau scutiți, bucurându-se de o imunitate fiscală completă.

Principalele izvoare de venituri ale statului în cele două țări românești, Moldova și Muntenia, o formau birurile, adică dările directe și personale, și rușfeturile — impozite directe pe producție.

Domnul, în virtutea dreptului său de proprietar al pământurilor și al oamenilor, obliga țărănimea să-i facă diferite servicii — „robota”. În această fază, domnitorul, pentru complectarea veniturilor sale în numerar, de care era nemulțumit, recurgea la sistemul muncilor în natură, care purtau diferite numiri. Astfel avem atât în Muntenia cât și în Moldova prestațiunea numită „povoz” (obligația de cărat) și „podvod” (rechiziționarea de boi pentru care). Amândouă acestea se refereau la transportul produselor care alcătuiau dările în natură ce se cuveneau domnitorului.

Țărănimea mai avea obligația de a da caii de „olac”, (rechiziția cailor țărănești pentru serviciile de corespondență) și boii de „podvodă” (rechizițiile de oameni și vite pentru diferite transporturi).

Pe lângă acestea, țăranii mai erau obligați să facă diferite alte munci pentru căratul buților, al sării, fânului, lemnului, cum și diferite munci pentru construcția podurilor, pescuit etc.

In satele boierești și mănăstirești, țărănimea avea această obligație de a presta munca în natură față de mănăstiri și față de boieri, care erau proprietarii acestor sate, căci domnitorul, odată cu donația acestor sate, dona și aceste drepturi, de care beneficiarii abuzau fără niciun scrupul.

Aceste dări formau prestațiile în natură, alături de care mai erau și contribuțiile în natură, foarte variate și numeroase și care purtau numele obiectului asupra căruia erau puse.

La fel s'au dezvoltat impozitele în bani la care au fost supuși țăranii, ca și cele în natură. Veacuri de-a-rândul, poporul din țările românești a plătit sume mari domnitorilor, boierilor și a supritorilor turci și greci. Astfel a fost despuiată țărănimea de pământul ei, căci, neavând cu ce plăti dările, țăranii au fost nevoiți să-și vândă pământul și să devină complect robii boierului.

Impozitul în bani apare, sub numele de „bir”, abia în secolul al XV-lea și de atunci îl întâlnim mereu, devenind cel mai important impozit care procura sumele necesare domnitorilor.

În 1506 apare în Muntenia un impozit în numerar numit „cihodărit”, sumă destinată pentru încălțăminteia oamenilor domnești, iar în 1526 apare „părpărul pe vii”, impozit pus pe întinderea viilor.

În 1612 apare o dare numită „banii județului”, care era o dare comunală, iar mai târ-

ziu — 1634 — apare „galbenul”, numit astfel după felul monezii în care era perceput, „fumăritul”, adică birul pe fumul caselor etc.

În 1695 apare „săpunăritul”, birul pe fabricarea și vânzarea săpunului, „oluc — hac”, birul pe negoțul de vite, „căminăritul” și „văcărutul”, adică birul pe cârciumi și vite.

În 1708 se introduce „tutunăritul”, pe negustorii de tutun, și „cotăritul”, pe vânzările cu cotul.

În afară de aceste biruri se mai percepea un bir cu caracter general, denumit „năpasta”, care era un fel de supradare.

Dări asemănătoare găsim în acele timpuri și în Moldova, cu unele denumiri diferite, dar toate cu acelaș scop, de a forma venituri personale domnitorilor.

Separat, pe lângă veniturile personale ale domnitorilor, mai erau și veniturile doamnelor, adică ale soțiilor lor, formate din: fumăritul cârciumilor, lumânăritul, adică dreptul cumpărat de negustori de a face comerț de lumânări, ierbăritul și altele.

La rândul lor, boierii nu se lăsau mai prejos, având și ei veniturile lor, cunoscute sub diferite forme ca: cepăritul, gardăritul, cihodăritul etc. etc.

189 A

Domnii și boierii încasau veniturile,
iar țăranii plăteau biruri

Desigur, dacă dreptul de așezare a acestor dări, sub atât de numeroase și diferite forme, îl aveau domnitorii, soțiile lor și boierii, acei care le suportau erau țăranii. Generalitatea impozitului, adică suportarea impozitelor de către toți locuitorii care realizau câștiguri, nici nu era pusă în discuție.

Astfel, pe lângă marii dregători, care nu plăteau nicio dare, mai erau scutiți atât boierii care erau în funcțiuni, cât și cei ieșiți din funcțiuni, așa zișii mazili.

O altă categorie scutită de dări o constituia clerul, apoi slujitorii ostași și civili. Dar la faptul că impozitele erau atât de apăsătoare se adăuga — ca o pacoste suplimentară — modul cum erau încasate, ceea ce dădea naștere la diferite abuzuri.

Pentru a se putea vedea sarcinile fiscale ce reveneau păturilor țărănești, menționăm că în bugetul Munteniei pe anul 1766, dintr'un total de venituri de 1.782.083 lei, țăranii suportau în mod direct suma de lei 1.363.848, adică 90% din venituri.

Din tot bugetul de venituri, boierii participau numai cu suma de lei 8.000, adică cu 0,5%, și aceasta cu titlul de plocon făcut bugetului țării, deși ei erau proprietari aproape ai întregii țări.

Acest sistem de așezare și percepere a impozitelor a dăinuit până la 1831, când, odată cu Regulamentul Organic, s'au făcut radicale reforme fiscale, pe lângă cele judiciare și administrative.

Prin Regulamentul Organic se desființează toate dările vechi și se creează două impozite noi: capitația sau birul, și patenta, impozitul asupra comerțului și industriei.

Birul nu mai este o pluralitate de dări, ci o dare unică anuală pe cap de familie, ce reprezintă 30 lei, plătită în mod uniform de toți țăranii, precum și de toți târgoveții care nu plăteau patentă.

La această dare se adăugau adăionalele: pentru drumuri, pentru poduri, pentru casa comunală, pentru serviciul militar etc., astfel că un țăran plătea în realitate aproape 150 lei pe an.

Patenta se plătea numai de negustori și meșteșugari.

Acest sistem de impunere, stabilit de Regulamentul Organic, nu cuprindea însă impozitul fonciar. Când s'a încercat să se pună o dare directă asupra pământului, un impozit fonciar, la care să fie supusă toată proprietatea rurală, fără deosebire, atunci toți boierii însărcinați cu alcătuirea Regulamentului Organic au oprit dela început acest impozit, care ar fi știrbit privilegiile lor.

Mai târziu, în anul 1859, pe lângă impozi-

tele arătate mai sus, fixate prin Regulamentul Organic, s'a înființat impozitul fonciar, asupra produsului brut al pământului. Acest impozit s'a menținut, cu oarecari variațiuni, până în 1921.

Felul în care au fost încasate în practică impozitele a fost desvăluit în cursul desbaterilor parlamentare cu ocazia modificărilor și reformelor fiscale din 1907, când s'a dovedit că țaranul plătea 30—40 lei de pogon, pe când marele proprietar numai 15 lei. Afară de aceasta, marii proprietari nici nu erau impuși pentru toată suprafața ce o stăpâneau.

Reformele fiscale din anii 1921 și 1923 nu au schimbat cu nimic situația, moșierimea și chiaburimea rămânând mai departe avantajate, iar țărănimea muncitoare tot apăsată.

Astfel, de exemplu în 1931, un număr de 111 moșieri din județul Ialomița datorau pentru o suprafață de 62.383 ha. pământ arabil un impozit de 5.870.000 lei, în timp ce 38.557 țărani săraci din acelaș județ plăteau pentru o suprafață de 62.880 ha. pământ arabil, un impozit de 15.057.000 lei, adică, pentru o suprafață egală, un impozit aproape de 3 ori mai mare.

Dar, în fapt, moșierimea și chiaburimea nu plătea nici aceste impozite, deoarece aparatul fiscal, recrutat din rândul chiaburimii satelor, supus în totul acestora, corupt și dușmănos celor ce muncesc, avantajă tot pe acești exploatatori fie pe calea stabilirii unor impuneri cu totul necores-

punzătoare veniturilor realizate, fie pe calea urmării la timp a impozitelor stabilite.

Dela răscoalele țărănești din 1907 până la prăbușirea dominației burghezo-moșierești, clasele stăpânitoare — în frunte cu toate partidele care s'au perindat la cârma țării — au dus o politică de creare și întărire a burgheziei la sate, chiaburimea. Cu ajutorul acesteia și a jandarmeriei se urmărea izolarea clasei muncitoare de țărănimea muncitoare.

Reforma agrară de după primul război mondial a întărit chiaburimea

Sub presiunea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie 1917, având teamă de unirea muncitorilor cu țaranii, care duceau lupta pentru pământ, burghezia și moșierimea, pentru a nu pierde totul, au fost nevoite să înfăptuiască o reformă agrară. Această reformă însă nu a desființat moșierimea, nu a satisfăcut nevoile de viață ale țărănimii muncitoare, ci a sprijinit crearea și întărirea chiaburimii.

Au fost împroprietăriți plutonieri, foști și activi, reangajați, jandarmi și polițiști, agenți electoralali, cărciumari, cămătari, preoți și învățători reacționari cu 10—20 ha. pământ. Țărănimea săracă a primit mici loturi de pământ, împrăștiat în diferite locuri îndepărtate.

Având obligația de a plăti pământul căpătat, de a cumpăra vite și unelte de muncă, țărănimea a fost nevoită să ia împrumuturi cu dobânzi mari dela băncile populare, stăpânite de lipitorile satelor, încercându-se cu datorii, de care nu putea să scape niciodată, plătind an cu an dobânzile pentru îmbogățirea burgheziei la sate.

Impozite grele apăsau țărănimea muncitoare, care era silită să-și vândă pământul căpătat — la care i-a ajutat legea lui Mihalache, de liberă circulație a pământului.

Astfel s'a întărit chiaburimea și și-au rotunjit din nou moșierii proprietățile lor, pe socoteala țărânimii jefuite.

Numai după ce hoardele fasciste și armatele vasalilor Germaniei hitleriste au fost înfrânte și țara noastră a fost eliberată de către eroica Armată Sovietică, au fost create cu ajutorul U.R.S.S. condițiunile istorice pentru răsturnarea de către proletariat a claselor exploatare și s'a deschis drumul spre o alianță puternică între clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

Sub conducerea Partidului Comunist, sprijinită de clasa muncitoare, țărănimea săracă și mijlocașă a putut să se elibereze definitiv de jugul moșieresc. Noua reformă agrară a fost împlinită în folosul țărânimii muncitoare, sub conducerea partidului clasei muncitoare. Deaceea această reformă a mers până la lichidarea moșierimii ca clasă.

189 A

Țărănimea muncitoare a căpătat un conducător puternic în clasa muncitoare și un prieten — aliat sincer — alături de care pășește sigură, spre o viață nouă, de fericire și de bunăstare.

Cu cât au fost înlăturați exploataorii dela conducerea statului nostru democrat, cu cât am înaintat — în alianță cu țărănimea muncitoare — în exproprierea exploatare și cu cât se întărește economia socialistă și se întărește regimul de democrație populară în țara noastră, cu atât mai mult sunt înlăturate nedreptățile trecutului și se întărește poziția economică a țărânimii muncitoare, ridicându-i-se nivelul de viață, cultural și sanitar.

Prin legea de față țărănimea muncitoare beneficiază de reduceri fiscale de 25%

Legea de față, cu toate avantajele pentru țărănimea muncitoare, care beneficiază de serioase reduceri fiscale, circa 25%, este rezultatul muncii și al luptei clasei muncitoare — în alianță cu țărănimea muncitoare — pentru ridicarea producției industriale și agrare, pentru creșterea venitului național, prin activitatea economică a întreprinderilor industriale și a gospodăriilor agricole de stat.

Legea impozitului agricol fixează venitul mediu pe hectar impozabil. Tabelul care fixează media veniturilor impozabile ale gospodăriilor a-

gricole individuale rămâne în vigoare nu numai pentru anul acesta, ci până când va fi modificat prin lege.

Faptul acesta și faptul că impunerea se face pe venitul mijlociu, înseamnă un stimulent pentru ridicarea producției și mărirea, deci, a venitului gospodăriei, fără a fi mărită suma impozitului. Dimpotrivă, cu cât va crește producția agrară alături de cea industrială, cu cât vom produce mai multe mărfuri și vom acoperi astfel nevoile statului și ale acumulării socialiste pentru noi investiții, cu atât vor fi micșorate sarcinile fiscale ale celor ce muncesc la orașe și la sate, cu atât mai mult se va ridica viața economică, culturală și sanitară a poporului muncitor.

Rezoluția Plenarei Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român arată drumul care duce țărănimea muncitoare la bunăstare materială, culturală, drumul care o scapă definitiv de exploatare.

Comasarea pământurilor țăranilor săraci și mijlocași, asolamentul, folosirea mașinilor pe care S.M.T.-ul le pune la dispoziția gospodăriilor individuale țărănești, desființarea haturilor, folosirea în comun a tractoarelor și a mașinilor pentru lucrarea pământului, crearea și întărirea cooperativelor de consum (producerea diferitelor mărfuri de mare consum, prelucrarea și valorificarea produselor agrare, aprovizionarea cu produse industriale etc.), organizarea prin coope-

189 A

rative a schimbului între orașe și sate—sunt măsuri pe care țărănimea muncitoare le poate folosi cu încredere pentru ridicarea veniturilor gospodăriei.

Guvernul îndeplinește sarcinile fixate de partid în lupta pentru transformarea socialistă a satului

Guvernul îndeplinește sarcinile fixate în Rezoluția Plenarei C. C. al P. M. R., care spune:

„trebuie să dăm gospodăriilor individuale ale țăranilor săraci și mijlocași ajutorul multilateral în ce privește acordarea semințelor selecționate, procurarea vitelor de rasă, credite ieftine, ușurarea impozitelor, închirierea de tractoare și mașini agricole din partea S. M. T. în condițiuni avantajoase”¹.

Legea impozitului agricol ține cont de aceste sarcini, fixate de C. C. al P. M. R. cu scopul de a întări alianța clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare și a pregăti transformarea socialistă a agriculturii, fără de care victoria asupra claselor exploatare și construirea socialismului nu pot fi asigurate.

Fără victoria definitivă asupra claselor ex-

¹ „Rezoluția ședinței plenare a Comitetului Central al P.M.R. din 3—5 Martie 1949”, ed. P.M.R. 1949, pag. 16.

ploatoare, fără transformarea socialistă a agriculturii, țărănimea muncitoare nu va putea scăpa de mizerie, de înapoierea culturală, de exploatare și de povara birurilor și a cametei.

„Sistemul micii gospodării» — spune Lenin — «în regimul producției de mărfuri, nu este în stare să izbăvească omenirea de mizeria maselor și de subjugarea lor».

Pentru a scăpa oamenii de întuneric și mizerie, trebuie să se construiască socialismul la sate, adică să se treacă la gospodăria agricolă colectivă, asigurându-se ridicarea agriculturii în folosul celor ce muncesc.”¹

Legea impozitului agricol scutește gospodăriile colective de impozit timp de doi ani dela înființarea lor, iar după doi ani aceste gospodării colective vor plăti un impozit de 1% din veniturile brute ale gospodăriei.

Art. 12 al legii de față, scutește de impozit pentru veniturile lor gospodăriile ajutătoare personale ale țăranilor membri ai gospodăriilor agricole colective.

Deasemenea sunt scutite de orice impozit și veniturile obținute de aceste gospodării în natură și în bani dela gospodăriile agricole colective.

Prin aceste avantaje și altele prevăzute în lege, țărănimea muncitoare este ajutată în munca

¹ „Rezoluția ședinței plenare a Comitetului Central al P.M.R. din 3—5 Martie 1949”, ed. P.M.R. 1949, pag. 11.

și lupta sa, pentru a se ridica, pentru a-și clădi o nouă viață de bunăstare, liberă și fericită, prin transformarea socialistă a agriculturii.

Câteva lămuriri pentru aplicarea legii

Tovarăși și tovarășe deputați,

Am să vă dau unele lămuriri asupra aplicării legii impozitului agricol.

1. Aplicarea impozitului este limitată la teritoriul rural, adică numai la venituri realizate în mediul rural. Pentru impunerea veniturilor din mediul urban, precum și pentru impunerea unora din veniturile din mediul rural exceptate, cum sunt salariile, se aplică dispozițiunile legii impozitului pe venituri/e populației.

Hotarul dintre mediul urban și rural este format de linia administrativă. Prin regulament însă, se va da putere Comitetelor Provizorii județene să considere unele teritorii urbane ca fiind, din punct de vedere fiscal, teritorii rurale, dacă caracteristicile economiei lor indică acest lucru.

2. Populația sătească este grupată pe gospodării, prin gospodărie înțelegându-se familia care gospodărește împreună, indiferent dacă locuiește sau nu împreună.

Subiectul impunerii — contribuabilul — nu mai este o persoană fizică sau juridică care rea-

189 A

lizează venituri din proprietățile sale. Impunerea se face pe gospodării, grupându-se astfel proprietățile și veniturile mai multor persoane, în cadrul aceleiași gospodării.

Pentru ca un grup de persoane să facă parte din aceeași gospodărie, trebuie îndeplinite următoarele condițiuni:

— să fie membri de familie, adică rude, indiferent de gradul de rudenie;

— să gospodărească împreună, adică să lucreze ori să recolteze cu mijloace comune sau să ducă traiul zilnic în comun.

3. Gospodăriile au fost împărțite în două mari categorii: gospodăriile agricole individuale și gospodăriile agricole colective.

Legea se ocupă de regimul fiscal al acestor două tipuri de gospodării, specificând de asemenea regimul fiscal al:

— gospodăriilor personale ale țăranilor membri ai gospodăriilor agricole colective;

— gospodăriilor țăranilor membri ai asociațiilor pentru folosirea în comun a mașinilor.

Proiectul de lege intră adânc în examinarea modului cum este grupată pe gospodării populația satelor, iar regimul fiscal diferă dela un tip de gospodărie la altul, în funcție de categoria țăranilor care compun gospodăria și de situația pe care o are tipul de gospodărie în procesul de transformare socialistă a agriculturii.

4. Impunerea se face prin totalizarea într'o singură masă a veniturilor, din orice izvoare, astfel că principiul progresivității este aplicat din plin prin existența unui singur impozit și a unui venit total, format pe de o parte din adunarea veniturilor din orice izvoare de venituri, iar pe de altă parte prin adunarea veniturilor realizate de membrii gospodăriei.

Dar pentru ca să existe o gospodărie agricolă impozabilă, potrivit proiectului în cauză, trebuie în mod neapărat ca, la baza veniturilor sale, această gospodărie să aibă venituri din terenuri agricole sau dela animale. Deci, numai dacă o gospodărie posedă venituri din terenuri agricole sau dela animale este considerată gospodărie agricolă în sensul prezentului proiect și se supune impozitului și pentru toate celelalte venituri pe care le realizează pe lângă veniturile de bază.

Excepție dela această totalizare de venituri de orice natură o fac veniturile din salarii, care se impun separat după normele cuprinse în legea impozitului pe veniturile populației. Astfel fiind, salariile realizate de oriunde, în mediul urban sau rural, suportă același regim fiscal.

Este cazul să precizăm că imobilele clădite în mediul rural, spre deosebire de cele din mediul urban, nu se consideră producătoare de venit decât dacă sunt închiriate. În această situație, clădirile neînchiriate din mediul rural, indiferent de

numărul camerelor de locuit, nu sunt supuse impozitului nici în cadrul proiectului de față, nici în cadrul legii impozitului pe veniturile populației. Față de regimul fiscal din trecut, se aduce o mare și justificată înlesnire populației dela sate.

5. Impunerea este stabilită pe fiecare gospodărie în parte, luându-se în considerare toate elementele (terenuri agricole, animale, orice alte venituri) care pot determina realitatea câștigului, astfel că impunerile sunt de data aceasta individualizate, adică diferențiate dela o gospodărie la alta, în funcție de veniturile realizate, de categoria de gospodărie din care face parte și de anumite situații care duc la scutiri și reduceri de impozite.

Una din marile lipsuri ale impunerilor agricole din trecut era impunerea în funcție numai de suprafața de teren agricol. Nu se ținea seama că suprafața de teren agricol nu determină, în mod exclusiv, cuantumul venitului, ci modul de cultivare a pământului, culturile care sunt pe acel pământ, animalele din gospodărie, mașinile și uneltele etc. sunt elemente care trebuie în mod neapărat luate în considerare pentru a se determina câștigurile reale ale unei gospodării și a se diferenția, la suprafețe egale, gospodăriile sărace de gospodăriile cu venituri mijlocii și mari.

Sistemul impunerii pe suprafață, fără individualizarea gospodăriilor, era pe placul regimu-

189 A

rilor capitaliste-moșierești, căci se impuneau în întregime veniturile celui mic, celui sărac, și se omitea dela impunere, pe bază de lege, o importantă categorie de venituri ale moșierilor și chiburilor, în afară de omisiunile dela impunere datorită modului de organizare a impunerilor și evaziunilor fiscale, care erau aproape permise.

6. Determinarea veniturilor impozabile este bazată pe două principii:

- principiul veniturilor medii;
- principiul venitului real.

Venitul mediu este stabilit direct prin lege, ca un rezultat al calculelor făcute în ceea ce privește rentabilitatea pe hectar sau pe cap de animal.

Venitul fixat prin lege ca bază pentru stabilirea impozitului agricol nu este un venit real, ci un venit mediu, un venit de bază. El poate fi majorat sau micșorat cu până la 20% de Sfatul Popular județean, pe plăși, iar de Sfaturile Populare de plasă, pe comună.

Diferența între venitul impozabil minim și maxim este mare, astfel că toate categoriile de terenuri, atât cele slabe cât și cele de calitate superioară, pot fi just încadrate la impunere.

Dar această elasticitate în determinarea venitului impozabil pe bază de venit mediu implică însă și un control care trebuie să ducă pe ju-

deț la realizarea prevederilor bugetare. Deaceea, indiferent de majorările și micșorările cu până la 20%, totalul venitului impozabil bazat pe venitul mediu din tabelă trebuie să rămână neschimbat.

Elasticitatea impunerii se menține și când este vorba de județe, proiectul prevăzând că județele vor fi încadrate în 5 grupe, cu venituri normative, diferențiate dela o grupă la alta cu câte 10%. Astfel, dacă unele județe sunt încadrate în ceace privește anumite terenuri în grupa a 5-a cu un venit mediu de 4.000 lei, altele sunt încadrate în grupa 1-a cu un venit normativ de 6.000 lei, grupa medie (a 3-a), fiind încadrată cu un venit mediu de 5.000 lei.

Un județ însă, încadrat într'o grupă pentru terenuri arabile, de pildă, va putea fi încadrat într'o altă grupă pentru animale, și așa mai departe, cu toate izvoarele de venituri medii prevăzute în tabela din proiect.

Veniturile medii pentru terenurile agricole sunt stabilite pornind dela bază: teren arabil cultivat cu grâu sau porumb. Pentru terenurile arabile având alte culturi, precum și pentru terenurile agricole din alte categorii (fânețe, islazuri, vii etc.), venitul mediu s'a stabilit, în general, prin aplicarea unor coeficienți de rentabilitate față de terenurile cultivate cu grâu și porumb.

Măsuri pentru încurajarea culturilor intensive și a creșterii vitelor

Urmându-se politica de încurajare a unor culturi intensive și plante industriale, procentele de rentabilitate care au determinat venitul mediu pentru aceste culturi sunt inferioare realității.

În determinarea veniturilor medii pentru animale s'a ținut seama de felul și rentabilitatea fiecărei categorii de animale, dar s'a ținut în special seama și de faptul că numărul vitelor trebuie ridicat calitativ și cantitativ. Deaceea veniturile medii prevăzute în lege sunt mult sub realitate, încurajându-se astfel creșterea numărului vitelor și îmbunătățirea calității lor.

Pe de altă parte, impunerile sunt bazate pe venituri reale, în acele cazuri în care tabela din lege nu prevede venituri medii. Și anume, se face impunerea în funcție de venitul real pentru unele izvoare de venituri cu caracter agricol care nu au putut fi cuprinse în tabelă, datorită diversității lor, precum și pentru izvoarele de venituri cu caracter neagricol.

Veniturile medii, pe baza cărora se face impunerea, au fost astfel stabilite și cotele de impuneri astfel calculate, ca să rezulte o diminuare a impozitului din anul 1948 în medie cu 25%, deși în anul 1948 s'au impus numai terenurile.

Tovarăși și tovarășe deputați,

Incheind expunerea de motive asupra proiectului legii impozitului agricol, țin să subliniez încă odată caracterul de clasă al acestei legi, și anume:

Ea ușurează sarcinile fiscale ale țărănimii muncitoare, ajută astfel la ridicarea nivelului economic, cultural și sanitar al lumii satelor noastre, jecmănită și ținută în boli și întunerice de toate fostele regimuri de exploatare și asupra moșierească și burgheză. Legea ajută la îngrădirea puterii economice și a influenței politice a chiburimii. Legea constituie un sprijin puternic pentru transformarea socialistă a agriculturii noastre.

Prin legea impozitului agricol facem încă un pas înainte spre o nouă așezare a impozitului pe principiul democratic, care aduce reale ușurări de sarcini fiscale pentru cei ce muncesc dela orașe și sate.

Noi putem realiza o asemenea politică fiscală pentru că economia noastră se dezvoltă pe baze sănătoase, venitul statului este bazat în primul rând pe activitatea economică a întreprinderilor socialiste de stat și cooperatie, pe creșterea venitului național, pe baza ridicării producției ei, sprijinindu-ne pe colaborarea economică cu U.R.S.S. și cu țările de democrație populară.

Solidaritatea și colaborarea între aceste țări, precum și ajutorul acordat de U.R.S.S. prin

189 A

mașinile cele mai complicate de producție, prin tot felul de utilaj și materii prime — nouă și celorlalte țări de democrație populară — toate acestea au sfârșit planul Marshall în privința discriminărilor și a blocadei împotriva noastră.

Pe când planul Marshall — care a adus șomaj, mizerie și nesiguranță — se prăbușește din cauza crizei economice-financiare în Anglia și America, pe când în aceste țări și în toate țările marshallizate impozitele și birurile de tot felul apasă tot mai greu pe spinarea celor ce muncesc, impunând noi și noi sarcini acestora pentru scopuri războinice imperialiste, Republicile Populare merg înainte spre înflorirea economică-financiară, spre o viață de bunăstare, luminoasă, liberă și fericită.

Pentru ca legea de față să atingă scopul fixat, nu este suficientă aplicarea sa mecanică, birocratică. Ea trebuie aplicată în condițiunile complicate ale luptei de clasă la țară, ea poate să fie în folosul celor ce muncesc numai dacă Organizațiile de Partid, Sfaturile Populare, precum și toate organizațiile de masă democratice vor da atenția și sprijinul lor ca legea să fie lămurită și aplicată în spiritul ei de clasă.

LEGEA IMPOZITULUI AGRICOL

CAP. I

Obiectul impunerii

Art. 1. — Sunt supuse dispozițiilor legii de față următoarele gospodării care realizează venituri în mediul rural:

- a) gospodăriile agricole individuale;
- b) gospodăriile agricole colective.

Art. 2. — Impozitul se pune asupra totalității veniturilor anuale agricole și neagricole realizate în mediul rural de o gospodărie agricolă.

Prin gospodăria agricolă individuală se înțelege gospodăria familiei a cărei membri gospodăresc împreună, indiferent dacă locuiesc sau nu la un loc.

Art. 3. — Nu sunt supuse impozitului agricol, ci se impun potrivit legii impozitului pe veniturile populației:

- a) veniturile contribuabililor care nu posedă în mediul rural terenuri agricole sau animale impozabile;
- b) veniturile contribuabililor care se ocupă cu cărăușia și veniturile profesioniștilor, comercianților și meșteșugarilor pe cont propriu, care nu posedă terenuri agricole, indiferent dacă posedă sau nu animale impozabile;
- c) salariile muncitorilor și funcționarilor și

câștigurile membrilor cooperativelor de producție meșteșugărească.

CAP. II

Impunerea gospodăriilor agricole individuale

Secțiunea I-a

Determinarea veniturilor impozabile

VENITURI AGRICOLE

Art. 4. — Veniturile agricole anuale impozabile ale gospodăriilor agricole individuale se stabilesc pe bază de venituri mijlocii, după situația existentă la 1 Iulie a anului de impunere:

1. Venitul mijlociu al terenurilor agricole se stabilește după categoria terenurilor (pământuri arabile; fânețe; islazuri; livezi de arbori fructiferi; vii) și după clasa de productivitate, iar pentru pământurile arabile se ține seama și de felul culturilor.

2. Veniturile dela animale sunt impozabile numai dacă provin dela:

a) animale productive: vaci și bivolițe; oi și capre care au iernat; porci în vârstă dela 6 luni;

b) animale lucrătoare: cai, boi, tauri și bivoli în vârstă dela 3 ani.

Art. 5. — Veniturile anuale mijlocii din agricultură sunt cele prevăzute în următorul tablou:

Nr. crt.	VENITURI AGRICOLE	Veniturile mijlocii anuale pe ha sau pe cap de animal				
		I	II	III	IV	V
I. TERENURI AGRICOLE						
Categoria de teren și felul culturilor:						
Pământuri arabile						
1	Grâu, porumb, orz, ovăz, secară, trifoi, lucernă, tutun și orice alte culturi în afară de cele prevăzute mai jos	6.000	5.500	5.000	4.500	4.000
	Bumbac	4.200	3.850	3.500	3.150	2.800
	Plante textile și oleaginoase	4.800	4.400	4.000	3.600	3.200
	Sfeclă de zahăr	9.000	8.250	7.500	6.750	6.000
	Legume și zarzavaturi cultivate în câmp, cartofi și pepeni	9.000	8.250	7.500	6.750	6.000
	Orezării	18.000	16.500	15.000	13.500	12.000
	Grădini de legume cu caracter permanent	48.000	44.000	40.000	36.000	32.000
	Pământuri arabile necultivate fără aproape	6.000	5.500	5.000	4.500	4.000
2	Fânețe	3.000	2.750	2.500	2.250	2.000
3	Islazuri	1.200	1.100	1.000	900	800
4	Livezi de arbori fructiferi	12.000	11.000	10.000	9.000	8.000
5	Vii altoite și indigene	36.000	33.000	30.000	27.000	24.000
	Vii hibridizate	21.000	19.800	18.000	16.200	14.400
II. ANIMALE						
1	Vacă și bivoliță	1.800	1.650	1.500	1.350	1.200
2	Oaie și capră	240	220	200	180	160
3	Porc	840	770	700	630	560
4	Cal	2.700	2.100	1.500	1.350	1.200
5	Bou, taur și bivoli	1.200	1.100	1.000	900	800

Art. 6. — Incadrarea județelor în grupele arătate în tabloul dela articolul precedent se face prin hotărîrea Consiliului de Miniștri.

Art. 7. — Veniturile mijlocii fixate pe județe pot fi majorate sau micșorate cu până la 20% pe plăși, de către Sfatul Popular județean și apoi aceste venituri fixate pentru plăși pot fi deasemenea majorate sau micșorate cu până la 20% pe comune, de către Sfaturile Populare de plasă.

Aceste modificări se vor face în așa fel ca venitul mijlociu total pe județ să rămână neschimbat.

Art. 8. — Impunerea celorlalte venituri realizate din agricultură pentru care nu s'au stabilit venituri mijlocii, cum sunt: veniturile realizate din terenuri agricole cu producție intensivă (pepiniere, grădini de flori ornamentale, grădini cu sere), bălți, păduri și din orice alte izvoare agricole, se face pe baza venitului efectiv realizat.

VENITURI NEAGRICOLE

Art. 9. — Veniturile neagricole anuale impozabile ale gospodăriilor agricole individuale realizate din ocupațiuni meșteșugărești, profesionale și comerciale, din cărăușie, din închirierea de tractoare și alte mașini agricole, din clădiri închiriate și din orice alte venituri de natură neagricolă, se stabilesc potrivit dispozițiilor cu-

189 A

prinse în legea impozitului pe veniturile populației și intră în impunerea gospodăriilor agricole așa cum s'au realizat în perioada dintre 1 Iulie a anului precedent și 30 Iunie a anului curent.

Secțiunea a II-a

Dispozițiuni speciale privind gospodăriile agricole individuale

Art. 10. — Gospodăriile țăranilor care fac parte din asociațiile pentru folosirea în comun a mașinilor se supun impozitului agricol, reducându-se cu 25% veniturile mijlocii ale terenurilor intrate în aceste asociații, dacă asociațiile sunt recunoscute de Sfaturile Populare de plasă.

Art. 11. — Gospodăriile agricole ale muncitorilor și funcționarilor sau ale membrilor cooperativelor de producție meșteșugărească se scutesc de impozitul agricol pentru veniturile lor, dacă aceste gospodării nu depășesc limitele prevăzute în statutul model al gospodăriei agricole colective.

Dacă limitele sunt depășite, aceste gospodării se supun impozitului agricol fără scutirea prevăzută de art. 20 pct. 1, cota de impozit pentru veniturile până la 12.000 lei fiind de 6%.

Art. 12. — Gospodăriile ajutoare personale ale țăranilor membri ai gospodăriilor agricole colective sunt scutite pentru veniturile lor

de impozitul agricol. Deasemenea sunt scutite de orice impozit și veniturile obținute de aceste gospodării în natură și în bani dela gospodăriile agricole colective.

Art. 13. — Pentru gospodăriile agricole individuale care s'au încadrat într'o gospodărie agricolă colectivă, se scade impozitul agricol pentru termenele de plată următoare încadrării.

CAP. III

Impunerea gospodăriilor agricole colective

Art. 14. — Gospodăriile agricole colective sunt scutite de impozitul agricol pentru primii doi ani dela înființare.

Pentru anii următori, veniturile gospodăriilor agricole colective sunt supuse impozitului cu cota de 1%.

Venitul impozabil este format din venitul brut agricol și neagricol realizat în anul precedent, în natură și în bani.

Art. 15. — Nu se cuprind în venitul impozabil al gospodăriei agricole colective:

a) sumele primite pentru livrările către stat în contul cotelor obligatorii;

b) sumele realizate din vânzarea animalelor de muncă sau de producție destinate procurării animalelor de rasă ameliorate sau pentru restabilirea și mărirea numărului de animale;

c) sumele primite dela societatea de asigurări de stat drept despăgubiri pentru bunuri și recolte distruse;

d) furajele consumate cu hrana animalelor, inclusiv rezerva de furaje;

e) cheltuelile făcute, în bani și în natură, pentru lucrările S. M. T.;

f) cheltuelile de producție ale întreprinderilor auxiliare efectuate în bani sau în natură;

g) sumele cheltuite pentru construcțiile necesare producției și pentru construcțiile destinate operelor sociale și culturale.

Art. 16. — Venitul impozabil se determină după elementele cuprinse în contul de gestiune al anului calendaristic precedent.

Pentru nedepunerea în termenul fixat a contului de gestiune a anului precedent, președintele și contabilul gospodăriei agricole colective, prin hotărârea Comitetului Executiv al Sfatului Popular de plasă, vor suferi câte o amendă până la 500 lei.

Dacă contul de gestiune și actele pe baza cărora a fost întocmit, cuprind intenționat date și elemente inexacte, președintele și contabilul gospodăriei agricole colective se supun pedepsei penale.

Art. 17. — Impozitul datorat de gospodăriile agricole colective se plătește: 20% până la 31 Martie; 10% până la 31 Mai; 30% până

la 31 Octombrie și 40% până la 20 Decembrie inclusiv.

Pentru depășirea termenului de plată, se percepe o majorare de 0,05% pentru fiecare zi de întârziere.

CAP. IV

Impozitul pe veniturile gospodăriilor agricole individuale

Secțiunea I-a

Calcularea impozitului

Art. 18. — Impozitul pe veniturile gospodăriilor agricole individuale se calculează după următoarea tabelă:

Venitul impozabil al gospodăriei Lei	Impozitul anual Lei
până la 12.000	scutit
12.000 — 15.000	720 lei + 10 de fiecare sută peste 12.000
15.000 — 20.000	1.020 lei + 13 „ „ 15.000
20.000 — 30.000	1.670 lei + 17 „ „ 20.000
30.000 — 50.000	3.370 lei + 21 „ „ 30.000
50.000 — 100.000	7.770 lei + 28 „ „ 50.000
100.000 — 200.000	21.770 lei + 35 „ „ 100.000
200.000 — 300.000	56.770 lei + 43 „ „ 200.000
peste 300.000	99.770 lei + 50 „ „ 300.000

189 A

Art. 19. — Impozitul prevăzut de articolul precedent se majorează pentru gospodăriile chiburilor cu cote variind între 20 și 50%.

Incadrarea acestor gospodării, cuprinzând și cote de majorare pe gospodărie, se face de către Sfaturile Populare de plasă și se aprobă de Sfaturile Populare județene.

Secțiunea a II-a

Scutiri și reduceri

Art. 20. — 1. Se scutesc de impozit gospodăriile agricole individuale care au un venit impozabil până la 12.000 lei inclusiv.

2. Gospodăriile agricole care au un venit impozabil până la 30.000 lei inclusiv beneficiază de reducerea sau scutirea impozitului în condițiile următoare:

a) Gospodăriile în compunerea cărora intră invalizi de război clasați cu procent de invaliditate dela 80% și invalizi de muncă clasați în categoria I și II de invaliditate, beneficiază de reducerea impozitului la jumătate, iar în lipsă de membri ai gospodăriei capabili de muncă se scutesc complet de impozit.

b) Se reduce impozitul cu jumătate pentru gospodăriile acelor care au vârsta înaintată (bărbați dela 60 ani în sus și femei dela 55

ani în sus), dacă nu au membri în gospodărie capabili de muncă.

c) Pentru gospodăriile în compunerea cărora intră o femeie ca singur membru capabil de muncă, având copii până la 12 ani, impozitul se reduce la jumătate.

d) Familiile cu 4 sau mai mulți copii sub 12 ani beneficiază pentru gospodăriile lor de reducerea impozitului la jumătate.

3. În cazul aflării sub arme a unui membru al familiei, gospodăria se scutește de impozit dacă nu rămân alți membri capabili de muncă decât o femeie și copii sub 12 ani.

Pentru gospodăriile unde capul familiei sau alți membri capabili de muncă lucrează în mine de cărbuni sau la tăieri de păduri, impozitul se reduce la jumătate dacă există un contract de muncă pe termen de cel puțin un an.

Scutirea și reducerea prevăzută la acest punct se acordă numai dacă gospodăria nu folosește în permanență muncă salariată.

4. Se scutesc de impozit veniturile realizate din albinărit, creșterea viermilor de mătase și din creșterea de păsări, precum și din clădirile rurale neînchiriate.

5. Gospodăriile care au suferit distrugerii cauzate de calamități ale naturii se scutesc de impozit, total sau parțial, în raport cu gradul distrugerii.

189 A

Art. 21. — Se scutesc de impozit pe timp de 2 ani dela folosirea lor pentru însămânțări, veniturile terenurilor nearate mult timp sau care erau arate pentru prima oară, și pe timp de 3 ani dela folosirea pentru însămânțări, terenurile devenite arabile prin scoaterea rădăcinilor, precum și terenurile improprii pentru arături, pentru care s'au făcut ameliorări de către cei ce le folosesc.

Secțiunea a III-a

Termene de plată

Art. 22. — Impozitul datorat pe gospodăriile agricole individuale se plătește în patru părți egale: până la 31 August, 30 Septembrie, 31 Octombrie și 30 Noembrie inclusiv.

CAP. V

Răspunderea contribuabililor

Art. 23. — Pentru ascunderea izvoarelor de venituri, contribuabilii sunt pasibili de sancțiuni penale.

Art. 24. — În caz de nep'ată a impozitului la termenele fixate, se aplică următoarele măsuri de urmărire:

a) Pentru plata peste termenul fixat se percepe o majorare de 0,2% pentru fiecare zi de întârziere;

b) Pentru depășirea repetată cu rea credință a termenelor de plată a impozitului se aplică și sancțiuni penale, sezisarea Parchetului făcându-se cu avizul Sfatului Popular de plasă.

Dispozițiunile prevăzute de art. 23 și 24 nu se aplică gospodăriilor agricole colective.

CAP. VI

Căile de atac împotriva impunerilor

Art. 25. — Reclamațiile privind determinarea nedreaptă a venitului impozabil, stabilirea greșită a impozitului și modul de aplicare a dispozițiilor de reduceri și scutiri se depun la secțiunea financiară a Sfatului Popular de plasă, în termen de 30 zile dela data primirii avizului de plată.

Împotriva soluției dată de secțiunea financiară a Sfatului Popular de plasă se poate face apel la secțiunea financiară a Sfatului Popular județean, iar împotriva soluției dată de secțiunea financiară a Sfatului Popular județean se poate face apel la Ministerul Finanțelor ca instanță ultimă.

CAP. VII

Dispozițiuni finale

Art. 26. — Prin Decizia Consiliului de Miniștri se pot acorda, în afară de scutirile și reducerile prevăzute de prezenta lege, noi reduceri de venituri mijlocii sau scutiri și reduceri de impozit, pentru unele categorii de gospodării sau unele izvoare de venituri.

Ministerul Finanțelor poate să scutească de impozit sau să reducă impozitul dela caz la caz.

Art. 27. — Pentru aplicarea prezentei legi, Ministerul Finanțelor va da instrucțiuni obligatorii.

Art. 28. — Orice alte legi, decrete sau dispozițiuni contrare prezentei legi sunt abrogate.

187 H

Atelierele Grafice Nr. 1

1890

[Faint handwritten signature]

191 A

191

VASILE LUCA
SECRETAR AL COMITETULUI CENTRAL
AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

**EXPUNERE
ASUPRA BUGETULUI GENERAL
AL R. P. R. PE ANUL 1951**

FĂCUTĂ

IN FAȚA MARIÍ ADUNĂRI NAȚIONALE

*Orchestra broșura muncitorească
prezentată de autor în
cursul interogatoriului din
24 Aug 1954* Luca

EDITURA PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

191 A

Proletari din toate țările, uniți-vă!

57

VASILE LUCA

VASILE LUCA
SECRETAR AL COMITETULUI CENTRAL
AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN
MINISTRUL FINANTELOR

EXPUNERE
ASUPRA BUGETULUI GENERAL
AL R. P. R. PE ANUL 1951
FĂCUTĂ
ÎN FAȚA MĂRII ADUNĂRI NAȚIONALE

1951

EDITURA PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

Tovarăși deputați,

Din însărcinarea Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române, vă prezint spre desbatere și aprobare proiectul bugetului pe anul 1951.

Bugetul general al statului pe anul 1951 este planul financiar al anului de incepere al primului nostru plan cincinal. Deaceea bugetul pe anul acesta are o importanță deosebită.

Importanța bugetului pe anul 1951 constă în faptul că el trebuie să asigure nu numai finanțarea tuturor necesităților administrației centrale și locale ale statului nostru, ci și finanțarea mai departe a economiei noastre naționale, care odată cu începerea planului cincinal capătă un nou avânt și un ritm de dezvoltare din ce în ce mai mare.

Primul an al planului nostru cincinal înseamnă uriașe investiții capitale în construcții de noi uzini și fabrici, deschiderea a noi mine de cărbuni, de minereuri de metale feroase și neferoase, construcții de baraje pentru stațiuni hidroelectrice și noi uzine termoelectrice pentru realizarea planului de electrificare a țării noastre, înseamnă construirea a noi drumuri, căi ferate, instituții de cultură și de sănătate.

Toate aceste construcții noi, precum și continuarea marilor lucrări ca, de pildă : Canalul Dunăre—Marea Neagră; lărgirea forajului de explorare și exploatare pentru mărirea extracției de petrol; marile lucrări de irigare în agricultură; lărgirea producției de legume, orez, bumbac și alte plante industriale; îndeplinirea sarcinilor de producție fixate în planul pe 1951 precum și realizarea uriașelor sarcini social-culturale cer o deosebită încordare în lupta și munca oamenilor muncii dela orașe și sate, cer introducerea unui regim sever de economii bănești și de materiale, de către toate ministerele, instituțiile și întreprinderile industriale, agricole și comerciale.

Bugetul pe anul 1951, prin marile investiții capitale în construcțiile pașnice necesare dezvoltării economiei noastre în folosul binelui poporului, oglindește politica consecventă de pace a partidului și a guvernului, dorința fierbinte a poporului nostru de a construi socialismul în condițiile păcii trainice și colaborării pașnice între popoare.

Setoși de sânge și de îmbogățire și mai mare prin exploatarea barbară a propriilor lor popoare, prin sugrumarea și jefuirea altor popoare, bancherii, fabricanții și miliardarii americani, împreună cu mercenarii lor din alte țări capitaliste, duc un război tâlhăresc împotriva eroicului popor coreean.

În acest mârșav război împotriva poporului coreean, imperialiștii nord-americani întrec pe profesorii lor hitleriști în bestialități, în distrugerii și uciderea în masă a populației civile, și mai ales a femeilor și

6
X

copiilor. Prin acest război ei urmăresc înrobirea și jefuirea poporului coreean și innăbușirea în sânge a mișcării revoluționare de eliberare națională a popoarelor din colonii și a celor din semicoloniiile din Asia, urmăresc cucerirea și înrobirea întregii Asii.

Războiul din Coreea reprezintă numai o etapă în planurile imperialiștilor americani pentru pregătirea și deslănțuirea celui de al treilea război mondial, pentru cucerirea dominației lor mondiale.

Neținând cont de propunerea și chemarea Consiliului mondial al păcii, care în scopul întăririi și asigurării securității internaționale cere încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri — U.R.S.S., R. P. Chineză, U. S. A., Franța și Anglia —, și în ciuda înfrângerilor rușinoase, a aventurii din Coreea, care constituie un puternic avertisment dat provocatorilor la un nou război, imperialiștii americani continuă agresiunea lor în Coreea și se pregătesc de noi agresiuni.

Imperialiștii, în frunte cu monopolii nord-americani și mercenarii lor de pretutindeni, se demască din ce în ce mai mult în fața propriilor popoare ca provocatorii și organizatorii noului război, care nu doresc și nu vor pace.

Popoarele însă doresc pacea și urăsc războiul. Forțele păcii, în frunte cu U.R.S.S., sunt superioare în toate privințele forțelor războiului; ele urmează calea indicată de I. V. Stalin prin interviewul său acordat ziarului „Pravda“ : „Pacea va fi menținută și conso-

hidată dacă popoarele vor lua în propriile lor mâini cauza menținerii păcii și o vor apăra până la capăt”¹.

Aceste cuvinte ale tovarășului Stalin sunt un îndemn în luptă pentru popoarele iubitoare de pace și libertate, pentru clasa muncitoare și oamenii progresului de pretutindeni, indiferent de apartenența lor politică sau religioasă. Astfel, toți cei ce doresc pacea își intensifică și mai mult lupta pentru apărarea ei și împotriva acțiunilor guvernelor din țările imperialiste de a lichida libertățile democratice — guverne care, neputând jefui popoarele lor și a le pregăti drept carne de tun fără o împotrivire din ce în ce mai hotărâtă a acestora, introduc tot mai mult regimul de dicitură fascistă.

Pentru poporul nostru, eliberat de sub jugul fascismului de către glorioasa Armată Sovietică, și care, cu ajutorul Uniunii Sovietice, și-a cucerit independența națională, luându-și soarta în propriile sale mâini, cuvintele tovarășului Stalin înseamnă o și mai mare încordare în lupta pentru pace, în lupta și munca pentru ridicarea potențialului economic al Patriei noastre și a bunei stări a poporului, înseamnă lupta și mai hotărâtă alături de toate popoarele iubitoare de pace, pentru preîntâmpinarea războiului și menținerea păcii.

Poporul nostru își îndeplinește sarcina sa de apărare a păcii, de apărare a libertății și a tuturor cuceririlor sale.

¹ I. Stalin: „interviewul acordat corespondentului ziarului «Pravda», ed. P.M.R. 1951, pag. 14.

rilor sale pe tărâm economic și cultural, încordându-și toate forțele pentru ca țara noastră să fie un pilon puternic al lagărului nebiruit al păcii, condus de invincibila Uniune Sovietică.

Tovarăși deputați,

Bugetul de stat al Republicii Populare Române pe anul 1951, pe care-l supun spre votare, are la bază victoriile economice și social-culturale obținute de clasa muncitoare în alianță cu țărănimea muncitoare, sub conducerea Partidului Muncitoresc Român, în decursul executării celor două planuri de stat anuale.

Creșterea din an în an a producției industriale și agricole, ridicarea productivității muncii — datorită folosirii mijloacelor de producție avansate importate din U.R.S.S. și din țările de democrație populară, ca și a acelor fabricate în țară; datorită organizării în chip nou și conducerii în chip nou, socialist, a economiei noastre naționale; datorită încrederii maselor în regimul nostru de democrație populară și dragostei lor față de Patria noastră; datorită încrederii maselor muncitoare dela orașe și sate în viitorul luminos al socialismului — a asigurat depășirea planului de stat și realizarea bugetului de stat cu excedente importante în fiecare an.

Pe lângă faptul că nivelul de trai material și cultural al celor ce muncesc se ridică din an în an, iar sarcinile statului sunt îndeplinite, s’au realizat și importante acumulări socialiste pentru noi investiții ca-

191 A

ptiale, pentru dezvoltarea economiei naționale, pentru crearea unor noi instituții social-culturale. Aceste realizări ale clasei muncitoare au creat premisele trecerii la îndeplinirea primului nostru plan cincinal și au deschis perspective realizării și depășirii lui, începând cu primul an, anul 1951.

Imperialiștii, sub dictatul capitalului monopolist nord-american, au încercat să împiedice dezvoltarea economiei naționale și construirea socialismului în țara noastră. Ei au organizat și încearcă să întărească blocada economică împotriva țării noastre și în general împotriva țărilor de democrație populară. Dar orice discriminare și orice blocadă economică nu a putut și nu va putea nici în viitor să împiedice construirea socialismului în țara noastră. Chezășia zădărnirii acestor acțiuni mârșave o constituie solidaritatea internațională și colaborarea economică, politică și culturală de nesdruncinat dintre țările de democrație populară și U.R.S.S. Țara noastră, împreună cu celelalte țări de democrație populară, se bucură de ajutorul permanent, multilateral și desinteresat, acordat de Uniunea Sovietică popoarelor din țările de democrație populară.

Cu ajutorul tehnicii sovietice, tehnica cea mai avansată din lume, cu ajutorul specialiștilor sovietici, am putut crea propria noastră industrie de construcții de mașini și utilaj. Intreprinderile societăților sovieto-române sunt întreprinderi fruntașe în munca și lupta pentru construirea bazei economice a socialismului în țara noastră. Pe lângă celelalte întreprinderi de stat,

întreprinderile societăților sovieto-române aduc importante venituri bugetului și realizează acumulări socialiste pentru dezvoltarea mai departe a economiei noastre naționale.

Avântul industrializării socialiste a țării noastre, îndeplinirea și depășirea planului de producție și reducerea prețului de cost la o serie de produse industriale, dezvoltarea comerțului de stat și cooperatist, crearea și dezvoltarea industriei locale a Sfaturilor Populare, a cooperăției de producție și a secțiilor cu producția de larg consum în întreprinderi, toate acestea au permis ridicarea treptată a nivelului de trai și cultural al masselor muncitoare dela orașe și sate, au creat deasemeni condiții prielnice pentru întărirea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimia muncitoare, bazată pe temelia economico-culturală.

Industria noastră produce din ce în ce mai multe tractoare și mașini agricole pe care statul le pune la dispoziția țărănimii prin S.M.T.-uri. Țărănimia primește din partea industriei utilaj și unelte agricole, diferite produse chimice necesare agriculturii și produse de larg consum.

Sub dominația regimului de exploatare burghezo-moșierească, satele noastre vegetau în bezna inapoiării. Nivelul de viață al țărănimii muncitoare era într-o continuă descreștere; pe de o parte sărăcirea în masă a țăranilor mijlocași și creșterea mizeriei țăranilor săraci, iar pe de altă parte întărirea chiaburimii. Aceasta era procesul diferențierii la sate a țărănimii.

Regimul de democrație populară a creat țărănimii

191 A

muncitoare cu totul alte condiții de viață. În satele noastre pătrunde cultura, sănătatea, lumina, și nivelul de trai al țărănimii muncitoare se ridică necontenit. Au fost create la sate cămine culturale, dispensare, poliklinici, case de naștere, creșe și cămine de zi, noi și noi școli elementare, iar azi pășim hotărît la înfăptuirea operei de electrificare a satelor noastre.

Datorită reformei agrare, înlesnirilor fiscale, anulării datorilor contractate de țărănimea muncitoare la chiaburi în perioada secetei, anulării plății ratelor de împroprietărire, politicii de îngrădire a chiaburimii și de apărare a țărănimii muncitoare împotriva exploatării, precum și datorită luptei comune a clasei muncitoare, țărănimii sărace și mijlocașe împotriva speculei, prin organizarea schimbului produselor de larg consum între orașe și sate cu ajutorul cooperativelor de consum, nivelul de viață economică și culturală a țărănimii muncitoare se ridică neincetat.

Cu ajutorul cooperativelor de consum și de producție se lărgeste și se întărește din ce în ce mai mult schimbul între oraș și sat în lupta aprigă împotriva comerțului particular și a chiaburilor speculanți.

Țărănimii muncitoare i s'au creat azi, sub regimul de democrație populară, largi posibilități de muncă, șomajul fiind lichidat în țara noastră. Surplusul forțelor de muncă provenit din mecanizarea agriculturii, întovărășirile pentru folosirea mașinilor agricole complexe, crearea gospodăriilor agricole colective, precum și din creșterea populației, se eliberează la sate și

este absorbit total de industria socialistă, în plină dezvoltare.

Urmând cu încredere îndrumarea Partidului Muncitoresc Român, țărani muncitori au început să urmeze în mod liber consimțit calea sigură care-i va scăpa definitiv de mizerie și de exploatarea chiaburească, calea transformării socialiste a agriculturii, calea unirii micilor gospodării agricole individuale în mari gospodării colective, calea lichidării definitive a claselor exploatoare, calea construirii socialismului, care le aduce o viață îmbelșugată și fericită.

Realizările rodnice ale primelor gospodării agricole colective, oglindite în recoltele bogate, necunoscute în micile gospodării individuale, reprezintă un exemplu viu pentru țărănimea muncitoare, pe care o ajută să se convingă despre adevărul învățaturii partidului, despre viitorul fericit pe care-l deschide socialismul.

Tovarășii deputați,

În timp ce la noi, ca și în celelalte țări de democrație populară, imense sume realizate prin munca socială a oamenilor muncii sunt folosite pentru dezvoltarea mai departe a economiei naționale, pentru industrializarea țării noastre și mecanizarea agriculturii și pentru ridicarea bunei stări materiale și culturale a oamenilor muncii, în U.S.A. și în țările marshallizate masele muncitoare trăiesc sub cruntă exploatare și în cea mai neagră mizerie.

Războiul este pentru imperialiști o afacere aducătoare de mari profituri.

191 A

Sub comanda imperialiștilor americani, U.S.A., Anglia, Franța și alte țări capitaliste, deslănțuind cursa nebună a înarmărilor, trec toată economia lor pe picior de război. Producția mijloacelor de existență este din ce în ce mai redusă, iar salariile reale ale muncitorilor și funcționarilor scad în urma creșterii prețurilor.

În U.S.A., de la începutul aventurii sângeroase în Coreea, prețurile au crescut cu 33%.

În țările capitaliste, mijloacele bugetare se cheltuiesc aproape în întregime pentru întreținerea aparatului de oprimare a maselor exploatate, pentru înarmarea neconținută și pentru pregătirea unor noi războaie de acaparare.

Volumul mare al cheltuielilor de război este acoperit printr-o fiscalitate excesivă, care apasă greu pe umerii oamenilor muncii.

Politica economică și financiară a țărilor capitaliste este caracterizată astăzi de o permanentă creștere a șomajului, de o stare de criză și stagnare a producției de pace, care provoacă dezastruoase condiții materiale de existență oamenilor muncii.

Pe baza mizeriei clasei muncitoare din țările capitaliste, care se agravează zi de zi, cresc fabuloasele profituri ale marilor trusturi și monopoluri.

Creșterea profiturilor monopolurilor americane cu 40% și ale celor engleze cu 20% în anul 1950, față de anul precedent, este un exemplu grăitor.

Prin politica sa expansionistă, imperialismul american a atras după sine în cursa nebunească a înar-

mărilor toate țările marshallizate, împingându-le la ruină și haos economic, folosindu-le în interesul lor, pentru deslănțuirea unui nou război.

Cât despre Iugoslavia, pe care clica de spioni și asasini fasciști a lui Tito au prefăcut-o într-o semicolonie a capitaliștilor americani și într-o mare închisoare a popoarelor din Iugoslavia, inșeși ziarele americane arată deschis că pentru a preîntâmpina prăbușirea clicii lui Tito este nevoie să se trimită alimente pentru armata lui mercenară.

În timp ce poporul iugoslav suferă de cruntă mizerie și foamete, clica fascistă a lui Tito — deși Iugoslavia nu este amenințată de nicio agresiune din partea nimănu — întreține o armată de un milion de oameni, pe care fasciștii dela Belgrad sunt gata să o folosească drept carne de tun în slujba imperialiștilor americani. 51% din bugetul Iugoslaviei reprezintă alocația pentru întreținerea armatei și pregătirile războinice agresive.

În timp ce rubla a devenit moneda cea mai stabilă din lume, iar moneda țării noastre și a celorlalte țări de democrație populară se întărește neîncetat prin creșterea puterii de cumpărare, valuta țărilor imperialiste este mult sdruncinată. Puterea de cumpărare a dolarului nu reprezintă decât 61% față de cea dinainte de război, iar a lirei sterline 52%.

U.R.S.S., care a suferit cel mai mult în urma războiului criminal deslănțuit împotriva ei de Germania hitleristă, nu numai că a lichidat în economia sa toate urmările războiului, dar a depășit cu mult nivelul

191 A

dinainte de război al producției industriale și agricole.

Datorită succeselor strălucite ale economiei sovietice, dela terminarea victorioasă a războiului și până la 1 Martie 1951 au fost reduse prețurile cu amănuntul la mărfurile industriale și alimentare de patru ori, ridicându-se astfel nivelul material și cultural al oamenilor sovietici.

Desvoltarea și consolidarea permanentă a economiei sovietice, ferită de crizele inevitabile în sistemul capitalist, este o expresie a politicii de pace a U.R.S.S., menită să îmbunătățească necontenit starea materială a popoarelor sovietice.

Spre deosebire de țările capitaliste, cheltuelile Statului Sovietic au un caracter productiv, fiind destinate lărgirii și desvoltării economiei naționale, ridicării permanente a nivelului de trai și cultural al celor ce muncesc. În 1950 veniturile oamenilor muncii din Uniunea Sovietică, în prețuri comparabile, au crescut cu 19% față de veniturile din anul 1949.

Cu ajutorul neprecupețit al Uniunii Sovietice, în țările de democrație populară se pun bazele economice ale orânduirii socialiste, prin activitatea creatoare a oamenilor muncii conduși de partidele comuniste și muncitorești. În 1950 toate țările de democrație populară au depășit planurile lor economice, iar producția lor industrială a crescut simțitor față de 1949. De exemplu, în R.P.R. cu 37,3%, în Polonia cu peste 30%, în Ungaria cu 35%, în Albania cu 34% etc.

În opera de construire a socialismului, țările de de-

mocrație populară merg pe drumul deschis de experiența Uniunii Sovietice.

În țările de democrație populară se construiește socialismul după aceleași legi de desvoltare ca și în Uniunea Sovietică, într'un ritm rapid, datorită însăși existenței și ajutorului primului stat socialist din lume.

Îndeplinirea și depășirea planurilor de stat în țările de democrație populară — rezultat al elanului creator și al noii atitudini față de muncă a celor ce muncesc — s'a soldat cu o creștere tot mai mare a acumulărilor socialiste, cu sporirea venitului național.

Bugetele lor sunt azi bugete stabile și fără deficite, bugete echilibrate și excedentare. Moneta lor națională se întărește din an în an, paralel cu desvoltarea economiei socialiste. În bugetul țării noastre ocupă un loc de frunte cheltuelile pentru sănătatea și culturalizarea masselor populare, condiție esențială pentru ridicarea avântului masselor muncitoare în opera construirii socialismului.

Toate acestea arată că poporul nostru, sub conducerea Partidului Muncitoresc Român, merge pe drumul just, verificat de popoarele Uniunii Sovietice, drum care duce spre pace, bunăstare și cultură, drumul construirii societății fără clase, fără exploatarea omului de către om.

Tovarăși deputați,

Înainte de a analiza proiectul de buget al Republicii Populare Române pe anul 1951, vă prezint pentru dezbateră și votare contul definitiv de executare a buge-

tului de stat al Republicii Populare Române pe anul 1949, precum și darea de seamă a executării provizorii a bugetului de stat al Republicii Populare Române pe anul 1950.

Rezultatele definitive ale executării bugetului de stat al Republicii Populare Române pe anul 1949 se prezintă astfel:

Venituri 272,3 miliarde lei; cheltueli 233,4 miliarde lei; excedent 38,9 miliarde lei, din care: 34,8 miliarde excedentul bugetului administrației de stat, 2,4 miliarde excedentul bugetului Asigurărilor sociale de stat și 1,7 miliarde soldul bugetelor locale.

Excedentul de 38,9 miliarde lei a fost reportat pe anul 1950 și se cuprinde astfel în veniturile bugetului de stat al aceluși an.

Bugetul de stat al Republicii Populare Române pe anul 1950 a fost aprobat de Marea Adunare Națională cu următoarea structură:

Venituri 353,88 miliarde lei; cheltueli 350,68 miliarde lei; excedent planificat 3,2 miliarde lei.

Rezultatele provizorii ale executării bugetului pe anul 1950 se prezintă astfel:

Venituri 399,0 miliarde lei; cheltueli 381,3 miliarde lei; excedent 17,7 miliarde lei, din care: 10,1 miliarde excedentul bugetului administrației de stat, 4,6 miliarde lei excedentul bugetului Asigurărilor sociale de stat și 3,0 miliarde lei soldurile bugetelor locale. Excedentul de 17,7 miliarde lei a fost reportat pe anul 1951 și se cuprinde în veniturile bugetului de stat al Republicii Populare Române pe acel an.

Față de plan, bugetul a fost realizat la venituri cu un spor de 45,12 miliarde lei, adică cu 12,8%, iar la cheltueli cu un spor de 30,62 miliarde lei, adică cu 8,7%, iar excedentul a fost realizat cu un spor de 14,5 miliarde lei.

Pe grupe de venituri, situația realizărilor se prezintă astfel:

	1950	% față de total	1949	% față de total
	(în miliarde lei)			
Total general venituri	399,0	100,0	272,3	100,0
din care:				
Impozitul pe circulația produselor	170,2	42,7	125,2	46,0
Cote-părți de beneficii	57,3	14,4	37,3	13,7
Impozite pe veniturile populației	33,1	8,3	31,3	11,5

Incasările bugetare din impozitul pe circulația produselor și cotele-părți de beneficii reprezintă în anul 1950 față de totalul realizărilor 57,1%, constituind astfel, ca și în anul 1949, baza veniturilor statului.

Intreprinderile de stat, organizate pe baza principiului socialist al gospodăririi chibzuite, dotate cu mijloace de rulment și dezvoltate prin investițiile făcute în anii 1948, 1949 și 1950, au devenit principalul izvor de venituri al statului.

Impozitul pe circulația produselor este forma cea mai importantă de acumulare socialistă necesară satisfacerii funcțiilor și sarcinilor statului. Incasările din acest impozit au fost în 1950 de 170,2 miliarde lei și reprezintă 42,7% din veniturile totale ale sta-

tului, iar față de 1949 au crescut cu 45 miliarde lei, adică cu 35,9%.

Cotele-părți din beneficiile întreprinderilor și organizațiilor economice de stat constituie o a doua sursă importantă de venituri pentru buget. Incasările din aceste beneficii au fost în 1950 de 57,3 miliarde lei și reprezintă 14,4% din totalul veniturilor, iar față de 1949 au crescut cu 20,0 miliarde lei, adică cu 53,6%.

Sumele vărsate la buget drept cote-părți de beneficii nu reprezintă întregul beneficiu realizat de întreprinderile și organizațiile economice ale statului, deoarece o parte din beneficii în valoare de circa 3,2 miliarde lei a fost lăsată în întreprinderi pentru creșterea mijloacelor de rulment.

Creșterea veniturilor din întreprinderile socialiste provine din mărirea producției și desfacerii mărfurilor, din mărirea operațiunilor de executări de lucrări, prestații de servicii și transporturi, precum și din întărirea gospodăririi chibzuite în aceste întreprinderi.

Valoarea producției globale industriale a atins în 1950 un nivel de 137,3% față de 1949.

Succese însemnate s'au realizat și în celelalte ramuri ale economiei naționale.

În agricultură s'a întărit sectorul socialist, iar prin introducerea treptată a mecanizării lucrărilor și a măsurilor agrotehnice înaintate, cu toată seceta parțială din anul 1950, recolta principalelor culturi a depășit nivelul anului precedent.

Planul transporturilor de mărfuri a fost îndeplinit în proporție de 109%, iar cel al transporturilor de călă-

tori în proporție de 122,8%, realizându-se față de 1949 o creștere de 19,6% la transporturi de mărfuri și de 22,5% la transportul de călători.

Volumul desfacerii de mărfuri prin comerțul de stat și cooperatist a crescut cu 149% față de 1949.

Datorită investițiilor noi productive făcute în întreprinderi, folosirii mai bune a utilajului, întrebunătățirii mai bune a timpului de lucru, îmbunătățirii normelor de timp de lucru și ridicării calificării oamenilor muncii, aplicării experienței sovietice, precum și extinderii întrecerilor socialiste ca metodă permanentă de lucru, plină de avântul și de entuziasmul muncitorilor, tehnicienilor și funcționarilor, productivitatea muncii a crescut față de 1949 cu 26% în industria construcțiilor de mașini, cu 13% în siderurgie, cu 14% în industria petroliferă, cu 20% în industria chimică, cu 18,5% în industria alimentară, cu 17% în întreprinderile de construcții ale Ministerului Construcțiilor.

Prețul de cost al producției industriale în prețuri comparabile a scăzut pe întreaga industrie cu 6% față de 1949, fără însă a se atinge sarcina de reducere, iar mobilizarea resurselor interne ale întreprinderilor și introducerea unui sistem de economii, datorită întăririi gospodăririi chibzuite și a îmbunătățirii experienței organizatorice a conducătorilor întreprinderilor, au făcut posibilă eliberarea unor importante mijloace bănești către bugetul statului.

La întărirea gospodăririi chibzuite în întreprinderi, și astfel la succesele obținute în realizarea veniturilor, a contribuit și introducerea sistemului socialist de de-

contare și creditare, introdus în 1949 și completat în 1950, sistem care a dat posibilitate întreprinderilor, organizațiilor economice de stat și cooperatiste să-și poată desfășura în condiții normale activitatea.

Folosind acest sistem, plățile între întreprinderi au fost efectuate în cont în proporție de 97% și numai restul au fost făcute în numerar.

Acest procent ridicat de plăți fără numerar a putut fi realizat prin întărirea continuă a disciplinei decontării și introducerea în 1950 a unor noi instrumente de plată fără numerar, întărindu-se astfel situația financiară a întreprinderilor.

Dotarea întreprinderilor cu mijloace de rulment proprii și introducerea sistemului socialist de decontare și creditare au contribuit cu succes la consolidarea gospodăririi chibzuite, iar realizarea și depășirea planului de venituri — strâns legat de planificarea circulației monetare, de introducerea planului de casă și de realizarea lui — a contribuit la consolidarea și întărirea monetei noastre naționale. Datorită planului de casă, volumul masei monetare aflate în circulație a crescut într'un an numai cu 2,2% față de creșterea mare a producției.

Din impozitele pe veniturile populației s'a realizat în 1950 suma de 33,1 miliarde lei, față de 31,3 miliarde lei în 1949. Creșterea redusă a impozitului pe veniturile populației se explică prin faptul restrângerii treptate a sectorului particular și creșterii sectorului socialist.

După datele provizorii, cheltuielile bugetului de stat

pe 1950, comparativ cu acelea ale anului 1949, se prezintă astfel:

	1950	% față de total	1949	% față de total
(în miliarde lei)				
Total general cheltueli	381,3	100,0	233,4	100,0
din care :				
Cheltueli pentru finanțarea economiei naționale	191,9	50,3	96,6	41,4
Cheltueli pentru acțiuni social-culturale	87,6	23,0	47,5	20,3
Cheltueli pentru întreținerea organelor administrației de stat	32,4	8,5	28,3	12,1
Obligații internaționale	17,6	4,6	17,2	7,4

Creșterea cantitativă a bugetului pe anul 1950 este o consecință a creșterii venitului național și constituie un indiciu al lărgirii sectorului economic de stat, al întăririi crescânde a bazelor sale economice, al creșterii continue a culturii oamenilor muncii și al consolidării situației financiare a Republicii Populare Române.

Sursa preponderentă a veniturilor realizate au format-o acumulările socialiste ale întreprinderilor economice ale statului, iar destinația principală a cheltuielilor a constituit-o finanțarea economiei naționale și dezvoltarea acțiunilor social-culturale.

Bugetul de stat al Republicii Populare Române pe anul 1950 a asigurat mijloacele necesare acoperirii

cheltuielilor pentru îndeplinirea funcțiilor și sarcinilor statului legate de dezvoltarea economiei naționale și de acțiunile social-culturale, adică de ridicarea nivelului de trai și social-cultural al poporului nostru muncitor.

La obținerea rezultatelor mulțumitoare în execuția bugetului de stat pe anul 1950 au contribuit în bună parte și activitatea organelor financiare, precum și măsurile ce s'au luat prin simplificarea metodelor de realizare a veniturilor și de efectuare a cheltuielilor, prin introducerea sistemului de decontare și planificare a circulației monetare aplicat cu succes în tehnica financiară a U.R.S.S., ale cărui principii de bază noi le-am adoptat aproape în întregime.

X BUGETUL DE STAT PE ANUL 1951

Tovarăși deputați,

Sarcinile mari economice și acțiunile social-culturale, trasate de partid și guvern pentru construirea socialismului în Republica Populară Română, trebuie să-și găsească oglindirea concretă în bugetul de stat pe anul 1951, primul plan anual de finanțare al primului nostru plan cincinal.

Bugetul de stat pe anul 1951 este bugetul marilor investiții, destinate dezvoltării mai departe a economiei noastre naționale, industrializării și electrificării țării și mecanizării agriculturii într'un ritm accelerat, este bugetul luptei și muncii poporului nostru pentru pace, democrație și socialism, în cadrul frontului partizanilor

păcii, condus de marea și invincibila Uniune Sovietică.

Bugetul de stat pe anul 1951 este un buget care trebuie să finanțeze acțiunile social-culturale ale statului, pentru îmbunătățirea condițiilor materiale, culturale și sociale ale poporului muncitor din Republica Populară Română.

Sarcinile fixate de Partidul Muncitoresc Român și Guvernul Republicii Populare Române pentru dezvoltarea mai departe a economiei noastre naționale, pentru acțiuni social-culturale și pentru îndeplinirea celorlalte acțiuni ale statului, cer un efort bugetar mult sporit față de anul 1950.

Bugetul de stat al Republicii Populare Române pe anul 1951, pe care vi-l supun spre dezbateră și aprobare, însumează la venituri 433,9 miliarde lei, iar la cheltuieli 429,9 miliarde lei, prezentând o depășire a veniturilor asupra cheltuielilor în sumă de 4 miliarde lei.

Realizarea bugetului statului nostru cu o asemenea creștere de la un an la altul nu este posibilă fără introducerea unui regim sever de economii în cheltuielile bănești și în consumul de materiale.

Anul 1951, primul an al planului nostru cincinal, care cere un efort deosebit din partea întregului popor în lupta și munca sa pentru construirea bazei economice a socialismului în țara noastră, trebuie să fie un an cu rezultate serioase în întărirea gospodăririi chibzuite la întreprinderile noastre economice, în întărirea disciplinei în muncă, a disciplinei financiare, a disciplinei în realizarea cantitativă, calitativă și pe sorti-

mente a planului de stat, anul introducerii regimului celor mai severe economii.

Trebue să cântărim bine pentru ce anume cheltuim fondurile noastre acumulate, așa cum ne învață marele constructor al socialismului I. V. Stalin: „Trebue să știm să cheltuim cu chibzuială, cu socoteală rezervele acumulate, așa ca nicio copeică din bunul poporului să nu se piardă în zadar... Fără aceste condiții, riscăm să ne trezim în situația ca fondurile acumulate să fie delapidate, să fie risipite, scurgându-se prin canalele a tot felul de cheltueli, mici și mari, care să nu aibă nimic comun nici cu dezvoltarea industriei, nici cu progresul economiei naționale în ansamblul ei”¹.

VENITURILE BUGETULUI DE STAT PE ANUL 1951

Totalul veniturilor din bugetul pe anul 1951 a fost stabilit la suma de 433,9 miliarde lei și reprezintă față de realizările din 1950 o creștere de 34,9 miliarde lei, sau de 8,7%.

Sporul efectiv de venituri în 1951 față de 1950 este în realitate de 91,4 miliarde lei, adică de 22,9%, deoarece 56,5 miliarde lei din beneficii vor fi utilizate direct, fără a mai trece prin buget, de întreprinderile și organizațiile economice de stat pentru acoperirea costurilor de amortizări crescute simțitor față de anul pre-

¹ I. Stalin, Opere, vol. 8, ed. P.M.R. 1950, pag. 140.

cedent, pentru creșterea mijloacelor de rulment proprii, precum și pentru investiții centralizate și reparații capitale.

Evaluările veniturilor pe 1951 au la bază indicii planului economic, ceea ce dovedește legătura strânsă pe care sistemul economic socialist o creează între planificarea economică și cea financiară.

Pe grupe de venituri structura bugetului pe anul 1951, comparativ cu realizările din anul 1950, se prezintă astfel:

	Evaluări		Realizări	
	1951	% față de total	1950	% față de total
	(în miliarde lei)			
Total general venituri .	433,9	100,0	399,0	100,0
din care:				
Impozite pe circulația produselor	220,0	50,7	170,2	42,7
Cote-părți din beneficii .	43,0	10,0	57,3	14,4
Impozite pe venitul populației	39,0	9,0	33,1	8,3

Baza veniturilor bugetului o constituie și în anul 1951 acumulările socialiste sub forma impozitului pe circulația produselor și cotelor-părți de beneficii dela întreprinderile și organizațiile economice socialiste, care reprezintă față de totalul veniturilor bugetare 60,7%.

Sursa cea mai importantă din acumulările socialiste o formează tot impozitul pe circulația produselor, care

însușează 220,0 miliarde lei, adică 50,7% din totalul veniturilor, reprezentând față de realizările din 1950 o creștere de 29,3%. Această creștere cu peste 29% a veniturilor statului din acumulările socialiste sub forma impozitului pe circulația produselor nu se bazează pe mărirea impozitului, cum se întâmplă în țările capitaliste cu impozitele indirecte.

Creșterea se datorește mării volumului produselor întreprinderilor și organizațiilor economice din sectorul socialist.

În Republica Populară Română o serie de mărfuri de larg consum (textile, încălțăminte, alimente) sunt puse la dispoziția masei muncitoare cu prețuri de grevate de impozitul pe circulația produselor. Creșterea volumului produselor de larg consum și reducerea continuă a prețului de cost creează premisele reducerii impozitului pe circulația produselor și în consecință reducerea prețului de desfacere.

În U.S.A. și în celelalte țări capitaliste, datorită creșterii producției de război, se îngustează din ce în ce mai mult producția de bunuri pentru consum și cresc insuportabil pentru masele celor ce muncesc impozitele indirecte.

Beneficiile dela întreprinderile și organizațiile economice sunt trecute în buget numai cu 45 miliarde lei — din care 2 miliarde lei în bugetele organizațiilor locale ale puterii de stat — față de anul 1950, când s'a realizat 60,6 miliarde lei, din care 3,3 miliarde lei în bugetele organelor locale ale puterii de stat, prezen-

tând o diminuare față de realizările anului 1950 cu 25%.

Această diminuare s'a produs ca o consecință a noului decret de calculare și vărsare a amortismentelor și în urma introducerii noului regim de repartizare a beneficiilor.

Beneficiile urmau să însușeze 101,5 miliarde lei, adică cu 68% mai mult decât în 1950, însă prin efectul noului regim de amortizare și de vărsare a cotelor-părți de beneficii, acestea s'au redus cu 56,5 miliarde lei, sumă ce reprezintă sporul de amortizare, precum și sumele lăsate întreprinderilor pentru acoperirea creșterilor de fond de rulment, pentru investiții centralizate și reparații capitale.

Introducerea noului regim de calculare a amortizărilor a creat necesitatea reglementării printr'un nou decret a vărsării cotelor-părți de beneficii.

Noul Decret, care întărește principiul gospodăririi chibzuite, reglementează mai bine vărsarea beneficiilor de către întreprinderile și organizațiile economice de stat, astfel încât planificarea financiară a acestora să fie apropiată de nevoile reale, iar bilanșurile lor de venituri și cheltueli să fie o normă de conduită în activitatea economico-financiară pe care o desfășoară.

Tovarăși deputați,

Sub conducerea Partidului Muncitoresc Român, cla-

sa muncitoare in alianță cu țărănimea muncitoare, începând dela naționalizarea principalelor mijloace de producție și prin realizarea celor două planuri anuale de stat, a obținut succese mari în domeniul organizării și conducerii întreprinderilor de stat, în creșterea și consolidarea sectorului socialist in industrie. Am obținut deasemenea succese în transformarea socialistă a agriculturii : gospodăriile agricole de stat se consolidează, s'au creat S.M.T.-urile și a început unirea liber consimțită a micilor gospodării individuale ale țărănimii muncitoare în mari gospodării agricole colective.

Importante succese s'au obținut în ridicarea producției și a productivității muncii, succese care au permis ridicarea treptată a nivelului de trai economic și cultural al masei muncitoare dela orașe și sate. Datorită acestor succese, obținute cu ajutorul direct al U.R.S.S., am reușit să asigurăm dezvoltarea economiei noastre naționale, să acumulăm fondurile necesare pentru realizarea planurilor de investiții capitale și să începem construirea bazei economice a socialismului. În zece de ani n'a construit regimul burghezo-moșieresc cât a construit în cei doi ani de economie planificată regimul nostru de democrație populară. Primul nostru plan cincinal prevede un ritm de dezvoltare economică și culturală necunoscut în nicio țară sub regimul burghezo-moșieresc.

Dar toate aceste succese nu ne îndreptățesc de a nu ne ocupa de lipsurile și greșelile noastre, de a

nu analiza rezultatele muncii noastre în spirit critic și autocritic.

Realizarea veniturilor statului, realizarea acțiunilor social-culturale, a investițiilor capitale pentru dezvoltarea economiei naționale și ridicarea bunei stări materiale și culturale a poporului muncitor, prevăzute în proiectul de buget pe 1951, cere o încordată luptă și muncă din partea fiecărui muncitor, tehnician și inginer dela conducerea întreprinderilor de stat, dela ministere și diferite instituții, pentru înlăturarea lipsurilor în producție, pentru mărirea rentabilității întreprinderilor, pentru îmbunătățirea administrării bunurilor poporului.

Se cere dela conducerea întreprinderilor de transport, dela conducerea întreprinderilor comerciale de stat, a cooperativelor de consum și de producție, să înlătore dificultățile și lipsurile în transporturi și în circulația mărfurilor, să lărgească schimbul de produse între oraș și sat. Se cere dela colectivele de muncă și de conducere din gospodăriile agricole de stat, dela țărani din gospodăriile agricole colective, dela țărani muncitori din întovărășiri de muncă, precum și dela țărani muncitori cu gospodării individuale, să-și încordeze forțele pentru a înlătura lipsurile din agricultură și pentru a obține o recoltă cât mai bogată.

Există multe lipsuri în aprovizionarea orașelor noastre, mai ales cu produse agricole alimentare. Ritmul de dezvoltare al industriei socialiste, creșterea rapidă a clasei muncitoare și în general a populației orașenești, ridicarea nivelului de trai al oamenilor

191 A

muncii dela orașe și al țărănimii muncitoare însăși cer o producție de materii prime, plante industriale, cereale, carne, produse lactate, zarzavaturi etc. mult mai mare decât producea vechiul regim și decât producem noi azi.

Am avut ani de secetă și recolte slabe și avem încă o agricultură înapoiată.

Gospodăriile agricole de stat n'au învățat încă să se gospodărească bine, și deaceia produc mărfuri extrem de puține, iar prețul de cost al produselor este foarte ridicat. Ele nu sunt încă în stare să lupte cu succes împotriva speculanților prin aruncarea pe piață a unor mărfuri ca: produse lactate, cereale, legume, carne etc. cu prețuri reduse. Foarte multe gospodării agricole de stat care se ocupă cu creșterea și îngrișarea animalelor, cu creșterea păsărilor, precum și fermele care aparțin Ministerului Industriei Alimentare și Ministerului Comerțului Interior, au neglijat popularea la timp a grajdurilor lor cu vite și porci pentru creștere și îngrișare. Din această cauză nu și-au îndeplinit planul de livrări pentru comerț nici în anul trecut, iar în momentul de față, când la țărani individuali nu se găsesc încă porci pentru tăiat și vitele mari sunt extrem de slabe datorită lipsei de furaje, nu sunt în stare să facă livrări. Crescătoriile de păsări sunt neglijate și prea puțin populate, ceea ce face ca în unele gospodării agricole de stat prețul de cost al unui ou să fie de două ori mai mare decât prețul de vânzare al acestui produs pe piața liberă.

Comitetele executive ale Sîaturilor Populare așteaptă

de obicei dela centru, din fondul centralizat aprovizionarea regiunilor lor, dar nu sprijină gospodăriile agricole de stat, neglijează planificarea creșterii producției agricole, organizarea și planificarea repartizării ei, organizarea propriilor gospodării de creștere a animalelor, a păsărilor și de cultivare a legumelor și a zarzavaturilor etc. Ele nu sprijină cooperația, care are sarcina de a organiza schimbul dintre oraș și sat prin desfacerea mărfurilor industriale la sate și achiziționarea produselor agricole ca: lapte, ouă, cereale, carne etc. pentru orașe. Deși cooperația aduce la sate mărfuri industriale în valoare de zeci de miliarde lei, ea n'a reușit încă să organizeze valorificarea produselor țărănimii muncitoare prin cooperație decât într'o mică măsură.

Am avut lipsuri serioase în planificarea în general a sarcinilor de aprovizionare a orașelor cu carne și grăsimi animale. Comisia de Stat a Planificării n'a cunoscut suficient situația reală de pe teren. Planul general n'a fost defalcat de Departamentele respective și nu au organizat îndeplinirea lui până jos pe regiuni, raioane și comune, nici în ceea ce privește creșterea animalelor și a păsărilor și nici în achiziționarea și repartizarea lor. Toate aceste lipsuri organizatorice și de planificare provoacă mari neajunsuri în aprovizionarea orașelor noastre cu produse agricole alimentare.

Deasemenea multe mărfuri produse în industrie și în cooperativele noastre, căutate de țărănimea muncitoare, ajung la sate prin speculanți, ocolind coope-

rativele. In anul trecut am avut mari lipsuri in aprovizionarea satelor cu petrol, sare, chibrituri și tutun. Și astăzi o serie de mărfuri de larg consum sunt aduse la sate de către negustorul speculant și schimbate în natură prin înșelarea țărănimii muncitoare. Aceste mărfuri sunt apoi revândute la prețuri de speculă oamenilor muncii dela orașe.

Industria noastră socialistă de stat încă nu este in stare să producă mărfuri de larg consum suficiente și de toate sortimentele pentru satisfacerea diferitelor nevoi și gusturi ale populației pe regiuni și raioane.

Pe lângă întreprinderile noastre de stat de interes general nu am dezvoltat suficient întreprinderile producătoare de bunuri de larg consum, de interes local, cooperativele de producție meșteșugărească, secțiile producătoare de bunuri de larg consum ale cooperativelelor și secțiile pentru prelucrarea deșeurilor in întreprinderi.

Avem multe lipsuri organizatorice in chestiunile gospodărești. Analiza acestor lipsuri ne arată însă și rezervele de care dispune clasa muncitoare, pentru ca — fără a neglija principala sarcină de industrializare și electrificare a țării, in primul rând pe linia creării industriei grele și extractive de cărbune, petrol, mine-reuri etc. — să ridice și mai mult, și mai rapid nivelul de trai și cultural al oamenilor muncii dela orașe și sate.

Există încă multe lipsuri in gospodărirea întreprinderilor noastre de stat și multe rezerve interioare a căror folosire ar permite ridicarea rentabilității lor, creșterea acumulărilor socialiste și sporirea reală a

veniturilor muncitorilor și tuturor salariaților, precum și lărgirea acțiunilor social-culturale proprii din întreprindere.

Acumulările socialiste prevăzute în buget la capitolul venituri sub formă de impozit pe circulația produselor și cote-părți din beneficii nu pot fi realizate decât prin lupta permanentă pentru reducerea prețului de cost chiar sub nivelul prevăzut în plan. Acest rezultat poate fi obținut prin folosirea mai justă a mijloacelor de bază, accelerarea circulației mijloacelor de rulment, prin reducerea timpilor morți și ridicarea productivității muncii, printr'o mai justă folosire a tehnicii, prin aplicarea normelor de timp de lucru juste care să permită mărirea volumului de produse. In scopul reducerii prețului de cost, trebuie dusă lupta pentru economii de materiale și de combustibil.

Este necesar să se termine cu atitudine nepăsătoare a unor conducători de întreprinderi față de problema rentabilității unităților economice.

La o serie de întreprinderi și in unele ramuri de producție, ca : petrol, cărbune, întreprinderi alimentare, gospodării agricole de stat etc., am avut o creștere mai mare a fondului de salarii decât a volumului producției, o creștere mai mare a salariului mediu de muncitor decât productivitatea muncii. Prețul de cost este extrem de ridicat la produsele crescătoare de vite dela toate ministerele, fapt care face ca in sectorul cărnii să se lucreze cu pierderi.

La fel la industria lemnului, a cimentului etc. prețul

de cost a crescut in loc să scadă, conform planului de stat pe 1950, dintr'o serie de cauze obiective, dar și din cauze subiective, datorită unor lipsuri mari gospodărești.

Rezultate bune au obținut: Sovromtractor, Sovrom-metal, Laminorul, Banloc, Metalurgica Sibiu, Solex-București și alte întreprinderi, care au mărit beneficiile prin reducerea permanentă a prețului de cost.

Se observă încă multe abateri dela disciplina financiară, care micșorează rentabilitatea întreprinderii și micșorează totodată atât veniturile bugetului, cât și veniturile proprii, necesare pentru lărgirea activității sale, pentru mărirea mijloacelor de rulment, a fondului directorial și premial.

Numărul de ore suplimentare este extrem de mare, și ele se practică fără o necesitate reală. Mai există încă o nejustă repartizare a premiilor, care nu stimulează astfel efortul pentru economii și reducerea prețului de cost; se acordă premii călcându-se normele fixate prin Hotărîrea Consiliului de Miniștri.

Mai sunt și alte abateri dela disciplina financiară, ca: neexecutarea întocmai și la timp a contractelor, slaba disciplină în decontări, nevărsarea la timp a impozitelor, a cotelor-părți de beneficii și a altor venituri de stat, precum și neținerea evidenței contabile exacte și la zi. Toate aceste abateri împiedică îndeplinirea cu succes a sarcinilor bugetului de stat și frânează realizarea planurilor financiare ale întreprinderilor.

În întreprinderile noastre se găsesc încă mari re-

zerve de utilaj și material nefolosite, precum și surplusuri de forțe de muncă. Se manifestă puțină grijă pentru mărirea producției și producerea mărfurilor de larg consum și de alte produse peste plan. Prin folosirea deșeurilor și materialelor economisite, întreprinderile măresc veniturile proprii, precum și veniturile salariaților lor, putând da Patriei o cât mai mare acumulare socialistă, mai multe mărfuri de larg consum pentru lărgirea schimbului între oraș și sat, pentru satisfacerea nevoilor masei muncitoare dela oraș și sate.

Trebue dată întreprinderilor noastre o mai mare independență operativă în această privință, și în general în toate acțiunile lor, pentru realizarea planului de producție.

Deficiența cea mai mare a întreprinderilor noastre este fuga dela încheierea contractelor și nerespectarea angajamentelor fixate în contracte. Această atitudine dăunează calității produselor, sortimentelor și împiedică lupta pentru reducerea prețului de cost al produselor, deci micșorează rentabilitatea întreprinderii proprii și desorganizează planul de producție al întreprinderii cliente. De exemplu, întreprinderile noastre producătoare de sticlă refuză să încheie contracte pe anumite sortimente de sticlă, pahare, borcane, diferite servicii etc., deși avem mare lipsă de aceste produse, sub pretextul că prețurile n'ar fi rentabile, că fabricarea lor este mai grea decât a scrumierelor și a altor produse presate. Aceste întreprinderi îndeplinesc și chiar depășesc planul pe tonaj, dar nu țin cont de

calitate și sortimente, provocând astfel lipsa unor sortimente necesare pieței și stocarea altora.

Iată, tovarăși deputați, numai câteva din deficiențele noastre, la care se mai adaugă insuficiența disciplină în muncă și lipsa nemotivată dela lucru. Câte pagube provoacă toate acestea economiei noastre naționale și câte piedici pun în calea ridicării nivelului de trai al celor ce muncesc!

Inlăturarea acestor lipsuri înseamnă asigurarea veniturilor statului fixate în buget din cote-părți de beneficii și impozite pe circulația produselor, precum și crearea de noi acumulări peste plan, care vor permite realizarea de noi acțiuni pentru îmbunătățirea situației materiale a masei muncitoare.

Impozitele pe veniturile populației s'au evaluat pentru anul 1951 la suma de 39 de miliarde lei.

Cu toate că impozitele pe veniturile comercianților și ale proprietarilor de clădiri s'au diminuat, ca urmare a restrângerii comerțului particular și a naționalizării unor imobile urbane, rezultă totuși o creștere de 5,9 miliarde lei față de anul 1950.

Creșterea provine pe de o parte din impozitul pe salarii, datorită măririi numărului angajaților în producție, iar pe de altă parte din impozitul agricol, ca urmare a creșterii veniturilor și a bunei stări a țărănimii muncitoare.

Pe sectoare de venituri, în anul 1951, s'a prevăzut a se realiza dela întreprinderile și organizațiile economice din sectorul socialist 87% față de totalul prevederilor bugetare, iar dela particulari circa 13%.

191 A

Organele Ministerului de Finanțe trebuie deasemeni să elimine o serie de lipsuri în munca pentru încasarea drepturilor statului. Nu toate secțiile financiare au reușit să-și organizeze activitatea potrivit nevoilor reale ale sarcinilor de plan și în raport cu pregătirea și capacitatea de muncă a oamenilor (cum e cazul la Constanța, Iași, Bârlad și Severin).

Acțiunea pentru combaterea evaziunilor fiscale nu a fost susținută îndeajuns. Efortul făcut de Minister pentru demascarea și sancționarea funcționarilor incorecți nu a reușit pe deplin, mai găsindu-se și astăzi funcționari care nu au lichidat practicile din trecut.

În anul 1950, cu toate că realizările din impozitele și taxele dela populație au depășit pe cele din anul 1949 cu 1,8 miliarde lei, în munca organelor financiare au fost totuși și unele lipsuri și greutăți. Astfel:

— unele secții financiare, printre care regiunile: București, Teleorman, Dolj, Gorj, Bârlad și Iași, nu au realizat planul de încasări la taxele și impozitele dela populație;

— nu s'a reușit să se stabilească și să se impună veniturile reale la comercianți, mici industriași, meseriași și liber-profesioniști. În raport cu încasările din aceste impozite și cu numărul contribuabililor, rezultă că un comerciant a plătit un impozit mediu căruia îi corespunde un venit anual de 124.000 de lei, iar un profesionist un impozit mediu căruia îi corespunde un venit anual de 80.000 de lei, sume ce nu pot fi considerate că reprezintă veniturile efectiv realizate de cele două categorii de contribuabili;

— în buget, impozitele pe veniturile comercianților și industriașilor, precum și ale meseriașilor ce exploatează muncă salariată, însumează 1,8 miliarde lei, adică 0,42% din totalul veniturilor bugetului de stat, fapt care arată descreșterea elementelor capitaliste în sectoarele industriei și comerțului, însă trebuie menționat că aci se practică cea mai mare evaziune, care trebuie să fie lichidată;

— la impozitul agricol, deși în raport cu anul 1949 numărul gospodăriilor de chiaburi a scăzut — ceea ce nu poate constitui decât o stare normală —, totuși nu se poate afirma că au fost identificați și impuși toți aceia care într'adevăr sunt chiaburi. Aceasta a fost o lipsă în primul rând a Comitetelor Provizorii, care aveau datoria să întocmească lista chiaburilor în vederea impunerii lor la agricol, și apoi o lipsă a organelor financiare, care nu au sesizat greșelile făcute. Această atitudine șovăitoare în politica de îngrijire a chiaburimii a însemnat nu numai un gol în bugetul statului, dar și o slăbire a vigilenței în lupta de clasă;

— nu toate Comitetele executive ale Sfaturilor Populare au înțeles just rolul și importanța organelor financiare pentru îndeplinirea și depășirea bugetului statului și al organelor locale. Unele nu dau niciun sprijin acestora, iar altele le-au pus piedici în activitate, folosindu-le în alte munci, cum au procedat spre exemplu Comitetele Provizorii dela fostele județe: Romanați, Târnava Mică, Sibiu, Caraș, Maramureș, Alba etc.;

— pentru îndeplinirea nevoilor proprii în ce privește unele lucrări de interes local, legea taxelor comunale

prevede posibilitatea înființării contribuției în muncă și a sprijinului voluntar. În 1950 contribuția în muncă a fost organizată de Sfaturile Populare cu mare întârziere, iar sprijinul voluntar nici nu a fost aplicat, lipsind astfel organele locale de unele resurse necesare în realizarea lucrărilor de interes local.

În 1951 Ministerul de Finanțe va duce o luptă neîntreruptă pentru îmbunătățirea muncii organelor sale.

CHELTUELILE BUGETULUI DE STAT PE ANUL 1951

Cheltuelile totale ale bugetului de stat al Republicii Populare Române pe 1951 însumează 429,9 miliarde lei.

Volumul bugetelor organelor locale ale puterii de stat pe anul 1951 a fost stabilit la suma totală de 49,9 miliarde lei.

Această sumă dovedește importanța pe care o capătă bugetele locale din an în an în noua orânduire politico-economică a statului nostru de democrație populară și rolul lor deosebit pentru dezvoltarea economiei locale și pentru satisfacerea nevoilor social-culturale, mereu crescânde, ale masselor populare.

Raionarea administrativ-economică a teritoriului, înfăptuită în cursul anului 1950, a constituit o etapă nouă pentru consolidarea bugetelor organelor locale ale puterii de stat. Prin crearea de unități teritoriale puternice din punct de vedere economic, cu resurse financiare și baze economice proprii, s'au creat și con-

dițiile necesare pentru dezvoltarea unitară și armonioasă a economiei locale, pentru valorificarea din plin a resurselor locale și pentru o mai bună organizare a schimbului de produse dintre oraș și sat, ceea ce va duce implicit la o creștere continuă a resurselor financiare ale acestora.

Importanța și rolul bugetelor locale în dezvoltarea economiei noastre naționale și pentru ridicarea nivelului social-cultural al maselor muncitoare reiese și mai clar din structura cheltuielilor și din sumele alocate pentru satisfacerea principalelor acțiuni și sarcini ale acestor bugete, care se prezintă astfel:

	(în miliarde lei)	%
Pentru finanțarea economiei locale . .	12,2	24,4
Pentru acțiunile social-culturale . . .	27,7	55,5
Pentru cheltuielile de întreținere a organelor administrative locale . . .	10,0	20,1
Total	49,9	100,0

Se văd deci din această repartitie fondurile masive alocate pentru finanțarea acțiunilor social-culturale și pentru finanțarea economiei locale, fonduri care reprezintă un procent de 79,9% din volumul total al bugetelor locale și care arată caracterul profund democratic al acestor bugete, care derivă din funcțiile largi economic-organizatorice și cultural-educative ale organelor ale puterii de stat în regimul nostru de democrație populară. O sarcină importantă a Comitetelor executive ale Sfatului Popular este să constituie lupta

pentru reducerea cheltuielilor de întreținere a organelor administrative locale, care sunt în momentul de față prea ridicate.

O importantă reformă aplicată în acest an, pe linia cointeresării organelor locale ale puterii de stat în îndeplinirea și depășirea planurilor de producție ale întreprinderilor industriei locale, este și măsura luată ca din beneficiile întreprinderilor de interes local, după acoperirea cotelor pentru fondul directorului și a sumelor necesare pentru nevoile planificate ale întreprinderilor, o cotă de 75% să servească Sfatului Popular pentru investiții necesare dezvoltării industriei locale, iar restul de 25% din aceste beneficii să fie folosit pentru construcții edilitare.

Această măsură, care cointereesează organele locale ale puterii de stat în rezultatele activității lor economice, va duce pe de o parte la sporirea mijloacelor financiare și la mărirea capacității de producție a industriei locale, care are un rol deosebit în asigurarea bunurilor de larg consum necesare satisfacerii nevoilor poporului muncitor, iar pe de altă parte va crea resurse financiare pentru lucrări de construcții edilitare, care vor contribui la înfrumusețarea orașelor și raioanelor noastre și la lichidarea înapoierii în care au fost lăsate de trecutele regimuri de jaf și exploatare.

Pentru asigurarea mijloacelor financiare necesare acoperirii complete a acțiunilor și sarcinilor prevăzute în bugetele organelor locale ale puterii de stat pe anul 1951, în afară de veniturile proprii, evaluate la suma de 15,0 miliarde lei, va fi repartizată pentru

echilibrarea bugetelor Sfatului Populare, din resursele generale ale bugetului de stat, sub forma cotelor defalcate din impozitele de stat și a dotațiilor, suma de 34,9 miliarde lei.

ANALIZA CHELTUELILOR BUGETULUI DE STAT AL R.P.R. PE ANUL 1951, COMPARATIV CU ANUL 1950

Cheltuelile bugetului de stat al R.P.R. pe anul 1951, în sumă de 429,9 miliarde lei, se repartizează pe funcțiile și acțiunile de bază ale statului, comparativ cu cele din 1950, după cum urmează :

	1951	% față de total	1950	% față de total
	(în miliarde lei)			
Total general cheltueli	429,9	100,0	331,3	100,0
din care :				
Finanțarea economiei naționale	199,7	46,4	191,9	50,3
Cheltueli pentru acțiuni social-culturale	104,7	24,3	87,6	23,0
Cheltueli pentru apărarea țării	67,8	15,8	51,8	13,6
Cheltueli pentru întreținerea organelor administrației de stat	31,1	7,2	32,4	8,5
Obligații internaționale	16,2	3,8	17,6	4,6

Cheltuelile prevăzute în buget au fost fixate pe baza unor obligații de mari economii din partea Ministe-

relor și Sfatului Populare, fără ca prin aceasta să se reducă volumul sarcinilor fixate prin planul de stat pe anul 1951.

FINANȚAREA ECONOMIEI NAȚIONALE

Pentru acoperirea cheltuelilor privind finanțarea economiei naționale, în bugetul pe anul 1951 s'au prevăzut alocații în sumă de 199,7 miliarde lei, ceea ce reprezintă un coeficient de 46,4% din volumul total al cheltuelilor prevăzute în bugetul de stat.

Cheltuelile pentru finanțarea economiei naționale pe anul 1951 însumează în realitate 266,2 miliarde lei, deoarece la alocația dela buget de 199,7 miliarde lei se mai adaugă și suma de 66,5 miliarde, reprezentând cotele de amortizare și de beneficii vărsate de întreprinderile și organizațiile economice de stat direct la Banca de Credit pentru Investiții, în scopul finanțării investițiilor, precum și creșterii fondului de rulment reținut din beneficii de către întreprinderile și organizațiile economice.

Partea cea mai importantă din cheltuelile destinate finanțării economiei naționale o constituie suma afectată investițiilor în scopul construirii bazei economice a socialismului în țara noastră.

Alocația pentru investiții dela buget însumează 130,4 miliarde lei și reprezintă 30,4% din totalul cheltuelilor bugetare.

Pe lângă alocația dela buget, pentru finanțarea investițiilor cu caracter productiv se vor întrebuința și

cotele de amortizare — vărsate de către întreprinderile și organizațiile economice de stat în baza decretului pentru reglementarea amortizării mijloacelor de bază —, cotele-părți de beneficii care se varsă în acest scop, precum și resursele proprii rămase întreprinderilor pentru această destinație. Astfel volumul investițiilor pe anul 1951 însumează 232,6 miliarde lei, crescând cu 44,8% față de anul 1950.

Pentru dotarea întreprinderilor de stat cu mijloace de rulment și pentru finanțarea creșterii acestora în raport cu majorarea sarcinilor de plan, s'au prevăzut alocații bugetare în valoare de 8 miliarde lei.

Aceste alocații dela buget acoperă numai o parte a creșterii normativului mijloacelor de rulment pentru toate întreprinderile economice de stat, deoarece, începând cu acest an, sarcina bugetului de a finanța dotările și creșterea mijloacelor de rulment s'a micșorat, bugetul contribuind numai cu diferența ce nu se poate acoperi din beneficiile lăsate întreprinderilor în acest scop.

Noua metodă aplicată în finanțarea cu mijloace de rulment a întreprinderilor și organizațiilor economice de stat capătă o însemnătate deosebită, contribuind la stimularea lor pentru accelerarea rulajului de mărfuri și materiale, la perfecționarea procedeelor tehnologice, la introducerea pe o scară mai largă a normelor progresive de consum a materiilor prime, materialelor, combustibilului și energiei electrice, precum și la îmbunătățirea aprovizionării cu materiale și organizării desfacerii producției finite.

Măsura luată de guvern în 1950 pentru preluarea stocurilor supranormative dela întreprinderi a avut drept scop desconggestionarea întreprinderilor de toate acele valori materiale care blocau mijloacele de rulment, punându-le astfel în situația de a-și îmbunătăți condițiile de utilizare a mijloacelor de rulment.

Pentru ca întreprinderile și organizațiile economice de stat să-și poată asigura acoperirea mijloacelor de rulment din beneficii proprii, trebuie să lupte împotriva proastei gospodării în consumul valorilor materiale și împotriva acumulării de rezerve peste normativele stabilite.

Deasemenea: întreprinderile și organizațiile economice de stat trebuie să ducă o luptă permanentă pentru accelerarea continuă a rulajului valorilor materiale și de mărfuri din toate ramurile economiei naționale, în care scop trebuie antrenate în întreceri socialiste, după exemplul dat de colectivele de muncitori ale întreprinderilor româno-sovietice.

Ca o consecință a politicii duse de guvern pentru menținerea stabilității prețurilor la unele produse de bază, a fost necesar să se înscrie în buget o alocație în sumă de 14,4 miliarde lei pentru acoperirea diferențelor de preț și a pierderilor planificate ale unora dintre întreprinderi.

Pentru reducerea treptată a acestor pierderi se impune grija permanentă a ministerelor economice și a conducerii întreprinderilor respective de a face eforturi pentru diminuarea lor, printr'o politică de scădere a prețurilor de cost, prin realizarea de economii,

micșorarea cheltuelilor neproductive și îmbunătățirea organizării muncii.

Pentru realizarea marilor obiective trasate în planul de stat, pe lângă sumele prevăzute în bugetul de stat pe 1951 pentru finanțarea economiei naționale, Banca de Stat va participa cu credite la întreprinderile industriale, de transporturi și din sectorul comercial.

Deasemeni Banca de Stat va interveni cu credite la întreprinderile industriale cu activitate sezonieră, iar la celelalte întreprinderi va acorda credite numai pentru depășiri de plan, sarcini noi și stocări ordonate.

În sectorul cooperatist, Banca de Stat va acorda credite în funcție de participarea în anumite cote cu mijloace proprii a unităților cooperatiste, după specificul regiunii și gradul de cooperatizare.

Conform politicii partidului și guvernului de a ajuta tinerele gospodării colective și pe membrii lor în lupta și munca depusă pentru întărirea și înflorirea gospodăriei colective, Banca de Stat le va acorda credite cu dobânzi reduse.

În felul acesta Banca de Stat va ajuta întreprinderile și organizațiile economice de stat și cooperatiste să-și îndeplinească planul în condiții normale și totodată va putea să controleze prin leu, pe calea creditului, realizarea planurilor lor de producție și desfacere, precum și îndeplinirea celorlalte sarcini legate de activitatea lor.

191 A

Pentru întărirea gospodăririi chibzuite, a disciplinei financiare și pentru realizarea unor economii importante în cheltueli atât la întreprinderi, cât și la ministere și instituții, este necesar a sublinia încă o serie de abateri dela disciplina financiară, constatate în cursul anului 1950.

Există tendința la întreprinderi ca atunci când întocmesc planurile lor financiare, adică bilanțurile de venituri și cheltueli, și planifică acumulările socialiste (beneficii și impozite pe circulația produselor) să aleagă calea celei mai ușoare rezistențe, subevaluându-și posibilitățile de acumulare.

Astfel, unele întreprinderi, pentru a arăta la finele anului depășiri de plan prin realizarea unor beneficii mai mari decât cele planificate, adică de suprabeneficii, pentru a primi un procent mărit la fondul directorial sau prin realizarea de economii din pierderile planificate, cu scopul de a scoate în evidență buna lor gospodărire, au subevaluat beneficiile. Subevaluarea beneficiilor în planul financiar se datorește și faptului că încă multe întreprinderi n'au studiat și nu cunosc prețul de cost al produselor lor.

În stabilirea mijloacelor de rulment s'a observat deasemenea, din partea întreprinderilor, direcțiilor generale și ministerelor, tendința de a exagera necesitățile de fonduri în scopul asigurării unei activități comode, lipsită de eforturi, pentru mărirea vitezei de rotație a mijloacelor de rulment și economisirea unor sume importante.

Astfel, Direcția generală a metalurgiei prelucrătoare din Ministerul Metalurgiei și Industriei Chimice a cerut Ministerului Finanțelor mijloace de rulment în sumă de 10,5 miliarde lei. În urma verificării făcute de organele Ministerului Finanțelor, mijloacele de rulment au putut fi stabilite la suma de 9,1 miliarde lei, ceea ce reprezintă o reducere de 13%, iar întreprinderile și-au putut îndeplini sarcinile de plan fără a avea dificultăți financiare.

Deasemeni Ministerul Minelor și Petrolului a propus pentru întreprinderile sale mijloace de rulment în sumă de 4,9 miliarde lei, iar necesarul a fost de 4,4 miliarde lei, ceea ce reprezintă o reducere de 11%.

În cursul executării planului au fost constatate și alte abateri dela disciplina financiară a întreprinderilor.

Astfel, toate întreprinderile de construcții au început execuția lucrărilor fără a avea proiecte și devize legal aprobate, motiv pentru care valoarea lucrărilor executate nu a putut fi încasată la timp dela Banca de Credit pentru Investiții.

Acest mod de lucru a dus la blocarea conturilor proprii, precum și a conturilor întreprinderilor furnizoare de materiale de construcții.

Pentru neînțelegerile ivite cu ocazia încheierii sau executării contractelor și decontărilor, multe instituții și întreprinderi nu au folosit calea arbitrajului de stat, ceea ce a dus la slăbirea disciplinei contractuale și financiare, iar atunci când s'a ales această cale, soluțiile au fost date cu întârziere.

În utilizarea mijloacelor de rulment de către întreprinderile și organizațiile economice de stat, s'au constatat deasemeni mari deficiențe. Astfel stocurile de materiale și de mărfuri în întreprinderile unor ministere continuă să fie destul de mari, depășind normativele stabilite, deși, în urma măsurilor luate de guvern, în cursul anului 1950 aceste situații dăunătoare economiei naționale trebuiau lichidate. De exemplu: Uzinele „Steagul Roșu“ mai au stocuri supranormative de 113 milioane de lei.

Mijloacele de rulment care depășesc nevoile reale duc la încălcarea principiului gospodăririi chibzuite și provoacă dificultăți în îndeplinirea planurilor de producție și financiare ale întreprinderilor.

Alte întreprinderi au încă stocuri de materiale neutilizabile, fără să fie evaluate și incluse în evidență. În această situație se află, de exemplu, fabrica de bere „Rahova“ și centrul mecanic S.M.T. Timișoara.

În ce privește valorificarea creanțelor s'a constatat că unele întreprinderi n'au făcut niciun fel de demersuri pentru încasarea lor, cerând în schimb Ministerului Finanțelor complotarea mijloacelor de rulment cu valoarea corespunzătoare debitorilor neîncasați. De exemplu, Combinatul Siderurgic Hunedoara, care are debitori neîncasați în sumă de 200.000.000 de lei, a cerut Ministerului Finanțelor să-i acopere din buget această sumă înainte de a încerca să-i urmărească.

Ministerul Silviculturii, Industriei Lemnului și Hârtiei a cerut complotarea mijloacelor de rulment la în-

intreprinderile dotate, cu suma de lei 1,1 miliarde, reprezentând creanțe asupra altor întreprinderi, rezultate din mărfurile livrate și neachitate. Pe baza acestei sume, care reprezintă circa 20% din normativul total al mijloacelor de rulment al acestor întreprinderi, se poate constata că întreprinderile nu au fost preocupate de realizarea creanțelor, iar Ministerul nu a controlat la timp activitatea lor.

Sunt unele întreprinderi care n'au înțeles încă importanța evidenței contabile, pe care nu o țin la curent sau fac înregistrări greșite, din care cauză nu se pot întocmi situațiile contabile în termen și în bune condiții. În această situație se află, de exemplu, gospodăriile agricole de stat, S.M.T.-urile din Ministerul Agriculturii, I.P.E.I.L.-urile din Ministerul Silviculturii, întreprinderile industriale de interes local de pe lângă Departamentul gospodăriilor comunale și industriei locale, precum și Centrocom-Aliment și C.F.A. din Ministerul Comerțului Interior etc.

Ministerele, deși au creat școli și au pregătit planificatori financiari, i-au încadrat în alte funcții sau i-au schimbat pe cei existenți, desconsiderând importanța acestei munci. Urmarea a fost că planificarea financiară este făcută în fiecare an de alți funcționari necompetenți, care execută lucrări greșite.

Și în munca organelor finanțării economiei naționale din Ministerul Finanțelor și Banca R.P.R. — Bancă de Stat — au existat o serie de lipsuri.

Astfel organele finanțării economiei naționale din

Ministerul Finanțelor n'au verificat suficient pe teren normativele stabilite pentru mijloacele de rulment, n'au îndrumat suficient întreprinderile și organizațiile economice de stat în tehnica operațiunilor de planificare financiară. În felul acesta s'a neglijat problema accelerării rulajului mijloacelor de rulment și a eliberării de fonduri disponibile la întreprinderi, care ar fi putut ușura sarcinile bugetului de stat la capitolul finanțării economiei naționale.

Banca R.P.R. — Bancă de Stat —, care exercită controlul prin leu prin sistemul de credite și decontări, n'a reușit să cunoască complet activitatea tuturor întreprinderilor și organizațiilor economice de stat în ceea ce privește îndeplinirea planurilor de producție și circulație, precum și a obligațiilor față de buget.

Datorită controlului slab exercitat de Banca de Stat, la mijlocul anului 1950 au fost blocate un număr mare de conturi pentru importanta sumă de 15 miliarde lei.

Controlul financiar al Ministerului Finanțelor și controlul financiar intern al ministerelor și instituțiilor centrale n'au făcut la toate întreprinderile și organizațiile economice reviziile respective, iar unde s'au făcut nu au sesizat complet toate problemele privind utilizarea materialelor și mijloacelor bănești, fapt care a permis abateri dela disciplina financiară.

De exemplu, o serie de întreprinderi au făcut cheltueli din mijloacele de rulment pentru unele investiții neproductive, neprevăzute în planul de stat, călcând dispozițiile legale. Astfel I.C.S. „Aprolacta“-București a cheltuit pentru mobilier și altele 2.511.475 de lei,

I.P.E.I.L.-Tg. Mureș, tot pentru mobilier, 1.387.786 de lei, G.A.S.-Jimbolia 553.665 de lei, Intreprinderea de construcții nr. 24 din Tg. Mureș 1.320.943 de lei, „Țesătoria Trainică” Brănești-Pucioasa, pentru sala de ședințe și festivități, 1.528.273 de lei, iar uzinele Metrom din Orașul Stalin au cheltuit din mijloace de rulment 565.144 de lei pentru un răcitor automat și 2.516.212 lei pentru autoturism și autoșamioane.

Pentru înlăturarea lipsurilor noastre în organizarea și conducerea întreprinderilor economice și a lipsurilor în întocmirea și aplicarea planurilor financiare cu cea mai severă economie, este necesar ca în sectorul productiv să urmărim sistematic scăderea continuă a prețului de cost, prin întrebuintarea rațională a materiilor prime, materialelor, combustibilului și energiei electrice, prin utilizarea la maximum și în cele mai bune condiții tehnice a utilajului și instalațiilor, prin mărirea productivității muncii, prin ridicarea consecventă a calificării cadrelor, prin îmbunătățirea proceselor tehnologice, adoptarea de noi metode de lucru bazate pe experiența sovietică și popularizarea pe o scară cât mai largă a întrecerilor socialiste.

Pentru o justă utilizare a mijloacelor de rulment este necesar să se dea o atenție deosebită de către conducătorii întreprinderilor respectării normativelor de aprovizionare cu materii prime, materiale etc.

Ministerul de Finanțe va trebui să dea un mai mare ajutor pentru întocmirea planurilor financiare ale întreprinderilor și să controleze justetea planurilor întocmite de acestea. Deasemenea, pentru asigurarea

veniturilor statului este necesar să fie trecut la Ministerul de Finanțe controlul asupra prețului de cost al producției.

În scopul organizării unor relații reciproce concrete între instituțiile și întreprinderile furnizoare și consumatoare, relații menite să asigure realizarea planului de stat, este necesar să se reglementeze problema contractelor economice.

Deasemeni este necesar să îmbunătățim planificarea, care trebuie făcută pe bază reală. Comisia de Stat a Planificării și ministerele respective trebuie să intensifice controlul și urmărirea continuă a îndeplinirii sarcinilor de plan privind producția și investițiile, iar conducerea întreprinderilor trebuie să înțeleagă că rezultatele activității se răsfrâng asupra realizării bugetului de stat.

Deasemeni trebuie înlăturate în întregime serioasele deficiențe din activitatea organizațiilor comerciale ale statului și a cooperativelor, urmăriindu-se ca în desfășurarea produselor să se facă o justă repartitie, ținându-se seama de cerințele populației.

Pentru ca circulația mărfurilor să se desfășoare în mod normal, este necesar ca aprovizionarea să se facă în concordanță cu nevoile pieței, în cantități și sortimente care să corespundă cerințelor populației.

Pentru a întări lupta împotriva rebuturilor și pentru o mai bună calitate a produselor, organizațiile comerciale trebuie să controleze respectarea contractelor și să refuze mărfurile de calitate inferioară și sortimentele necorespunzătoare.

Trebue să urmărim deasemeni micșorarea continuă a cheltuelilor de circulație și lichidarea completă a pierderilor, acolo unde acestea se mai produc.

Îndeplinirea acestor sarcini va avea ca efect îmbunătățirea situației financiare a întreprinderilor comerciale și va influența asupra activității lor în ceea ce privește decontările cu bugetul statului, cu instituțiile de credit și cu furnizorii.

Pentru ca fondurile alocate prin bugetul statului pentru finanțarea investițiilor să poată contribui la industrializarea țării într'un ritm mereu crescând, este necesar să se ia următoarele măsuri:

— să nu fie începută nicio lucrare de investiții de către constructori, fără proiecte și devize, mai înainte de a fi încheiate contractele respective și de a avea asigurate condițiile unei finanțări normale;

— să se îmbunătățească calitatea proiectelor și devizelor întocmite de organizațiile de proiectare, printr'un studiu temeinic al lucrărilor și prin adaptarea la condițiile reale de execuție, cu scopul de a se evita restructurările;

— să se stabilească norme reale, să se obțină economii în consumul de materiale, să se folosească rațional utilajul și să se ia măsuri pentru ridicarea calificării lucrătorilor, în scopul scăderii prețului de cost în construcții, care se menține încă foarte ridicat;

— să se institue un control riguros pe teren din partea organelor Băncii speciale pentru finanțarea investițiilor, asupra executării acestora;

— în fine, trebue să se obțină îmbunătățirea sistemului de decontare a lucrărilor de investiții.

În vederea respectării unei stricte discipline financiare, organele finanțării economiei naționale din Ministerul Finanțelor trebue să stabilească exact volumul mijloacelor de rulment necesare, în așa fel încât aceste mijloace să corespundă necesităților reale pentru îndeplinirea planului, iar organele Băncii R.P.R. trebue să urmărească cu prilejul acordării creditelor respectarea de către întreprinderi a normativelor stabilite și îndeplinirea întocmai a obligațiilor către bugetul statului.

Controlul prin leu asupra îndeplinirii planurilor de producție și de circulație va trebui să fie intensificat, astfel ca prin sistemul creditelor, al decontărilor și al planului de casă să se poată înfăptui zi de zi controlul activității tuturor întreprinderilor și organizațiilor economice de stat.

Banca de Stat va trebui să-și intensifice controlul asupra cheltuirii fondului de salarii și să nu admită plusuri ilegale de cheltueli sau plăți de prisos.

Controlul financiar al Ministerului Finanțelor și controlul financiar intern al ministerelor și instituțiilor centrale trebue organizat în așa fel încât să cuprindă întreaga muncă și să efectueze revizii anuale de fond, cel puțin odată pe an, la toate întreprinderile și organizațiile economice.

Pentru respectarea disciplinei contractuale și a decontărilor, în vederea unei stricte discipline financiare, întreprinderile și organizațiile economice trebue să în-

trebuințe calea arbitrajului de stat. Comisia arbitrajului de stat are sarcina de a judeca toate aceste cazuri în termen scurt, iar hotărârile sale să fie imediat puse în aplicare și urmărită executarea lor.

Pentru îmbunătățirea muncii în problema planificării financiare și a urmăririi executării ei, este necesară organizarea uniformă a serviciilor de plan financiar și contabilitate pe ministere, întreprinderi și organizații economice de stat.

Deasemeni, pentru o calificare corespunzătoare a organelor de planificare financiară și contabilitate, trebuie dusă o politică de încadrare a acestor organe cu cadre corespunzătoare și stabile.

Îndeplinirea tuturor acestor sarcini va contribui la întărirea și înrădăcinarea gospodăririi chibzuite la întreprinderile și organizațiile economice de stat.

Pentru finanțarea acțiunilor social-culturale, în bugetul de stat al Republicii Populare Române pe anul 1951 s'au prevăzut credite în sumă de 104,7 miliarde lei.

Față de anul 1950, cheltuelile pentru acțiunile social-culturale prevăzute în bugetul pe anul 1951 prezintă o creștere de 17,1 miliarde lei.

Din volumul total al cheltuelilor social-culturale, investițiile însumează 20 de miliarde lei, iar diferența de 84,7 miliarde până la volumul total al acestor cheltueli o reprezintă cheltuelile operative și curente pentru îndeplinirea sarcinilor de plan pe anul 1951.

Pentru finanțarea învățământului și culturii s'au

prevăzut alocații în sumă de 48,4 miliarde lei, ceea ce reprezintă față de anul 1950 un spor de 28%.

Alocația prevăzută pe 1951 este destinată acoperirii următoarelor sarcini de plan:

— școlarizarea în învățământul elementar a unui număr de peste 1.800.000 de elevi, în învățământul mediu și profesional a unui număr de 334.000 de elevi, iar în învățământul superior a unui număr de 62.000 de studenți;

— lărgirea asistenței școlare prin majorarea numărului de burse;

— înființarea în cadrul acțiunii de culturalizare a masselor a unui număr de 800 de cămine culturale și case de citit.

Îndeplinirea planului cincinal necesită cadre numeroase și bine calificate, ieșite din rândurile oamenilor muncii, cărora este necesar să li se creeze condiții favorabile în timpul școlarității. În acest scop bugetul pe 1951 prevede o serie de îmbunătățiri la alocația de hrană, ajutorul pentru rechizite școlare, echipamente etc. ale elevilor și studenților.

În acelaș scop:

— s'au creat burse republicane în valoare de 5.000 de lei lunar pentru elementele eminente din învățământul superior;

— un număr de 10% din totalul studenților bursieri vor primi lunar 1.000 de lei pentru acoperirea nevoilor lor personale;

— pentru învățământul elementar, clasa I—IV din

mediul rural, s'au alocat 4.500 de burse a 1.500 de lei lunar:

— elevii și studenții vor primi transport dus și întors, precum și cazarea și hrana gratuită, pe timpul practicii lor în producție.

Pentru promovarea științei și în scopul intensificării cercetărilor științifice în toate sectoarele, în bugetul pe anul 1951 s'au prevăzut alocații în sumă de 2,5 miliarde lei, cu un spor de 69% față de anul 1950.

Deasemeni, pentru promovarea artelor s'au prevăzut alocații de 1,6 miliarde lei, din care în bugetul administrației de stat 830.000.000 de lei, iar în bugetele administrate de organele locale ale puterii de stat 770.000.000 de lei.

Pentru sănătatea publică s'a prevăzut suma de lei 22,5 miliarde, din care 13,7 miliarde lei se va suporta din bugetul administrației de stat și 8,8 miliarde lei din bugetul Sfatului Popular.

Față de anul 1950, alocațiile pe 1951 pentru sănătate arată un spor de 19,1%, care este destinat a acoperi noile sarcini stabilite prin planul de stat pe anul 1951 în legătură cu: lărgirea rețelei de unități sanitare, intensificarea luptei împotriva tuberculozei și mortalității infantile, combaterea sistematică a bolilor epidemice, mărirea capacității stațiilor balneoclimatice.

Pentru finanțarea culturii fizice și a sportului s'a prevăzut suma totală de 2,6 miliarde lei.

Alocații bugetare importante s'au prevăzut și pentru asistența socială de stat.

Cheltuelile pentru securitatea și apărarea țării din

191 A

bugetul pe 1951 sunt limitate, ca și cele din anul precedent, la nevoile stricte de dotare, întreținere și de educație a cadrelor active ale armatei R.P.R., care străjuesc și asigură pașnica desfășurare a muncii constructive în interiorul țării.

Cheltuelile pentru apărarea țării reprezintă un procent de 15,8% față de totalul cheltuelilor bugetare.

Procentul acesta de cheltueli pentru întărirea puterii de apărare a Patriei noastre este foarte redus în comparație cu cheltuelile de această natură din țările capitaliste. Astfel, din totalul bugetului U.S.A. pe anul 1951, un procent de 83% este destinat cheltuelilor militare, în timp ce pentru cheltuelile sociale alocațiile bugetare reprezintă un procent abia de 0,8%.

Această comparație este dovada eiocventă că Republica Populară Română duce o politică de pace și că se află înrolată în rândul țărilor iubitoare de pace, în frunte cu U.R.S.S.

Cheltuelile pentru întreținerea aparatului administrativ pe anul 1951 însumează 31,1 miliarde lei, ceea ce reprezintă 7,2% din totalul bugetului de stat.

În comparație cu alocațiile pe anul 1950, prevederile pe anul 1951 pentru cheltuelile de administrație se prezintă cu o scădere în cifră absolută de 1,3 miliarde lei.

Reducerea cheltuelilor administrative rezultă din aplicarea raionării administrativoeconomice a teritoriului Republicii Populare Române, precum și din intensificarea acțiunii pentru simplificarea și raționalizarea aparatului de stat.

Deși procentul cheltuelilor administrative pe anul 1951 a scăzut, în raport cu cifra totală a bugetului, la 7,2% față de 8,5% cât a fost în anul 1950, el este încă ridicat față de procentul normal pe care trebuie să-l reprezinte în cadrul unei economii socialiste aceste categorii de cheltueli.

Una din sarcinile principale este prin urmare aceea a reducerii continue a costului aparatului de stat.

În executarea planurilor de cheltueli administrative ale instituțiilor bugetare pe anul 1950, s'au constatat o serie de lipsuri și abateri dela disciplina bugetară și financiară.

Astfel :

— unele instituții au încheiat contracte și transmis comenzi peste creditele aprobate. De exemplu: Ministerul Silviculturii, Ministerul Construcțiilor, Ministerul Agriculturii și Ministerul Comerțului Interior;

— s'au solicitat deschideri de credite la Banca de Stat fără a avea posibilitatea utilizării lor. De exemplu: Direcția Generală S.M.T.;

— s'a continuat și în cursul anului 1950, din lipsa unei juste planificări a cheltuelilor, cu sistemul deselor virări de credite dela o subdiviziune la alta a clasificăției bugetare;

— s'au acordat avansuri peste necesitățile reale și nu s'a urmărit decontarea lor în termenele stabilite;

— s'a făcut aprovizionarea instituțiilor cu materiale în mod desorganizat, angajând în această operațiune un număr însemnat de salariați, fără a se folosi în

această acțiune Direcțiunile de aprovizionare și repartiție;

— încadrarea salariaților în scheme s'a făcut în unele cazuri fără respectarea indicatorului tarifar și cu nesocotirea claselor de salarizare;

— s'a constatat deasemenea existența unor direcții și servicii cu activitate paralelă, care duc la cheltueli inutile și necesită utilizarea unui personal numeros. De exemplu: Ministerul Construcțiilor (Direcția construcții și instalații, Direcția generală a materialelor și Direcția centrală a construcțiilor);

— la unele instituții bugetare s'au făcut încadrări la tabela II de salarizare, deși salariații îndeplineau funcții pur administrative. De exemplu: Departamentul gospodăriilor comunale și industriei locale;

— unii salariați au fost plătiți dela buget, deși au dus munca în întreprinderi organizate pe principiul gospodăririi chibzuite. De exemplu: la întreprinderile productive ale Sfatului Popular al orașului Craiova;

— s'au constatat lipsuri și în organizarea și funcționarea controlului financiar intern, prin aceea că nu întotdeauna au fost aduse la cunoștința conducătorilor instituțiilor constatările făcute, pentru luarea măsurilor de îndreptare, iar în alte cazuri organele de control intern au fost utilizate și în alte munci, în detrimentul activității lor de control;

— s'au constatat întârzieri în ceea ce privește întocmirea și înaintarea decontărilor periodice și a dărilor de seamă asupra executării bugetare și a finanțării,

ceea ce denotă că instituțiile n'au realizat ținerea la zi și în bune condiții a evidenței.

În toate ministerele și instituțiile bugetare trebuie să luăm măsuri eficace pentru lichidarea lipsurilor constatate, îmbunătățirea muncii și reducerea cheltuielilor administrative prin intensificarea luptei împotriva tendințelor birocratice care dăinue încă în instituțiile bugetare.

Tovarăși deputați,

Îndeplinirea și depășirea planului nostru de stat creșterea producției, uriașele investiții capitale, realizarea sarcinilor financiare, adică a bugetului de stat, realizarea sarcinilor social-culturale și a sarcinilor pentru ridicarea nivelului economic-cultural al celor ce muncesc de la orașe și sate, se desfășoară în condițiile ascuțirii luptei de clasă.

Dușmanii poporului, capitaliștii și moșierii expropriati, chiaburii, speculanții și tot felul de codițe de topor ale claselor răsturnate, în speranța unui ajutor din afară, din partea imperialismului agresiv, cu furia fiarei rănite mortal, vor încerca să pună piedici construirii socialismului în țara noastră, să provoace întârzieri și pagube în toate domeniile activității noastre.

În construcție, în aprovizionare, în finanțe, în operele noastre social-culturale etc., peste tot, dușmanii socialismului vor căuta să se pună de-a-curmezișul cu atât mai mare furie, cu cât crește entuziasmul oame-

nilor muncii pentru realizarea și depășirea planului nostru cincinal.

Conștientă de acest lucru, clasa muncitoare și toate organele de stat trebuie să întărească vigilența de clasă în toate domeniile de activitate. Pentru ca acțiunile vătămătoare ale dușmanului să fie prevenite și împiedicate, trebuie întărită disciplina în muncă, trebuie stabilită și întărită responsabilitatea personală a fiecăruia la postul său, trebuie întărită disciplina de plan și financiară, trebuie întărită disciplina de stat.

Trebue dusă o luptă necruțătoare împotriva călcării disciplinei de stat, pentru respectarea și întărirea centralismului democratic, care reprezintă garanția că statul nostru își va îndeplini cu succes funcțiile sale de a apăra Patria și independența națională a poporului nostru, de a zdrobi rezistența claselor exploatare răsturnate, de a duce lupta pentru apărarea bunurilor comune ale poporului, de a organiza viața economico-culturală în vederea construirii socialismului.

Întărirea disciplinei de stat, a centralismului democratic, a responsabilității personale constituie lovitura de moarte dată dușmanilor poporului, înseamnă garanția îndeplinirii și depășirii sarcinilor fixate în planurile noastre de stat, înseamnă victoria elementului socialist asupra rămășițelor economice și culturale ale vechiului regim burghezo-moșteresc.

Pentru realizarea sarcinilor prevăzute în bugetul statului și în planul de stat pe anul 1951 pentru construirea de fabrici și uzine, hidrocentrale, școli și spitale, așezăminte de cultură, care să facă traiul oame-

nilor muncii din țara noastră din ce în ce mai fericiți și îmbelșugat, sunt necesare eforturi uriașe în lupta și munca întregului popor muncitor.

Pentru realizarea acestor sarcini trebuie luate toate măsurile de a se mobiliza la timp și în întregime toate resursele economiei noastre naționale, prin mărirea producției, reducerea prețului de cost, mărirea productivității muncii, prin realizarea de economii la materiile prime, materiale, combustibil, prin folosirea rațională a mijloacelor de producție și a tuturor mijloacelor bănești.

Fiecare leu, fiecare litru de combustibil, fiecare kilogram de materie primă economisită contribuie la consolidarea economiei noastre naționale și la întărirea puterii de apărare a Patriei noastre și constituie o piatră nouă la temelia puternicului front al păcii, în fruntea căruia stă marea Uniune Sovietică.

Fiecare muncitor trebuie să aibă conștiința că este un adevărat stăpân al mijloacelor de producție și să nu îngăduie ca bunurile care sunt acum ale sale și ale întregului popor muncitor să fie risipite.

Lupta pentru economii constituie o metodă permanentă, proprie socialismului, și ea trebuie să fie un obiectiv principal în întrecerea socialistă. Realizarea de economii trebuie să devină un obiectiv popular de luptă în toate întreprinderile și instituțiile noastre.

Incasarea la timp și în întregime a veniturilor va asigura în 1951 mijloacele bănești necesare îndeplinirii cu succes a acțiunilor și sarcinilor hotărâte de partid și guvern, în vederea dezvoltării economiei noastre

naționale și a ridicării nivelului de viață al oamenilor muncii.

Creșterea acumulărilor socialiste pune în fața organelor financiare sarcina de a asigura depășirea veniturilor bugetare asupra cheltuielilor, ea fiind condiția cea mai importantă pentru consolidarea continuă a monetei noastre și asigurând îndeplinirea planului de stat al Republicii Populare Române pe fiecare regiune, oraș, raion, întreprindere și organizație economică.

Pe baza realizării cu succes a primelor două planuri anuale de stat — 1949 și 1950 — cu ajutorul multilateral și frățesc al puternicei noastre vecine U.R.S.S. și prin efortul sporit al oamenilor muncii, conduși de Partidul Muncitoresc Român, — țara noastră, odată cu intrarea în primul an al cincinalului, înaintează sigur pe drumul construirii socialismului.

Nu încapă nicio îndoială că oamenii muncii din țara noastră se vor strânge și mai mult în jurul Partidului Muncitoresc Român și al guvernului, pentru îndeplinirea și depășirea planului economic și financiar pe anul 1951, obținând astfel noi succese în dezvoltarea și mai departe a economiei noastre naționale, noi succese în ridicarea nivelului economic și cultural al poporului nostru muncitor. Vom obține noi succese în lupta pentru pace, pentru întărirea și înflorirea economico-culturală a Patriei noastre, care stă neclintită în lagărul păcii, în frunte cu Uniunea Sovietică, urmând drumul arătat de marele învățător și conducător al oamenilor muncii din lumea întreagă, Iosif Vissarionovici Stalin.

191 A

Atelierele Grafice Nr. 1 — c. 6110

192

Handwritten signature or scribble

193

REVISTA FINANTELOR

PUBLICAȚIE LUNARĂ DE STUDII ȘI INFORMARE FINANCIARĂ

această revistă mi-a fost prezentată de arhivista în cursul interogatoriului din 24 aug 1954

Obucy

Nr.

3

ANUL IV

MARTIE 1951

193-A

О Г Л А В Л Е Н И Е

	Стр.
ВАСИЛЕ ЛУКА: Улучшить работу финансовых органов	5
Доклад Министра финансов СССР А. Г. Зверева о Государственном бюджете СССР на 1951 год	20
Г. САГИН: Новая система финансирования расходов по народным советам бюджетам	36

●
В ПОМОЩЬ ФИНАНСОВЫМ ОРГАНАМ

Словарь технических бюджетных терминов (часть 2), составленный Михаилом Маевским	54

В ПОМОЩЬ БУХГАЛТЕРАМ

ИЛИЕ БОГДАН и ПОПА ГЛИГОР: Учет отклонений от плановых цен по снабжению	66

●
ФИНАНСЫ СТРАН НАРОДНОЙ ДЕМОКРАТИИ

Государственный заем в Н. Р. Болгарии	79

ФИНАНСЫ ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКИХ СТРАН—ОРУДИЕ ПОРАБОЩЕНИЯ И ЭКСПЛОАТАЦИИ

Агрессивная политика американских империалистов, отраженная в бюджете США	83

●
Р Е Ц Е Н З И И

Г. И. БРОНСКИЙ: Хозрасчет и рентабельность промышленного предприятия	88
Е. И. ГЛЕЙХ: Курс бухгалтерского учета	92

ФИНАНСОВЫЙ ЖУРНАЛ ОТВЕЧАЕТ ЧИТАТЕЛЯМ

Разрешение вопросов, поднятых плательщиками	97
Разрешение вопросов, поднятых бухгалтерами предприятий	100

SĂ IMBUNĂTĂȚIM MUNCA ORGANELOR FINANCIARE

de *VASILE LUCA*
VICE PREȘEDINTE AL CONSILIULUI DE MINISTRI
ȘI MINISTRUL FINANTELOR

Din analiza activității desfășurate pentru îndeplinirea sarcinilor Statului în domeniul finanțelor, se constată o serie de succese importante. Munca pentru realizarea planului financiar al țării s'a îmbunătățit an de an.

În decurs de trei ani de activitate depusă în cadrul unui sistem financiar nou, așezat treptat pe baze socialiste, bugetul de Stat a fost îndeplinit cu excedente importante, s'a asigurat finanțarea primelor două planuri de Stat anuale și a fost menținută cu succes stabilitatea monetei naționale. Depășirile realizate în executarea bugetului de venituri au creat posibilitatea finanțării sarcinilor noi, suplimentare, care n'au putut să fie prevăzute în plan datorită greutăților inerente începutului de planificare financiară și economică din țara noastră.

În lupta pentru realizarea și depășirea sarcinilor financiare ale Statului, desfășurată după directivele Partidului și Guvernului, organele financiare au dus o activitate susținută, cu rezultate multumitoare. La acest lucru a contribuit aplicarea sistemului socialist de salarizare și a sistemului premial care au stimulat simțitor activitatea organelor financiare, precum și eforturile depuse de acestea pentru ridicarea calificării lor profesionale și organizarea muncii într'un spirit nou, socialist.

Dar succesele obținute în muncă până în prezent nu trebuie să constituie un motiv de autoliniștire, de adormire a spiritului critic și autocritic. Nu putem face niciun pas înainte, fără să descoperim lipsurile și greșelile din activitatea noastră, fără să le scoatem cu mult curaj la iveală, pentru a putea lupta împotriva lor până la lichidarea completă.

Intr'adevăr, există lipsuri destul de serioase atât în ce privește îndeplinirea planului economic, cât și în ce privește îndeplinirea planului financiar. Orice deficiență strecurată în munca pentru îndeplinirea planului economic se răsfrânge asupra planului financiar și invers, datorită legăturii indiscutabile care există între economie și finanțe.

Nu putem rămâne nepăsători în fața greșelilor și a lipsurilor, mai ales acum când bugetul anului 1951 este primul buget al primului Plan Cincinal. Acest fapt mărește importanța anului financiar în curs și de aceea este necesară o analiză cât mai temeinică a învățămintelor ce trebuiesc trase din experiența căpătată până acum, în scopul efectuării unei cotituri în munca financiară de fiecare zi.

Pe baza concluziilor trase din munca trecută, trebuie mobilizate cadrele Ministerului de Finanțe la lupta pentru finanțarea Planului Cincinal, care pune în fața oamenilor muncii mărețe sarcini economice, culturale și politice.

În acest scop, organele Ministerului de Finanțe trebuie să îndeplinească cu succes bugetul de Stat, bugetul organelor locale ale puterii de Stat și finanțarea planului de investiții prin lichidarea deficiențelor constatate.

Printre lipsurile cele mai frecvente și cele mai dăunătoare în munca din cadrul Ministerului de Finanțe s'au constatat următoarele: desfășurarea unei activități financiare izolate de activitatea unităților economice socialiste — întreprinderi de Stat, întreprinderi de Stat de interes local, gospodării comunale și cooperative, datorită neînțelegerii unității strânse dintre economie și finanțe; păstrarea mentalității vechiului perceptor în aplicarea politicii de impozite a Guvernului și neglijarea aplicării unei stricte discipline de Stat.

Intr'adevăr, multe secțiuni financiare continuă să se intereseze îndeosebi de încasări, de realizarea planului de venituri, ca și cum acestea ar fi desprinse de complexul problemelor economice ale întreprinderilor și organizațiilor economice din sectorul socialist.

Aceasta este o dăunătoare rămășiță a trecutului burghezo-moșieresc, o apucătură a vechiului perceptor și trebuie combătută cu vigoare.

Un organ financiar și mai ales cadrele conducătoare ale Ministerului de Finanțe, nu-și pot îndeplini sarcinile dacă rămân la nivelul vechiului perceptor.

Organele care activează în cadrul sistemului financiar din țara noastră, așezat pe baze socialiste, trebuie să cunoască temeinic nu numai ce au de încasat de la debitorii Statului, ci și toate problemele financiare legate de activitatea economică a întreprinderilor și organizațiilor economice.

În afară de realizarea planului de încasări, organele financiare trebuie să se preocupe în aceeași măsură și de modul de folosire a banilor strânși de la popor, de modul gospodăririi acestor bani, prin cercetarea volumului și felului cheltuielilor efectuate de întreprinderi, organizații economice și instituții.

Pentru asigurarea acestui obiectiv, este necesară cunoașterea temeinică a economiei politice socialiste.

« *A ști să cheltuiești fondurile cu chibzuială, cu socoteală — a spus tovarășul Stalin — este o mare artă care nu se dobândește dintr'o dată* »¹⁾.

Îndeplinirea planurilor financiare fiind legată organic de îndeplinirea planurilor de producție și circulație, controlul îndeplinirii planurilor financiare obligă organele financiare, să cunoască problemele economice și să le studieze în mod concret în întreprinderi.

În regimul trecut, organele financiare, care fie că n'au studiat economia politică, fie că au studiat o economie politică neștiințifică, adaptată de burghezie intereselor sale, nu aveau nevoie să cunoască problemele în legătură cu organizarea și conducerea întreprinderilor. Astăzi, pentru îndeplinirea în bune condițiuni a sarcinilor ce le revin, pe lângă economia politică științifică, marxistă, a modului de producție capitalist, care arată caracterul exploatator al producției capitaliste și crizele

¹⁾ I. V. Stalin, Opere, vol. VIII, pag. 140.

care o macină, organele financiare trebuie să-și însușească temeinic atât modul de organizare, cât și de conducere a economiei socialiste.

Izvorul prețios al științei economice socialiste, îl constituie învățătura lui Lenin și Stalin privitoare la construirea socialismului și minunata experiență a Uniunii Sovietice, care a înfăptuit pentru prima dată în istorie socialismul, aplicând învățătura lui Lenin și Stalin.

Din operele lui Lenin și Stalin și din tratatele de specialitate sovietice, trebuie să învățăm și să aplicăm organizarea economiei socialiste și legătura dintre sectorul economic și financiar.

Învățătura teoretică și practică a economiei socialiste nu desparte sarcinile financiare de cele economice.

Aplicarea acestei învățături la realitățile din țara noastră, este de o mare însemnătate pentru Planul Cincinal. Organele financiare nu vor putea duce lupta pentru finanțarea Planului Cincinal, dacă nu vor cunoaște conținutul său economic, sarcinile pe care acesta le pune în fața oamenilor muncii.

Descoperirea rezervelor interne din întreprinderi, accelerarea rula-jului mijloacelor de rulment pentru îndeplinirea și depășirea planului economic, realizarea reducerii prețului de cost pentru sporirea acumulărilor socialiste, nu sunt numai sarcinile conducătorilor unităților economice respective, ci și a organelor financiare. Acestea pot și trebuie să ajute la descoperirea resurselor locale pentru mărirea producției mărfurilor de larg consum, pentru îmbunătățirea schimbului de mărfuri dintre oraș și sat.

Cunoscând rezervele materiale din fiecare întreprindere și comună, precum și rezervele de muncă ce pot fi folosite printr'o mai bună organizare a acesteia, resursele financiare și de acumulări socialiste, organele financiare vor putea asigura finanțarea depășirilor de plan. Oamenii muncii din țara noastră conduși de Partid, însuflețiți de dorința de a ridica potențialul economic al țării și de a întări capacitatea de apărare a patriei, mai ales în condițiile actuale, au început lupta pentru realizarea în termen a Planului Cincinal. Ei sunt hotărâți să grăbească cât mai mult posibil ritmul construirii bazei economice a socialismului în țara noastră, pentru a lichida în acest mod o sumă de greutăți întâmpinate încă de economie, pentru a contribui la ridicarea nivelului material și cultural al poporului. Acestei atitudini a oamenilor muncii, care poate să ducă la realizarea Planului Cincinal înainte de termen, trebuie să-i corespundă o atitudine similară din partea organelor financiare. Acestea trebuie să se intereseze de mersul îndeplinirii planului financiar în întreprinderile industriale și comerciale de Stat, în gospodăriile comunale, în cooperative, pentru a descoperi noi surse de acumulări socialiste necesare finanțării depășirilor realizate de oamenii muncii la Planul Cincinal. După cum nu poate fi concepută depășirea planului economic fără existența fondurilor necesare finanțării acestei depășiri, tot astfel nu se pot obține rezultate satisfăcătoare în munca organelor financiare, dacă acestea nu-și vor împleni activitatea lor cu activitatea unităților economice din sectorul socialist.

La întreprinderile și organizațiile economice de Stat din regiuni, raioane sau orașe, organele financiare trebuie să urmărească mersul planului, să constate cum se duce lupta pentru economii și pentru reducerea prețului de cost, să cerceteze dacă evidența contabilă este ținută sau nu la zi, dacă conturile întreprinderii sunt blocate și din

ce motive, dacă sistemul de decontare funcționează normal, dacă întreprinderea este ajutată sau nu prin controlul și îndrumarea necesară etc.

Acest control al organelor financiare nu trebuie să fie birocratic, adică să constea în înmulțirea situațiilor, formularelor și hârtiilor cerute dela întreprinderi, ci e necesar să fie un control operativ. Prin ajutorul acordat întreprinderilor, organul financiar trebuie să se facă indispensabil colectivului de conducere. Directorul întreprinderii și contabilul șef să se consfătuiască cu inspectorul financiar cu încredere și cu siguranța că va primi un ajutor efectiv în munca privitoare la pregătirea planului financiar și organizarea executării lui de zi cu zi.

Prin realizarea acestei strânse colaborări între organele financiare și conducerea întreprinderilor, se poate ajunge ca îndeplinirea planului să fie asigurată, resursele interne să fie valorificate, evidența contabilă să fie ținută la zi, și prin aceasta volumul acumulărilor să fie sporit, contribuind la depășirea planului financiar al Statului și la ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc.

În această colaborare strânsă cu organele financiare, întreprinderea este direct interesată deoarece ea va fi ajutată să pună ordine în evidențe, să respecte disciplina de Stat și disciplina financiară și astfel i se va ușura munca pentru ridicarea productivității muncii și reducerea prețului de cost.

Colaborarea pe linie financiară a organelor financiare cu întreprinderile și organizațiile economice, trebuie să însemne întărirea disciplinei financiare în sensul ca obligațiunile față de buget să fie integral și în termen satisfăcute, iar cheltuirea fondurilor să se facă cu cea mai mare economie.

În întreprinderile care n'au planuri financiare bine întocmite, domnește anarhia în finanțe și chiar în producție. Fondul de salarii în general este depășit, producția nu se realizează sau chiar dacă se realizează global, nu se realizează pe sortimente, se ivesc totdeauna cheltuieli neprevăzute, iar planul de încasări nu se îndeplinește. Ca o consecință a acestor fapte s'a manifestat uneori tendința de a se corupe organele Băncii de Stat, cu scopul de a obține mijloace financiare peste cele necesare, care să permită acoperirea cheltuielilor anarhice ale întreprinderilor ce risipesc bănuțul poporului.

În afară de sprijinul dat pentru bunul mers al planului financiar, organele financiare trebuie să controleze vărsarea la timp de către întreprinderi a cotelor-părți de beneficii, a impozitului pe circulația produselor și a tuturor celorlalte obligații față de Stat, ajutând astfel întreprinderile să lichideze greșelile în stabilirea drepturilor Statului și în foarte multe cazuri păgubirea lui cauzată de nepriceperea oamenilor în problemele financiare.

Realizarea impozitului pe circulația produselor și a cotelor-părți de beneficii, nu înseamnă numai asigurarea veniturilor bugetului de Stat dar și realizarea planurilor de producție și circulație a mărfurilor, iar controlul realizării veniturilor de Stat înseamnă și controlul asupra producției și circulației mărfurilor.

Pe lângă colaborarea operativă cu conducerea întreprinderilor de Stat, organele financiare trebuie să acorde o atenție deosebită îmbunătățirii muncii financiare în sectorul industriei locale, gospodăriei comunale și intensificării schimbului dintre oraș și sat.

Desvoltarea continuă a industriei locale și a gospodăriilor comunale este necesară nu numai pentru creșterea acumulărilor socialiste, ci și pentru satisfacerea nevoilor poporului muncitor cu mărfuri de larg consum. Iată ce importanță acordă tovarășul Stalin dezvoltării industriei locale în raportul ținut în ziua de 18 Decembrie 1925 la al XIV-lea Congres al P. C. (b) al U.R.S.S.: « *Tovarăși, noi nu ne putem concentra numai asupra dezvoltării industriei unionale, pentru că industria noastră unională, trusturile și sindicatele noastre centralizate nu pot satisface întreaga diversitate a gusturilor și a necesităților unei populații de 140.000.000 de oameni. Pentru a putea satisface aceste necesități, trebuie să facem să clocotească viața, viața industrială în fiecare raion, în fiecare district, în fiecare gubernie, regiune, în fiecare republică națională. Fără a descătușa forțele care există în provincie pe tărâmul construcției economice, fără a sprijini prin toate mijloacele industria locală, începând cu raioanele și districtele, fără a descătușa toate aceste forțe, nu vom putea atinge acel avânt general al construcției economice din țara noastră de care vorbea Lenin »¹⁾.*

Intreprinderile de Stat de interes general, nu pot produce suficiente mărfuri de larg consum necesare populației muncitoare dela orașe și sate, deoarece lor le revine în prim rând greaua sarcină a industrializării socialiste a țării noastre. De asemenea, nu pot fi create întreprinderi de Stat mărunte pentru prelucrarea deșeurilor, pentru reparații, pentru materiale de construcții de locuințe, etc. De aceea, trebuie dezvoltată permanent industria locală și gospodăria comunală, pe baza mobilizării resurselor locale, pe baza utilizării materialelor existente în regiunea sau raionul respectiv. De exemplu, în vederea îmbunătățirii muncii în sectorul construcțiilor, industria locală are sarcina de a pune bazele unei producții locale de cărămizi, de țiglă, de var hidraulic utilizabil în locul cimentului, și de multe alte materiale care nu pot fi produse în cantități îndestulătoare de întreprinderile de Stat, dar care ne sunt absolut necesare pentru sporirea simțitoare a realizărilor în construcții. În special, în construcțiile urbanistice, în construcția și reconstrucția de locuințe, reparația locuințelor, industria locală și gospodăria comunală trebuie să aducă un aport important. Sunt orașe care au avut de suferit foarte mult de pe urma războiului, fiind distruse cu sălbăticie de hoardele hitleriste, îndârjite pentru că se retrăgeau nepunctincioase în fața victorioaselor Armate Sovietice.

În aceste orașe trebuiesc făcute eforturi pentru reconstruirea lor, iar în această privință rolul gospodăriei comunale și al industriei locale trebuie să fie deosebit de important. Nu este just să se aștepte și în această chestiune numai fonduri dela bugetul general al Statului. Sfaturile Populare trebuie să atragă pe scară largă resursele locale pentru construirea și reconstruirea locuințelor.

Industria locală și gospodăria comunală nu trebuie însă dezvoltate numai pe linia construcțiilor, ci integral, pentru toate sectoarele producătoare de mărfuri de larg consum.

Prin creșterea volumului produselor de larg consum, cu ajutorul industriei locale și al gospodăriei comunale, mărfurile din magazinele de Stat și din cooperative se vor înmulți, iar prin intensificarea aprovizionării populației sătești cu aceste mărfuri, produsele agricole vor

¹⁾ I. V. Stalin, Opere, vol. VII, pag. 330.

fi atrase în circuitul economic, îmbunătățindu-se simțitor schimbul de mărfuri dintre oraș și sat.

Acest lucru va avea drept rezultat scăderea prețurilor și creșterea neconținută a nivelului de trai al oamenilor muncii dela orașe și sate.

Datorită importanței pe care o prezintă în economia națională industria locală și gospodăria comunală, ea a fost sprijinită și va continua să fie sprijinită de Partid și Guvern. Mergând pe această linie a sprijinului dezvoltării ei, se vor lua măsuri ca Sfaturile Populare să fie direct interesate în creșterea industriei locale și gospodăriei comunale.

În acest scop o parte din venituri vor rămâne în bugetul Sfaturilor Populare pentru dezvoltarea continuă a sectorului economic local.

Organelor financiare le revin sarcini importante și în ceea ce privește gospodăriile agricole de Stat.

Cu tot sprijinul primit dela Ministerul Finanțelor, la gospodăriile agricole de Stat se constată o mulțime de lipsuri pentru a căror lichidare grabnică, organele financiare trebuie să contribuie în mare măsură.

Organele financiare, ca și în raporturile lor cu întreprinderile de Stat și locale, trebuie să sprijine efectiv conducerea gospodăriilor agricole de Stat la alcătuirea planului financiar, la organizarea executării lui, la organizarea și punerea la punct a evidenței contabile etc. Printr'un control strâns la gospodăriile agricole de Stat în realizarea planurilor financiare, se va putea lichida situația anormală în care se găsesc anumite Gostaturi, care produc numai pentru consumul lor — ca în mânăstiri — și vor putea fi transformate în întreprinderi rentabile, cu un aport apreciabil la dezvoltarea economiei naționale. Organele financiare convinse de importanța pentru economia națională a Gostaturilor, precum și întreprinderilor de interes local, și pregătite pentru a ajuta efectiv funcționarea lor, vor contribui la dezvoltarea neconținută a acestora.

Dar în afară de rolul pe care-l au în sprijinirea bunului mers al întreprinderilor și organizațiilor economice de Stat, ale industriei locale, gospodăriilor comunale și gospodăriilor agricole de Stat, organele financiare trebuie să se preocupe și de ajutorarea efectivă a cooperativelor de orice fel. Cooperativele sunt largi organizații de masă economice și sarcinile lor în opera de construire a socialismului sunt imense. Cooperativele nu au numai sarcina de a aproviziona satele cu produse industriale, ci și de a achiziționa produsele agricole necesare muncitorilor dela orașe. Numai în acest mod ele vor contribui la intensificarea schimbului de mărfuri dintre oraș și sat, la înlăturarea speculei și a comerțului negru, la îmbunătățirea condițiilor de viață ale poporului muncitor, la întărirea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

Pe lângă cooperativele de consum trebuiesc sprijinite și secțiunile de producție ale acestora, precum și cooperativele meșteșugărești, toate contribuind într'o însemnată măsură la dezvoltarea spiritului colectiv de muncă și la producerea mărfurilor de larg consum.

Tocmai datorită rolului important pe care-l au cooperativele în opera de construire a socialismului, spre ele se îndreaptă mulți dușmani ai clasei muncitoare pentru a lovi de acolo în interesele poporului.

De aceea, controlul organelor financiare trebuie intensificat la cooperative, atât pentru a învăța pe cei ce nu cunosc încă problemele financiare necesare conducerii și administrării acestor organizații economice, cât și pentru a scoate în evidență hoțiile și acțiunile de rea cre-

dință săvârșite de dușmanii poporului muncitor, strecurați în cooperative.

Organele financiare trebuie să lucreze cu răbdare și perseverență pentru a combate în primul rând neștiința și nepriceperea în gestionarea fondurilor cooperativelor. Există anumite cooperative la care s'au numit gestionari neștiutori de carte, după cum există de asemenea cooperative unde se constată lipsuri la casă, nu din cauza hoției, ci din cauza nepriceperii. În unele cazuri este greu să se facă un control la o cooperativă fără să nu fie cineva trimis în judecată datorită nepriceperii sau hoției. Pentru întărirea ideii de cooperatie, pentru mănuierea justă a fondurilor, organele financiare trebuie să sprijine lupta pentru formarea unui număr cât mai mare de gestionari, de contabili etc., pricepuți în problemele de conducere și administrare a cooperativelor.

Fără creierea unor cadre bine pregătite la cooperative — muncă în care organele financiare își au rolul lor — nu poate fi combătută nici corupția și nici hoția practică de dușmanii clasei muncitoare.

De asemenea, organele financiare trebuie să lupte împotriva celor ce încearcă și reușesc uneori să folosească cooperatia drept paravan pentru a continua în tihnă exploatarea muncitorului și frustrarea Statului, prin faptul că beneficiază de avantajile acordate de Statul popular, cooperativelor. Astfel, în unele cazuri, anumiți meseriași se constituie formal în cooperativă, dar continuă să lucreze pe cont propriu și să întrebuințeze și muncă salariată cu scopul de a se sustrage dela plata impozitelor.

În afară de aceste cazuri, în sectorul construcțiilor s'a întâmplat ca un număr oarecare de foști exploatare să se camufleze sub firma unei cooperative de construcții și să ia lucrări în întreaga țară pentru care întrebuințază sute de muncitori salariați.

De aceea, organele financiare trebuie să cerceteze atent conținutul cooperativelor și să urmărească cu hotărîre stărpirea tuturor acelor care caută să transforme cooperativa într'un paravan înapoia căruia continuă exploatarea, frustrarea statului și jefuirea poporului muncitor. În acelaș timp, organele financiare trebuie să ajute la dezvoltarea cooperatiei meșteșugărești, care pe lângă faptul că duce la creșterea volumului mărfurilor de larg consum, sporește și veniturile Statului și contribuie în același timp la creșterea veniturilor micului meseriaș.

Dar organele financiare nu vor putea fi de niciun folos mișcării cooperatiste din țara noastră dacă nu vor lupta pentru schimbarea mentalității vechiului perceptor și înlocuirea ei cu priceperea și devotamentul în rezolvarea problemelor economice socialiste, proprie funcționarului de tip nou.

Prin adoptarea acestei atitudini noi de către organele financiare în contactul cu unitățile economice din sectorul socialist, succesele în muncă vor fi din ce în ce mai mari, va crește puterea economică și capacitatea de apărare a țării, se va întări și mai mult lagărul păcii în frunte cu Uniunea Sovietică.

Că în momentul de față, sute de milioane de oameni luptă pentru pace și că forțele păcii sunt superioare forțelor războiului, acesta este un adevăr de necontestat.

Dar cu cât ies la iveală contrazicerile din lagărul imperialist, pe măsură ce crește rezistența oamenilor muncii și a oamenilor iubitori de pace și progres împotriva politicii războinice a guvernelor lor, crește

și furia războinică în lagărul imperialist. Însă cu cât țara noastră, împreună cu celelalte țări din lagărul păcii condus de Uniunea Sovietică, va fi mai puternică, cu atât mai greu le va fi imperialiștilor să provoace un nou măcel, fiind condamnată la eșec încă dela început, orice aventură războinică.

De aceea, este necesară mobilizarea tuturor forțelor și orientarea lor înspre creșterea potențialului economic și întărirea puterii de apărare a Patriei, prin grăbirea ritmului de muncă, prin realizarea și depășirea primului Plan Cincinal.

* * *

O altă lipsă a organelor financiare, pe lângă cele constatate în relațiile lor cu întreprinderile din sectorul socialist, se observă în munca acestora depusă pentru realizarea planului de încasări din impozitele asupra veniturilor populației.

Faptul că planul de încasări din impozitele asupra veniturilor populației n'a fost realizat în întregime la toate impozitele, duce la concluzia că munca în acest sector trebuie simțitor îmbunătățită. Lichidarea acestor lipsuri este cu atât mai importantă cu cât neîndeplinirea planului de încasări din impozitele pe veniturile populației nu are repercusiuni numai asupra bugetului de stat, ci și asupra întregii economii naționale.

Neîndeplinirea planului de încasări din impozitele pe veniturile populației, duce la concluzia că organele financiare n'au realizat un control deplin asupra operațiunilor comerciale ale sectorului economic particular care a lucrat astfel în afara pieții în cadrul comerțului negru, neevidențiat în scripte. Acest comerț crează greutate în politica de prețuri a guvernului, care pot duce la înflorirea speculei și îngreunarea condițiilor de viață ale oamenilor muncii.

Organele financiare au obligația și trebuie să identifice pe toți acei ce fac comerț clandestin și în special pe cei ce se ascund sub masca de producători agricoli, având în fapt ca ocupațiune principală achiziționarea de produse agricole dela producători la prețuri mici și vânzarea lor la prețuri de speculă, practicând astfel un comerț în afara pieții — un comerț la negru.

Organele financiare, prin identificarea tuturor acestor chiaburi și speculanți, prin impunerea lor conform prevederilor legii impozitelor pe veniturile populației și prin aplicarea sancțiunilor respective pentru exercitare clandestină a comerțului, vor contribui la lichidarea comerțului clandestin și vor ajuta țărănimea muncitoare să folosească pentru desfacerea produselor sale — la prețuri reale — cooperativele de consum, acestea devenind astfel instrumente puternice în schimbul dintre orașe și sate.

Realizarea planului de încasări din impozitele pe veniturile populației constituie o contribuție și pe linia financiară la realizarea politicii Partidului și Guvernului de îngrădirea elementelor capitaliste dela orașe și sate, înseamnă comerț la piață, înseamnă comerț evidențiat în scripte, înseamnă lichidarea comerțului negru. Realizarea planului de încasări din impozitele pe veniturile populației, ușurează lichidarea relațiilor de exploatare, stăvilind procesul de continuă generare de capitaliști din mica producție de mărfuri.

Iată de ce organele financiare trebuie să facă o cotitură în ceea ce privește realizarea planului de încasări din impozitele asupra veniturilor populației.

Pentru îndeplinirea planului de încasări, organele financiare trebuie să fie pătrunse de importanța acestei probleme pentru economia națională, trebuie să lichideze cu rămășițele vechiului perceptor și să-și ridice calificarea profesională, pentru a fi în stare să aplice politica financiară a guvernului în această etapă importantă de construire a socialismului, în condițiile îngădirii elementelor capitaliste dela orașe și sate.

Prin pregătirea lor continuă, organele financiare vor reuși să-și organizeze mai bine munca, să-și intensifice controlul asupra sectorului particular și al elementelor capitaliste, contribuind și pe această cale la îngădirea acestora, prin realizarea în întregime a planului de venituri al Statului din acest sector.

În cadrul încasărilor Statului din impozitele asupra veniturilor populației, veniturile din impozitul agricol ocupă un loc special, iar organele financiare trebuie să-i acorde importanța cuvenită. Impozitul agricol prin așezarea și realizarea lui, trebuie să corespundă situației țărănimii din momentul aplicării lui și obiectivelor Statului nostru. În prezent, situația țărănimii sărace și mijlocașe, din punct de vedere material, sete într'o continuă creștere, iar lupta pentru subminarea pozițiilor economice ale chiaburimii este din ce în ce mai ascutită, datorită condițiilor create de regimul de democrație populară.

În trecut, sub domnia regimului de exploatare burghezo-moșierească nivelul de viață al țărănimii muncitoare era într'o rapidă descreștere, sărăcirea maselor de țărani mijlocași și întărirea chiaburimii ca clasă fiind un proces continuu. Sub capitalism deci, diferențierea de clasă la sate era orientată pe de o parte înspre creșterea mizeriei țărănimii muncitoare și sporirea rândurilor ei, iar pe de altă parte înspre creșterea chiaburimii.

În regimul de democrație populară, diferențierea țărănimii are o orientare care se deosebește fundamental de cea capitalistă.

Astăzi, diferențierea țărănimii se desfășoară spre întărirea țărănimii mijlocașe, țărănimea săracă fiind în continuă descreștere, fie datorită colectivizării agriculturii, fie datorită transformării țăranului sărac în țăran mijlocaș.

Creșterea rândurilor țărănimii mijlocașe este un rezultat al aplicării politicii Partidului Muncitoresc Român la sate. Datorită reformei agrare, stabilirii unor relații favorabile țărănimii între prețurile produselor industriale și ale produselor agrare, înlesnirilor fiscale, anulării datoriilor contractate de țărănimea muncitoare la chiaburi în condiții înrobitoare în perioada secetei, anulării ratelor de împrumut, acordării de credite ieftine, aplicării politicii de îngădire a chiaburimii și de apărare a țărănimii sărace împotriva exploatării, condițiile de viață ale țărănimii muncitoare se ridică neconținut, iar țăranul sărac devine țăran mijlocaș. Desigur că numai pe baza acestor înlesniri țărănimea muncitoare nu poate scăpa în mod definitiv de mizerie și de exploatare.

Singura cale care asigură scăparea definitivă a țărănimii de mizerie, de exploatare chiaburească, aducându-i o viață îmbelșugată și fericită, este calea marei gospodării agricole colective.

Regimul de democrație populară a creat țărănimii muncitoare condiții de viață mult mai ridicate în raport cu situația ei din regimul burghezo-moșieresc.

Astăzi țărănimii i s'au creat largi posibilități de muncă, șomajul fiind lichidat la sate. Masa aceea de țărani săraci, care în regimul capitalist căuta disperată de lucru datorită faptului că pământul pe care-l avea era insuficient pentru întreținerea familiei, nu mai există astăzi. Sub regimul nostru, peste 700.000 familii de țărani săraci au fost împroprietărite prin reforma agrară din 1945 și plusul brațelor de muncă dela sate este angajat în industria noastră socialistă în plină dezvoltare. Șomajul atât la sate cât și la orașe a dispărut pentru totdeauna.

În urma ridicării condițiilor de viață ale țărănimii muncitoare, aceasta trebuie să participe la acumulările Statului necesare reproducerii socialiste largite, în raport cu posibilitățile ei reale.

De aceea, organele financiare trebuie să acorde o atenție deosebită realizării planului de încasări din impozitul agricol, pentru ca în acest mod să crească și aportul țărănimii la acumulările Statului. Astăzi, țărănimea mijlocașă este aceea care aduce cea mai mare cantitate de produse agricole pe piață și obține pe ele prețuri bune, fiind apărată împotriva concurenței chiaburilor a căror putere economică slăbește neconținut. Ea are datoria și obligația cetățenească de a-și achita îndatoririle față de Stat, deoarece va face acest lucru în folosul oamenilor muncii dela orașe și sate, pentru creșterea economiei naționale, pentru mai multe școli, spitale, policlinici, case de naștere, creșe, cămine de zi etc., pentru a întări potențialul economic și puterea de apărare a Patriei noastre în cadrul lagărului păcii.

În condițiunile dictaturii proletariatului alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare pentru construirea socialismului, se bazează pe luptă, pe muncă și pe sacrificiile comune ale oamenilor muncii dela orașe și sate. Socialismul se bazează pe unitatea strânsă dintre economia agricolă și cea industrială, pe schimbul între produsele industriale și agrare. Agricultură primește din industrie mașini, tractoare, unelte și toate produsele de consum și ea dă industriei materii prime, cereale, lână, piele, carne, plante industriale ca bumbac, in, cânepă etc. și alimente pentru populația orășenească.

Organele financiare trebuie să-și organizeze în așa fel activitatea lor, ca printr'o muncă de lămurire temeinică și susținută să convingă țărănimea să plătească impozitul agricol chiar înainte de stabilirea impunerilor, contribuind prin aceasta, la îndeplinirea mai devreme a planurilor de venituri ale organelor locale ale puterii de Stat, la ridicarea economică și culturală locală. *În același timp, organele Ministerului de Finanțe au obligația de a veghea și a aplica fără șovăială legile țării și directivele Ministerului, cu privire la încasarea drepturilor Statului, nepermițând, sub niciun motiv, nimănui, sustragerea dela obligațiile sale față de stat.*

În regimul de democrație populară, alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare nu este formală sau abstractă și nici lumea cealaltă, așa cum se făcea sub domnia regimului burghezo-moșieresc.

In regimul de democrație populară, bunăstarea și fericirea se clădesc aici pe pământ pentru poporul muncitor prin eforturile comune ale clasei muncitoare și ale țărânimii muncitoare.

In regimul de democrație populară, alianța dintre clasa muncitoare și țărâtimea muncitoare se bazează pe raporturi reale economice și cultural-sociale materializate în școli, cămine, case de naștere etc. etc.

Țărâtimea muncitoare va contribui la consolidarea alianței cu clasa muncitoare prin participarea activă la creșterea acumulărilor Statului, prin predarea cotelor la colectare, prin plata impozitelor etc. Țărâtimea este direct interesată în consolidarea acestei alianțe din care se naște o societate nouă, care aduce țărânimii mărfuri industriale ieftine, energie electrică, mașini-unelte pentru ușurarea muncii, cultură înaltă și viață din ce în ce mai îmbelșugată, pe măsură ce se înaintează pe drumul transformării socialiste a agriculturii.

Statul de democrație populară se bazează pe munca conștientă depusă de clasa muncitoare și țărâtimea muncitoare pentru construirea socialismului. Îndeplinirea obligațiilor prevăzute de legi, constituie o datorie de onoare a fiecărui om al muncii, o contribuție conștientă pentru progresul patriei noastre. *Sfaturile Populare și tot aparatul de stat au datoria de a aplica și de a supraveghea aplicarea disciplinei de stat, de a combate orice manifestare anarhică, mic burgheză, de călcare a legilor și dispozițiilor guvernului.*

Realizarea impozitelor pe veniturile populației, prin încasarea impozitului agricol, pe salarii, meserii etc., fără excepție dela toți contribuabilii, înseamnă asigurarea îndeplinirii sarcinilor Statului, înseamnă realizarea mărețului nostru plan cincinal.

Statul Democrației Populare nu poate fi un izvor nesecat de drepturi pentru anumiți oameni ai muncii și o sumă de obligații pentru alții. Niciun membru al societății noi, care se construiește acum în țara noastră, nu poate pretinde drepturi dela Stat, fără îndeplinirea obligațiilor pe care le are față de acesta.

Trebuie dusă lupta hotărâtă împotriva dușmanilor poporului, care sabotează prin orice mijloace îndeplinirea planului financiar al Statului, care apără chiaburimea și o ajută să se sustragă dela obligațiile sale față de Stat, sau încearcă să pună piedici încasării impozitelor de către organele financiare. Politica de îngrădire a chiaburimii dusă de partid și de guvern trebuie aplicată fără șovăială de către organele Ministerului de Finanțe.

Realizarea planului de investiții și a planului economic în general, înfăptuirea revoluției culturale și creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii, se înfăptuiește pentru poporul muncitor dela orașe și sate. Toate acestea însă nu pot fi înfăptuite fără munca poporului, fără sacrificiile oamenilor muncii, făcute de data aceasta, pentru prima dată în istoria țării noastre, în folosul lor.

Statul capitalist cu burghezia, moșierimea și chiaburimea lui, jefuia pe muncitori și țărâtimea muncitoare, nu numai prin exploatarea sângeroasă a lor, ci și prin impozite împovărătoare destinate întreținerii unui aparat administrativ-politienesc de oprimare și războaielor de sugrumare și asuprire a altor popoare.

Statul nou de democrație populară încasează impozite cu voința poporului care a votat în majoritatea sa covârșitoare pentru alegerea deputaților în Marea Adunare Națională, cărora le revine sarcina elaborării legilor ce reglementează dezvoltarea societății noi, după exem-

plul societății sovietice socialiste. Veniturile realizate din aceste impozite sunt folosite la acoperirea necesităților generale ale poporului muncitor.

Din aceste motive, poporul muncitor susține cu tărie Guvernul țării noastre, fiind convins că legile, impunerile, sarcinile Statului, au ca singur obiectiv promovarea intereselor celor ce muncesc. *Aceste interese nu pot fi confundate cu ale anumitor elemente care calcă în picioare disciplina de Stat, se sustrag dela obligațiile față de societate, nu respectă disciplina muncii, păgubindu-se astfel pe ei înșiși, păgubind familiile lor și economia țării prin încurcarea planului în secția în care lucrează.*

Aceste elemente în mod conștient sau inconștient, se pun în slujba dușmanului de clasă.

Prin aplicarea strictă a legilor întocmite după directivele Partidului Muncitoresc Român, în scopul asigurării construirii socialismului în țara noastră, contribuim la întărirea disciplinei de stat, care este una din problemele cele mai importante în momentul de față. Legile trebuie aplicate întocmai fără a face deosebire între cetățeni. Astfel se întărește disciplina de stat.

Capitaliștii își mențin dominația numai atât timp cât Statul lor este puternic, reușind să oblige poporul să respecte și să se supună legilor elaborate de burghezie.

Statul nostru de democrație populară se deosebește fundamental de statul capitalist. Statul nostru reprezintă interesele majorității covârșitoare a poporului și este instrumentul promovării acestor interese. Acest Stat este susținut de masele populare și din această cauză disciplina de Stat are alt caracter, nu mai e impusă cu ajutorul aparatului administrativ-polițienesc, ci este o disciplină liber consimțită, voită de popor, care e interesat în cea mai înaltă măsură în respectarea ei. De aceea, disciplina de Stat în regimul de democrație populară este călcată în cea mai mare parte de rămășițele celor expropriați, de chiaburi, comercianți și alte elemente capitaliste existente încă, precum și de codițele de topor ale claselor răsturnate. Impotriva acestora trebuie luate măsuri severe, în stare să impună și să întărească disciplina de Stat, să asigure aplicarea legilor elaborate în folosul poporului muncitor. Orice șovăială în aplicarea legilor e folositoare dușmanului de clasă, ducând la slăbirea Statului.

În condițiile actuale interne și internaționale, disciplina de Stat trebuie întărită, deoarece avem nevoie de întărirea Statului, nu de slăbirea lui.

Avem nevoie de un stat puternic, în stare să ducă cu succes lupta pentru lichidarea elementelor exploatare dela orașe și sate, în stare să-și îndeplinească în bune condițiuni funcțiunile sale administrative, de consolidare și creștere a economiei naționale, de apărare a țării și securității Statului și de promovare a acțiunilor social-culturale.

Legile, întocmite de reprezentanți ai clasei muncitoare și țăranimii muncitoare, au un pronunțat conținut de clasă și sunt destinate apărării intereselor poporului muncitor. *De aceea, trebuie stârpită răstălmăcirea lor de anumite elemente nepricute sau de rea credință și astfel întărit Statul, instrumentul dictaturii proletarietului.*

Aplicarea strictă a legilor întărește disciplina de Stat și prin aceasta Statul de democrație populară, asigură crearea unei baze puternice

în lupta pentru ridicarea nivelului de trai material și cultural al popo-
rului muncitor din țara noastră.

* * *

Pentru a lichida lipsurile din activitatea organelor financiare și pentru a face față cu succes mărețelor sarcini, pe care le pune în față noastră Planul Cincinal, este necesar în primul rând să fie intensificată munca de pregătire a cadrelor.

Toate deficiențele care au fost semnalate în ședințele de lucru ținute cu organele financiare, se datoresc în cea mai mare parte lipsei de cadre pregătite.

În țara noastră nu există cadre suficiente, pregătite pentru a lucra în bune condițiuni în domeniul finanțelor socialiste. Clasa muncitoare n'a putut să-și formeze cadrele necesare construirii socialismului în timpul regimului exploatator capitalist. Formarea cadrelor necesare economiei socialiste a trebuit să se facă din mers în timpul organizării acestei economii noi. În această privință, experiența construirii socialismului în U.R.S.S., generalizată în tratatele sovietice de specialitate, ne-a fost de un neprețuit ajutor.

Munca de formare a noilor cadre, care să lucreze în sistemul financiar așezat pe baze socialiste, trebuie îmbunătățită.

În momentul de față, în cadrul unităților Ministerului de Finanțe există mai multe categorii de salariați. O categorie destul de numeroasă o constituie salariații noi, intrați recent în munca financiară, care abia învață acum teoria și tehnica finanțelor socialiste. Aceștia le este deschisă calea calificării și conducerea Ministerului le va acorda sprijinul necesar în acest scop.

O altă categorie o constituie salariații care lucrează de multă vreme în cadrul unităților financiare, care n'au reușit să-și însușească nici știința economică socialistă, nici spiritul nou de muncă, după exemplul oamenilor sovietici. Din această cauză ei își îndeplinesc sarcinile mai mult formal, numai după directivele Ministerului pe care nu le pricep îndeajuns, fiind lipsiți de inițiativă, de răspunderea operativă în lucrări. Ei nu caută și nu se preocupă de găsirea unor forme și metode noi, avansate de muncă, pentru a îmbunătăți activitatea în cadrul legilor și în cadrul planului.

Datoria noastră este de a ajuta și categoria salariaților nepregătiți pentru ridicarea calificării profesionale. Forma pe care o îmbracă însă ajutorul dat de Ministerul Finanțelor pentru pregătirea profesională trebuie să fie o formă organizată în care să fie folosită experiența prețioasă a Uniunii Sovietice pentru crearea și dezvoltarea cadrelor profesionale.

Pe lângă acești salariați, există de asemenea o categorie instruită în domeniul finanțelor socialiste, care are sarcina de a contribui la calificarea tuturor organelor financiare.

Ținând seama de categoria din care fac parte salariații din punct de vedere al pregătirii lor, ei trebuie cuprinși în școlile de calificare profesională serale, prin corespondență, sau în școli în care sunt scoși din producție pentru o anumită perioadă de timp. Pentru a asigura reușita acestor școli, trebuie să mobilizăm elementele cele mai bune și mai devotate regimului de democrație populară din cadrul fiecărei unități financiare și să solicităm sprijinul organizației de partid și sindicale respective.

Pentru ca salariații unităților financiare să folosească din plin ajutorul dat de Minister prin organizarea acestor școli, la sfârșitul cursurilor — în urma unui examen serios — ei trebuie să primească certificate de calificare și să fie folosiți apoi conform pregătirii lor. Este necesar însă să se țină o evidență riguroasă a cadrelor calificate în toate formele de învățământ, pentru ca prin repartizarea lor în munca pentru care s'au specializat, să se asigure îndeplinirea cu succes a sarcinilor planului financiar.

În acest mod se va putea face o selecționare mai justă a cadrelor, deosebită de cea de până acum.

Până în prezent, la baza selecționării cadrelor au stat în cea mai mare parte criterii politice. Acest lucru era absolut necesar în condițiile grele moșteniri lăsată de regimul burghezo-moșieresc: aparatul de Stat birocratic și corupt nepregătit pentru sarcinile noi ce stau în fața Statului de democrație populară. În această situație, prima sarcină a constat în curățirea vechiului aparat de Stat și încredințarea posturilor de comandă elementelor devotate cauzei clasei muncitoare, singurele în stare să ducă cu succes lupta împotriva burgheziei, care până la naționalizare deținea încă toate pozițiile de comandă economice. De aceea încadrarea posturilor de comandă dela cele mai mici unități și până la cele mai importante, s'a făcut după criterii politice. De atunci, niciun moment nu s'a neglijat sarcina educării atât a cadrelor noi, cât și a celor rămase din vechiul aparat de Stat, dar hotărâte să lucreze cinstit pentru Statul de democrație populară.

Sarcina politică a momentului respectiv, de a primeni cadrele, a fost îndeplinită în bună parte la Ministerul Finanțelor.

Este adevărat că se mai găsesc încă elemente corupte în rândul organelor financiare, deoarece mai dăinue încă morala burgheză, care se caracterizează prin hoție, corupție și destrăbălare și se bazează pe relații de exploatare capitalistă, de jefuire a poporului muncitor și care nu dispăre a doua zi după răsturnarea regimului burghezo-moșieresc.

Lupta împotriva acestor elemente și împotriva tuturor rămășițelor moralei vechiului regim, face parte din lupta de clasă, face parte din sarcinile Statului nou, Statului dictaturii proletariului.

Mijlocul cel mai potrivit pentru realizarea acestui scop îl constituie pe de o parte munca susținută pentru educarea cadrelor într'un spirit nou, în spiritul moralei proletare, iar pe de altă parte, primenirea lor prin înlăturarea elementelor necinstite.

Politica de cadre a momentului actual este deosebită de trecut și ea corespunde sarcinilor prezente ale Statului de democrație populară.

În unitățile Ministerului de Finanțe, ca și în toate celelalte sectoare economice, criteriul de bază în selecționarea cadrelor îl constituie în prezent pregătirea profesională a acestora, devotamentul lor în muncă și rezultatele ce le obțin în muncă. Nu este suficientă calitatea de membru de partid pentru înaintarea cadrelor. Aceasta se va face pe baza unui serios examen profesional.

Comuniștii au sarcina de a sta în fruntea acestei acțiuni de ridicare a nivelului lor profesional. Numai cei pregătiți vor putea rămâne în posturile de comandă, satisfăcând sarcinile din ce în ce mai mari ale Ministerului de Finanțe. Funcționarilor pregătiți profesional și cinstiți, le este deschisă calea ridicării.

Necesitățile de cadre financiare sunt foarte mari. Avem nevoie de cadre financiare nu numai la unitățile Ministerului de Finanțe, ci și la celelalte întreprinderi și instituții, pentru conducerea planului lor financiar. Din cauza lipsei de cadre financiare la celelalte unități economice suferă întregul sistem financiar. Aceste cadre necesare îndeplinirii planului financiar, pot fi create în primul rând în instituțiile de învățământ ale Ministerului de Finanțe, și prin ridicarea calificării profesionale a cadrelor existente.

Sarcina noastră deci, este de a pregăti cadre conducătoare pentru problemele financiare, nu numai pentru Ministerul Finanțelor, ci și pentru celelalte unități economice.

În momentul în care acest lucru va fi realizat, finanțele țării vor merge și mai bine și o mare parte a lipsurilor va fi lichidată.

Cu ajutorul cadrelor bine pregătite, spiritul de răspundere în munca financiară va fi întărit, sprijinul acordat întreprinderilor din sectorul socialist pentru organizarea planului lor financiar va crește, bugetul Statului va putea fi îndeplinit cu excedente importante, iar respectarea disciplinei financiare și de Stat va fi asigurată.

Cu ajutorul cadrelor financiare bine pregătite nu se vor crea numai fonduri, ci se va asigura o bună gospodărire a acestora, o justă și economicoasă utilizare a lor, pentru finanțarea sarcinilor mărețe trasate prin primul nostru Plan Cincinal.

RAPORTUL MINISTRULUI DE FINANȚE AL URSS, A. G. ZVEREV, CU PRIVIRE LA BUGETUL DE STAT AL URSS, PE ANUL 1951¹⁾

Tovarăși deputați,

Proiectul bugetului de Stat al U.R.S.S., prezentat spre examinare și ratificare Sovietului Suprem al U.R.S.S., a fost elaborat în conformitate cu Planul de Stat de dezvoltare a economiei naționale pe anul 1951 și este menit să asigure prin resurse financiare creșterea continuă a economiei socialiste, ridicarea nivelului material și cultural al oamenilor muncii.

Bugetul de Stat pe anul 1951 și rezultatele îndeplinirii bugetului pe anul ce s'a scurs oglindesc succesele dobândite de poporul sovietic sub conducerea Partidului lui Lenin-Stalin, în construirea societății comuniste, în întărirea puterii Patriei noastre.

Oamenii muncii din Uniunea Sovietică au îndeplinit cu succes sarcinile Planului Cincinal stalinist de după război. Într'un timp scurt, după terminarea Marelui Război pentru Apărarea Patriei, a fost refăcută economia națională și a fost depășit considerabil nivelul antebelic al producției industriale și agricole.

Planul Cincinal prevedea creșterea producției industriale în 1950 cu 48%, în comparație cu 1940. Această sarcină a fost depășită într'o mare măsură. Producția industrială globală a depășit cu 73%, în ultimul an al Cincinalului, nivelul anului 1940. Planul producției industriale pe 1950 a fost îndeplinit în proporție de 102%. Producția industrială globală a crescut în anul ce s'a scurs cu 23%, față de 1949.

Creșterea producției industriale a avut loc pe baza construirii de noi întreprinderi și a refacerii celor distruse în perioada războiului, precum și a extinderii și îmbunătățirii activității întreprinderilor în funcțiune. S'a depus o muncă însemnată pentru aplicarea tehnicii noi în toate ramurile economiei naționale, pentru perfecționarea proceselor tehnologice și îmbunătățirea folosirii utilajului.

Mari succese au fost obținute și de agricultura socialistă. A crescut simțitor utilarea tehnică a agriculturii. S.M.T.-urile și sovhozurile au primit un mare număr de noi tractoare, combine și alte mașini agricole. A fost depășit nivelul antebelic al producției agricole globale. A fost supraîndeplinită sarcina — prevăzută de Planul Cincinal — în legătură cu recolta la hectar

¹⁾ „Pravda“ Nr. 67/1951.

194

[Handwritten signature]

a)

DECIZIUNI
MINISTERUL FINANTELOR

Noi, ministru secretar de Stat la Departamentul Finanțelor,

Avînd în vedere prevederile legii Nr. 116, publicată în Monitorul Oficial Nr. 89 din 19 aprilie 1947 prin care Ministerul Finanțelor poate dispune ca echivalentul taxei forfetare în natură la care sunt supuse morile țărănești să fie încasate în numerar la contravaloarea din momentul plății ;

Avînd în vedere avizul favorabil al Ministerului Industriei și Comerțului jrn. Nr. 887.958 din 1948 pentru transformarea în numerar a taxei forfetare în natură la care sunt supuse morile țărănești situate în municipiile, comune urbane, suburbane și rurale,

DECIDEM :

Art.1.- Taxa forfetară în natură la care sunt supuse morile țărănești situate în municipii, comune urbane, suburbane și rurale, neachitată pînă la data prezentei deciziuni, se va încasa în numerar calculîndu-se pentru un Kg de grîu 5,60 lei și va fi plătită în patru rate ~~cu~~ egale, cu începere dela 1 februarie 1948.

Art.2.- D-1 director al taxelor de consumație este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei deciziuni.

Data la 28 ianuarie 1948.
p. Ministru, V. Modoran
Nr. 889.188.

pt. confirmare
[Signature]

196.

DECIZIUNI.
MINISTERUL FINANTELOR

Noi, ministrul finanțelor,

Avînd în vedere dispozițiunile art. 1, pct. 62, al. ultim din legea Nr.81 pentru modificarea unor dispozițiuni din legile de impozite, publicată în Monitorul Oficial Nr.77 din 1 aprilie 1948,

DECIDEM :

Art.1.- Impozitul agricol așezat potrivit legilor și dispozițiunilor în vigoare pentru exerc. 1947/1948, pentru terenurile de categoriile Nr.1 (pămînturi arabile) , Nr.2, (fînețe) Nr. 3 (islazuri), de sub art.4, pct.1 din legea pentru așezarea contribuțiunilor directe asupra veniturilor, aflate în cuprinsul plășilor și comunelor din județele mai jos menționate, se reduce cu 30%.

Din județul Someș.

Plășile: Lăpuș, Gîrbu și Ileanda, fără comunele:Ciumeni, Gîrlgău, Ilenda, Rus și fără stele: Gold, Lemniu, Letca, Lozna, și Răstoci.

Comunele: Căinul Mic, Spermezea și Tîrlișua din plasa Beclean și Negrilești din plasa Ciceu.

Satele: Gîrboul Dejului, Guga, Măgoaja și Strîmbu, din plasa Babdiu.

Din județul Alba.

Plășile: Abrud și Zlatna.

Comunele: Intregalde, Galda de Sus, Dealul Geoagiului și Geoagiul de Sus din plasa Teiuș ; Rîneț, Ponor, Geoagel,

197

Rîmeștea, Colțești, Isvoarele și Vîlișoara din plasa Aiud ; Inuri, Răcățiu, Acmar și Blandiana din plasa Vințul de Jos ; Ighel și Ampoița din plasa Alba Iulia ; Cacovița, Lomar, Strungari, Pucărești, Răchita, Sugag, Cîpîlna și Pianul de Sus de plasa Sebeș.

Scăderile se acordă din oficiu în limita rămășiței din exerc. 1947/1948, neachitată încă, aferentă terenurilor respective.

Art.2.- D-1 director al contribuțiilor directe este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei decizii.

Data la 20 iulie 1948.

Ministru V.Luca
Nr. 264.267.

1.-16.VII.1954

198

IMPUNEREA LA MINIMAL A CAZANELOR TARANESTI.

Cazanele țărănești pentru fabricat rachiu datorează impozitul minimal în condițiunile art.35 l.c.d. cu modificările aduse de Decretul Nr. 202 din 8 august 1948 și instrucțiunilor date în acest sens prin ordinul circular Nr. 273.300 din 26 august 1948.

Prin urmare, toți proprietarii de cazane țărănești din mediu rural pentru fabricat rachiu suportă impozitul minimal de lei 7.5000, dacă impozitul efectiv este mai mic.

Orice dispozițiuni anterioare contrarii prin care s-au acordat scutiri sau reduceri mai mari decât cele menționate în prezentul ordin circular se anulează, fiind contrarii dispozițiunilor arătate mai sus.

Se vor lua măsuri deci ca toți proprietarii cazanelor de fabricat rachiu să fie impuși și urmăriți pentru debitul respectiv, minimalul suportându-se de toți proprietarii.

Nr. 285.806 din 4 noembrie 1948.

Gal.-16.VII.1954

2)

199

MINISTERUL FINANTELOR

DECRET Nr.258.

pentru anularea și reducerea de impozite, taxe și amenzi fiscale, de orice fel, din anii precedenți.

Decretul Nr.628 din 14 iunie 1949
Buletinul Oficial Nr. 38 din 15 iunie 1949.

CAPITOLUL I.

Scopul decretului (Dispozițiuni generale).

Art.- Prin anularea și reducerea de impozite, taxe, majorări și amenzi fiscale privind unele categorii ale populației, se face încă un pas pe drumul unei sănătoase politici financiare, în Statul nostru de democrație populară.

Art.2.- Scopul acestor anulări și reduceri este:

a/ Eliberarea oamenilor muncii dela orașe și sate, de rămășițele împovărătoare, prin înlăturarea nedreptăților cauzate de regimurile din trecut ;

b/ Lărgirea drumului construirii socialismului prin întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare și întărirea cooperativelor ;

c/ Increderea în Comitetele Provizorii ale Sfaturilor Populare, care activează în domeniul fiscal prin nouile secțiuni financiare și care trebuie să pornească la muncă fără un balast, destinat a împiedica realizarea importantelor sarcini ce au de îndeplinit ;

d/ Întărirea disciplinei financiare, prin plata în termeni a impozitelor.

CAPITOLUL II.

Impozitele, taxele și amenzile fiscale din anii precedenți, care se anulează sau se reduc.

A. Privind țăranii

Art.3.- Impozitele, taxele, majorările și amenzile fiscale de orice fel, datorate pînă la data de 1 ianuarie 1949 de țăranimea săracă a satelor, se anulează.

Se consideră că făcînd parte din țăranimea săracă, în sensul prezentului decret, orice țăran impus pe anul 1948 pînă la 1.000 lei impozit total pe venit.

Art.4.- Impozitele și taxele datorate pînă la data de 1 ianuarie 1949 de țăranimea mijlocasă a satelor, se reduc cu 50 la sută, iar amenzile fiscale de orice fel și majorările se anulează.

Art.5.- Se anulează deasemenea amenzile fiscale de orice fel, datorate pînă la data de 1 ianuarie 1949 de către restul țăranimii.

B. Privind salariații.

Art.6.- Impozitele, majorările și amenzile fiscale datorate pînă la data de 1 ianuarie 1949 pentru veniturile din clădiri de către muncitorii și funcționarii care posedă o singură clădire, ce o folosesc exclusiv pentru locuință se anulează.

C. Privind meseriașii.

Art.7.- Impozitele, taxele, majorările și amenzile fiscale de orice fel, datorate pînă la data de 1 ianuarie 1949 de meseriașii care lucrează singuri sau numai cu membrii familiei lor (tată, mamă, soție, sau copii), cu care domiciliează împreună, și cu un ucenic, se anulează.

Art.8.- Impozitele datorate de meseriași pentru veniturile realizate din meserie pînă la data de 1 ianuarie 1949, se reduc, de la caz la caz, de către Sfatul Popular respectiv astfel:

a/ Cu 1-50% pentru meseriaşii care au pînă la 5 salariaţi ;

b/ Cu 1-30%, pentru meseriaşii care au de la 5 - 10 salariaţi ;

Amenzile fiscale de orice fel şi majorările datorate pînă la data de 1 ianuarie 1949 de meseriaşii prevăzuţi la lit. a şi b din acest articol, se pot reduce cu 1-95% din valoarea lor, de la caz la caz, de către Sfatul Popular respectiv.

D. Privind liberii profesionişti.

Art.9.- Impozitele datorate de liberii profesionişti pînă la data de 1 ianuarie 1949, pentru veniturile realizate din profesie, se pot reduce cu 1-50%, de la caz la caz, de către Sfatul Popular respectiv.

Art.10.- Amenzile fiscale, de orice fel şi majorările datorate de liberii profesionişti, pînă la data de 1 ianuarie 1949, se pot reduce cu 1-95%, din valoarealor, de la caz la caz, de către Sfatul Popular respectiv.

E. Privind cooperativele.

Art.11.- Impozitele, taxele, majorările şi toate amenzile fiscale datorate de cooperativele de orice fel şi grad pînă la data de 1 ianuarie 1949, se anulează.

CAPITOLUL III. Dispoziţiuni finale.

Art.12.- Anulările sau reducerile prevăzute în prezentul decret operează numai asupra părţii din debit, neplătită.

Art.13.- Pentru procesele-verbale de contravenţie care se anulează în condiţiunile prezentului decret, acţiunea penală încetează din oficiu.

Art.14.- Lucările privind anulările şi reducerile acordate, se vor termina pînă la data de 1 august 1949.

Art.15.- Pentru aplicarea prezentului decret, Ministerul
Finanțelor, va da instrucțiuni, ce se vor publica în Buletinul
Oficial ¹⁾.

Art.16.- Toate dispozițiunile din orice legi, decrete,
sau regulamente, contrarii prevederilor decretului de față, se
abrogă.

con frunitate
[Signature]

Gal.-16.VII.1954

copie.

24. III. 51

203

- Se vor face în Registrările
de activitate, încheindu-se de
un bilanț de activitate în
care se va cuprinde și
operațiunile asv. activitate
pe și decembrie 1950.

EXTRAS DIN HOTARAREA

COLEGIULUI MINISTERULUI FINANTELOR

Sedința din 8 Martie 1951 - cu ordinea de zi :

- Sporirea capitalului pe
va înregistrat pe data de
28 februarie 1951.

DAREA DE SEAMA

asupra activității Băncii Republicii Populare Române
- Bancă de Stat - pe anul 1950.-

osj. Victor Ionescu

Sedința are loc sub președinția tov. V. Luca, Vice-președinte al
Consiliului de Miniștri și Ministrul Finanțelor, prezenți fiind tovarășii :

- Fondurile afectate
amant / ...
Colecția la
un cont nou
Gabriel Bănuș
la d. n. s. s. s.
B. rezerva
Cont de rez.
face amant / ...

- 1. Al. Iacob - Ministru Adjunct al Finanțelor;
- 2. A. Vijoli - Președintele Băncii de Stat;
- 3. D. Dobrohotov - Consilier la Ministerul Finanțelor;
- 4. M. Lupu - Vicepreședintele Băncii de Stat;
- 5. I. Craiu - Consilier la Ministerul Finanțelor;
- 6. Z. Ioanițiu - Consilier la Ministerul Finanțelor;

Văzând Darea de Seamă asupra activității Băncii Republicii
Populare Române - Bancă de Stat - pe anul 1950; analizând totodată bilanțul
și contul de beneficii și pierderi, încheiate la 31 Decembrie 1950; după ce a
ascultat toate lămuririle date și după discuțiile ce au avut loc;.....

COLEGIUL HOTARASTE :

1. Se aprobă bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1950, al Băncii Re-
publicii Populare Române, Bancă de Stat :

2. Se repartizează beneficiul pe anul 1950, în sumă de
Lei 2.220.657.693.- în felul următor :

a) Lei 1.310.328.847.- la Bugetul Statului ;
b) Lei 1.310.328.847.- pentru fondul de rezervă al Băncii R.P.R. Bancă de Stat.

3. Următoarele conturi din activul Băncii și anume :

a- Degrevări din creditele acordate de Bancă întreprinderilor producătoare de metale prețioase	1.839 mil. lei
b- Creditele din anii precedenți acordate S.M.T.-urilor	2.999 " "
c- Participarea Băncii de Stat la fondurile BCI	8.895 " "
d- <u>Creanțele împotriva foștilor patroni de întreprinderi nationalizate</u>	5.621 " "
e- <u>Creanțele împotriva mosierilor expropriati</u>	448 " "
f- Creanțele împotriva țăranilor ce au intrat în gospo- dăriile agricole colective	81 " "
g- Soldul de acoperirea pierderilor rezultate din creditele acordate sectorului particular	838 " "
TOTAL	20.721 mil. lei

TOTAL

20.721 mil. lei

- Se va da Creditul
contingent de ...
Antrali
au dat și
măsură și
Colecția la
osj. Victor Ionescu

Minus investitiile facute
prin fonduri proprii
osj. Dobrohotov

204

Intrucât nu mai pot fi valorificate, vor fi acoperite din rezervele
Băncii R.P.R. Bancă de Stat - în felul următor :

- 5.000 mil. lei din fondul special de rezervă (creiat cu ocazia reformei monetare)
 - 11.935 " " din rezerva pentru diverse amortizări (în care intră și rezerva rezultată din recalcularea bilanțului reformei monetare);
 - 3.786 " " din o parte a fondului de rezervă, rămasă disponibilă (inclusiv alocațiile din beneficiile anului 1950), după defalcarea sumei de 2 miliarde lei, cu care se majorează fondul statutar, conform ultimei hotărâri a Consiliului de Miniștri.
- 20.721 mil. lei TOTAL

Banca Republicii Populare Române - Bancă de Stat - este autorizată să efectueze înregistrările menționate mai sus și să scadă din bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1950, suma totală de 20.721.- mil. lei, trecând însă creanțele enumerate la lit. d/ și e/ în conturile de ordine ale bilanțului.

ss. V. Luca

ss. M. Lupu
ss. I. Craiu
ss. Z.Z. Ioanițiu

pentru conformitate,

(ss) Victor Kosefi

*desemnata sa
sa trece in alt
cont de ordine si portofolul
pe la punctul*

*Creanta trecuta
la punctul
(ss) V. Luca*

*- Certific exactitatea prezentei copii
a originalului aflat la baza la Birou General*

28.8.954

Dr. Ana M. ...

205

[Handwritten scribbles]

[Large, faint watermark text: C. N. ... S.]

206

Decizia Comitetului Central al P.C.R. din 24 Aug 1944

ANUL II, - Nr. 126 Joi 1 Februarie 1948

6 pagini 20 lei

Citiți în corpul ziarului:

Proletari din toate țările, uniți-vă!

PARTIDUL COMUNIST DIN ROMANIA

Scânteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL al P. C. R.

Telefon: Redacția 5.54.82 - Administrația 5.10.79 - Str. Belvedere No. 6 Et. V.

- Pag. 2-a: Viața lui Lenin. Ocuruboul.
- Pag. 3-a: Constituirea Confederației Generale a Muncii.
- Pag. 4-a: Congresul General al Sindicatelor Unite.
- Pagina 5-a: Chemarea Desrobirii Naționale către Consiliul Frontului Național Democrat.
- Pag. 6-a: Ultimele știri de pe fronturile de luptă.

Taxa postală plătită în numerar conform adresei Direcției generale P. T. T. Nr. 116.578 din 28 Sept 1944

VREM GUVERN

ASPECTE

De o săptămână, Capitala sârbă crește pe omenii muncii, adunați în toate colțurile țării, din anherile depărtate bătute de epitaful devastator și prădalnic al hoardelor hitleriste, din tubitul ostros Ardeal de Nord frământat de grele nevoi, din inimoasa Moldovă jefuită de vandalii nemți și antonesceni, din Dobrogea noastră până refacere populară, din Banatul însingurat de crâncens bălăci cu sugarii nazisti, din Olteia pandurilor lui Tudor în aprigă lăcomie cu moșierii reacționari și rădători de neam.

F. N. D.

UN STRIGAT URIAȘ ISBUCNIT DIN

300.000

DE BIEȚIBI

rale a Muncii, abea constituite, întreaga piață devine o mare de capete în agitație, mărturie a bucuriei unanime ce o provoacă constituirea acestui for suprem al muncii.

Aduce apoi salutul muncitorimii din Uniunea Sovietică, tov. Kazakov, al cărui nume, cunoscut deacum de întreaga muncitorime a Capitalei, este scandat cu o dorință fierbinte de a transmite astfel reprezentantului sovietic dorința de înfrățire în lupta împotriva fascismului.

Reprezentantul sindicatelor bulgare, tov. Tancof, exprimă voința muncitorilor bulgari de a face strânse legături de prietenie cu muncitorii și cu întreg poporul român.

Tov. Str... Confederației

P
ȘI
n p
cat
ses
giară,
a fost
pusa c
grupar
guvern
veritelo
cia prt
după
putut
cestei
demob
uuzii
gata și
să lich
feudal
conom
Part
mis ir
tanții
mii, tr
inșiși
Del.
N. L.
niune.
cum ș
stituți
incerc
tea" e
prieri
combă
și de
botări
grare.
"Vi
Națio
timpu
ales
impre
Pe

MANDANT, MAREȘALUL STĂ-
LIN!

Manifestația pe Căminul Victoriei

O imensă coloană se formează,
pentru a manifesta dorința de luptă
a poporului, pentru a o face cu-
ioscută în întreaga ei forță, cetă-
tenilor Capitalei.

În frunte cu conducătorii sindi-
catelor, plini de avânt care antre-
prează și cuprinde pe toți cetățenii
le pe străzi, oamenii muncii de-
monstrează pentru

UN GUVERN AL FRONTULUI
NAȚIONAL DEMOCRAT

Și lozinca aceasta se întinde, se
răsfrânge în curți, în case, în blo-
cări, devenind o dorință a întregii
capitale, a întregii țări

Infruntând gerul timp de 2 ore,
oporul Capitalei se înrolează în-
tr-un detașament care se alinază
e întreg parcursul Căminului Victoriei,
vaintând până la Piața Victoriei,
unde tovarășul Gheorghe Apostol
ostește un nou indemn la luptă,
ecruțătoare, un nou imbold spre
victorie.

Silviu Brucan

Cuvântarea tovarășului Apostol

Tovarăși și tovarășe!

Țin să aduc salutul Comitetului
Central al Confederației Generale
Muncii, care a luat ființă azi.
Aplauze).

În această zi în care mișcarea
sindicală unită din România și-a
ales conducerea supremă, trebuie să
trăgăm cu toții: Trăiască unitatea
e luptă a clasei muncitoare.

Tovarăși!

Mișcarea sindicală din România
intră într-o nouă fază a istoriei sale;
nișcarea sindicală din România,
are înglobează pe toți salariații
anuali și intelectuali, reprezintă
azi o forță de peste 600.000 de
muncitori. Rămâne ca o sarcină a
nișcării sindicale din România,
pentru Comitetul Central al Con-
fедераției Generale a Muncii, ca în
cel mai scurt timp să organizeze
pe toți salariații manuali și inte-
lectuali din întreaga țară.

Comitetul Central al Confedera-
ției Generale a Muncii își dă se-
ana de importanța istorică a zilei
în care a fost ales la Congresul
care a avut loc în parlamentul
țării.

În fața muncitorilor din Capi-
tală, în fața delegaților din pro-
vincie, în fața întregii muncitorimi
în țară și în fața întregului popor,

(Continuare în pag. 5-a)

manifestat pentru reformarea
solidarizându-se cu F. N. D. Pre-
sa Partidului N. T. a ascuns în
fața publicului păreriile d-lor pro-
fesor Zane și av. Spineanu, fiind-
că nu corespundeau cu linia con-
ducerii partidului. Atitudinea
deschisă, deci, a Partidelor „isto-
rice” împotriva reformei agrare,
precum și atitudinea reacționară
a moșierilor în fața acestei pro-
bleme, dovedesc cu prisosință că
actualul guvern nu poate realiza
reforma agrară.

F.N.D. a subliniat, de nenumă-
rate ori, că fără o radicală refor-
mă agrară menită să lichideze
dijma și rușeturile, să desființe-
ze proprietatea feudală moște-
rească, nu se poate vorbi de o
reală democratizare a țării și
nici de dezvoltarea economică
a ei.

Țărănimea română, deposedată
de pământ de către moșieri, a fost
flămâzită, biciuită, schingiuită
de veacuri. Moșierii lacomi au
înecat în sânge răscoala țărani-
lor în 1907. Reforma agrară de
după primul războiu mondial a
fost aruncarea de praf în ochii
țărănimii, aruncarea ei în ghia-
rele cămătarilor, forțarea țărani-
lor mai departe să muncească
pământurile moșierești ca robii,
în dijmă și rușeturi.

Țărănimea a fost jefuită, ținută
în întineric, în mizerie și ter-
rorizată de jandarmerie. Pelagra,
sifilisul, tuberculoza, tifosul, mo-
lime, mizerii seceră rândurile
populației rurale. Majoritatea
moșierilor și copiii lor au fost
scutiți de serviciul militar, au
făcut afaceri cu nemții cotropi-
tori, au jefuit împreună cu ei col-
hozurile și sovhozurile sovietice,
pe când țărăniile îmbrăcați în hal-
ne militare au fost trimiși să
moară pentru cotropitorii hitle-
riști și slugile lor române.

Moșierii, principalii vinovați de
calvarul de veacuri al țărănimii,
susținuți de conducerea partide-
lor așa zise „istorice” promit azi
orice țărănilor, numai și numai
să nu fie atinsă proprietatea lor
dobândită pe nedrept prin jefui-
rea țărănimii și a poporului în-
treg.

D. Stolanovici, proprietar de
sute de hectare de pământ, pre-
ședintele noului „Sindicat al a-
griculatorilor”, vine cu planuri
fantastice de a organiza un

dijmă cu mijloacele primitive ale
țărănilor semi-iobag, încărcarea
țărănimii cu impozite insuporta-
bile, cu datorii, lipsa unui ajutor
real pentru cei împroprietăriți
prin reforma agrară din trecut,
politica de prețuri mari pentru
produse industriale față de pro-
dusele țărănești, etc. Iată cauzele
care nu permiteau dezvoltarea a-
griculatorii noastre.

Era comod pentru moșieri ca
fără investiție de capital, fără
nici un risc să scoată veniturii
mari din pământul lucrat în dij-
mă de țărani și să mai primească
și premii de export în timpul cri-
zelor. Venitul de moșierilor erau
asigurate de mizeria neagră a ță-
rănimii.

Datorită exploatării în dijmă și
cu mijloace primitive a pământu-
lui avem numai 900 kgr grâu re-
coltă în medie pe ha. Trebuia să
avem, socotind fertilitatea pă-
mântului nostru cel puțin 1800
kg pe ha în medie. Marea pro-
prietate exploatăată prin dijmă
niciodată nu poate da media de
1800 kg. Niciodată nu ar asigura
ridicarea producției la nivelul ce-
rut de economia agrară modernă.

Marea proprietate, dijma, ruș-
feturile trebuiesc desființate, pă-
mântul împărțit printre țărani și
statul să ajute țărănimea prin
centre de închiriat mașini și in-
ventar agricol, ca să putem trece
la o agricultură intensivă, să ri-
dicăm nivelul de viață economi-
că culturală a țărănimii, puterea
de cumpărare a maselor rurale,
care este garanția dezvoltării in-
dustriale a țării, cheia progresu-
lui economico-social al României.

F. N. D. nu mai tolerează sa-
botarea reformei agrare de către
moșierii reacționarii din partidele
„istorice”. F. N. D. cere drepte-
te ostașilor plugari, cari luptă pe
front alături de Armata Roșie
pentru nimicirea fascismului. F.
N. D. cere dreptate văduvelor și
orfanilor — victimele trădării
Antoneștilor în complicitate cu
majoritatea moșierilor. F. N. D.
cere dreptate pentru țărănimea
deposedată, batjocorită de
veacuri. Țărănimea trebuie să știe
că numai un guvern F. N. D.
poate rezolva în mod radical pro-
blema ei de viață ca plugărimii
pentru dezvoltarea și fericirea ei
și a întregului popor.

V. Luca

MIERCURII SI FUNCTIONARI

Cititi în corpul ziarului:

- Pag. 2-a: Viața lui Lenin. Cărbunari.
- Pag. 3-a: Constituirea Confederației Generale a Muncii.
- Pag. 4-a: Congresul General al Sindicatelor Unite.
- Pagina 5-a: Chemarea Desrobirii Naționale către Consiliul Frontului Național Democrat.
- Pag. 6-a: Ultimele știri de pe fronturile de luptă.

Taxa poștală plătită în numerar conform adresei Direcției generale P. T. T. Nr. 118.578 din 26 Sept. 1944"

ERN

D. IT DIN O RI

cu pătă lupta de poporului, care au războiul nostru măștile și asasinii Maniu în Armată reacionar a fost totdeauna de prole pumnii vânători din mulțime când Apostol i-a citat suferințelor apăsătoare, totuși înfruntat luptător și un spontan val George Apostol a Confederației Gene-

Programului

rale a Muncii, abea constituite, întreaga piață devine o mare de capete în agitație, mărturie a bucuriei unanime ce o provoacă constituirea acestui for suprem al muncii.

Aduce apoi salutul muncitorimii din Uniunea Sovietică, tov. Kazakov, al cărui nume, cunoscut de acum de întreaga muncitorime a Capitalei, este scandat cu o dorință fierbinte de a transmite astfel reprezentantului sovietic dorința de înfrățire în lupta împotriva fascismului.

Reprezentantul sindicatelor bulgare, tov. Tancov, exprimă voinea muncitorilor bulgari de a face strânse legături de prietenie cu muncitorii și cu întreg poporul român.

Tov. Stroia aduce salutul Comitetului Central al Confederației Generale a Muncii.

Poporul adunat ține să-și manifeste elanul provocat de victoriile impetuoașe Armatei Roșii strigând: **TRAIASCA ARMATA ROȘIE ELIBERATOARE!**

TRAIASCA GLORIOSUL EI COMANDANT, MAREȘALUL STALIN!

Manifestația pe Calea Victoriei

O imensă coloană se formează, pentru a manifesta dorința de luptă a poporului, pentru a o face cunoscută în întreaga ei forță, cetățenilor Capitalei.

În frunte cu conducătorii sindicatelor, plini de avânt care antrenează și cuprinde pe toți cetățenii de pe străzi, oamenii muncii demonstrează pentru

UN GUVERN AL FRONTULUI NAȚIONAL DEMOCRAT

Și lozincă aceasta se întinde, se transmite în curți, în case, în blocuri, devenind o dorință a întregii

PARTIDELE „ISTORICE” ȘI REFORMA AGRARA

În programul de guvernare a cabinetului gen. Rădescu fusese anunțată și reforma agrară. La ministerul agriculturii a fost formată o comisie compusă din reprezentanții tuturor grupurilor politice componente ale guvernului și reprezentanții diferitelor instituții, pentru a studia problema reformei agrare. După două luni de discuții am putut constata clar că rostul acestei comisii a fost numai de a demobiliza țărâna, creând iluzii că actualul guvern ar fi gata să realizeze reforma agrară, să lichideze definitiv rămășițele feudale — piedica dezvoltării economico-sociale a României.

Partidul Național Liberal a trimis în această comisie reprezentanții cei mai tipici ai moșierimii, toți delegații liberali fiind ei înșiși mari moșieri.

Dela început, reprezentanții P. N. L. și delegații moșieri dela Uniunea Sindicatelor Agricole precum și unii reprezentanți ai instituțiilor numiți de d. Hudiță au încercat să dovedească „inutilitatea” economico-socială a expropriării moșierilor, iar când au fost combătuți de reprezentanții FND și de unii țărâniști s’au declarat hotărâți împotriva reformei agrare.

„Viitorul”, organul Partidului Național-Liberal, a combătut tot timpul reforma agrară și mai ales exproprierea moșierilor și improprietărea țăranilor.

Pe când unii delegați ai Partidului Național Țărănesc (ramura țărănistă) au susținut alături de FND necesitatea expropriării, oficiosul Partidului N. T. „Dreptatea” a scris o serie de articole împotriva reformei agrare. Deci numai elementele democratice, o minoritate din P. N. Ț., s’au manifestat pentru reforma agrară, solidarizându-se cu F. N. D. Presa Partidului N. Ț. a ascuns în fața publicului părerile d-lor profesor Zane și av. Spineanu, fiindcă nu corespundeau cu linia conducerii partidului. Atitudinea deschisă, deci, a Partidelor „istorice” împotriva reformei agrare, precum și atitudinea reacionară a moșierilor în fața acestei probleme, dovedesc cu prisosință că actualul guvern nu poate realiza reforma agrară.

F.N.D. a subliniat, de nenumărate ori, că fără o radicală reformă agrară menită să lichideze dijma și rusfeturile, să desființeze proprietatea feudală moșierimii

ar da capital, iar țărâni muncă, ceea ce ar însemna înghițirea completă a gospodăriilor țărănești, prefacerea țăranului gospodar în muncitor agricol fără pământ.

Moșierii liberali au propus la comisia agrară asocierea între țărani și marii proprietari. Așa ceva am mai auzit și dela Mihai Antonescu, propovăduitorul lui Funk.

D-nii moșieri și apărătorii lor au „mare grijă” ca, prin îmbucătățirea pământului, să nu scadă producția. „Ca nu cumva, prin reforma agrară să nu putem împlini condițiile Armistițiului și nu cumva muncitorii din orașe să rămâie fără pâine”

Noi întrebăm pe acești domni: Cu ce elan ați făcut însământările de toamnă și cu ce asigurați însământările de primăvară? Din Moldova ați fugit cu inventarul și vite precum și cu lucrurile furate din U. R. S. S. În celelalte regiuni, pe zeci de moșii nu s’au prezentat proprietarii să ridice dijma și au pus jandarmii să păzească recolta pe câmp până ce se preface în gunoi, ca să nu fie împărțită partea cuvenită țăranilor.

Nu mai datorită intervenției energice a comitetelor sătești ajutate de inginerii agronomi democrați s’au putut însământa 71% din planul de toamnă. Ce soartă ne așteaptă, țara și poporul, dacă am lăsa în mâna moșierilor sabotori însământările de primăvară? Foametea!

Criza agrară permanentă, în care s’a sbatut țara noastră dela primul război mondial până azi, nu se datorește fărâmițării pământurilor prin reforma agrară, cum susțin apărătorii moșierilor.

Exploatarea pământului prin dijma cu mijloacele primitive ale țăranului semi-iobag, încărcarea țăranimii cu impozite insuportabile, cu datorii, lipsa unui ajutor real pentru cei improprietățiți prin reforma agrară din trecut, politica de preturi mari pentru produse industriale față de produsele țărănești, etc. iată cauzele care nu permitteau dezvoltarea agriculturii noastre.

Era comod pentru moșieri ca fără investiție de capital, fără nici un risc să scoată venituri mari din pământul lucrat în dijma de țărani și să mai primească și premii de export în timpul crizelor. Venituri de la moșierii

209

Prețuri

Despre lista de prețuri
de la luna mai
se pare încă că dacă di-
stribuția de produse se face
în mod corect, se poate evita
ca să nu se vândă produsele
la prețuri prea mici, ar fi în
avantajul muncitorilor de la
orașe.

Din când s'au dat publicității primele liste ale prețurilor noi — masele largi populare au înțeles pe deplin că apărarea nouilor prețuri înseamnă apărarea stabilizării monedei democratice, apărarea noului nivel de viață obținut prin această reformă. Așa se explică de ce s'a dezlănțuit imediat o mișcare largă, spontană a populației muncitoare împotriva tuturor celor ce încercau să vândă sau să cumpere cu supraprețuri.

S'a dovedit în luna care s'a scurs dela decretarea stabilizării că prețurile — una din temeliele economice ale reformei monetare — au fost fixate cu multă pricepere, după o analiză justă a situației economice generale. Grija principală a fost îmbunătățirea situației materiale a celor ce muncesc. Deaceia, ținându-se seama că producția industrială este de 60% față de anul 1938, s'a stabilit un raport de raport între salarii și prețuri — și între prețurile industriale și cele agricole — încât puterea de cumpărare a celor ce muncesc să se ridice și ea până la acest nivel. Căci înseamnă, de fapt, că salariștii au acum o putere de

mai mare scădere a prețurilor lor țărănești. Se pare încă că dacă distribuția de produse se face în mod corect, se poate evita ca să nu se vândă produsele lor cu prețuri cât mai mici, ar fi în avantajul muncitorilor de la orașe.

Complex este greșit. Țărănimii trebuie să primească pentru produsele ei un preț care să-i permită să cumpere dela oraș mărfurile industriale de care are nevoie. În fond, acest lucru va avea cele mai bune rezultate asupra producției agricole, adică chiar asupra prețurilor agricole.

În ultimele săptămâni, datorită și lipsurilor în aprovizionarea Capitalei, satele din jurul Capitalei ca și cele din județele vecine Ilfovului au fost năpădite de tot soiul de „negustori” și „particulari” care întrebuintează tot felul de mijloace pentru a lua din partea țăranilor produse pe nimica toată. De pildă, la Ghimpați-Vlasca, unde în fiecare Marți e zi de târg, vin „negustorii” din București și dau țăranilor americană socotită la 114—120 lei metrul, luând în schimb păsări la 25 lei găina.

Șarlatani care se dau drept oameni ai unor organizații sau organe de Stat, și își dau titluri pe care nu le au, intimidă pe țărani și îi forțează să le vândă sub preț oficial, la prețuri de ni-

4 Pagini Lei 5 Miercuri 17 Sept. 1947

Serie

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE UNITĂ-VĂ!

Scântia

ORGAN CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

In pag. III-a
**Se distribuie
zahăr
pentru cartine,
cămine și creșe**

**Noui precizări oficiale
în privința calculării chiriei**

Pentru masa salariaților de toate categoriile, calculul chiriei pornește dela chiriile legale plătite în anul 1946—1947 socotindu-se 28 lei vechi la un leu nou. **PORTATA LA CHIRIA DIN 1938, ACEASTA UN PROCENT DE 40—45% FAȚA DE CHIRIA ACEL AN.** Din aceeași categorie fac parte și: narii publici și particulari, invalizii, orfanii de minori și văduvele de război, deportații sau soțitorii; studenții, artiștii, acțiunile și ziariștii însoțite de asociațiile profesionale respective și acei care, din cauza actelor ilegale, sunt total lipsiți de posibilități materiale.

permanent fixe, indiferent de orice condițiuni. Dimpotrivă, ele sunt supuse diferitelor influențe negative și pozitive iar acțiunea pentru menținerea — și chiar pentru scăderea lor pe măsura sporirii producției — este într-adevăr o LUPĂ.

În prima fază de aplicare a nouilor prețuri s'au manifestat două tendințe diferite, dar la fel de dăunătoare consolidării poziției eucerite de clasă muncitoare prin reforma democratică a stabilizării.

Prima, este aceea a unor negustori și industriași de a lăsa înspre urcarea prețurilor și chiar de a trece pe loc, în magazine, la o ascensiunea urcarea. Multe astfel de încercări au fost imediat smulșate prin organele Controlului Economic. S'a ventilat și teoria că puterea de cumpărare a salariaților ar fi fost fixată la un nivel prea ridicat față de producție și de aceea trebuie ca legea cererii și ofertei să ducă la o nouă echilibrare. Este evident că astăzi, când producția este încă mult inferioară cerințelor populației, a lăsa ca legea cererii și ofertei să stabilească prețurile, ar însemna să dai câștig de cauză speculanților. Lupta pentru menținerea prețurilor este lupta pentru consolidarea stabilizării.

Bine înțeles, nu vorbim de mărfurile de sezon, ale căror prețuri, în mod normal, sunt mai mari la începutul sezonului, urmează apoi un curs de scădere pentru a se urca din nou, la cele mai multe articole, spre sfârșitul sezonului.

Deasemenea, pot varia prețurile unor articole fixate provizoriu de către comercianți sub îndrumarea Statului Negustoresc sau a U. S. I. C. ului, pe baza prețurilor din 1938 mărite până la maximum 100 la sută. La recalcularea lor definitivă, aceste prețuri pot înregistra câteva puncte în plus sau în minus. Dar orice fel de schimbare de asemenea natură se face pe călea publicării prețurilor oficiale, care trebuie să apară împotriva oricăror încercări speculative de sporire. Iar până la calcularea oficială, chiar și prețurile articolelor de sezon sau cele fixate provizoriu, trebuie să apară de manevrele dușmănoase ale speculanților.

A doua tendință, manifestată cu multă tărie chiar de către unele cetățeni sau de unele organe locale orășenești este aceea de a forța o căl-

bură urcătă puterea de cumpărare nu numai a muncitorimii dela orașe, dar și a țărănimii muncitoare.

La Cluj, laptele a fost fixat, imediat după stabilizare

Șt. Voicu

(Continuare în pag. IV-a col. 1-2)

se distribuie populației

rost fixată p la de 5 ori c vechi pentru tul chiriei 1

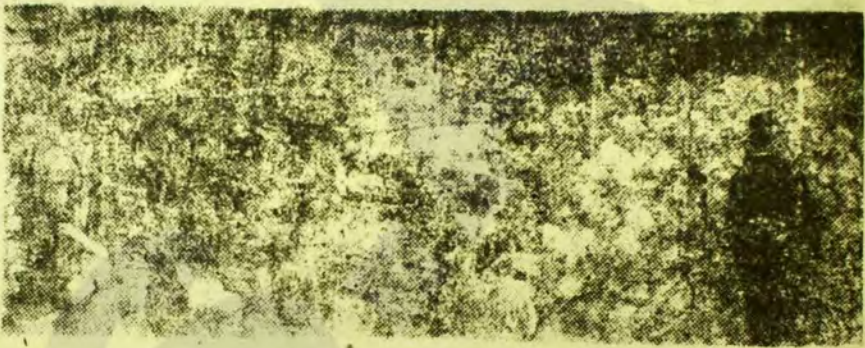
Diferența tru diferitele leu nou pen nou pentru EFECTIVA P FIIND BAZI cienți de cal PLATITE.

Tot aces până la 22 8

Pentru e calculul se v stabilindu-se pentru s Pentru quantumul e Pentru din 1938.

O RAITA RIN PIAȚA Când apar zarzavaturile dispar... strugurii

Mereu problema autotransportului care se cere urgent rezolvată!

Se descarcă mereu camioane cu cartofi în piață, iar varza stă grămadă, așteptând Reportajul în

RATIFICARE

tratatelor de pace cu România, Bulgaria, Ungaria și Finlanda

MOSCOVA, 16 (AGERPRES). — Agenția Tass transmite:
In ziua de 15 Septembrie ministrul Afacerilor Străine al Uniunii Sovietice a primit la Ministerul Afacerilor Străine al U.R.S.S. dela însărcinatul cu gatului Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord d. Roberts, instrument care a tratatelor de pace cu România, Bulgaria, Ungaria și Finlanda și del Statelor Unite d. Smith, instrumentele americane de ratificare, a tratatelor România, Bulgaria și Ungaria.

In același timp Molotov a prezentat d-lui Roberts instrumentele sovietice de ratificare a tratatelor de pace cu România, Bulgaria, Ungaria și Finlanda și d-lui Smith instrumentele Sovietice de ratificare a tratatelor de pace cu România, Bulgaria și Ungaria. In conformitate cu clauzele prevăzute în tratatele de pace de mai sus aceste instrumente de

ratificare au fost depuse în păstrare guvernului Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste.
Aceste tratate au intrat în vigoare dela data de 15 Septembrie 1947 în conformitate cu art. 48 din tratatul de pace cu România, art. 28 din tratatul de pace cu Bulgaria, art. 42 din tratatul de pace cu Ungaria și art. 26 din tratatul de pace cu Finlanda.

riel Szekfu și Finlandei Sun au depus în ratificare a t pace română, chiar și înia la Paris pe d bruarie 1947.
Aceste în ratificare a în păstrare Uniunii Sovietice Șco

De față la ceremonia depu-

consul suprem al forțelor de partizană grecești, a făcut apel la Adunarea Generală ONU să asculte o delegație a armatei democratice grecești care să-și expună punctul de vedere.
În memoriul său generalul Markos declară că singurul motiv al situației actuale din Grecia

înținerea independenței Greciei.
Memoriul adaugă că „un regim monarhisto-fascist de teroare a fost impus poporului și menținut” și spune apoi că armata democratică este o armată patriotică de eliberare națională care nu are nici o legătură cu nici o țară străină și deci nu primește

au pus până pe f

SE PE RA

WASHINGTON.— Un american p de bunăvoi articolelor făcut de d cretar de s tru agricol politice am clarații sun cu recentel d-lui Harri merțului vorbit desr introduceri U. S. A.

Ac
asupra
americ
Grecie

Interesa
ale ur
ar

WASHINGTON.— Corespon lepress tri George Be (republican) dresată cor

PREȚURI

(Urmare din pag. 1-a)

la 6 lei litrul, pentru ca pe urmă Primăria să fie nevoită să urce prețul la 8 lei, dând mulțimea impresia falsă a unor sporiri de prețuri.

În comuna Horodnicu de Jos din jud. Rădăuți, un sătean a uns în fața primarului, noșile cu unt presat, căci o cutie cu unsoare costă 30 lei, pe când prețul untului a fost fixat la 40 lei kgr. în Rădăuți.

Tărănimia muncitoare este aliați clasei muncitoare în lupta pentru consolidarea și dezvoltarea democrației populare. Întărirea acestei alianțe este o necesitate istorică. Nu este de conceput ca creșterea puterii de cumpărare a clasei muncitoare să se facă pe spânarea țărănimii muncitoare, ci dimpotrivă, clase muncitoare, cu Partidul ei Comunist, luptă pentru ridicarea nivelului de viață al

țărănimii muncitoare.

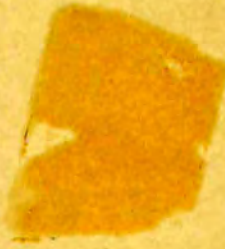
Dar și din punct de vedere economic, creșterea puterii de cumpărare a țărănimii este o necesitate. Prețurile fixate prin unele locuri, — ca 2 lei litrul de lapte, 50 bani oul, etc. — fac, pe de o parte, ca țărăni să nu mai aibe nici un interes să vândă produsele la oraș, iar pe de altă parte fac ca țărăni să nu mai aibe cu ce cumpăra produsele industriale. Iluzia creșterii puterii de cumpărare a muncitorilor pe seama țărănimii, exclude, deci, pe țaran, atât ca vânzător, cât și ca cumpărător. Consecințele ar fi din cele mai grele; însăși dezvoltarea economică a țării ar fi împiedicată.

Aceasta se poate evita printr-o luptă consecventă pentru aplicarea unei politici juste de prețuri, menită să ducă la întărirea alianței între muncitori și țărani.

Șt. Voicu

Imprimărie

213

Handwritten signature in dark ink, appearing to read 'C. M. ...' with a large flourish.

Faint, large, light-colored watermark text, possibly reading 'C. M. ...' or similar, is visible across the page.

Național
ptea târziu
ȘTIULUI
EUITAT:
teii”

PENTRU SUTELE
ȘI SĂRBĂTOREASCĂ

ulari actori
temaivăzute

POLITIC
ILE LUCA

6 Pagini Lei 5

Miercuri 24 Septembrie 1947

Seria III-Anul XVI Nr. 930

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE UNIȚII-VĂI

Scântea

ORGAN CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

DIRECTOR:
MIRON CONSTANTINESCU

TELEFOANE:

Centrală: 2.26.26
Abonamente lunar: 120 lei
pe trei luni: 350 „

Abonamente pentru țărani
muncitori și învățători 100 lei
lunar.

Redacția și Administrația:
Str. Dobrogeanu Ghereș 6

Taxa poștală plătită în numerar
cont aprob. Dir. G.rale P.T.T.
118.575/944

*această fotografie mi-a fost prezentată
de unchiul în cursul interogatoriului
din 24 Aug 1954*

Panourile care reprezintă drumul străbătut în 17 ani de la „Scântea” ilegală până la cea de azi încep, cu mult înaintea orei de
serbare, să fie cercetate.

Discursul tov. Vasile Luca **Refo**

215

(Urmare in pag. 1-a)

...impotriva dusmanilor democrației. O armă puternică împotriva întunericului, a obscurantismului, împotriva teoriilor rasisiste, soviniiste, fasciste.

Trecutul glorios al „Scânteii”, care a făcut ca ea să devie indispensabilă clasei muncitoare, țărănimii, oamenilor muncii intelectuale de la orașe este în lupta lor pentru o țară mai bună, pentru o adevărată Patrie a celor ce muncesc, în care să domine pacea bunăstării, în lupta pentru România democratică și independentă — acest trecut este o chestie și pentru viitorul ei.

„Scânteia”, va îndeplini și în viitor sarcinile care-i stau în față ca organ mobilizator, educator, organizator, făcînd pe drumul dezvoltării mai departe a democrației noastre populare!

Mai sunt obstacole în calea dezvoltării democrației noastre

Deși regimul nostru a realizat succese istorice, reforme mari politico-sociale, noi nu am înlăturat încă toate obstacolele care stau în calea dezvoltării democrației noastre.

În fața noastră stă încă o luptă grea de lichidare a rămășițelor moralo-politice ale fascismului, de lăcurire a rănilor cauzate de război, de refacere a celor distruse de consolidare a stabilității monetare, de reconstruire a țării, de ridicare a stării materiale, culturale și sanitară a poporului.

Dar noi nu putem pași înainte pe drumul realizării democrației fără a ne îndrepta atenția asupra încercărilor cercetărilor imperialiste de a renaște fascismul. Aceste cercetări imperialiste continuă să saboteze realizarea păcii generale pe baza colaborării cu drepturi egale a tuturor popoarelor.

Agentii acestor cercetări imperialiste, cu toate loviturile primite în țara noastră, nu au renunțat la activitatea lor criminală împotriva regimului nostru democrat, împotriva independenței noastre naționale.

Încercarea imperialismului american — demascată atât de energie și hotărît de către delegatul sovietic la Adunarea Generală a ONU — Andrei Vășinski (aplauze, ovacii) — de a salva dictatura monarho-fascistă în Grecia și înarmarea Turciei de către acest imperialism — sunt îndreptate și împotriva țării noastre, împotriva poporului nostru.

„Scânteia” trebuie să fie în fruntea acțiunilor de de-

nivelul economic și cultural al poporului, înseamnă începutul reconstrucției, al bunei stări a poporului, înseamnă prăbușirea oricărui plan criminal, al reacțiunii interne și a stăpînitorilor lor de a ne răpi libertatea și independența națională, de a ne transforma în uncalta provocatorilor de noi războaie imperialiste împotriva popoarelor iubitoare de pace și libertate.

De aceea dușmanii democrației fac totul pentru a compromite stabilizarea monetară.

„Scânteia” trebuie să fie în fruntea mobilizării poporului la lupta cea mai hotărîtă pentru consolidarea stabilității împotriva speculanților care au început să ridice din nou capul.

Nu se poate tolera ca unii comercianți și întreprinzători obișnuiți cu mari profituri să caute și acum după stabilizare, să ridice prețurile cu fiecare zi. Controlul economic trebuie să-și îndrepte atenția asupra producției industriale și desfășurării acesteia (aplaude furtunoase).

Clasa muncitoare face toate eforturile pentru îmbunătățirea randamentului muncii pentru ridicarea producției. Cu toate acestea, cu toată ridicarea efectivă a producției, pentru a-și masca profiturile scandaloase realizate prin prețuri prea ridicate, patronii încearcă să dovedească că prețurile de cost ale produselor sunt prea mari.

Desigur dacă la 4-5 muncitori patroșii țin câte un funcționar, mulți directori, subdirectori și șefi inutili cu lefuri de 2-3 până la cincisute de mii lei pe lună, producerea mărfii costă scump, și aceasta o plătește muncitorimea, țărănimia care vinde marfa sa de multe ori la preț mai jos decât cel prevăzut de stabilizare și nu este în stare să cumpere cele necesare pentru ridicarea gospodăriei sale.

De asemenea rămân în zadar toate eforturile muncitorilor de a ridica producția dacă nu li se pun la îndemână unelte necesare, nu se îmbunătățește utilajul industrial, nu se organizează raționarea muncii și raționarea repartierii a brațelor de

rea, creditelor și fixarea prețurilor. Domnilor cari nu înțeleg că atunci când țara are atâtea sarcini de îndeplinit când întreg poporul suferă de lipsuri, nu este permis ca unii să se îmbogățescă înșafind tot poporul în sărăcie. **TREBUE SA SIMTĂRIA DEMOCRATIEI ȘI MANIA POPORULUI.** (Aplauze frenetice).

Clasa muncitoare în frunte cu Partidul Comunist Român, a sprîșnit țărănimia la reforma agrară, a sprîșnit-o în timpul foametei provocate de secetă, a sprîșnit-o mereu în ridicarea sa economică culturală și sanitară. **MUNCITORIMEA MERGE MANA ÎN MANA CU ȚĂRANIMEA, ÎNTR-O ALIANȚĂ DE NEȘDRUNCINAT.**

Raportul dintre prețurile produselor agricole și cele industriale

De aceea Partidul Comunist Român și organul său central „Scânteia” se ridică hotărît împotriva încercărilor de lărgire a deschizăturii de foașe între prețurile articolelor industriale, mai ales cele necesare gospodăriei țărănești și cele agricole (aplaude).

Împotriva. Prin lupta și munca noastră a muncitorimii pentru ridicarea producției industriale și reducerea prețurilor produselor acestora vom căuta să realizăm **ORIDICARE A PUTERII DE CUMPARARE A ȚĂRANIMII, garanția progresului dezvoltării industriale.**

Lupta noastră economică nu se duce pentru îmbogățirea speculanților, fabricanților și a bancherilor pe linie parazită, ci pentru a crea o piață internă puternică ca bază pentru dezvoltarea și industrializarea țării noastre.

Ministerul Industriei și Comerțului în fruntea căruia stă Secretarul General al Partidului nostru tov. Gh. Gheorghiu-Dej a și luat măsuri pentru ca să fie respectate prețurile produselor agricole, pentru înlăturarea anor greșeli făcute în unele părți contra direcțiilor date de Minister și împotriva provocărilor care prin șovornisii false și amenințări încearcă înmăntarea țărănilor.

Dragi prieteni și tovarăși, în fața noastră stă lupta grea pe țărâm politică și economică.

Pentru a reuși să provocăm imperialismul și a amenința agresiunea

(Urmare in pag. 1-a)

re în realizarea reformei Justiției.

I. Organizarea judecătorească

Fiecînd dela datele situației actuale a organizării judiciare, în care, pe de o parte, instanțele nu sunt în îndemîna specială a acelor din mediul rural, întrucît întreaga viață judiciară a unui județ gravitează în jurul Tribunalului, situat în capitala județului, iar pe de altă parte, contribuția elementului popular la distribuirea Justiției nu apare decît excepțional și sporadic, prin reforma propusă se urmărește, din punct de vedere al instanțelor judiciare, o reorganizare a lor.

Instanțele judecătorești

În cadrul reformei, instanțele judecătorești vor fi următoarele:

1. Judecătoriele
2. Tribunalele
3. Curțile de Apel și
4. Curtea de Casație.

Dispariția sfaturilor de împăcătore, apare în noua organizare ca o necesitate impusă de împrejurarea că aceste organe auxiliare ale puterii judecătorești n'au dat rezultatele așteptate, iar pe de altă parte, așa cum au fost concepute, ele nu erau compuse din reprezentanți aleși, autorizați al obștei satului.

a) JUDECATORIILE

Una din ideile de bază ale reformei este reorganizarea judecătorilor de ocol, prin transformarea lor în instanțe de fond cu puteri cât mai largi, pentru rezolvarea pe cât posibil a tuturor conflictelor dintre împăcînții aflați în imediata lor apropiere.

Se va înființa instituția judecătorului ambulant, într-o nouă formă impusă, pe de o parte, de lipsa mijloacelor de transport, iar pe de altă, de starea rea a căilor de comunicație rurale.

În acest scop, judecătorii va avea un **SEDIU PRINCIPAL**, fixat prin lege, unde se vor păstra arhive și valorile judecătorești și unde vor funcționa în permanență serviciile sale (grefa, registratura, notariat, etc.) și un număr de **SEDIU SECUNDARE**, care se vor stabili prin decizie ministerială, după necesitate și la propunerea Președintelui Tribunalului, înșafind seama de sugestiile organelor locale.

La sediile secundare, judecătorul va fi obligat să îndeplinească toate atribuțiile sale mai multe zile pe lună, după un program fixat cu anticipație și adus la cunoștința publică. În toate celelalte localități pe-

217

[Handwritten signature]

EXTRASE DIN STENOGRAMA, EXPUNERII ~~DR.~~ VASILE LUCA
LA SEDINTA DIN 18 Iunie 1951 LA
CONSILIUL DE MINISTRI

- Această tendință de a împărți țara pe zone este o tendință monopolistă asupra unor mărfuri care nu sunt ale tale, unde este mâna altuia. Înțeleg monopol dacă ai tu marfa în mână, tu ești stăpânul asupra acestor mărfuri așa cum Statul de pildă are marfă industrială și poate s'o dea cum vrea, depinde de politica pe care o duce. Poate duce o politică de micșorare a prețurilor sau de jefuire a țăranimii, ridicând prețurile industriale.-

- Ce să faci monopol asupra mărfurilor pe care trebuie să le achiziționezi și să fixezi un preț care nu acoperă nici costul acestor mărfuri, era normal să se desvolte piața neagră, după cum era normal ca noi să nu ne putem achiziționa aceste mărfuri cu prețurile fixate de noi.-

+
+

- Ori ce amestec al Statului în circulația mărfurilor, în sebsul de a împiedica circulația, de a fixa prețurile nu dă rezultate, prețurile se creează în mod spontan, la piață pe baza cererii și ofertei.-

+
+

- Nu toți țărani se duc la piață, nici nu au toți țărani această posibilitate. Dacă are posibilitatea să vândă cu preț bun în sat, atunci o desface acolo. Există în sat comercianți particulari nelegali care cumpără dela țărani grăsimi, carnea, și aduce această carne cu tot riscul până la București și o desface în piața neagră. Desigur că țăranul este mai interesat să dea acestuia carnea, căci poate câștiga mai mult, decât să ne-o dea nouă cu prețul pe care îl dăm noi, preț care nu-i convine țăranului. În acest fel noi singuri încurajăm piața neagră și cum neagră absoarbe mai puțin decât necesitățile în general, aceasta nu e un stimulent pentru țărani de a produse mult.-

+
+
././.

- Miliția Economică din Trei Scaune, cointereseată să vină porumb în Trei Scaune, lasă să intre. Când țărani au cumpărat cartofi îi confiscă cartofii. Cum ne judecă țărani pe noi ? Se face o chestiune națională din acest lucru. Când se duce secuiul cu cartofi tot așa pășeste. El aduce cartofi dar nu se mai întoarce cu porumb pentru că porumbul este confiscat.-

+
+ +

- Mai avem nevoie de multă inițiativă particulară pentru a crea o serie de mărfuri mărunte căutate pe piață.-

+
+ +

- Cine se ocupă în locul Cooperăției ? Speculanții. Noi dăm populația, prin măsuri administrative de Stat pe mâna speculanților. Nu numai din capacitatea noastră de organizare, nu numai pentru că Cooperăția nu a reușit să cuprindă totul, dar n'am dat voie Cooperăției să cuprindă totul prin fel de fel de Decizii, interdicții, zone.-

+
+ +

- Mai există o altă tendință. Se vede că la Gospodăriile Agricole de Stat prețul de cost al produselor este mai ridicat ca la ceilalți țărani. Există la noi tendința de a da țăraniului chiar sub prețul de cost, pentru crescătorii de vite. Pretindem dela țărani carne grasă de vită cu 40 lei kgr. Este în general o tendință de a trăi oftin, de a munci ușor în fabrică pe socoteala țăraniului.-

+
+ +

- Chiar industria ușoară, la piele, la bumbac, vrea totul oftin dar producerea costă și nu luptă pentru micșonarea prețului de cost, pentru că acesta crește pe spinarea țăraniului. Nu trebuie uitat că prețul de cost al produselor agricole s'au ridicat serios, pentru că tehnica nu s'a ridicat la Gospodăriile individuale decât neînsemnat, dar prețul brațelor de muncă este de 10 ori mai mare decât în timpul capitaliștilor, pe când în industrie situația este

Inversă. Dacă salariul muncitorilor a crescut, a crescut și tehnica. Am dat tehnică nouă de zeci de miliarde.-

Nu este justificat de a trăi pe spinarea țărănimii. De a submina alianța între țărănimie și clasa muncitoare. Trebuie să întărim această alianță, să stimulăm producția și vor scădea prețurile, altfel orice intervenții nu dă rezultatele dorite.-

.....

EXTRASE D'LA SEDINTA DIN 20 Iunie 1951

- Tov. Vasile Luca

- Țăranul, în loc să vină 10 km. ca să aducă cartofii în București, este bucuros să-i vândă pe loc cu 18 lei. Pe el îl costă mult transportul.-

Tov. Levi

- O altă problemă pe care vrem s'o ridicăm, este în privința Hotărârii Consiliului de Miniștri Nr.85. Roșiile acum sunt truffandale, totuși, după Hotărâre trebuie să le plătim la 30-40 lei/kg. și țăranul nu poate să ne le dea la acest preț. Deasemeni, Hotărârea prevede să plătim ardeiul gras cu 2-3 lei. În felul acesta se încalcă Hotărârea.-

- Tov. Vasile Luca

- Dacă Hotărârea este cum spui D-ta, eu sunt de acord s'o călcați.-

.....

221

[Handwritten signature]

[Large, faint watermark text: C. N. S. A. S.]

GRUPA INDUSTRIE AGRICOLE

29.I.1951

Se aprobă punerea în
aplicare a prețurilor de
mai jos, propuse de către

---N O T A---

Prețurilor la cartofi, ceapă, paste
făinoase și grîș.

Conform propunerilor Ministerului Comerțului Interior și Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum, propunem spre aprobare practicarea următoarelor prețuri de vânzare cu amănuntul, sub rezerva ratificării lor prin Hotărîrea Consiliului de Miniștri, la următoarele produse:

- cartofi însilozați.....11 lei/kg. {H.C. 1.
- ceapă însilozată.....18 " " {193.855}
- paste făinoase (la liber)..160 " "
- grîș (la liber).....120 " "

La cartofii vânduți prin Comerțul de Stat, fiind proveniți din cota obligatorie, urmează a se vărsa o diferență bugetară de 1 leu/kg.

Majorarea prețurilor de vânzare la consumator, pentru cartofi și ceapă, este justificată prin cheltuelile de însilozare și sortare, pe timpul iernii.

La paste făinoase și grîș, prețurile de vânzare au fost reduse (de la 200 lei/kg și respectiv 160 lei/kg), datorită vânzării lente și pentru păstrarea unei mai juste corelații cu prețul pâinii libere și al făinii de pe piața liberă.

Seful Grupei,
Inș. Al. Papazian.
25 Jan 51.

25.I.1951
de acord
[Signature]

Acest document nu va fi prezentat de arhivă din cauza interesului din 27 aug. 1951

25 Ianuarie 1951

29.I.1951

Se aprobă punerea în
aplicare a prețurilor propuse de C.P.P.

Popov
privind stabilirea prețurilor plafon de achiziție
la untura comestibilă și uleiul de floarea soarelui.

Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum, ne
înaintează propuneri de prețuri de achiziție pentru untură
țărănească și ulei de floarea soarelui.

Prețurile practicate și cele propuse atât la
achiziții, cât și la consumator, sunt următoarele:

	<u>Untură</u>	<u>Ulei</u>
Preț 1938 (de gros)	34,46 lei/kgr.	30 lei/kgr.
Preț de achiziție practicat	120.- " "	120.- " "
Preț de achiziție propus U.C.C.C.....	180.- " "	120-150 "
Preț de achiziție propus de C.P.P.....	<u>180.-</u> " plafon	<u>150</u> " plafon
Preț de vânzare cu amănuntul practicat	190-200 "	180-190 lei/k
Preț de vânzare cu amănuntul propus U.C.C.C.....	280.- lei/kgr.	187-230 " "
Preț de vânzare cu amănuntul propus C.P.P.....	<u>260.-</u> " "	<u>220.-</u> " "
Sarcină de plan 1951	58 vag.	57 vag.
Preț practicat pe piața liberă București	400-450 lei/kgr.	350-400 lei/kg

Propunem prețurile plafon de achiziție de 180 lei
per kgr. pentru untură și 150 lei per kgr. pentru ulei,
urmând ca în cadrul acestor plafoane, U.C.C.C. să fixeze
prețuri de achiziție pe regiuni.

Structurile prezentate de Centrocoop au fost modi-
ficate de noi, conform anexei, astfel încât prețurile de
vânzare cu amănuntul să nu depășească 260 lei/kgr. la untură
și 220 lei/kgr. la ulei.

Rabatul comercial propus este de 10% la fel ca la
uleiurile din sectorul industrial.

Din structurile anexate, prețurile de achiziție
sunt de 170 lei/kgr. pentru untură și 147 lei/kgr. pentru
ulei, socotite prețuri medii în cadrul plafoanelor propuse
mai sus.

Beneficiul de 7% socotit de Cooperație la achiziții,
a fost redus la 3%.

Propunem spre aprobare prețurile specificate mai sus.

Ing. Al. Papazian, *Al. Papazian*

AP/AS.

*25.I.1951
de acord
scuzându-se*

Acest document mi-a fost prezentat
de ancheta în cursul interogatoriului
din 25 aug 1954 Buca

224

EVOLUTIA PRETURILOR PRODUSKOR VANDUTE SI CUMPARATE
LA LIBER DE AGRICULTORI IN PERIOADA 1947 - 1950.

I n d i c i

Baza 1938 - 100,0

2,25

Perioada	Produse vandute.	Produse cumparate.
1947 August	148,6	283,5
1948 Ianuarie	547,8	298,3
Februarie	498,2	296,6
Martie	498,6	397,4
Aprilie	530,2	285,2
Mai	530,5	280,4
Iunie	542,8	278,6
Iulie	558,3	278,9
August	529,3	262,9
Septembrie	490,4	253,5
Octombrie	503,7	258,4
Noembrie	518,7	259,4
Decembrie	517,5	259,2
1949 Ianuarie	586,7	254,8
Februarie	514,5	254,9
Martie	514,9	254,2
Aprilie	476,5	257,5
Mai	498,5	255,9
Iunie	497,2	257,1
Iulie	508,4	252,1
August	552,2	254,4
Septembrie	546,9	253,4
Octombrie	574,4	254,7
Noembrie	618,3	254,8
Decembrie	654,4	255,9
1950 Ianuarie	670,0	249,5
Februarie	686,4	249,7
Martie	669,4	251,7
Aprilie	651,0	251,3
Mai	645,8	251,5
Iunie	712,0	251,5
Iulie	784,3	240,7
August	787,3	294,2
Septembrie	748,4	294,5
Octombrie	811,1	294,6
Noembrie	907,0	294,9
Decembrie	931,4	294,9
1951 Ianuarie	949,2	295,1
Februarie	977,2	295,1
Martie	979,4	295,1
Aprilie	996,7	295,1
Mai	975,5	295,1
Iunie	972,8	311,1

Acest document mi a fost prezentat
de ancheta in cursul interogatori-
ului din 25 iug 1954
Bucay

226

227

Handwritten scribbles

Faint, large watermark text: 'CINEMA'

228 A

228

VASILE LUCA

SECRETAR AL COMITETULUI CENTRAL
AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

**DESVOLTAREA
COOPERĂȚII DE CONSUM
ȘI SARCINILE EI VIITOARE**

*raport
in cadrul interogatoriului
24 aug 1975
de arhiva
Plea*

EDITURA PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

228 A

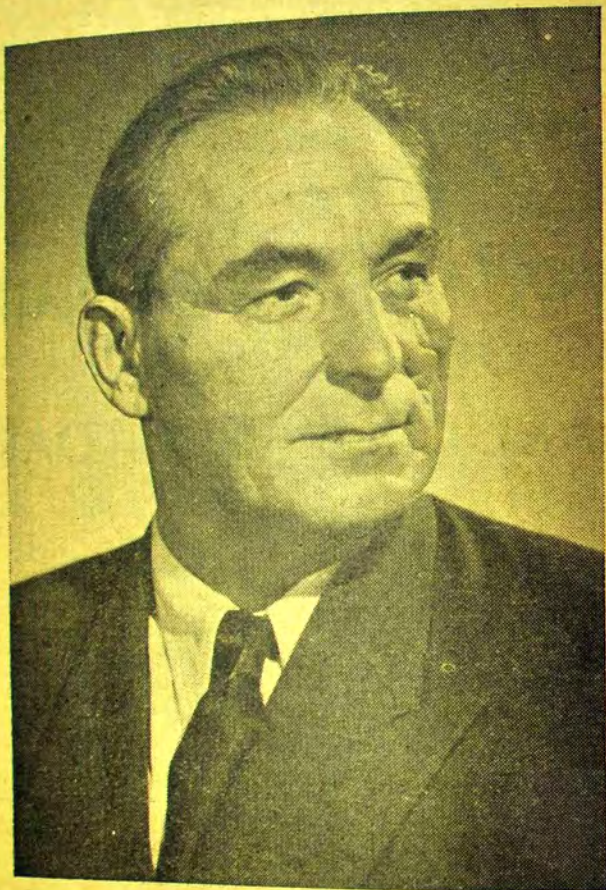
Proletari din toate țările, uniți-vă!

VASILE LUCA
SECRETAR AL COMITETULUI CENTRAL
AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

DESVOLTAREA COOPERAȚIEI
DE CONSUM
ȘI SARCINILE EI VIITOARE

1 9 5 1

EDITURA PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

VASILE LUCA

În zilele de 17—19 Mai 1951 Consiliul general al cooperației de consum din Republica Populară Română a ținut o ședință plenară lărgită, cu participarea președinților uniunilor raionale. În această ședință a fost analizată activitatea economico-organizatorică pe timp de un an a Centrocopului, bilanțul și rezultatele financiare, aprobându-se bugetul pe anul 1951.

În urma dărilor de seamă ale Executivei Consiliului general al cooperației de consum, această ședință a subliniat importanțele succese obținute de mișcarea cooperatistă din țara noastră în domeniul dezvoltării și activității economico-organizatorice a cooperației de consum în perioada delă 19—21 Martie 1950, când s'a ținut congresul acesteia, și până azi

Mișcarea cooperatistă în Republica Populară Română a pornit pe un nou drum, a căpătat un nou conținut în urma Rezoluției istorice a ședinței plenare a C.C. al P.M.R. din 3—5 Martie 1949 asupra sarcinilor partidului în lupta pentru întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare și pentru transformarea socialistă a agriculturii.

În această Rezoluție, C.C. al P.M.R. a scos la iveală rolul important al cooperației în general și rolul ei special în lupta pentru transformarea socialistă a agriculturii.

„Importanța principală a cooperației în condițiile actuale stă în faptul că ea îmbină interesele particulare ale milioanele de țărani săraci și mijlocași cu interesele generale ale clasei muncitoare, creând premisele ca țărănimea

muncitoare să facă mai lesne pașii pe drumul socialismului¹.

Despre cooperăția de consum Rezoluția arată că :

„Veriga principală de care este condiționată trecerea la organizarea gospodăriilor agricole colective este creșterea și dezvoltarea la sate a unei rețele de cooperative de aprovizionare (consum), desfacere (valorificare) și prelucrare a produselor agricole, ca o mișcare largă de masă.

Cooperăția sătească împreună cu comerțul de stat au rolul de a organiza schimbul de produse între oraș și sat. Cooperativele de consum și cele de aprovizionare și desfacere sunt astfel o armă a clasei muncitoare pentru îngrădirea și eliminarea comerțului privat și a speculei făcute de chiaburi².

Pe drumul indicat de Partidul Muncitoresc Român și cu ajutorul multilateral al statului, cooperăția de consum a reușit să-și schimbe complect conținutul și vechile sale forme. Vechea cooperăție, creată de fostul regim burghezo-moșieresc, servea politica guvernelor din trecut în vederea formării și întăririi elementelor exploatare capitaliste la sate, chiaburii — burghezia satelor.

Sub regimul burghezo-moșieresc, băncile populare (cooperăția de credit) și cooperăția de consum se aflau sub conducerea Institutului central al cooperăției. Băncile populare și cooperativele de consum erau conduse de elemente chiaburești. Ele erau însărcinate de către stat cu diferite afaceri, care, însoțite de corupție și hoție, aduceau foloase chiaburimii prin jefuirea țărănimii muncitoare cu ajutorul statului burghezo-moșieresc.

Abia după ce clasa muncitoare a devenit singura forță conducătoare în țara noastră, regimul de democrație populară a creat toate condițiile necesare pentru dezvoltarea cooperăției. Aceste condiții au permis curățirea cooperăției în primul rând de elementele chiaburești, de vechea conducere coruptă, afaceristă, de jefuitorii coope-

¹ „Rezoluții și hotărâri ale Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român. 1948—1950”, ed. P.M.R. 1951, pag. 97.
² Ibid, pag. 98.

rației și ai țărănimii muncitoare, conducerea cooperăției trecând — pe calea alegerilor democratice — în mâinile oamenilor muncii dela orașe și sate.

În felul acesta cooperăția de consum a devenit o largă mișcare de masă a milioaneilor de țărani muncitori dela sate și a oamenilor muncii dela orașe.

Cooperăția de consum cuprinde azi în organizațiile sale 5.541.838 de membri, dintre care 1.353.181 la orașe și 4.188.657 la sate.

„Legătura strânsă de producție dintre oraș și sat este forma fundamentală a alianței dintre ele. Dar această legătură numai pe linia producției este insuficientă. Ea trebuie întregită prin legătura în domeniul schimbului de mărfuri, pentru ca alianța dintre oraș și sat să devină trainică și indisolubilă¹.

În condițiile noastre, în perioada actuală, cooperăția de consum cu secțiile sale de prelucrare și valorificare a produselor gospodăriilor țărănești și cu celelalte secții de producție reprezintă pârgăhia principală a schimbului dintre oraș și sat, îndeplinind astfel un rol deosebit de important în întărirea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimia muncitoare pe baza acestui schimb economic.

În cooperăția de consum se organizează la sate milioane de țărani muncitori, care primesc și pe această cale educație în spirit de asociere, cooperăția constituind astfel, în perioada de trecere dela capitalism la socialism, o puternică armă comună a muncitorimii și a țărănimii muncitoare în lupta împotriva elementelor capitaliste, speculante, pentru întărirea sectorului socialist pe linia schimbului de mărfuri dintre oraș și sat.

Prin cooperăția de consum țărănimia muncitoare a primit și va primi diferite mărfuri industriale, din an în an mai multe. Astfel :

În 1949 ea a primit mărfuri industriale în valoare de 40 000 000 000 lei.

În 1950 în valoare de 60 293 966.000 lei.

¹ I. Stalin: „Problemele leninismului”, ed. P.M.R. 1948, ediția a II-a, pag. 625.

În 1951 este prevăzut ca să primească mărfuri industriale în valoare de 70.000.000.000 lei.

Totodată, valorificarea produselor gospodăriilor agricole individuale prin cooperarea de consum a crescut de la 4,5 miliarde lei în 1949 la 14,518 miliarde lei în 1950. Pentru anul 1951 a fost prevăzută suma de lei 37 de miliarde, sumă care, fără îndoială, va fi depășită.

Astfel cooperarea de consum îndeplinește un rol din ce în ce mai mare nu numai în aprovizionarea satelor cu produse industriale, dar și în aprovizionarea oamenilor muncii de la orașe și din centrele muncitorești cu alimente și alte produse țărănești.

Dezbaterile care au avut loc în ședința Consiliului general al cooperării de consum au scos în evidență creșterea nivelului cadrelor cooperatiste. În locul frazelor generale de altădată, oamenii vorbesc acum concret, analizează adânc problemele care frământă cooperarea, scot la iveală lipsurile propriilor lor unități și ale uniunilor, criticând cu curaj Executiva Consiliului general. Ei analizează rentabilitatea cooperativelor, problema luptei pentru reducerea prețului de cost, lichidarea cheltuielilor inutile etc. Ei au început să devină pricepuți în organizarea comerțului cooperatist, pricepuți în a face comerț într'un stil nou.

Cu toate aceste succese pe care le-a obținut, cooperarea de consum mai are o serie de lipsuri serioase, pe care trebuie să le înlăture pentru a putea îndeplini cu succes sarcinile sale atât pe tărâmul schimbului de mărfuri dintre oraș și sat, cât și pe linia organizării și educării țărănimii muncitoare.

Dacă analizăm mai adânc relațiile dintre cooperarea de consum și țărănimia muncitoare atât din punct de vedere politic cât și economic, putem constata că acestea nu sunt pe deplin satisfăcătoare, deși cooperativele de consum la sate sunt organizate prin însăși participarea milioane de țărani muncitori ca membri ai acestora.

Datorită mai multor cauze, provenite din lipsuri și greșeli ale organelor cooperatiste înseși, nu întreaga țărănimie muncitoare a înțeles faptul că cooperarea este o

organizație a sa proprie, creată pentru a servi interesele ei. Țărănimia muncitoare nu cunoaște suficient ajutorul politic și material acordat cooperării de către statul nostru de democrație populară și de către clasa muncitoare, fapt pentru care nu poate aprecia la justa sa valoare acest ajutor.

În multe locuri țărănimia muncitoare încă mai privește cooperarea de consum ca pe o simplă organizație comercială, care are menirea doar de a înlocui vechile prăvălii și magazine ale comercianților particulari cu cele noi ale cooperării, în care se vând diferite mărfuri industriale.

Noi nu am reușit încă să creăm pretutindeni o asemenea formă de relații între cooperativele de consum sătești și țărănimia muncitoare, care să fie în stare să mobilizeze pe cei ce muncesc la sate în lupta pentru dezvoltarea și înflorirea cooperării.

„Gospodăria țărănească este o piață pentru industrie, tot așa cum și industria este o piață pentru gospodăria țărănească. Dar țărănimia nu înseamnă pentru noi numai o piață. Ea mai este și un aliat al clasei muncitoare. Tocmai de aceea ridicarea gospodăriei țărănești, atragerea în masă a țărănimii în cooperative, îmbunătățirea situației ei materiale constituie o premiză fără care nu poate fi asigurată o dezvoltare cât de cât serioasă a industriei noastre. Și invers, dezvoltarea industriei, fabricarea de mașini agricole și de tractoare, aprovizionarea masivă a țărănimii cu produse industriale constituie o premiză fără care agricultura nu poate să progreseze. Acest fapt constituie una din bazele cele mai importante ale alianței dintre clasa muncitoare și țărănimie”¹.

Țărănimia muncitoare trebuie să simtă cointeresarea sa economică în dezvoltarea și întărirea cooperării, să înțeleagă că prin cooperare ea este ferită de specula chiburilor și a negustorilor particulari; țărănimia muncitoare trebuie să cunoască și să înțeleagă avantajele schim-

¹ I. Stalin, Opere, vol. 8, ed. P.M.R. 1950, pag. 153—154.

bului produselor sale cu produse industriale, schimb făcut în mod organizat prin cooperăția de consum, care este o organizație menită să satisfacă propriile sale interese.

Având mari sarcini de plan în legătură cu aprovizionarea satelor și orașelor, Centrocoop-ul și uniunile cooperativei de consum au privit problema organizării schimbului dintre oraș și sat mai mult din punct de vedere comercial.

Neînțelegerea conținutului politic al schimbului dintre oraș și sat, precum și neglijarea educării țărănimii muncitoare în spiritul luptei comune pentru cooperăție, împotriva chiaburimii și a comerțului particular de speculă, — sunt lipsuri serioase ale organelor de conducere și ale unităților de bază, lipsuri care constituie piedici pentru întărirea legăturii dintre cooperăție și țărănimia muncitoare.

Prin lupta comună a muncitorilor și a țărănimii muncitoare construim o viață nouă, viața socialistă, în care „dispare contrastul dintre oraș și sat. Orașul încetează de a fi în ochii țăranilor centrul exploatării lor. Alianța economică și culturală dintre oraș și sat devine din ce în ce mai puternică. Din oraș și dela industria acestuia, satul capătă acum ajutor sub formă de tractoare, mașini agricole, automobile, oameni, mijloace bănești... Prăpastia culturală dintre oraș și sat dispare pe zi ce trece”¹.

Prin cooperăție și prin comerțul de stat, țărănimia noastră muncitoare primește dela oraș din partea clasei muncitoare din ce în ce mai multe mărfuri industriale de larg consum. Deasemenea tractoarele, mașinile agricole, lumina și cultura pătrund din ce în ce mai mult în satele noastre.

Acolo unde țărănimia muncitoare este conștientă de aceste fapte, planul de achiziționare a produselor gospodăriilor agricole pentru asigurarea aprovizionării orașelor cu produse agricole-alimentare, precum și a industriei cu materii prime, nu este greu de realizat.

¹ I. Stalin: „Problemele leninismului”, ed. P.M.R. 1948, ediția a II-a, pag. 730.

Nu demult încă, până la Congresul cooperativei de consum, cooperativele nu se ocupau cu valorificarea produselor agricole ale gospodăriilor țărănești. Satele noastre au primit prin cooperăție și prin comerțul de stat mărfuri industriale în valoare de zeci de miliarde lei, fără ca în schimbul acestor mărfuri, tot prin cooperăție și prin comerțul de stat, orașele să primească produse agraro-alimentare în valoare corespunzătoare.

Cooperativele se ocupau numai cu desfacerea produselor industriale la sate, în timp ce produsele țărănimii erau acaparate de elemente chiaburești și de diferiți negustori particulari, speculanți. Aceștia, profitând de faptul că în cooperative lipseau o serie de mărfuri industriale căutate de țărănime, le aduceau la sate, le vindeau cu prețuri de speculă țăranilor sau le schimbau în natură, înșelând astfel pe de o parte țăranul, iar pe de altă parte speculând — cu alimente și alte produse agrare — pe muncitor la oraș.

Mai mult chiar, datorită lipsurilor cooperativei și comerțului de stat, speculanții au reușit să acapareze și să creeze stocuri de mărfuri industriale — producție a sectorului socialist — în vederea speculei. Ei au reușit să schimbe la sate aceste produse în natură sau să le vândă cu un preț foarte ridicat față de produsele agricole. De exemplu, petrolul, sarea, chibriturile, diferite sortimente textile și multe alte produse ale sectorului industriei socialiste ajungeau la sate prin speculanți. Sunt și astăzi cooperative care, pe motiv de nerentabilitate, nu stăruie în aprovizionarea satelor cu aceste produse.

Neavând posibilitate în general să-și valorifice produsele prin cooperăție și la un preț convenabil, țăranul desface plusul produselor sale prin intermediul particularului sau le duce el singur în acest scop la piață în oraș. Căutând de obicei să scape mai repede de ele spre a se întoarce acasă, țăranul vinde marfa sa negustorilor particulari, care — neavând concurența sectorului socialist în comerț — pot dicta prețurile și jefui pe muncitori.

Un astfel de schimb între oraș și sat, prin intermedie-

rea speculantului, nu satisface nici interesele muncitorilor și nici pe cele ale țăranilor.

Impreună cu comerțul de stat, cooperația de consum a reușit să facă o cotitură în relațiile de schimb dintre oraș și sat în favoarea intereselor oamenilor muncii dela orașe și sate. Pe lângă cotele de stat obligatorii în cereale, lapte și alte produse, orașele primesc acum prin cooperația de consum și comerțul de stat din ce în ce mai multe produse agraro-alimentare, iar industria noastră socialistă, pe baza contractărilor și achizițiilor, primește din ce în ce mai multe materii prime: piei, lână, păr, plante industriale, medicinale etc.

Pentru ca țăranimea muncitoare să vină cu încredere la cooperativă spre a-și valorifica prin ea plusul său de produse, este necesar ca cooperativele să fie în stare a satisface cerințele țăranimii cu mărfuri industriale de larg consum, și în cantitate, și în sortiment. Deasemenea, în politica noastră de stabilire a relațiilor dintre prețurile produselor industriale și ale celor agrare, trebuie să urmărim ca țăranimea să recunoască avantajele valorificării produselor sale prin cooperație.

Un rol extrem de important îl are în această privință justa repartizare a produselor industriale între oraș și sat.

De exemplu, un caz de repartizare nejustă a mărfurilor între oraș și sat a fost săvârșit nu demult cu zahărul.

La sate, prin cooperație, a fost repartizat foarte puțin zahăr, în timp ce la orașe, pe lângă zahărul acordat pe cartelă, au mai fost puse în vânzare și alte cantități de zahăr destul de importante.

Speculanții au putut astfel cumpăra zahăr dela magazinele de stat, cu care apoi au speculat țăranimea, vânzându-l acesteia cu preț dublu și chiar mai ridicat.

Anul trecut, când cooperația nu era astfel organizată pentru a putea aproviziona satele cu petrol lampant, speculanții făceau cozi, agitau împotriva regimului nostru de democrație populară, spunând: „Iată, nu este nici petrol...“, în timp ce ei, strângând serioase stocuri de petrol, îl desfăceau la sate cu 100—120 de lei kilogramul în loc de

10 lei, preț la care era vândut petrolul de către stat. Câte ouă a trebuit să dea țăranul speculantului în schimbul unui kilogram de petrol?!

Dela cooperație țăranul primește petrolul cu 10—12 lei kilogramul, iar cooperația plătește oul cu 6—8 lei! Iată avantajele schimbului prin cooperație, avantaje care pot fi înțelese de orice țăran muncitor.

Iată de ce trebuie să avem cea mai mare grijă la întocmirea planului de repartizare a mărfurilor industriale între sat și oraș, și o deosebită grijă de a da cantitatea și sortimentul de mărfuri după cererile regiunii și chiar ale raionului respectiv.

Trbuie terminat cu sistemul de întocmire a planului de repartizare numai după închipuirea birocratică a organelor centrale; planificarea trebuie să pornească de jos în sus, iar atunci când se întocmește planul de valorificare a produselor agrare prin cooperație, să se țină cont de gusturile, de nevoile regiunii și de posibilitățile reale de schimb în regiunea și raionul respectiv.

Deasemenea trebuie ținut cont de sezon. Să nu creăm în cooperative stocuri de mărfuri care să aștepte luni de zile să vină vara sau iarna pentru a putea fi desfăcute, iar mărfurile sezonului respectiv, cerute cooperației de către țăranime, să lipsească.

Planurile raioanelor sătești de aprovizionare și de valorificare a produselor gospodăriilor agricole trebuie repartizate pe unități cooperatiste de bază, pentru a fi debătute și prelucrate cu membrii cooperatori; trebuie obținută aprobarea acestora din partea masei de cooperatori.

Pentru a stimula schimbul dintre oraș și sat, pentru a sprijini aprovizionarea muncitorimii la orașe și a industriei cu materii prime, statul a fixat câteva sortimente de mărfuri pe care le pune la dispoziția cooperației — sortimente de care încă ducem lipsă — pentru a putea satisface nevoile generale.

Aceste mărfuri sunt vândute în primul rând celor care își valorifică produsele prin cooperație. Acest lucru poate fi înțeles de orice om simplu dela sate. Nu este însă just

procedul folosit în multe cooperative de a refuza să vândă orice fel de mărfuri țăranilor care nu aduc în schimb produse pentru valorificare. Asemenea procedeu nu are menirea să întărească legătura dintre cooperatie și țărănime și nici să întărească încrederea țărânimii în avantajele valorificării plusului produselor sale prin cooperatie.

Țărănimea trebuie să găsească în cooperative mărfuri industriale cât mai multe și cât mai ieftine pentru satisfacerea nevoilor sale, mărfuri pe care să le poată cumpăra fără să fie obligată a aduce alte produse în schimb. Numai astfel va putea înțelege clar avantajele schimbului dintre oraș și sat prin cooperatie și va aduce din proprie inițiativă și cu încredere marfa sa la cooperativă pentru valorificare.

Pentru ca cooperatia de consum să fie în stare să satisfacă cu mărfuri de larg consum cerințele crescânde ale țărânimii muncitoare — ținând cont de faptul că sub regimul de democrație populară nivelul economic și cultural al țărânimii crește neconținut — nu ne putem mulțumi ca acoperirea acestor cerințe să se facă numai cu fondul de mărfuri care se repartizează din fondul central, cum nu putem fi mulțumiți ca aprovizionarea oamenilor muncii dela orașe cu produse agricole și industriale să se facă numai din fondul de mărfuri centralizat.

„Pentru ca viața economică a țării să poată într-adevăr pulsa din plin, iar industria și agricultura să fie stimulate a-și spori și mai mult producția, este nevoie de încă o condiție, și anume: de o largă desfășurare a **circulației de mărfuri** între oraș și sat, între raioanele și regiunile țării, între diferitele ramuri ale economiei naționale. Trebuie ca țara să fie acoperită cu o rețea deasă de depozite, de magazine, de prăvălii. Trebuie ca mărfurile să circule fără întrerupere dela locurile de producție la consumator, canalizate fiind prin aceste depozite, magazine și prăvălii”¹.

Care este situația la noi în această privință?

Deși am obținut succese importante în sectorul socia-

¹ I. Stalin: „Problemele leninismului”, ed. P.M.R. 1948, ediția a II-a, pag. 735.

list de producție industrială și agrară, precum și în sectorul socialist de desfacere a produselor, comerțul de stat și cooperatia de consum nu sunt încă în stare să asigure pe deplin nevoile populației, mai ales cu produse agraro-alimentare, precum și cu o serie de mărfuri de larg consum, pe care industria mare de stat nu le produce, iar cooperatia meșteșugărească și industria locală de stat le produc încă într-o măsură insuficientă.

Cooperatia sau comerțul de stat n’au fost și nu sunt încă în stare, nici singure și nici împreună, să asigure circulația mărfurilor industriale și agrare, și cu atât mai puțin circulația produselor milioanei de gospodării țărănești individuale. Cu toate acestea a existat și mai există încă, atât din partea cooperatiei cât și din partea comerțului de stat, tendința de a dobândi monopolul asupra circulației mărfurilor nu numai față de comerțul particular, dar și unul față de celălalt, prin măsuri administrative.

Pentru asigurarea planului de achiziționare a produselor agrare fără concurența sectorului particular, comerțul de stat și cooperatia au luat o serie de măsuri administrative nejuste, care de fapt au stăvilit și mai stăvilesc circulația mărfurilor între oraș și sat, între raioane și regiuni.

În ceea ce privește circulația mărfurilor între raioane și regiuni — care ființează cu toată îngrădirea și restricțiile existente în circulația unei serii de mărfuri — cooperatia și comerțul de stat nu participă, nu organizează, nu controlează și nu influențează această circulație interrațională și interregională. Astfel circulația mărfurilor între raioane și regiuni este lăsată, datorită îngrădirilor și restricțiilor, pe seama speculanților, pe seama pieței negre.

Există în regiuni și raioane sate care duc lipsă de anumite mărfuri ale producției locale și chiar de anumite cereale, dar unde sunt plusuri de alte produse cu care ar putea face schimb cu regiunile sau raioanele vecine. Un astfel de schimb se face, de exemplu, între regiunea Bacău, producătoare de porumb, și regiunea Stalin, care produce cartofi. Moșii și în general satele din regiunile muntoase

nu produc suficiente cereale pentru satisfacerea nevoilor lor și nu primesc nimic nici din fondul centralizat pentru acoperirea acestor nevoi. În schimb, în aceste regiuni se produc diferite mărfuri din lemn ca: ciubăre, albi etc., se produc deasemenea var, oale etc. etc. Aceste produse de obicei sunt acaparate de chiaburi, care, datorită faptului că au căruțe și cai, pot să le răspândească în țară, aducând în schimbul lor cereale cu care speculează sărăcimea.

Dece să lăsăm în mâna speculanților schimbul de mărfuri interregional și interraional, în loc ca acest schimb să fie organizat de către cooperatie, care să mobilizeze toate plusurile de produse locale și să stimuleze lărgirea producerii mărfurilor de larg consum cu caracter local?

Nu s'a ținut cont că prin luarea măsurilor administrative și prin încercarea de a pune stavilă circulației libere a mărfurilor dela un raion la altul, dela o regiune la alta, nu se desființează necesitatea economică a acestui schimb, că în lipsa cooperatiei și a comerțului de stat acest schimb se face cu sau fără voia noastră și în cea mai mare parte de către țărani înșiși sau de către chiaburi și alți speculanți.

Deasemenea regiunile lovite de secetă sau de alte calamități nu sunt de obicei decât în măsură insuficientă asigurate cu cereale și cu alte alimente de către cooperatie, din care cauză și aci se desvoltă un comerț de speculă. În general, în fața cooperatiei stau foarte mari posibilități de a desvolta comerțul interraional și interregional, prin smulgerea acestui comerț din mâna speculanților, ceea ce va stimula descoperirea resurselor locale de materii prime și prelucrarea lor, stimulând deasemenea și producția agrară.

Măsurile restrictive și de interzicere nu numai că nu stimulează desvoltarea producției, dar chiar o stăvilesc. În consecință, avem mărfuri insuficiente față de cereri, o circulație anevoioasă a acestor mărfuri și o situație chiar riscantă atât pentru comercianții particulari, cât și pentru țărani producători, care, pe lângă aceasta, se încurcă în

diferite legi și decizii, neștiind ce produse pot și ce produse nu pot aduce la piață și cu ce preț le pot vinde.

Toate acestea nu numai că nu stimulează țărănimea la o producție mai mare, dar provoacă scumpirea mărfii și o împing spre piața neagră.

Sarcina sectorului socialist în organizarea circulației mărfurilor între oraș și sat nu este și nu poate să fie stăvilirea acestei circulații prin folosirea diferitelor măsuri administrative ca arme de luptă împotriva comerțului particular. Cooperatia și comerțul de stat au în mână suficiente mijloace de a combate specula prin luptă economică.

Cooperatia — dar nu numai cooperatia ca un monopolist, ci împreună cu comerțul de stat, umăr la umăr — trebuie să organizeze comerțul local între oraș și sat, între raion și regiune, pe linia achiziționării și desfacerii produselor industriei locale a Sfatului Popular, ale cooperativei meșteșugărești, ale secțiilor de larg consum ale întreprinderilor de stat și ale întreprinderilor de producție proprie ale cooperatiei, și să organizeze achiziționarea și desfacerarea produselor gospodăriilor țărănești individuale.

Este absolut just și nu poate fi tăgăduit dreptul muncitorimii dela orașe ca în schimbul produselor industriale în valoare de zeci de miliarde, puse la dispoziția satelor prin cooperatia de consum, să pretindă dela aceasta să aprovizioneze orașele în aceeași măsură cu produse agrare, obținute dela gospodăriile țărănești.

Deaceia cooperatia de consum are datoria să îndeplinească în primul rând sarcina ce i-a fost fixată prin planul de stat, care se referă nu numai la desfacerarea mărfurilor primite dela întreprinderile industriale de stat, ci și la aprovizionarea orașelor cu produse agrare, să îndeplinească sarcina sa de a participa la crearea fondului de mărfuri centralizat.

Cooperatia de consum însă nu poate să se multumească numai cu desfacerarea mărfurilor provenite din fondul centralizat și să participe la crearea fondului centralizat. Cooperatia de consum, care în sectorul socialist îndeplinește azi aproape singură sarcina de valorificare a produ-

selor țărănești, are datoria să se intereseze de producția locală și s'o stimuleze, să cunoască necesitățile, nevoile și gusturile țărănimii și în general nevoile de produse de larg consum necesare raioanelor și regiunilor respective. Înafara fondului de mărfuri centralizat, pe care cooperația îl primește planificat, cooperația de consum, și în special uniunile raionale, au datoria de a stimula producția locală, și pe baza cunoașterii necesităților țărănimii, pe calea încheierii contractelor cu întreprinderile care au secții de larg consum, cu întreprinderile locale ale Sfaturilor Populare, cu cooperativele meșteșugărești etc. să îndrumeze producția către mărfurile cerute de țărănime.

Datorită faptului că noi construim întreprinderi, căi de comunicații, instituții, baraje etc., avem încă greutate în aprovizionarea satelor cu materiale de construcție. Din fondul centralizat nu putem acorda materiale de construcție pentru sate decât în măsură cu totul insuficientă.

Țărănimea însă dorește să construiască și are posibilități de a construi case de locuit, grajduri, șuri, magazii etc.; ea cere, pe drept, material de construcție, și este gata — cum ne arată experiența — să dea în schimb orice produse pe care le are în plus, pentru a obține acest material.

Cooperativele, cu ajutorul statului, au început să exploateze doboriturile din păduri și, prin curățirea și rărirea după plan a pădurilor, au obținut cantități însemnate de cherestea pe care le desfăc la sate. Această inițiativă trebuie lărgită atât din partea cooperației, cât și a gospodăriilor comunale, sub conducerea Sfaturilor Populare.

Pe lângă aceasta, statul ar putea pune la dispoziția Sfaturilor Populare și a cooperației asemenea fonduri de pădure — grupuri mici de rășinoase a căror exploatare de către întreprinderile mari de stat nu este rentabilă — pentru a încuraja construcțiile locale și reparațiile. Cooperativele de consum deasemenea ar trebui să se ocupe cu producerea varului, a materialului care înlocuiește cimentul (varul hidraulic) și de crearea întreprinderilor locale de cărămizi și țigle.

Deasemenea trebuie încurajată producția individuală a populației din regiunile păduroase, ca, de exemplu, a moșilor din Munții Apuseni, care produce diferite obiecte de larg consum prin prelucrarea lemnului pe calea industriei casnice. Pentru încurajarea acestei producții este nevoie ca acestei populații să i se pună la dispoziție din păduri materialul lemnos necesar (doborâturi, mici parcele de păduri pentru exploatare).

Cooperația trebuie să organizeze aprovizionarea regiunilor muntoase cu diferite mărfuri industriale și alimentare, să organizeze și să ajute valorificarea produselor lor casnice.

Extrem de multe și diferite sortimente de mărfuri sunt necesare țărănimii, care ar avea și putere de cumpărare, dar deocamdată industria centrală de stat nu le poate satisface — și nici nu va putea încă mult timp să se ocupe cu mii de sortimente necesare pieței locale atât la sate cât și la orașe. În schimb, pe baza acestor cereri de mărfuri, se poate desvolta industria locală și cooperativele meșteșugărești.

Dacă țărănimea va căpăta aceste sortimente prin cooperație, fără îndoială că milioane de gospodării țărănești vor fi gata să-și valorifice cu bucurie toate produsele prin cooperație, ceea ce înseamnă că orașele noastre, centrele muncitorești vor fi aprovizionate din ce în ce mai bine cu produse agraro-alimentare, iar industria noastră cu materii prime.

Tovarășul Stalin, vorbind în raportul său la Congresul al XIV-lea despre dezvoltarea industriei și a agriculturii în U.R.S.S., a arătat că numai industria centralizată nu poate satisface întreaga diversitate a gusturilor și a necesităților populației.

„Pentru a putea satisface aceste necesități — spunea tovarășul Stalin — trebuie să facem să clocotească viața, viața industrială în fiecare raion, în fiecare district, în fiecare gubernie, regiune, în fiecare republică națională. Fără a descătușa forțele care există în provincie pe tărâmul construcției economice, fără a sprijini prin

toate mijloacele industria locală, începând cu raioanele și districtele, fără a descătușa toate aceste forțe, nu vom putea atinge acel avânt general al construcției economice din țara noastră de care vorbea Lenin. Fără aceasta, fără îmbinarea intereselor și avantajelor centrului cu interesele și avantajele provinciei, nu vom putea rezolva problema descătușării inițiativei constructive, problema avântului economic general al țării, problema grabnicei industrializări a țării¹.

Aceste învățăminte staliniste sunt pentru noi de o actualitate vitală.

Deși abia în 1949 am început crearea și dezvoltarea industriei locale, am avut și avem succese frumoase. Întreprinderile locale de stat și cooperatiste au produs deja mărfuri în valoare de zeci de miliarde lei.

Totuși cooperatia meșteșugărească în special și unele întreprinderi ale Sfatului Popular nu se bazează pe prelucrarea deșeurilor și a diferitelor materii prime locale, nu cercetează și nu se străduiesc să descopere toate rezervele de materiale, combustibil, forță de muncă etc. pentru producerea mărfurilor de larg consum, pentru satisfacerea nevoilor pieței locale din aceste fonduri de mărfuri. Ea nu poate să completeze astfel fondul centralizat și să lărgească cu ajutorul cooperatiei de consum și al comerțului de stat circulația produselor industriale la sate, să asigure o mai bună aprovizionare a orașelor și a centrelor muncitorești cu produse agrare.

Cooperativele meșteșugărești produc azi circa 75% din producția lor pe baza materialului planificat, adică din fondul centralizat, pentru comenzile centralizate ale statului după plan, și numai 25% din materialul local neplanificat și din deșeurile pentru piața locală. Această situație trebuie inversată! Cooperativele meșteșugărești, secțiile de producție și întreprinderile cooperatiei de consum trebuie să facă o cotitură și să desvolte întreprinderile lor spre descoperirea și folosirea tuturor posibilităților locale pentru producția de larg consum, materiale de con-

¹ I. Stalin, Opere, vol. 7, ed. P.M.R. 1950, pag. 330.

strucție și alte mărfuri, pentru dezvoltarea circulației între orașe și sate, între raioane și regiuni.

Cooperativele de consum trebuie să stimuleze mai mult decât până acum și producția gospodăriilor țărănești. Pe calea contractărilor anticipate asupra plusului de produse — în special zarzavaturi, fructe, păsări, porci, vite etc. — să stimuleze producerea celor necesare aprovizionării orașelor și centrelor muncitorești, să ajute țărănimea cu avansuri în bani, cu semințe etc. și, în colaborare cu sectorul socialist din agricultură, cu păsări, porci, oi și vite cornute de rasă.

Satisfacerea în măsură din ce în ce mai largă a nevoilor țărânimii cu produse industriale, precum și lichidarea oricăror restricții în circulația produselor gospodăriilor țărănești — după ce ele și-au achitat datoria față de stat, cotele obligatorii — vor stimula producția agrară; deasemenea, prin organizarea schimbului dintre oraș și sat de către cooperatie și comerțul de stat, va dispărea orice rezervă a țărânimii față de cooperatie, iar pe baza legăturilor strânse de producție și de schimb între oraș și sat, alianța dintre clasa muncitoare și țărănime devine „trainică și indisolubilă“.

Între cooperatia de consum și comerțul de stat nu poate fi vorba de niciun fel de antagonisme și tendințe monopoliste; între ele trebuie organizată întrecerea socialistă pentru a realiza o mai bună și mai puțin costisitoare circulație a mărfurilor, și pentru a se face un comerț mai civilizat.

Noua reglementare a comerțului eliberează circulația mărfurilor de diferite piedici, de interziceri, deschizând astfel perspective largi de dezvoltare sectorului socialist din comerț.

Sarcina cooperatiei și a comerțului de stat este de a da bătălia cu sectorul capitalist particular pe linia „care pe care“ nu pe calea măsurilor administrative și de monopol, care stăvillesc circulația și scumpesc mărfurile încurajând piața neagră, ci pe calea luptei economice, pe calea cuceririi pieței printr-o mai bună organizare a schim-

bului dintre oraș și sat în vederea îngrădirii și apoi a în-lăturării treptate a comerțului particular, pentru lichidarea speculei și a pieței negre.

Tovarășul Stalin, vorbind despre alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare „pe calea ocolită”, „prin mijlocirea comerțului”, arată și mijloacele de care dispune proletariatul aflat la putere spre a putea duce cu succes lupta pentru cucerirea pieței de către comerțul de stat și cooperatie. Tovarășul Stalin pune în fața comerțului de stat și a cooperatiei de consum sarcina de a lua „în mâna lor principalele fire ale aprovizionării satului și orașului și în felul acesta să stabilim o legătură indisolubilă, o alianță indisolubilă între industria și economia țărăneasca”¹.

Mijloacele de care dispune proletariatul aflat la putere în lupta contra sectorului capitalist-privat sunt: În primul rând, proletariatul deține puterea de stat. În al doilea rând, deține industria. În al treilea rând, are în mână sa creditul, iar creditul este o forță uriașă în mâinile statului. În al patrulea rând, el dispune de un aparat de comerț propriu — bun, rău, dar totuși un aparat care se dezvoltă și se întărește. În sfârșit, dispune de anumite rezerve de mărfuri care pot fi aruncate din când în când pe piață pentru a frâna sau a neutraliza capriciile pieței, pentru a influența asupra prețurilor etc. Statul muncitoresc dispune de toate aceste mijloace, și de aceea nu se poate spune că înfăptuirea alianței strânse prin mijlocirea comerțului este o sarcină peste puterile noastre”².

De toate aceste mijloace dispunem și noi astăzi în țara noastră pentru a da bătălia cu sectorul particular în scopul cuceririi pieței, al dezvoltării mai departe, al largirii sectorului socialist în domeniul circulației mărfurilor: comerțul de stat și cooperatist.

Pe lângă aceste mijloace avem la dispoziția noastră învățătura și experiența marelui și primului stat socialist

¹ I. Stalin, Opere, vol. 6, ed. P.M.R. 1950, pag. 265.

² Ibidem.

— U.R.S.S. — pe care trebuie să le folosim în toate domeniile activității noastre în opera construirii socialismului.

Extrem de importantă este politica noastră de prețuri în lupta pentru a lega în mod trainic țărănimea de cooperativele de consum, nu numai în scopul aprovizionării ei prin cooperatie, dar și pentru valorificarea produselor acesteia prin cooperatie, precum și în lupta împotriva speculei și comerțului particular.

Avem și în această privință experiența Uniunii Sovietice, unde și astăzi există trei feluri de prețuri: prețul fixat de stat la produsele sectorului socialist de stat, prețul maximal fixat de stat asupra cotelor obligatorii și prețuri libere formate spontan la piață pe baza cererii și ofertei.

În U.R.S.S. nu se fixează prețuri de vânzare nici pentru colhozuri, nici pentru colhoznici sau producători individuali care aduc plusul lor de produse la piață. Această politică nu înseamnă deloc că prețurile formate spontan la piață n’au legile lor, care le reglementează — de jos sau de sus — mișcările. Aceste prețuri, formate liber la piață pe baza cererii și ofertei de mărfuri, sunt puternic influențate de către stat, care, dezvoltându-și producția industrială și agrară prin întreprinderile socialiste de stat, aduce mărfurile sale la piață, cu prețurile fixate de el, în tot mai mare abundență și mai ieftin, împingând în felul acesta în jos prețurile libere. Deasemenea prețurile libere sunt influențate și de mărfurile aduse pe piață de cooperatie tot cu prețuri fixate de stat.

Politica de prețuri a U.R.S.S. a încurajat colhozurile, care în timpul războiului au muncit înzecit, în condiții grele, pentru a da Patriei produsele necesare apărării ei. Ele au continuat și continuă dezvoltarea lor spre mecanizare și spre o înaltă productivitate, care a devenit baza întrecerii între ele, pentru reducerea prețurilor pe piața colhoznică. Cu toate reducerile de prețuri, datorită însă creșterii producției și a productivității muncii în colhozuri și a reducerii prețului de cost, se ridică zi de zi nivelul de viață economic și cultural al țărânimii colhoznice.

Experiența U.R.S.S. în politica de prețuri are pentru

noi o mare importanță, iar aplicarea ei în condițiile concrete dela noi va avea influență asupra întăririi cooperăției, a întăririi legăturilor ei cu țărănimea. Folosirea acestei experiențe va stimula deasemenea atât producția țărănilor individuali, cât și producția gospodăriilor colective, va duce la îmbunătățirea aprovizionării orașelor și centrelor muncitorești, la scăderea prețurilor produselor agraro-alimentare, precum și la un mai just raport între prețurile produselor industriale și agrare.

La noi statul stabilește prețuri de desfacere pentru produsele sectorului socialist de stat. Prin adâncirea sistemului de gospodărire chibzuită, prin reducerea permanentă a prețului de cost, se măresc acumulările socialiste pentru noi investiții capitale necesare marilor construcții socialiste, se creează condiții pentru reducerea prețului de desfacere a produselor sectorului socialist de stat, ceea ce duce la ridicarea permanentă a nivelului de trai al oamenilor muncii dela orașe și sate, deci și al țărânimii muncitoare.

Clasa muncitoare depune toate eforturile pentru ridicarea productivității muncii, pentru realizarea de economii în bani și materiale cu scopul de a ieftini astfel produsele sale.

Pentru asigurarea aprovizionării clasei muncitoare dela orașe, din centrele muncitorești, cu produsele alimentare strict necesare ca : pâine, grăsime, carne etc. și a industriei cu materii prime la un preț stabil, statul colectează atât dela țărâni individuali, cât și dela gospodăriile colective, în mod obligatoriu, anumite cote din produsele gospodăriilor țărănești (cereale, plante industriale, lână, lapte etc.). Prețul acestora este stabilit de stat.

După predarea cotelor obligatorii către stat, atât țărânimia cât și gospodăriile agricole colective au dreptul de a desface în mod liber, nestingherite de nicio măsură de restricție, la prețul pieței, surplusul lor de produse. Deasemenea au dreptul de a desface oricând în mod liber și la prețul pieței celelalte produse ale lor care nu sunt supuse colectării.

Fixarea de către stat în anul trecut a prețurilor de achi-

ziție și de desfacere a produselor alimentare și a altor produse ale gospodăriilor agricole pentru cooperăție, comerțul de stat, precum și fixarea plafonului de prețuri pentru toate întreprinderile și instituțiile care se aprovizionează cu o serie de produse dela piață, au pus capăt întrecerii între cooperăție și comerțul de stat, între diferite întreprinderi și instituții de a împinge în sus prețurile la piață. Deasemenea comerțul de stat și cooperăția au fost obligate să se gospodărească mai bine, să reducă prețul de cost, cheltuelile de circulație, să facă un comerț mai civilizată, mai ieftin și să influențeze piața aducând mărfuri mai multe la prețuri scăzute. Astfel, prin influența economică a cooperăției și a comerțului de stat asupra unei serii de mărfuri, prețurile acestora au scăzut pe piață atât la țărâni producători, cât și la comercianții particulari. Deoarece sectorul socialist nu a reușit să aducă pe piață o serie de mărfuri la prețul fixat de stat și în măsura necesară pentru a putea influența prețurile, la aceste mărfuri nu numai că nu au fost respectate prețurile fixate de către stat, dar, datorită măsurilor administrative luate împotriva celor care n'au respectat prețurile fixate, aceste mărfuri au dispărut de pe piață, prețurile lor ridicându-se și mai mult.

Această experiență ne arată că cooperăția și comerțul de stat nu sunt încă în stare să influențeze în mod egal piața, în toate ramurile circulației mărfurilor, pentru a determina în felul acesta scăderea prețurilor la toate mărfurile. Deasemenea prețurile plafon pentru achizițiile plusului de produse ale milioanele de gospodării țărănești individuale trebuie fixate în mod just, ținând cont de realitățile pieței, pentru a nu avea surprize neplăcute în aprovizionarea orașelor și centrelor muncitorești cu diferite produse agraro-alimentare.

Cu toate că statul fixează comerțului de stat și cooperăției atât prețul plafon pentru contractarea și achiziționarea mărfurilor din sectorul țărănesc, cât și prețurile de vânzare, se observă totuși la piață o deosebire prea mare între prețurile cu care acestea achiziționează marfa și prețurile cu care o desfac. Aceasta înseamnă că cheltuelile de circu-

lație sunt prea mari atât la comerțul de stat, cât și la cooperatie.

Această situație constituie, pe de o parte, o piedică în stabilirea relațiilor trainice de schimb între țărănime și sectorul socialist din comerț, țăranul fiind nemulțumit că marfa sa este vândută la piață de către sectorul socialist cu un preț mult prea mare față de prețul cu care aceasta a fost preluată de la el; pe de altă parte, comerțul de stat și cooperatia, menținând aceste prețuri ridicate, nu pot influența piața în direcția coborârii prețurilor, nu pot contribui din plin la lupta împotriva speculei și nu pot duce cu succes lupta lor de întrecere cu sectorul capitalist particular, prin mijloace economice, și astfel nu pot asigura aprovizionarea orașelor și centrelor muncitorești cu produse multe și ieftine.

Sarcina cooperatiei și a comerțului de stat este deci să lupte neîncetat împotriva tuturor piedicilor care mai stau în calea reducerii cheltuielilor de circulație și a prețului de cost în fermele și îngrășătoriile sale, precum și în alte întreprinderi producătoare. Sarcina lor este să aducă la piață mărfuri agraro-alimentare din abundență și la prețuri mai scăzute decât sectorul particular, având astfel posibilitatea să influențeze asupra prețurilor pieței, în direcția scăderii lor.

Instituțiile de stat și cooperatia încheie contracte — pe baza principiului liberei înțelegeri în ceea ce privește condițiile și prețul — asupra plusului de produse al gospodăriilor țărănești și asupra diferitelor plante industriale și medicinale.

Sistemul contractărilor în condiții care să stimuleze producția și să ajute la întărirea bunei stări a țărănimii muncitoare face parte din acele relații dintre oraș și sat care întăresc alianța dintre clasa muncitoare și țărănimia muncitoare în lupta împotriva elementelor capitaliste, pentru construirea socialismului.

Pentru întărirea legăturii dintre cooperatie și țărănimia muncitoare, este necesară întărirea muncii politice de masă la sate, întărirea muncii de lămurire duse

în sânul țărănimii, în general, și între membrii cooperatiei, în special, asupra rolului cooperatiei în lupta pentru îngrădirea și lichidarea definitivă a exploataților și la sate, pentru ridicarea nivelului de trai și cultural al țărănimii muncitoare, pentru atragerea ei pe drumul construirii unei bune stări economice și culturale, pe făgașul construirii socialismului.

„În cooperatie în general, și în cooperatia agricolă în special, Lenin vedea o cale accesibilă pe care milioanele de țărani puteau s-o înțeleagă, calea trecerii de la mica gospodărie individuală la mari asociații tovarășești de producție, la colhozuri. Lenin arăta că în țara noastră dezvoltarea agriculturii trebuie să meargă pe calea antrenării țăranilor la opera de construcție socialistă prin cooperatie, pe calea înrădăcinării treptate a principiilor colectivismului în agricultură, la început în domeniul desfacerii produselor agricole, iar apoi în acela al producției lor“¹.

Mișcarea cooperatistă a milioanele de țărani se dezvoltă la noi pe căile indicate de Lenin și Stalin și experimentate în U.R.S.S., căi care au ridicat agricultura sovietică pe treapta celei mai înaintate, celei mai mecanizate agriculturi din lume, și care au creat țărănimii sovietice condiții economice și culturale cum nu are nicio altă țărănime din lume.

Acest lucru, prin mijlocirea muncii politice de masă duse prin cooperatie, trebuie să intre adânc în conștiința masei țărănimii muncitoare, astfel ca ea să urmeze cu încredere, pe baza liberului consimțământ și cu entuziasm, calea arătată de P.M.R. pentru transformarea socialistă a agriculturii.

Așa cum partidul nostru condamnă cu cea mai mare severitate călcarea principiului liberului consimțământ în organizarea gospodăriilor agricole colective, tot astfel condamnă și combate orice măsuri birocratice, administrative, de constrângere de orice formă chiar atunci când

¹ „Cursul scurt de istorie a Partidului Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice“, ed. P.M.R. 1948, ediția a III-a, pag. 366—367.

este vorba de organizarea țărânimii în cooperăția de consum sau în diferite întovărășiri de producție.

Nu-i este permis conducerii cooperăției să comită greșeli grosolane ca cele făcute în unele locuri cu ocazia organizării stânelor prin cooperăție.

Datorită faptului că însăși Executiva Centrocoop-ului a redactat instrucțiunile sale neclar și în formă de ordine, o serie de unități ale cooperăției de consum — în loc să lămurească pe țărâni crescători de oi în sensul că asociindu-se prin cooperative în vederea organizării stânelor, înlătură jefuirea lor de către bacii și oierii chia-buri — au recurs la metode de presiune, de constrângere, pentru a obliga pe țărâni să dea oile la stânele organizate de cooperăție.

Acolo unde s'a înțeles însemnătatea muncii politice de masă, unde s'a mers pe calea lămuririi țărânilor asupra faptului că este vorba de propriul lor interes, de lupta organizată de ei înșiși, prin cooperativele lor, împotriva exploatării chiaburești, treaba a mers bine. S'a întâmplat însă că Centrocoop-ul și o serie de unități cooperatiste, „ajutate“ de unele organe locale ale puterii de stat și de partid, au uitat că nicio acțiune economică nu poate fi despărțită de lupta noastră politică, de educarea țărânimii muncitoare, de atragerea ei pe făgașul socialismului pe baza principiului liberului consimțământ, și nu prin constrângere.

Trebue înțeles că asemenea greșeli slăbesc încrederea țărânimii muncitoare în organizația lor proprie, în cooperăție, și subminează alianța dintre clasa muncitoare și țărâניה muncitoare.

Pentru ca Centrocoop-ul, uniunile raionale ale cooperativelelor de consum și unitățile de bază, cooperativele sătești, să fie în stare a îndeplini cu mai mult succes sarcinile lor — care cresc odată cu dezvoltarea întregii economii a țării noastre, a puterii de cumpărare a maselelor muncitoare dela orașe și sate și a creșterii cerințelor lor de mărfuri în diferite sortimente —, este necesar să se ia o serie de măsuri organizatorice și să se îmbunătățească

metodele de muncă, începând cu planificarea activității economico-comerciale.

Planificarea desfacerii produselor industriale la sate și aprovizionarea orașelor cu produse agrare trebuie să aibă la bază cunoașterea perfectă a cerințelor, gusturilor, nevoilor fiecărei regiuni, fiecărui raion, precum și toate posibilitățile lor de producție. Numai astfel vom putea face un plan real, care să evite stocarea de mărfuri necăutate într'un raion sau o regiune, mărfuri care ar putea fi desfăcute foarte bine în alt raion sau regiune unde sunt necesare, plan real care să evite încrucișările la transportul mărfurilor și care, în general, să asigure organizarea lui cât mai rațională. De aceea planificarea schimbului dintre oraș și sat trebuie să pornească de jos în sus, iar executarea ei să fie coordonată și controlată de către Centrocoop.

Pentru a face un comerț civilizată, în stil socialist, este necesar să se dea importanță dezvoltării rețelei de magazine, mai ales la sate. Cea mai mare parte din magazinele cooperativelelor nu corespund cerințelor nici pentru desfăcerea produselor industriale, nici pentru achiziționarea și desfăcerea în condiții bune a mărfurilor agrare. Cooperativa de consum nu va fi în stare să dezvolte schimbul de mărfuri dintre oraș și sat în stil mare fără dezvoltarea rețelelelor corespunzătoare de depozite, magazine și prăvălii la sate, în raioane și regiuni.

Sfaturile Populare, în interesul însuși al bunei aprovizionări și al înfloririi economice a comunei lor, a centrelor lor de raion și regiune, trebuie să ajute cooperativele în această direcție.

Multe neajunsuri au provocat și provoacă încă în activitatea cooperativelelor de consum unele forme necorespunzătoare de salarizare și neaplicarea principiului gospodăririi chibzuite, ceea ce nu stimulează productivitatea muncii și lupta pentru reducerea cheltuelilor de cost. Introducerea cu titlu de experiență a sistemului de salarizare la achizițiile de mărfuri, pe baza procentelor, în loc de salariu fix indiferent de roadele muncii, dă rezultate

foarte bune, fiind înțeles de masa funcționarilor cooperativei, care cer generalizarea lui.

Cooperatiia va putea îndeplini această sarcină prin introducerea în toată activitatea sa economico-operativă a principiului gospodăririi chibzuite. Centrocoop-ul și uniunile, precum și direcțiile regionale ale Centrocoop-ului sunt direct interesate în introducerea și înrădăcinarea în activitatea cooperativei a sistemului de gospodărire chibzuită.

Aceasta înseamnă, în primul rând, că organele respective ale Centrocoop-ului se organizează ca persoane juridice și se întrețin prin propria lor activitate economico-comercială. Ele trebuie să aibă evidența cheltuelilor și a veniturilor, să ducă o luptă permanentă pentru lichidarea cheltuelilor neproductive, căutând să reducă personalul administrativ și de conducere, să urmărească cu severitate întărirea disciplinei financiare, să reducă permanent prețul de cost și cheltuelile de circulație și, în general, să gospodărească în așa fel ca să asigure executarea sarcinilor fiecărei întreprinderi cu minimum de cheltueli și cu maximum de rezultate.

Gospodărirea chibzuită va contribui la o justă organizare a activității comerciale, productive și de achiziții, va obliga cooperatiia să lichideze lipsa spiritului gospodăresc și a exceselor de cheltueli bănești și de materiale, care încă mai persistă în cooperatiie și care provoacă scumpirea mărfii.

Deasemenea aplicarea principiului gospodăririi chibzuite va obliga organele Centrocoop-ului, ale direcțiilor și ale fiecărei întreprinderi care folosește acest sistem să descopere toate rezervele și resursele interne în vederea asigurării rentabilității lor.

Proprietatea obștească nu poate fi păzită și întărită fără o evidență bine organizată a mărfurilor, a mijloacelor bănești, a inventarului utilajelor etc. De aceea trece-cerea la gospodărirea chibzuită a cooperativelor — înrădăcinarea legilor sale în activitatea cooperativelor, a uniunilor, a direcțiilor operative ale uniunilor, precum și a direcțiilor operative ale Centrocoop-ului — va însemna

organizarea evidenței și a controlului, a planificării activității lor, a întocmirii planului lor financiar, precum și urmărirea cu strictețe a realizării unui regim sever de economii, de disciplină financiară bugetară și contabilă

Toate acestea vor asigura rentabilitatea întreprinderilor de producție și comerciale ale cooperativei, vor crea condițiile pentru micșorarea prețurilor și vor duce la îmbunătățirea schimbului de mărfuri, deci la îmbunătățirea aprovizionării oamenilor muncii dela orașe și sate.

Unitățile de bază ale cooperativei sunt cooperativele dela sate și orașe, în număr de 4.154. Multe din aceste cooperative, datorită faptului că sunt unități mici, vegetează, nu sunt în stare să satisfacă nici măcar aprovizionarea țărânimii cu mărfuri industriale și nicidecum să valorifice produsele țărânești. Ele lucrează cu pierderi și nu sunt în stare să îndeplinească rolul de educator al țărânimii muncitoare.

Pentru ca nevoile de mărfuri industriale și agrare, atât ale țărânimii cât și ale muncitorimii, să fie cât mai bine satisfăcute sunt necesare unități cooperative puternice și mai puține la număr, care să dea posibilitatea cuprinderii lor de către uniuni și Centrocoop, în scopul îndrumării și aprovizionării lor mai raționale, precum și a controlării activității lor economico-financiare.

Unitățile cooperative puternice din punct de vedere organizatoric și financiar vor fi în stare să lucreze mai ieftin și cu rentabilitate. Deci fuzionarea mai multor cooperative mici nerentabile în unități mari și puternice va îmbunătăți serios activitatea cooperativei de consum.

Hotărîrea ședinței Executivei Consiliului General al Cooperatiiei de consum prevede fuzionarea cooperativelor mici în unități mari, pe baza liberului consimțământ al membrilor și numai la cererea cooperativelor mici și nerentabile. Pe această bază, și numai pe această bază, ar fi foarte folositor mișcării cooperatiste crearea unităților mari și puternice.

Pentru a putea îndeplini cu succes sarcinile sale politico-economice în organizarea și educarea țărânimii

muncitoare în spirit colectiv, în lupta împotriva sectorului particular speculativ, precum și pentru a putea îmbunătăți schimbul de produse între oraș și sat, cooperarea trebuie ajutată.

Mai ales acum, în perioada de trecere de la capitalism la socialism, trebuie înțeles rolul important economic și politic al cooperării, după cum ne învață marii constructori ai socialismului, Lenin și Stalin.

Unele comitete executive ale Sfatului Popular, neînțelegând acest lucru, privesc cooperarea ca o simplă organizație comercială particulară sau, în cel mai bun caz, recunosc că cooperarea face parte din sectorul socialist al comerțului, dar că Sfatul Popular n'ar avea nicio legătură și nicio obligație față de ea. Înseamnă că astfel de comitete executive ale Sfatului Popular uită responsabilitatea lor față de populația care le-a ales, uită că dintre multiplele lor sarcini una foarte importantă este asigurarea aprovizionării populației, iar aceasta nu este posibilă fără organizarea schimbului dintre oraș și sat prin cooperare și comerțul de stat.

Comitetele executive ale Sfatului Popular au datoria să ajute cooperarea în îndeplinirea sarcinilor sale, să îndrumeze și să controleze activitatea ei în vederea creării unui comerț cooperatist local, interregional și interregional, pentru a putea lichida în felul acesta specula și a asigura îndeplinirea planului de aprovizionare către fondul central de stat. Totodată aceasta va asigura și aprovizionarea satelor și orașelor din resurse locale de mărfuri industriale și agricole.

Cooperarea nu va fi în stare să-și îndeplinească sarcinile dacă, în loc să o ajute să-și crească cadrele necesare, diferite organe locale de stat și chiar conducerea locală de partid, deseori călcând și democrația internă a cooperării, vor continua să scoată cele mai bune cadre, trimițându-le în alte munci.

Partidul Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice, la Congresul al XIII-lea al său ținut în 1924, ne arată că: „Niciodată și nicăieri n'a avut cooperarea o impor-

tanță atât de colosală și hotărâtoare în opera de construire a socialismului ca după victoria proletariatului asupra dușmanului său de clasă și îndeosebi într-o țară ca a noastră cu o imensă gospodărie măruntă țărănească, care nu poate fi dusă pe nicio altă cale spre socialism, decât prin formele de organizare colectivă, adică prin cooperare de consum și de producție. Gospodăria țărănească cooperativizată își va pierde în mod inevitabil caracterul său individualist, transformându-se într-o gospodărie colectivă. Pe de altă parte, nicăieri și niciodată, în nicio țară capitalistă, cooperarea nu are astfel de condiții favorabile pentru dezvoltare ca în republicile sovietice.

În toate țările capitaliste monopolul marelui capital în comerț și industrie sugrumă și distruge în mod inevitabil cooperarea. Deaceia, cu toate deceniile de dezvoltare a cooperării, aceasta este încă extrem de slabă, fiind în același timp una din uneltele dominației burgheze, pe când sub dictatura proletariatului, de partea cooperării și împotriva capitalului privat este întregul ajutor al autorității și al mijloacelor puterii de stat, al partidului și sindicatelor, înlesnirile și libertatea deplină pentru dezvoltarea cooperării. Iată de ce cooperarea noastră, fiind una din uneltele de bază în mâinile proletariatului pentru construirea socialistă, trebuie să meargă în dezvoltarea sa de sute de ori mai repede ca oriunde¹.

Pentru țara noastră, unde clasa muncitoare în alianță cu țărănimia muncitoare, având ajutorul multilateral al Uniunii Sovietice, construiește plină de avânt baza economică a socialismului, aceste rânduri au însemnătate călăuzitoare pentru a încadra și mai hotărât mișcarea cooperatistă a țărănimii muncitoare în lupta și munca comună a celor ce muncesc de la orașe și sate, pentru pace, pentru a construi o viață nouă de bunăstare, fericire, fără exploatare, fără asupritori.

¹ „Rezoluțiile și hotărârile congreselor, conferințelor P.C. (b) al U.R.S.S. și ale plenarelor C.C.“, partea I-a, 1941, ed. rusă, pag. 585.

229

Alma

PLANUL DE CASA

pe luna decembrie 1951
- în mil. lei -

Incasări	Decembrie	Plăți	Decembrie
1. Vânzarea mărfurilor	30.228	1. Remunerarea muncii	21.380
2. Transporturi, servicii și spectacole...	2.940	a. fd. sal. planif. unit. ec.	16.700
3. Bugetul G-ral al APR	2.651	b. Alte remun. ale munc. ne-cuprinse în fd. planif..	300
4. Fond "Sprijinul voluntar bănesc".....	31	c. unit. cu salar. neplanif.	240
5. Venituri spec. extrabug.	68	d. salarii instit. bugetare:	3.790
6. Chirii	146	- Art. 1	350
7. Organiz. de masă	30	- art. 3-18	640
8. Div. autorit. (art. 2)	700	2. Ajut. burse și împrumut.	480
9. D i v e r ș i	737	3. Chelt. de deplasare:	340
10. Vărsăm. Inst. de Cred. și APT - terți	1.540	- unit. economice	140
- Banca Sovieto-Română .	170	- unit. bugetare	7.200
- CEC	320	4. Colect. și achiziționări	322
- APT operat. cu terți... 1.050		5. Alte cumpăr. din med. rur.	600
11. Restit. de sume neutilizate	500	6. Valorif. resurs. locale...	1.361
		7. Aproviz. și plăți pt. serv.	215
		8. Plăți străine de obiectul unității.....	3.293
		9. Diverse autorit. (art. 2) ..	24
		10. Fond "Sprijin voluntar bănesc".....	52
		11. D i v e r ș i	2.419
		12. Ridicări Ins. de credit și APT - terți.....	514
		- Banca Sovieto-Română (plăți pt. materiale)	450
		- CEC.....	1.455
		- APT operat. cu terți... 500	500
		13. Rez. la disp. B.R.P.R.	
Total Incasări....	39.571	Total plăți	38.486
Plus de circulație	-	Minus de circulație	1.085

Extras din "Planul de casă" trim. IV/1951
Dosar nr. 5 pag. 216.

EXECUTAREA PLANULUI DE CASA
pe perioada 1.XII 1951 - 30.I.1952

231

INCASARI

- în milioane lei

	Luna decembrie 1951				Luna ianuarie 1952											
	1-10	11-20	21-31	Total	1-10	11-20	21	22	23	24	25	26	27	Total 21-27	Total ianuarie	
1. Vânzarea mărfurilor	(8.209) 7.720	(10.947) 10.244	(12.313) 11.241	(31.469) ^{x/} 29.205	5.954	6.532	932,4	968,8	878,3	882,4	1.384,4	1.551,5	80,3	6.678,1	(20.630) ^{x/} 19.164	
2. Transporturi, servicii, spectacole	920	1.052	1.199	3.171	1.039	882	127,5	123,6	107,8	106,7	125,8	175,9	11,8	779,1	2.700	
3. Bugetul G-1 al R.P.R. ...	543	1.078	1.887	3.508	392	496	60,2	63,0	68,1	89,3	153,5	713,0	63,3	1.210,4	2.098	
4. Chirii	48	55	59	162	39	34	4,0	5,9	8,2	9,1	12,4	8,3	0,4	48,3	121	
5. Diverse autorități (art.2)	606	228	100	934	412	214	0,8	1,6	101,6	3,1	353,6	69,4	0,5	530,6	1.157	
6. Alte încasări	72	108	109	289	80	67	9,1	10,2	8,7	11,7	22,5	63,0	4,5	129,7	277	
7. Vărsăm. Inst. de Credit și P.T.T.-terți :	<u>783</u>	<u>786</u>	<u>1.243</u>	<u>2.812</u>	<u>853</u>	<u>648</u>	<u>33,9</u>	<u>54,7</u>	<u>84,5</u>	<u>120,8</u>	<u>189,3</u>	<u>385,6</u>	<u>17,6</u>	<u>886,4</u>	<u>2.387</u>	
- Banca Sovieto-Română ..	29	24	30	83	10	17	0,8	0,5	1,7	19,4	3,8	17,1	-	43,3	70	
- C.E.C.	104	145	186	435	206	125	17,6	30,7	33,9	29,6	95,3	224,6	11,0	442,7	774	
- P.T.T.-operațiuni cu terți	650	617	1.027	2.294	637	506	15,5	23,5	48,9	71,8	90,2	143,9	6,6	400,4	1.543	
8. Restituiri de sume neutilizate	325	414	884	<u>1.623</u>	420	307	33,3	29,4	55,8	39,2	166,9	554,0	47,8	926,4	<u>1.654</u>	
TOTAL INCASARI :	11.017	13.965	<u>16.722</u>	<u>41.704</u>	9.189	9.180	1.201,2	1.257,2	1.313,0	1.262,3	2.408,4	3.520,7	226,2	11.189,0	<u>29.558</u>	
Plăți	<u>13.119</u>	<u>14.310</u>	<u>13.737</u>	<u>41.166</u>	<u>8.235</u>	9.540	1.652,2	1.352,2	954,6	789,3	390,6	227,5	3,6	5.370,0	<u>23.145</u>	
Sold	-2.102	- 345	+2.985	+ 538	+ 954	- 360	- 451	- 95	+ 358,4	+ 473	+2.017,8	+3.293,2	+222,6	+5.819	<u>+6.413</u>	

x) Sumele din paranteze cuprind și vărsămintele efectuate de cooperativele rurale prin factorii poștali.

București, 25 septembrie 1954.

Extras din situațiile privind realizarea planului de casă pe trim. IV/1951 și ianuarie 1952. Dosar nr.19, pag. 285 și 285
Copiat în 3 exemplare

EXECUTAREA PLANULUI DE CASA
pe perioada 1.XII.1951 - 30.I.1952

- în milioane lei -

P L A T I

	Luna decembrie 1951				Luna ianuarie 1952										
	1-10	11-20	21-30	Total	1-10	11-20	21	22	23	24	25	26	27	Total 21-27	Total ianuarie
				(23.563) ^{x/}											(13.782) ^{x/}
1. Remunerarea muncii	6.868	6.659	8.702	22.229 ^{xx/}	4.927	4.969	961,3	722,3	488,7	381,4	201,0	115,8	1,9	2.872,4	12.768 ^{xx/}
2. Colectări, și achiziționări	2.294	2.749	1.335	6.378	921	1.051	131,1	145,6	143,1	127,0	53,7	26,7	0,1	627,3	2.599
3. Ajutoare, burse și împrumut.	321	349	343	1.013	185	152	16,5	19,6	17,2	24,3	16,1	4,2	-	97,9	435
4. Cheltueli de deplasare...	256	237	220	713	150	126	15,6	12,7	15,1	14,5	11,1	8,2	0,1	77,3	353
5. Alte cumpărări din mediul rural	230	248	164	642	63	89	10,1	15,5	9,8	13,3	3,1	1,2	-	53,0	205
6. Valorificarea resurselor locale	136	151	80	367	60	81	8,6	7,7	8,1	9,8	3,4	2,4	-	40,0	181
7. Aprovizionări și plăți pt. servicii	679	838	787	2.304	370	432	47,8	47,8	38,1	48,8	24,2	34,4	0,1	241,2	1.043
8. Plăți străine de obiectul unității	107	150	89	346	63	45	5,1	4,7	22,5	2,4	3,0	1,0	-	38,7	147
9. Diverse autorități (art.2)	1.115	1.934	858	3.907	591	1.615	158,4	59,1	25,8	99,9	22,5	9,7	-	375,4	2.582
10. Ridicările Inst.de Credit și P.T.T.-terți :	1.113	995	1.159	3.267	905	980	297,7	317,2	186,2	67,9	52,5	23,9	1,4	946,8	2.832
- Banca Sovieto-Română ..	886	389	679	1.954	689	321	140,1	150,9	88,5	32,8	33,2	2,3	0,1	447,9	1.458
- C.E.C.	162	227	142	531	91	360	31,2	14,1	17,9	14,4	9,0	5,8	1,3	93,7	545
- PTT-operațiuni cu terți	65	379	338	782	125	299	126,4	152,2	79,8	20,7	10,3	15,8	-	405,2	829
T O T A L :	13.119	14.310	13.737	41.166	8.235	9.540	1.652,2	1.352,2	954,6	789,3	390,6	227,5	3,6	5.370,0	23.145

x) La capitolul "Remunerarea muncii" în situațiile decadale nu sînt cuprinse salariile plătite de Banca Sovieto-Română, ele fiind incluse numai în coloana de total lună. Decada 3-a s-a stabilit prin diferență, cuprinzînd astfel totalul lunar al salariilor plătite de Banca Sovieto-Română.

xx) Salariile plătite de Banca Sovieto-Română nu sînt incluse la acest capitol, ci la capitolul "Ridicările instituțiilor de credit și P.T.T.-terți". Pe luna decembrie acestea au fost de 1.334 mil. lei, iar pe ianuarie 1952 de 1.014 mil. lei. Ele figurează în sumele din paranteză.

București, 25 sept. 1954.

233

[Handwritten signature]

CONTABILITATEA GENERALA
A BANCII.

NOTA

=====

- milioane lei -

10	Ianuarie	1951	45.162
20	"	1951	45.846
31	"	"	42.854
10	Februarie	"	45.638
20	"	"	45.660
28.	"	"	43.779
10	Martie	"	45.909
20	"	"	45.150
31	"	"	42.057
10	Aprilie	"	44.846
20	"	"	44.607
30	"	"	45.408
10	Mai	"	43.379
20	"	"	43.890
31	"	"	40.460
10	Iunie	"	45.531
20	"	"	46.799
30	"	"	44.795
10	Iulie	"	47.836
20	"	"	48.808
31	"	"	46.975
10	August	"	50.854
20	"	"	51.171
31	"	"	48.181
10	Septembrie	"	50.601
20	"	"	50.033
30	"	"	47.853
10	Octombrie	"	50.348
20	"	"	51.843
31	"	"	49.303
10	Noembrie	"	52.743
20	"	"	52.658
30	"	"	51.705
10	Decembrie	"	53.807
20	"	"	54.152
31	"	"	51.167
10	Ianuarie	1952	50.213
20	"	"	50.573
27	"	"	44.754

Se certifica exactitatea cifrelor de mai sus
24 sept. 1954
Justitia

235

T A B L O U

de orașele încadrate din punct de vedere al
reformei bănești în mediul urban.

Localitatea	Lei vechi	Lei noi
- <u>Arad</u>		
- <u>Lipova</u> *	17.847.958	83.201
- <u>Bacău</u>		
- <u>Moinesti</u>	39.682.236	185.203
- <u>Tg.Ocna</u>	34.657.793	174.856
- <u>Tg.Neamt</u> *	24.087.239	172.745
- <u>Băile Slănic</u>	5.403.675	30.841
- <u>Baia Mare</u>		
- <u>Baia Sprie</u>	18.996.798	90.800
- <u>Bistrița</u>		
- <u>Năsăud</u>	12.603.409	79.100
- <u>Buzău</u>		
- <u>Mizil</u>	22.306.225	96.875
- <u>Călăraș</u>		
- <u>Fetești</u>	36.501.111	199.990
- <u>Slobozia</u>	17.810.692	93.761
- <u>Urziceni</u>	18.105.321	93.079
- <u>C.Lung-Moldovenesc</u>		
- <u>Gura Humorului</u>	17.995.846	84.027
- <u>Solca</u>	4.693.437	27.155
- <u>Vatra Dornei</u>	28.729.209	43.767
- <u>Caransebeș</u>		
- <u>Reșița</u>	126.121.130	619.820
- <u>Orșova</u>	17.642.442	88.444
- <u>Cluj</u>		
- <u>Aiud</u>	33.097.185	159.578
- <u>Abrud</u>	15.130.275	74.056
- <u>Șherla</u>	22.881.267	110.524
- <u>Zalău</u>	26.177.079	137.847
- <u>Constanța</u>		
- <u>Hîrșova</u>	10.327.318	52.685

Localitatea	Lei vechi	Lei noi
- Mangalia	8.188.447	53.639
- Teehir Ghiol	5.871.270	38.406
- Vasile Roaită	5.663.615	37.016
- <u>Babadag</u>	6.668.743	42.449
- Cerna Vodă	24.781.370	134.155
- Medgidia	12.830.294	61.533
- <u>Craiova</u>		
- <u>Băilești</u>	27.174.580	127.096
- <u>Corabia</u>	11.238.674	65.898
- <u>Calafat</u>	14.771.770	86.983
- <u>Deva</u>		
- Brad	22.808.690	122.603
- Hunedoara	100.584.086	449.221
- Orăștie	42.859.932	191.706
- Lupeni	44.343.649	238.921
- Petroșani	55.330.393	271.085
- Petrila și Bănița	21.419.279	120.846
- Hațeg	27.302.031	128.528
- <u>Focșani</u>		
- <u>Adjud</u>	17.735.539	86.526
- <u>Odobesti</u>	31.350.387	121.455
- <u>Mărăsești</u>	13.433.962	66736
- <u>Panciu</u>	35.412.521	137.765
- <u>Galați</u>		
- Sulina	7.171.995	42.607
- <u>Măcin</u>	9.152.519	52.985
- <u>Iași</u>		
- Pașcani	29.746.681	147.925
- <u>Oradia</u>		
- <u>Salonta</u>	47.911.819	223.362
- <u>Simleul Silavniei</u>	17.718.635	96.547
- <u>Beiuș</u>	19.310.688	93.002
- <u>Ploesti</u>		
- <u>Urlați</u>	17.496.315	112.153
- <u>Văleni de Munte</u>	12.999.974	65.041
- Slănic Prahova	12.747.410	74.264
- Moreni	46.133.114	225.939
- Cîmpina 2	76.589.934	349.363
- Băicoi	27.058.139	134.082

Localitatea	Lei vechi	Lei noi
- Azuga	8.866.218	48.811
- Sinaia	29.949.417	174.341
- Bușteni	11.910.063	58.985
- Poiana Tapului	9.032.826	46.324
- Pucioasa	21.856.382	108.040
- <u>Pitești</u>		
- <u>Curtea de Argeș</u>	28.347.777	153.648
- <u>Găești</u>	26.533.783	130.129
- <u>Râmnicul Vâlcea</u>		
- Drăgășani	27.926.238	127.768
- Băile Govora	19.912.892	65.782
- Olănești	5.677.019	31.350
- Ocnele Mari	7.483.962	41.428
- <u>Roșiorii de Vede</u>		
- <u>Alexandria</u>	67.290.505	316.666
- <u>Zimnicea</u>	14.576.480	80.131
- <u>Sibiu</u>		
- Medias	75.478.278	387.831
- Sebeș	6.664.182	36.426
- <u>Cisnădie</u>	32.345.876.	172.243
- <u>Dumbrăveni</u>	11.439.198	64.916
- <u>Agnita</u>	18.066.973	81.688
- <u>Orașul Stalin</u>		
- Predeal	17.839.834	99.437
- <u>Codlea</u>	28.189.495	131.199
- <u>Zărnești</u>	18.729.504	96.887
- <u>Covasna</u>	29.392.231	126.818
- Tg.Secuesc	33.044.578	141.674
- <u>Săcele</u>	33.132.569	143.732
- <u>Satu Lung</u>	8.992.778	41.000
- <u>Turghes</u>	16.349.018	72.989
- <u>Tg.Jiu</u>		
- <u>Strehaia</u>	19.136.473	106.416
- <u>Tg.Mures</u>		
- Gheorghieni	22.613.041	124.572
- Reghin	41.469.965	177.339
- <u>Tîrnăveni</u>	33.429.178	149.741
- <u>Timișoara</u>		
- <u>Jimbolia</u>	27.786.173	124.072
- <u>Reg.XII București</u>		
- <u>Oltenița</u>	37.608.233	208.208

239

Handwritten signature

Anexa 2.-

DIRECȚIA PLANIFICĂRII

Redactarea II-a.-

93⁶⁵

NOTA INFORMATIVA

Priveste : planul de desfacere cu amănuntul pe trimestrul IV/1951 și luna Ianuarie anul 1952.

Planul de desfacere cu amănuntul pe trim.IV/1951 în valoare de 42.99.838.000 lei a fost unul din cele mai mari planuri trimestriale, fiind mai mare decât întreg planul de desfacere pe anul 1949.-

Privind însă comparativ, planul de desfacere cu amănuntul din tr.IV/1951 cu planul de desfacere și realizările din trim.IV/1950 și tr.III/1951, planul de desfacere cu amănuntul apare mare marecând un salt brusc față de trimestrele anterioare mai ales cu posibilitățile de aprovizionare erau restrânse.-

Astfel, planul de desfacere cu amănuntul pe tr.IV/1951 a fost mai mare cu 19.861.938.000 lei decât planul de desfacere cu amănuntul pe tr.III/1950 și cu 16.773.838.000 lei, decât planul de desfacere pe trim.IV/1950.-

În perioada de timp identice, în care fluctuația sezonieră a cererii variază numai în măsura în care recolta din anul 1951 a fost mai bună decât aceea din anul 1950, s'a trasat o creștere a planului de 16.773.838.000 lei, sau planul de desfacere cu amănuntul din trim.IV/1951 a reprezentat 163% față de planul de desfacere din trim.IV/1950.-

În proiectele de plan pe tr.IV/1951 s'a arătat Comisiei de Stat a Planificării posibilitățile ce le are Cooperatia privind volumul de desfacere și condițiile în care se poate realiza acesta.-

Comisia de Stat a Planificării ne-a trasat însă un plan de desfacere mai mare decât proiectul cu 2.478.423.000 lei.

În cursul lunii Septembrie s'a subliniat Comisiei de Stat a Planificării că planul pe tr.III nu se va realiza decât în proporție de 75 %, fapt de care rugăm Comisia de Stat a Planificării să ia notă în elaborarea planului pe trim.IV/1951

Acest document mi-a fost prezentat de ancheta 8 Sept 1951 Luca

Totuși, Comisia de Stat a Planificării, conducându-se după volumul fondurilor de cumpărare a lansat un plan prin care a căutat să asigure acoperirea acestora, fără a se deji fondurile de mărfuri necesare realizării planului de desfășurare.

Astfel, între planul de aprovizionare în valoare totală de 31.250.286.000 lei și planul de desfășurare cu omănental în valoare de 42.999.838.000 lei, există un decalaj de 11.749.552.000 lei, valoare care trebuie acoperită prin desfășurarea din stocuri.

În vederea reducerii stocurilor s'a creiat o Comisie Interministerială care să analizeze stocurile și să decidă asupra măsurilor necesare reducerii lor, stocurile să s'au diminuat decât cu 3.988.987.000 lei, adică cu 34 % din cât fusese planificat.

Reducerea stocurilor de la 29.369.978.000 lei până la 25.380.991.000 lei a fost urmare în primul rând a svornurilor care au circulat spre sfârșitul lunii Decembrie și care au determinat o afluență neobișnuită de cumpărături.

Reducerea stocurilor ar fi fost mai accentuată dacă nu s'ar fi luat măsuri din timp pentru asigurarea succesului reformei bănești, aceste măsuri ce : formarea de rezerve din cotele repartizate pe trim.IV și pe trim.I, condiționarea la vânzare a mai multor produse a frânat într-o măsură vânzarea mărfurilor, punând în dificultate pe aceia care dispunau de cure mari de bani.

Planul de desfășurare cu omănental pe trimestrul I în valoare de 1.396.682.000 lei noi a înregistrat în luna Ianuarie o realizare de 391.084.000, adică realizările lunii Ianuarie reprezintă 29% față de planul trimestrial.

Față de procentul teoretic de realizare planului lunar de 33 %, realizările lunii Ianuarie apar mai mici, 29% din planul trimestrial, deoarece în luna Ianuarie în scopuri financiare și operative s'au efectuat la toate magazinele cooperativele câte 4 inventarii, care au făcut ca în luna Ianuarie aproximativ la sile cu intermitență, toate magazinele să fie închise.

Evoluția stocurilor de la 30 Septembrie - 31 Ianuarie a fost :

242

95

Denumirea Verigii	Stoc 30 Septembrie	Stoc 31 Decembrie	Stoc 31 Ianuarie
Uniuni Regionale	11.121.986	10.210.714	561.641,324
Baze	3.910.589	1.562.684	96.366,484
Coop. urbane	4.042.254	3.437.455	167.832,697
Coop. rurale	9.962.149	10.120.138	450.277,571
Total	29.369.978	25.330.991	1.125.069,076

N.B. La 31 Ianuarie stocurile sunt totalizate în lei noi.
 La 30 Septembrie și 31 Decembrie, stocurile sunt totalizate în mii lei.

In concluzie stăp planul de desfacere pe trim.IV. cât și planul de desfacere pe trim.I. nu s'au realizat decât în proporție de 78,6 % în trim.IV/1951 și 29% în luna Ianuarie față de procentual teoretic de 33 %, ceea ce arată că dezerul unităților cooperative a fost sub prevederile planului, ce urmează a măsurilor luate în vederea reformei bănești.

p. Cou J.
 [Stampa: CENTROCOOP, B.P. BUCUREȘTI]

Prezenta notă informativă reprezintă un material, pe care l-am întocmit după demascarea deciziei oportuniste la cererea lui D. Luca, cu privire la modul, în care s'a îndeplinit planul de vânzare cu amănuntul pe trimestrul IV 1951 și pe luna Ianuarie 1952 de către Cooperatie.

Aceasta a fost redactarea definitivă întocmită după indicațiile mele și care conștințea scșului nostru care s solicitase D. Luca, adică de a fi un document pe baza căruia să se poată justifica față de C.C. al P.M.R. că nu a sabotat pregătirea reformei bănești prin luarea unor măsuri în sectorul coordonat de el, datorită cărora au fost distribuite mari cantități de mărfuri industriale în special la sate. Aceasta lucrare am predat-o lui D. Luca astfel inducând în eroare C.C. P.M.R. căutat să agit pe D. Luca să se sustragă de la răspunderea ce-i revine și să-și mențină poziția în Partid și Guvern.

București, la 31 Octombrie 1951.

243

Lot. no. 2

DIRECTIA FINANCIARA SI A STATISTICELOR CUSTANIE
SERVICIUL PLANIFICARII FINANCIARE

SITUATIA

realizării în numerar pe intervalul 1 Octombrie - 31 Decembrie
(trimestrul IV.1951) în mii lei

Nr. crt.	REGIUNEA	SANCISI DE PLAN PE TRIM. IV. 1951			REALIZARI PE 1 OCT-31 DECEMBRIE 1951			PERCENT REALIZAT PE 1 OCT-31 DECEMBRIE 1951			PROCENT REALIZAT PE 1 OCT-31 DECEMBRIE 1951		
		Rural	Urban	Total	Rural	Urban	Total	Rural	Urban	Total	III.	II.	I.
1.	ARAD	941.281	372.953	1.314.214	883.976	309.627	1.192.603	93,86	82,86	90,75 ✓	14,52	11,36	11,04
2.	ARGES	895.915	344.773	1.240.688	937.742	387.377	1.325.119	104,67	112,35	103,80 ✓	17,05	15,19	12,54
3.	BACAU	1.129.293	704.047	1.833.340	883.713	793.514	1.679.227	78,25	112,99	91,59 ✓	16,89	12,14	9,92
4.	BALA NERE	874.675	489.925	1.364.600	878.921	422.520	1.301.501	100,49	98,23	99,76 ✓	16,40	15,59	12,38
5.	BARLAD	744.877	174.993	919.870	519.814	156.353	676.209	69,78	89,57	73,34 ✓	11,73	9,80	8,76
6.	BIRSE	1.038.390	437.083	1.475.473	1.026.531	466.926	1.493.457	98,81	106,82	101,22 ✓	18,89	14,32	12,59
7.	BOTOVANI	793.822	157.983	951.805	632.369	114.884	747.253	79,72	72,71	76,30 ✓	11,56	11,84	9,92
8.	BUCURESTI	1.591.842	3.033.936	4.625.778	1.340.009	2.902.140	4.242.149	84,17	96,97	92,37 ✓	13,51	11,53	9,57
9.	BUZAU	740.189	253.073	993.262	681.006	273.013	954.019	92,00	105,39	95,44 ✓	14,17	10,50	11,68
10.	GIUJ	1.097.267	659.079	1.757.146	871.547	382.706	1.254.353	79,43	103,77	99,37 ✓	16,61	13,35	11,79
11.	GORJ	350.353	463.675	1.319.020	601.378	453.206	1.055.244	70,79	96,71	80,00 ✓	14,79	9,46	8,38
12.	DOJ	1.368.077	352.835	1.740.892	1.082.074	447.995	1.530.069	77,65	132,64	89,04 ✓	16,04	14,55	12,01
13.	GALATI	1.071.511	647.010	1.718.521	915.436	582.261	1.497.697	85,43	89,95	87,15 ✓	13,04	13,81	9,28
14.	GORJ	694.478	297.678	992.156	601.068	200.368	801.436	86,55	67,31	80,78 ✓	12,53	11,31	8,98
15.	HUNDOARA	757.197	533.072	1.290.269	680.434	452.549	1.132.983	89,86	84,89	87,81 ✓	14,29	12,19	8,92
16.	IALOMITA	1.228.397	201.745	1.430.142	770.090	234.393	1.004.483	54,54	126,09	71,64 ✓	9,96	9,29	11,91
17.	IASI	996.742	367.292	1.364.034	771.224	329.089	1.100.313	77,37	89,59	80,47 ✓	13,38	10,91	8,76
18.	HUNDOARA	965.702	421.543	1.387.245	919.061	503.444	1.502.505	95,87	130,00	108,31 ✓	17,63	13,32	13,57
19.	FRASOTA	1.072.702	1.071.424	2.144.126	1.011.502	1.114.283	2.125.785	84,29	104,00	99,14 ✓	15,96	11,89	11,66
20.	MUR	635.783	201.390	837.181	547.550	211.177	758.727	86,12	104,85	90,63 ✓	15,11	9,08	10,50
21.	ROSA	487.730	165.835	653.565	498.263	107.063	605.126	102,16	65,04	92,74 ✓	12,66	15,68	8,59
22.	SEVERIN	613.650	443.761	1.057.411	497.706	430.634	928.340	81,11	97,04	87,79 ✓	19,00	11,76	10,32
23.	SIBIU	843.436	311.021	1.354.457	719.051	558.304	1.277.355	85,25	109,25	94,31 ✓	15,24	11,78	10,41
24.	STALEN	915.367	696.412	1.611.779	1.046.981	677.463	1.744.444	114,41	100,15	108,23 ✓	18,37	13,38	13,42
25.	JUGRAV	838.689	265.699	1.104.388	791.307	364.166	1.155.673	94,37	137,05	104,64 ✓	19,13	13,56	12,60
26.	TELIBAN	1.231.564	191.283	1.442.847	912.430	290.073	1.211.303	74,09	156,24	85,73 ✓	14,40	14,10	11,88
27.	VALUGA	964.588	301.407	1.465.995	917.173	507.172	1.424.345	95,08	101,55	97,51 ✓	15,85	12,05	11,88
28.	VALCEA	498.161	280.025	778.186	438.776	251.708	720.250	88,28	131,87	101,20 ✓	12,36	12,31	9,46
TOTAL.....		25.007.660	14.112.340	39.120.000	22.378.132	14.629.606	37.007.738	86,44	103,66	92,52 ✓	15,16	12,00	10,87
PROGRAMA TRIMESTRIU.....								100,00	100,00	100,00	11,34	11,33	11,00
REALIZAT DECADA 20-31.XII.....							6.064.293						
REALIZAT PE TRIM. IV. 1951.....							2.952.202						

*Acord documentul mia fost prezentat
de unchiu la 6 sept 1954
Plucey*